

A KÍNAI DETEKTÍV

Robert van Gulik

AZ ELHAGYATOTT TEMPLOM TITKA

Robert van Gulik

A kínai detektív

**АЗ ΕΛΗΛΑΓΥΑΤΟΤΤ
ΤΕΛΡΛΟΛ ΤΙΤΚΑ**

 sorozatkonyvek.hu

2011

ЖУЛИЖИ ХУХУЛХУ

Fülszöveg

Di bírót Peng-lai körzet járásfőnökének nevezik ki. Az elődjét meggyilkolták, és a bírónak meg kell találnia a tettest. A helyzetet bonyolítja, hogy eltűnik a rangidős hivatalnok és egy gazdag helyi hajótulajdonos ifjú felesége is. Ráadásul a környéken tigris garázdálkodik, a meggyilkolt előljáró szelleme kísért, egy prostituált titkos üzenetet hoz a bírónak és egy ismeretlen szerzetes holttestét rossz sírba temették. Vajon van-e összefüggés a különböző rejtélyes események között, és képes lesz-e Di bíró kézre keríteni az agyafúrt, mindenre elszánt bűnözőket?

ELŐSZÓ

Az elhagyatott templom titka Di bíró pályájának kezdetére visz bennünket vissza, amikor is harminchárom évesen megkapta első vidéki megbízatását: a Santung tartomány északkeleti partján fekvő Peng-lai kikötőváros és környékének járásfőnöke lett.

Kao-cung császár (649–683) akkoriban szilárdította meg Kína hűbéri fennhatóságát Korea jelentős része felett. Di bíró 663-ban érkezett Peng-lai városába.¹ Az előző év sikeres koreai hadjárata során – amikor a kínai seregek sikeresen legyőzték az egyesített koreai–japán haderőt – hurcolták el rabszolgának többek közt a Jü-szu nevű fiatal lányt. Csiao Tai viszont egy korábbi, 661-es hadjáratban harcolt századosi rangban.

Az olvasó a könyv lapjain megtekintheti a város és a járás vázlatos térképét, az utószóban pedig hasznos információkat talál az ókori kínai közigazgatási és jogi rendszerről.

Robert van Gulik

SZEREPLŐK

Megjegyzés: kínai szokás szerint – a magyarhoz hasonlóan – a vezetéknev áll elől.

Állandó szereplők

DI DZSEN-CSIE – a Santung tartomány északnyugati partján fekvő Peng-lai újonnan kinevezett járásfőnöke
HUNG LIANG – Di bíró bizalmas tanácsadója, a járásfőnökség törvénybiztosa
MA DZSUNG ÉS CSIAO TAI – Di bíró megbízható segédei
TANG – a bíróság vezető írnoke

A meggyilkolt járásfőnök esetében érintett személyek

VANG – Peng-lai járásfőnöke, akit holtan találtak a saját könyvtárszobájában
JÜ-SZU – koreai nemzetiségű prostituált
JI PEN – jómódú hajótulajdonos
PO KAI – Ji ügyvezetője

Az eltűnt fiatalasszony esetében érintett személyek

KU MENG-PIN – jómódú hajótulajdonos
KU ASSZONY, született CAO – Ku felesége
CAO MIN – előbbi öccse
CAO HO-HSZIEN – az apjuk, bölcsészdoktor
KIM SZANG – Ku Meng-pin ügyvezetője

A meggyilkolt korrupt hivatalnok esetében érintett személyek

FAN CSUNG – a járásfőnökség főhivatalnoka

VU – Fan Csung szolgája
PEI CSIU – Fan bérlője
PEI SZU-NYANG – előbbi lánya
AH KVANG – egy csavargó

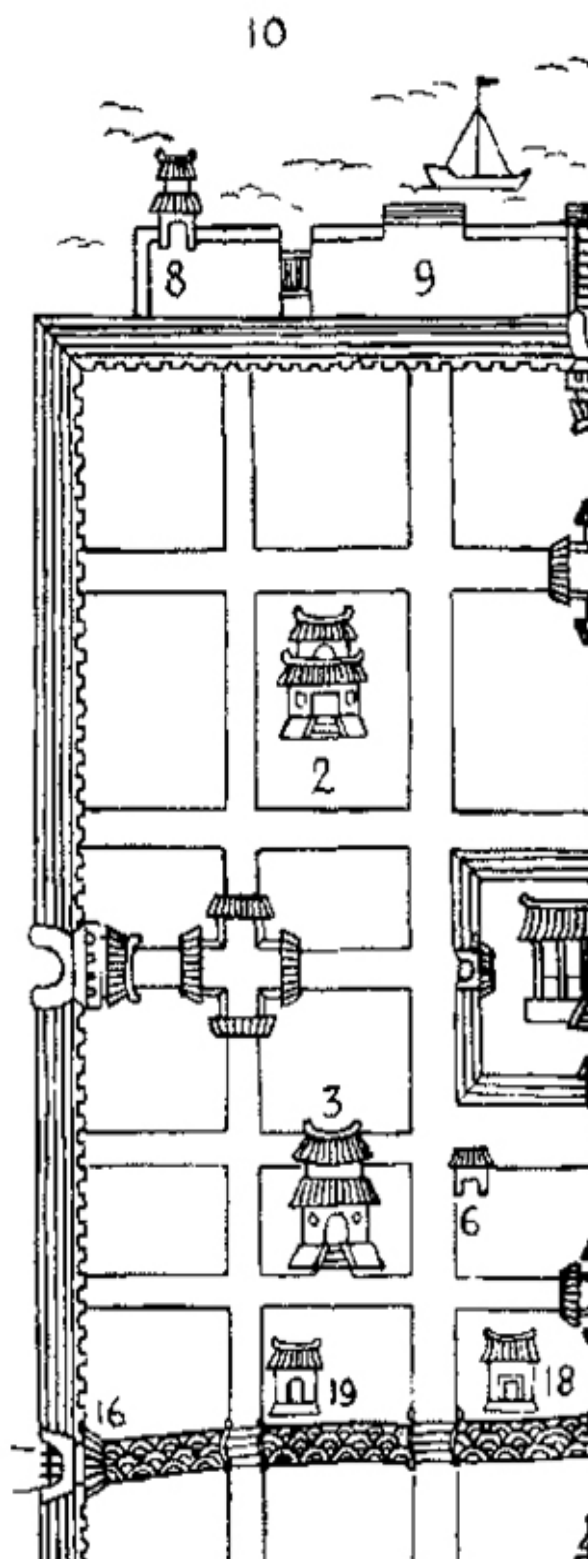
További szereplők

HAI-JÜE – a Fehér Felhő templomának apátja
HUI-PEN – ugyanezen templom házfőnöke
CU-HAI – a templom alamizsnás szerzetese

A könyvben szereplő figurák egytől egyig a képzelet szülöttei; bármilyen hasonlóságuk valós – élő vagy halott – személlyel csakis a véletlen műve lehet.

PENG-LAI VÁROS VÁZLATOS TÉRKÉPE

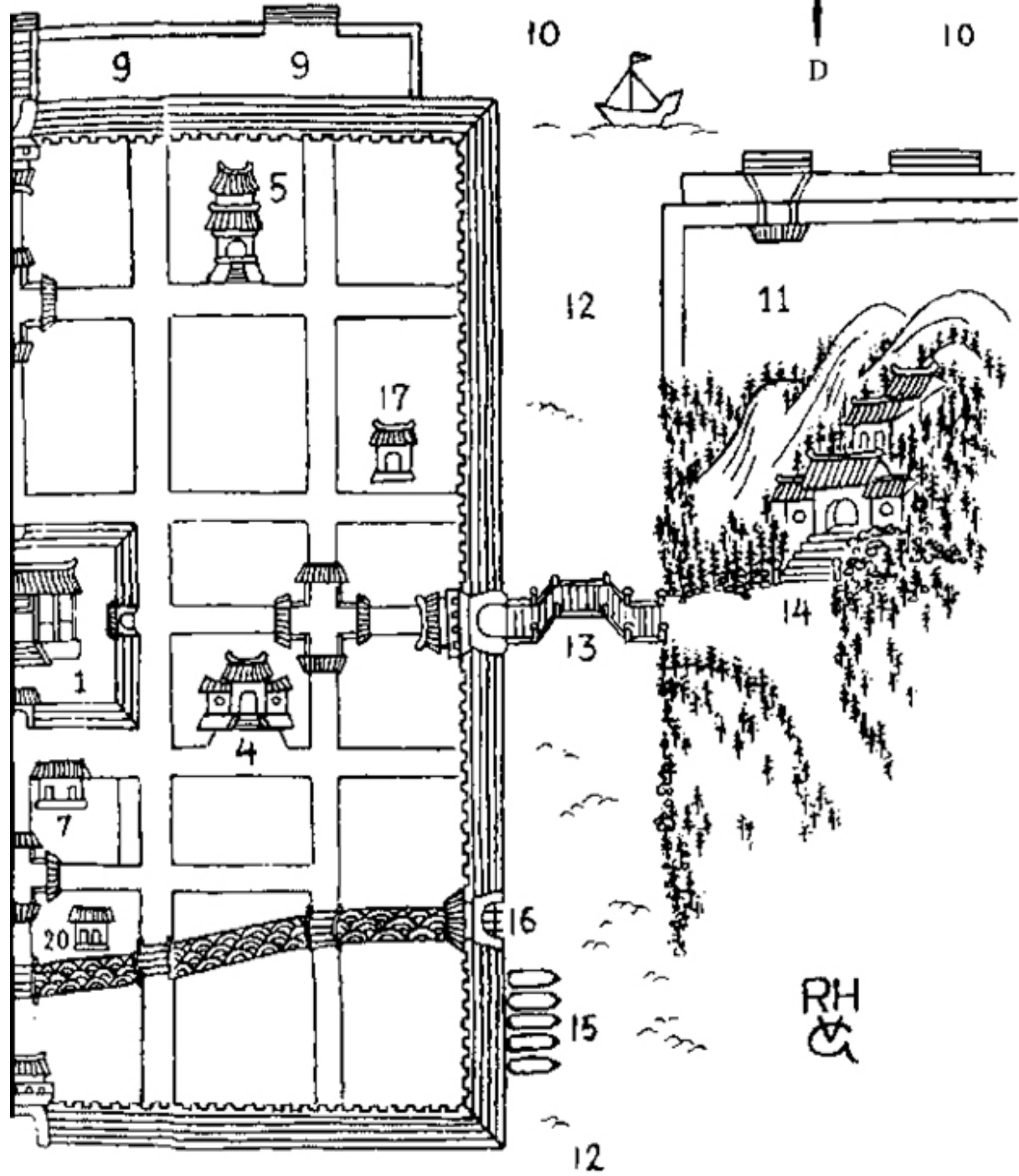
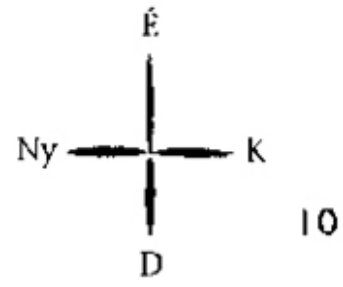
1. A járásfőnökség
2. Konfucius temploma
3. A Háború Istenének temploma
4. A Város Istenének temploma
5. Dobtorony
6. Kilenc Virág Kertje
7. Fogadó
8. Rákvendéglő
9. Rakpart
10. Folyó
11. Koreai negyed
12. Öböl
13. Szivárvány híd
14. A Fehér Felhő temploma
15. Virágos hajók
16. Vízi kapu
17. Cao professzor városi háza
18. Ji háza
19. Ku háza
20. Vendéglő

平來全圖

A három barát búcsúja

ELSŐ FEJEZET

*Amelyben három régi barát
búcsúzik egy országúti vendéglőben, majd
egy bíró találkozik két útonállóval*

A találkozás és az elválás örök, bárhogyan változzék a világ,
Hol öröm és bánat úgy váltakozik, mint a nap és az éj;
Tisztviselők jönnek-mennek, de örök a Törvény és az Igazságosság
És fennmarad a Császári Út, a végtelen tökély.

Hárman kortyolgatták borukat szótlanul az Öröm és Bánat Pavilonja legfelső szintjén, ahonnan a főváros északi kapuja előtt futó országútra nyílt kilátás. A császári hivatalnokok emberemlékezet óta hagyományosan ebben a fenyves borította dombocskára épült háromszintes vendéglőben búcsúztatták külső állomáshelyre induló barátaikat, és ugyanitt fogadták őket, amikor azok megbízatásuk lejártával visszatértek a fővárosba. E kettős szerepből eredt a pavilon neve, amint azt a kapujára vésett fenti idézet is jelezte.

Az ég felhős volt, tavaszi zápor szitált szomorúan, mintha sosem akarna elállni. A dombocskák túloldalán, a temetőben két munkás egy öreg fenyő alatt talált menedéket, szorosán összekapaszkodva.

A három jó barát már elfogyasztotta egyszerű ebédjét, és közeledett a búcsú ideje. Elérkezett az a nehéz perc, amikor az ember hiába keresgéli a megfelelő szavakat. Mindhárom férfi harminc körüljárt. Kettő a segédfogalmazók brokát fejfedőjét viselte, a harmadik – akit búcsúztattak – a járásfőnökök fekete fővegét.

Liang segédfogalmazó határozott mozdulattal tette le a csészéjét, és mogorván így szólt az ifjú járásfőnökhöz:

– Tudod, mi bosszant a legjobban ebben az egészben? Hogy tökéletesen szükségtelen! Egyetlen szavadba került volna, és kapsz egy segédfogalmazói állást a Császári Központi Bíróságon! Hu

barátunk munkatársa lehettél volna, élvezhetnénk tovább együtt az életet a fővárosban, te pedig...

Di járásfőnök egy ideje türelmetlenül húzigálta hosszú, hollófekete szakállát, s most élesen közbevágott:

– Ezt ezerszer megtárgyaltuk, és én... – aztán gyorsan elharapta a mondatot, majd bocsánatkérő mosollyal folytatta: – Mondtam már, halálosan elegendem van abból, hogy bűnesetet csak aktákban látok!

– Hát emiatt fölösleges elhagyni a fővárost – vetette ellen Liang segédfogalmazó. – Mintha bizony itt nem volna éppen elég izgalmas ügy. Egynek mindjárt ott a Gazdasági Minisztériumban az a tanácsos, valami Vang Jüan-te – ha jól mondom a nevét –, aki megölte az írnökát, és meglógott a kincstárból elemelt harminc aranyrúddal. Kedves barátunk nagybátyja – bizonyos Hu Kvang, nevezett minisztérium főtanácsosa – naponta érdeklődik a bíróságnál, van-e új fejlemény. Jól mondom, Hu?

A harmadik férfi, aki a Központi Bíróság hivatalnokainak jellegzetes öltözékét viselte, aggodalmas képpel meredt maga elé. Kis habozás után válaszolt:

– A mai napig halvány fogalmunk sincs, merre bujkálhat az a gazember. Nagyon érdekes eset, Di, igazán!

– Te is tudod – válaszolt Di járásfőnök közömbös hangon –, hogy ezt az ügyet a császári főbíró személyesen kíséri figyelemmel. Mind ez idáig nem láttunk mást – se te, se én –, mint néhány rutinfeljegyzést, másolatot, miegymást. Papírok, papírok, és megint csak papírok.

Fölemelte az ón boroskancsót, és töltött magának. Egy ideig egyikük sem szólt, aztán Liang segédfogalmazó törte meg a csendet.

– Akkor legalább választottál volna valami jobb körzetet! De hogy pont ez a lehangoló, ködös-esős Peng-lai kell neked, a világvégén, kinn a tengernél?! Ősidők óta rémesebbnél rémesebb történeteket mesélnek arról a vidékről. Nyilván te is hallottál már jó néhányat. Azt mondják, viharos éjszakán a halottak kikelnek a sírból, és fura alakok lebegnek az óceán felől gomolygó ködben. Még olyat is pusmognak, hogy arrafelé a mai napig vértigrisek ólálkodnak az erdőben! És ráadásul egy meggyilkolt ember nyomdokaiba akarsz

lépni! Minden épeszű ember visszautasítaná, ha ilyen posztot ajánlanának neki, de nem: te kifejezetten ezt kérted!

Az ifjú járásfőnök eddig csak fél füllel figyelt, de most lelkesen megszólalt:

– Gondolj csak bele: még meg sem érkeztél az állomáshelyedre, máris egy titokzatos gyilkossági ügy vár! És rögtön félredobhatod a száraz, unalmas filozofálgatást, a rémes papírmunkát! Végre emberekkel lesz dolgom, barátaim, hús-vér, élő emberekkel!

– Meg egy halottal, azt azért ne felejtsd el! – jegyezte meg epésen Hu segédfogalmazó. – A kiküldött vizsgálóbiztos jelentésében az áll, hogy semmilyen nyomot nem talált, ami a gyilkoshoz vagy a gyilkosság indítékához közelebb vinne. Én pedig meséltem már, hogy az ügyvel kapcsolatos akták egy része nyomtalanul eltűnt a levéltárunkból.

– Hogy ebből mi következik – tette hozzá gyorsan Liang segédfogalmazó –, azt ugyanolyan jól tudod, mint mi! Nem kevesebb, mint hogy a szálak egészen idáig, a fővárosig érnek. Csak a jó ég a megmondhatója, milyen darázs-fészekbe nyúlsz, és miféle hatalmasságok intrikáiba keveredsz! Példáan tetted le az összes hivatalnokvizsgádat; fényes jövő várna rád itt, a fővárosban. De nem, te szívesebben temeted el magad Peng-lai kietlen magányában!

– Azt tanácsolom, Di – mondta a harmadik hivatalnok komoly arccal –, hogy gondold át újra a döntésedet. Még mindig megteheted; közlöd, hogy váratlanul ágynak estél, és kérsz tíz nap betegszabadságot. Azalatt kineveznek valaki mást arra a posztra. Hallgass rám, Di, a barátod vagyok, jót akarok neked!

Di járásfőnököt mélyen megindította barátja könnyörgő tekintete. Alig egy éve ismerték egymást, de ezalatt megtanulta becsülni Hu éles esztét és kivételes tehetségét. Felhörpintette maradék borát, és fölállt.

– Nagyra értékelem, hogy aggódtok miattam, ez is önzetlen barátságok jele – mondta hálás mosollyal. – Teljesen igazatok van: az előmenetelem szempontjából hasznosabb volna a fővárosban maradni. De tartozom magamnak annyival, hogy ezt végigcsinálom. A vizsgákat, amiket Liang emlegetett, rutinfeladatnak tekintem, meggyőződésem szerint a filozófiai és irodalmi ismeretek nem sokat

számítanak. Ahogyan a fővárosi levéltárban aktakukacként eltöltött évek sem. Azt még ezután kell bebizonyítanom önmagamnak, hogy képes vagyok méltón szolgálni hatalmas császárunkat és ezt a nagy népet. Peng-lai járásfőnöki posztja lesz a pályám valódi kezdete!

– Vagy a vége! – dörmögte Hu a bajsza alatt.

Ő is fölkel, és az ablakhoz lépett. A sírásók időközben elhagyták menedéküket, és munkához láttak. Hu elsápadt, gyorsan elkapta róluk a tekintetét. Megfordult, és kicsit rekedt hangon így szólt:

– Elállt az eső.

– Akkor ideje lesz indulnom – rikkantotta Di bíró.

A három barát elindult lefelé a kanyargós, szűk lépcsőn. Lent, az udvaron egy idős férfi várakozott két lóval. A vendéglős töltött, a három barát egy hajtásra kiitta a búcsúpoharat, majd következtek az utolsó tétova intelmek és jókívánságok. Aztán a bíró nyeregbe pattant, az ősz szakállas férfi pedig fölült a másik lóra. Di járásfőnök lovaglóostorával búcsút intett, azzal a két lovas elindult az országúthoz kivezető ösvényen.

Liang titkár és barátja, Hu az udvaron állva nézte a távozókat. Az utóbbi aggodalmas képpel szólalt meg:

– Nem akartam Di előtt mondani, de ma délelőtt egy Peng-laiból jött ember furcsa ottani rémhírekről mesélt nekem. Azt rebesgetik, hogy látták a megölt járásfőnök szellemét a bíróság épületében.

oOo

Di járásfőnök és segédje két nappal később elért San-tung tartomány határához. A katonák állomáshelyén elköltötték az ebédjüket, lovat cseréltek, aztán folytatták útjukat keletnek, Peng-lai felé. Az országút erdővel sűrűn benőtt dombok között vezetett.

A bíró egyszerű barna útiruhát viselt. Hivatalos öltözékét és kevés személyes holmiját két jókora nyeregtáskában vitte magával. Miután úgy döntött, hogy két felesége és gyermekei csak később csatlakozzanak hozzá, amikor már berendezkedett Peng-laiban, most megengedhette magának, hogy kevés csomaggal utazzon. Minden mást – a szolgálkkal együtt – utána hoz majd a családja

ponyvás kocsin. A járásfőnök tulajdonát képező két legbecsesebb tárgyat segédje, Hung Liang vitte. Az egyik egy fontos családi örökség, az Esősárkány névre hallgató nevezetes kard volt, a másik a jogtudományról és a nyomozati munkáról szóló régi alapkönyv, melynek lapszéleire Di apja, a néhai császári tanácsnok jegyezgetett bőséges kiegészítéseket gondos kézírásával.

Hung Liang régi bútordarab volt a Di családnál. Otthon, Taijüanban ő viselte gondját a járásfőnöknek még gyerekkorában, később pedig, amikor a fiatalember a fővárosba költözött és családot alapított, a hűséges öreg szolga követte. Nagy hasznát látták, mert segített felügyelni a háztartás ügyeit, egyszersmind a járásfőnök bizalmas titkáráként is működött. Most pedig ragaszkodott hozzá, hogy elkísérhesse első vidéki állomáshelyére, Peng-laiba.

A bíró könnyű galoppra fogta a lovát, és hátrafordult a nyeregben.

– Ha ilyen marad az idő, Hung – mondta –, estére megérkezünk Jen-csou helyőrségbe. És ha kora reggel tovább indulunk, délutánra elérjük Peng-lait.

Hung bólintott.

– Megkérjük a garnizon parancsnokát – mondta –, küldjön előre gyorsfutárt, hogy értesítse a peng-lai hatóságot várható érkezésünkről, és...

– Eszem ágában sincs ilyesmi – vágott közbe a másik. – A vezető írnok, akire a bíró meggyilkolása óta ideiglenesen rábízta az ügyek intézését, tud a kinevezésemről, és ez bőven elég! Szívesebben jelennék meg váratlanul. A katonai kíséretet is ezért utasítottam vissza, amikor a határállomáson felajánlotta a parancsnok.

Miután Hung nem szólalt meg, gazdája folytatta:

– Gondosan áttanulmányoztam a gyilkosság körülményeiről összeállított dossziét, de mint tudod, épp a legfontosabb rész hiányzik az anyagból, nevezetesen a halott könyvtárszobájában talált személyes iratok. A kiküldött vizsgálóbiztos mindet elhozta a fővárosba, de szőrén-szálán eltűnt az egész.

– Vajon miért csak három napig maradt a biztos Peng-laiban? – kérdezte aggodalmas képpel Hung. – Akárhogy nézzük is, egy járásfőnök – egy császári hivatalnok! – megölése nem jelentéktelen

semmiség! Több időt kellett volna az ügynek szentelnie, és addig semmi szín alatt sem elutazni, amíg legalább valamilyen sejtése nincs, hogyan és miért követték el a gaztettet.

– És ez csak egyike a számtalan különös mozzanatnak! – bólogatott hevesen Di bíró. – A vizsgálóbiztos jelentéséből mindössze annyi derül ki, hogy Vang járásfőnököt a könyvtárszobájában találták holtan, valamint hogy a gyilkos méregről megállapították: a kígyófa porított gyökere, de nem tudni, hogyan jutott az áldozat szervezetébe, és végül hogy semmilyen nyom nem utalt a tettes személyére vagy indítékaira. Ez minden.

Kis szünet után folytatta:

– Amint a kinevezésemre rákerült az aláírás, azonnal elmentem a Központi Bíróságra, hogy beszéljek a vizsgálóbiztossal, de kiderült, hogy ő már messze délen van, ahová más természetű feladatok szólították. A titkára átadta ugyan a hiányos dossziét, de azt mondta, hogy a vizsgálóbiztos nem tárgyalta meg vele az esetet, nem hagyott semmiféle feljegyzést, sem pedig szóbeli utasítást, hogyan kellene továbblépni az ügyben. Úgyhogy, Hung, mindent előről kell kezdenünk!

Ősz szakállú útitársa nem felelt; távolról sem volt olyan lelkes, mint gazdája. Csendben ügettek tovább. Egy ideje már nem találkoztak senkivel. Vad tájon jártak: az utat mindkét oldalról magas fák és sűrű bokrok szegélyezték.

Az egyik útkanyarulat után hirtelen két lovas vágott eléjük egy szűk keresztösvényről. Foltozott lovas zekét viseltek, hajukat piszkos kék rongy fogta össze. Egyikük a két utasra emelt számszeríjjal várakozott, míg a másik kivont karddal vágatott feléjük.

– Le a lóról, hivatalnok! – kiáltotta. – Elfogadjuk mint önkéntes útheadót. És az öregét is!

MÁSODIK FEJEZET

*Amelyben eldöntetlenül ér véget
egy ádáz kardpárbaj, majd négy férfi borozgat
Jen-csou fogadójában*

Hung sebesen megfordult a nyeregben, hogy átadja gazdájának a kardot, de abban a pillanatban egy nyílvessző süvített el a feje mellett.

– Ne birizgáld azt a fogpiszkálót, öreg – kiáltott az íjász –, különben a következő nyíl a torkodban áll meg!

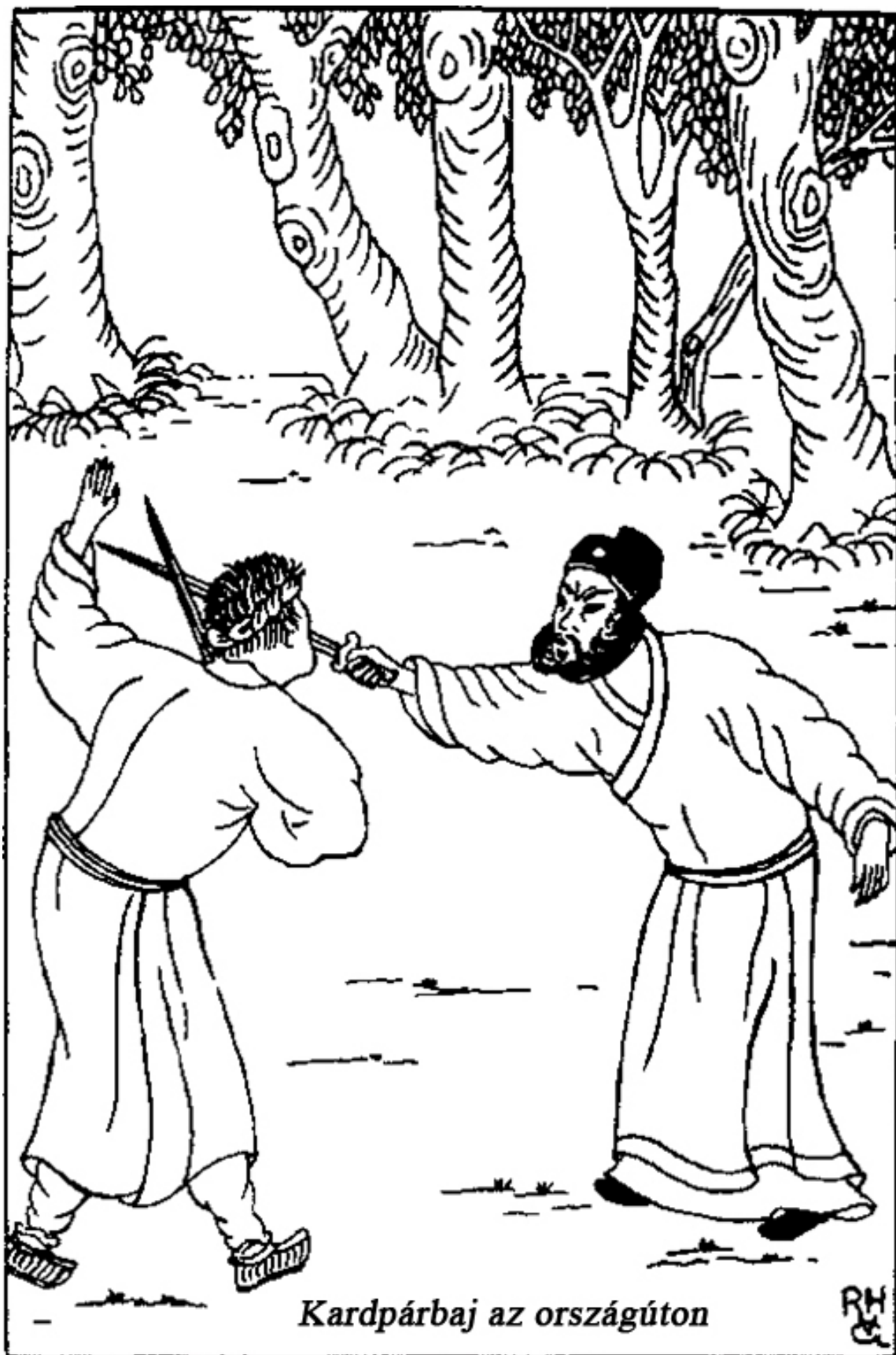
Di járásfőnök egy pillanat alatt felmérte a helyzetet. Dühösen harapott az ajkába, amikor átlátta, hogy nem sokat tehet – teljesen váratlanul érte őket a rajtaütés. Átkozta önmagát, amiért elutasította a katonai kíséretet.

– Mozgás! – szólt rájuk az első bandita. – Örüljete, hogy tisztességes útonállók vagyunk, és meghagyjuk az életeteket!

– Tisztességes útonállók, azám! – biggyesztette le az ajkát a járásfőnök, ahogy leszállt a lováról. – Fegyvertelen emberre támadni, ráadásul úgy, hogy egy íjász fedez! Közönséges lótolvajok vagytok!

A férfi meglepő gyorsasággal pattant le a lováról, és termett az utazó előtt, kezében a kivont karddal. Pár centivel magasabb volt a járásfőnöknél; széles válla, vastag nyaka kivételes testi erőről árulkodott. Szögletes állát előretolva dühösen sziszegte:

– Engem te nem fogsz sértegetni, kutya hivatalnok!

Kardpárbaj az országúton

RH
C

Di járásfőnök arca bíborvörösre vált.

– Add ide a kardom! – utasította Hungot.

A számszeríjas férfi azonnal a szürke szakállas elé ugratott a lovával.

– Fogd be a szád, és ne ugrálj! – dörrent rá fenyegetően a járásfőnökre.

– Bizonyítsátok be, hogy nem ócska tolvajok vagytok – vágott vissza a járásfőnök. – Ide a kardomat! Először leszámolok ezzel a gazfickóval, aztán majd te következél!

Az óriás termetű útonálló tele szájjal hahotázni kezdett, leengedte a kardját, és odaszólt a számszeríjas másíknak:

– Kicsit elbolondozunk ezzel a szakállhósszal, testvér! Kapja csak meg a kardját; fölhasogatom egy csöppet, hadd tanulja meg, hogy nem elég az íróecsettel hadonászni!

A másik figyelmesen megnézte a járásfőnököt.

– Nincs időnk bolondozni – szólt oda élesen a társának. – Fogjuk a lovakat, és tűnjünk el!

– Erről beszéltem! – húzta el a száját megvetően Di járásfőnök. – Csak addig tart a bátorság, amíg szavakkal kell vagdalkozni!

A nagydarab férfi cifrát káromkodott, aztán odalépett Hung lovához, megragadta az idegen kardját, és odahajította neki. Az elkapta, majd gyorsan ledobta barna útiköpenyét, szakállát kettéválasztotta és tarkójánál összekötötte, azután kardjával készenlétben állva így szólt a haramiához:

– Bárhogy lesz is, az öreget elengeditek!

A másik erre bólintott, és azonnal támadásba lendült, egyenest a járásfőnök mellkasa felé dőött. Az könnyedén hárított, majd néhány villámgyors cselet mutatott be. A bandita hátrahőkölt, majd immáron nagyobb elővigyázattal támadott vissza; Hung és a számszeríjas tekintetétől követve immáron valóban elkezdődött az ádáz viadal. Ahogy egyik vágás a másikat követte, a bíró megállapította magában, hogy ellenfele bizonyára a gyakorlatban sajátította el a harc művészetét, miután mozdulataiból hiányzott az iskolázott vívóra jellemző kidolgozottság. Ugyanakkor rendkívüli ereje jó taktikai érzékkel párosult: újra és újra az útszéli göröngyös talajra csalta a

bírót, ahol erősen oda kellett figyelnie a lábmunkára. Di életében először vívott valóságosan, az edzőtermen kívül, és rendkívüli módon élvezte. Érezte, hogy hamarosan harcképtelenné teheti az ellenfelét. Ám annak közönséges kardja még addig sem tartott ki az Esősárkány edzett pengéje ellenében. Amikor a bandita egy erős vágást igyekezett kivédeni, kardja egyszeriben kettétört. A tagbaszakadt férfi ott állt megkövülten, a kezében tartott csonkra meredve. Di járásfőnök a másik felé fordult.

– Te jössz! – vetette oda.

A számszeríjas férfi leugrott a lóról. Ledobta a zekéjét, felsőruhája kilógó végét az öve alá gyúrte. Az imént láthatta, hogy a járásfőnök elsőrangú vívó, de néhány villámgyors pengeváltás után most az is érzékelhette, hogy veszélyes ellenfélre akadt, olyan jól iskolázott vívóra, akivel szemben nem kockáztathat az ember. A járásfőnök ettől egészen felvillanyozódott. Az első viadal kilazította a tagjait, mostanra ereje teljében érezte magát, az Esősárkány pedig mintha a teste szerves része lett volna. A bíró bonyolult, cselezős kombinációval támadott ki ellenfelére. Az ellépett előle – testalkatához képest meglepően könnyedén mozgott –, és egy sor gyors vágással viszonzta az attakot. A nevezetes Esősárkány azonban sebesen szelte a levegőt, és minden kardcsapást háraitott, majd váratlan döfésre lendült, csak milliméterekkel vétvén el a bandita torkát. Ám annak szeme sem rebbent, tett néhány gyors megtévesztő mozdulatot, hogy aztán újra támadásba lendüljön.

Ekkor váratlanul hangos fegyvercsörömpölés hallatszott. Vagy húsz lovas jelent meg a kanyarban számszeríjjal, karddal, lándzsával állig felfegyverezve, és szempillantás alatt körbefogta a négy férfit.

– Mi folyik itt? – kiáltott a vezetőjük. Rövid páncélmellénye és csúcsos sisakja elárulta, hogy ő a lovas katonai rendészek parancsnoka.

A bíró, akit bosszantott, hogy első komoly párbaját így félbeszakították, kurtán felelt:

– Di Dzszen-csie vagyok, Peng-lai újonnan kinevezett járásfőnöke, ezek itt hárman pedig a segédeim. Régóta vagyunk úton, és megálltunk egy kis barátságos vívómérkőzésre, hogy kinyújtóztassuk a lovaglásban elgémberedett tagjainkat.

A parancsnok kétkedően emelte rá a tekintetét.

– Kénytelen vagyok tisztelettel elkérni a járásfőnök úr papírjait – mondta tompán.

Di bíró előhúzott egy borítékot a csizmaszárából, és odanyújtotta a kapitánynak. Az gyorsan átfutotta a dokumentumokat, aztán visszaadta, és tisztelgett.

– Elnézést, hogy háborgattalak, uram – mondta udvariasan –, de jelentést kaptam, hogy útonállók garázdálkodnak erre, úgyhogy nagyon oda kell figyelnem. Minden jót!

Odavakkantott valami vezényszót a katonáinak, azzal elügettek. Amikor eltűntek a láthatáron, a bíró fölemelte szablyáját.

– Folytatjuk! – rikkantotta, és lendületes döféssel vette célba ellenfele mellkasát. A másik hártott, majd kardját feltartotta, és visszadugta a hüvelyébe.

– Haladj tovább az állomáshelyed felé, járásfőnök! – vetette oda mogorván. – Szívből örülök, hogy élnek még a birodalomban hozzád hasonló hivatalnokok.

Jelt adott a társának, azzal a két haramia lóra kapott. Di járásfőnök átadta a kardját Hungnak, és belebújt ledobott útiköponyegébe.

– Visszavonom a szavaimat – szolt kurtán –, valóban tisztességes útonállók vagytok. – Ám ha így folytatjátok, vérpadon végzitek, mint bármelyik közönséges tolvaj. Bármilyen történet, amiért keserűség él a szívetekben, hagyjátok magatok mögött. A hírek szerint északon heves harcok folynak a barbárokkal. A hadseregnek nagy szüksége van a magatokfajta kemény fickókra.

A számszeríjas rásandított a bíróra.

– Én pedig azt tanácsolom, járásfőnök, hogy tartsd inkább magadnál azt a kardot – mondta nyugodt hangon –, máskülönben bármikor készületlenül érhetnek.

Azzal megfordította a lovát, és a két férfi eltűnt a fák között.

Di bíró visszavette a kardját Hungtól, és a hátára akasztotta; az öreg elégedetten szólalt meg:

– Móresre tanítottad őket, uram! De kifélék-mifélék lehetnek vajon?

– Az effélék – felelte Di – általában valami valós vagy vélt sérelmet hordoznak a szívükben, ezért döntenek úgy, hogy

haramiának állnak. De alapelvük, hogy csak tisztviselőket vagy gazdagokat rabolnak ki, és gyakran segítenek a bajbajutottakon; bátornak és lovagiasnak ismerik őket. „Erdei testvéreknek” nevezik magukat. Nos, Hung, bármilyen jólesett is ez a kis csata, időt veszítettünk vele, úgyhogy igyekezzünk!

Szürkületre értek Jen-csou falaihoz. A kapunál strázsáló őrök a település központjában álló fogadóba irányították őket, ahol az átutazó államhivatalnokok általában meg szoktak szállni. Di járásfőnök a második szinten vett ki szobát, és meghagyta a vendéglősnek, hogy hozzon fel nekik kiadós vacsorát, mert meglehetősen megéhezett a hosszú úton.

Amikor az étkezéssel végeztek, Hung kitöltött egy csésze forró teát a gazdájának. Az leült az ablaknál, és kinézett: a fogadó előtt lándzsások és gyalogosok jöttek-mentek. Sisakjukon, acélvértjükön fáklyák visszfénye táncolt.

Egyszer csak kopogtak az ajtón. Ahogy megfordult, Di járásfőnök két magas alakot látott belépni.

– Egek ura! – kiáltotta meglepetten. – Csak nem a két ismerős erdei testvér?

Amazok zavartan meghajoltak. Még mindig ugyanazt a foltozott lovas zekét viselték, de a fejükön most vadászföveg volt. A tagbaszakadt korábbi támadó szólalt meg elsőnek:

– Ma délután, uram, azt mondtad annak a kapitánynak, hogy a segédeid vagyunk. Meghánytuk-vetettük a dolgot a barátommal, és arra jutottunk, hogy nem szeretnénk járásfőnök létedre hazugságban hagyni. Ha fölfogadsz bennünket, uram, hűséggel fogunk szolgálni.

A bíró összehúzta a szemöldökét. A másik látogató gyorsan hozzátette:

– Hogy mit hogyan kell csinálni egy bíróságon, ahhoz nem sokat értünk, uram, de tudjuk, miként kell parancsot teljesíteni, és azt gondoltuk, a durva munka elvégzésében talán hasznodra lehetünk.

– Üljetek le – mondta Di teketória nélkül –, és adjátok elő a történeteket.

A vendégek letelepedtek két alacsony zsámolyra. Az első, nagy kezét a térdére támasztva, megköszönte a torkát, és belekezdett:

– A nevem Ma Dzung. Kiangszu tartományban születtem. Apámnak volt egy kis teherhajója, már gyerekkoromban segítettem

neki. De mert erős fiú voltam, és szerettem verekedni, beíratott egy ismert harcművészhez, sőt rávette, hogy valamennyire megtanítsa írni-olvasni, mert akkor tisztí rangot kaphatok a hadseregben. Egy napon apám váratlanul meghalt. A rengeteg adósság miatt kénytelen voltam eladni a hajót, aztán a helyi járásfőnök szolgálatába álltam mint személyi testőr. Hamarosan rájöttem, hogy kegyetlen és korrupt gazember. Egyszer egy özvegyet úgy forgatott ki a vagyonából, hogy kínzással hamis vallomásra kényszerítette. Összevitatkoztam vele, ő rám támadt, mire én leütöttem. Mentenem kellett az irhámát, így hát bevettem magam az erdőbe. De megesküszöm halott apám emlékére, hogy soha senkit ok nélkül meg nem öltem, és csak olyanokat raboltam ki, akiknek volt miből pótolniuk a veszteséget. És szavamot adom rá, hogy a vértestvéremre ugyanez áll. Hát ennyi.

Di járásfőnök bólintott, aztán kérdően pillantott a másik látogatóra. A férfi – akinek arca feltűnően finom vonású, orra hegyes, ajka keskeny volt – kis bajuszkáját morzsolgatva felelt:

– Csiao Tainak hívom magam, mert igazi családneveimet jól ismerik és tisztelik a birodalom bizonyos vidékein. Egyszer egy magas rangú tiszt készakarva a halálba küldte jó néhány bajtársamat, akiért én feleltem. Ő maga köddé vált, és hiába jelentettem a gáztettét, a hatóságok egy szalmaszálát sem voltak hajlandók keresztbe tenni az ügyben. Így aztán fölcsaptam útonállónak, végigkalandoztam az egész birodalmat abban a reményben, hogy egy napon a nyomára bukkanok és megölöm. Sosem raboltam ki szegény embert, és a kardomat nem szennyezte méltánytalanul kiontott vér. Híven szolgáljalak, uram – egyetlen feltétellel: ha megengeded, hogy visszavonuljak, amint megtaláltam az emberemet. Mert megesküdtem halott bajtársaim emlékére, hogy levágom, és a kutyák elé vetem a fejét!

A bíró fürkészőn nézte a két férfit, és közben lassan simogatta az oldalszakállát. Kis idő után aztán megszólalt:

– Elfogadom az ajánlatot, Csiao Tai feltételét is beleértve – egy kikötéssel: amennyiben sikerül megtalálnia, akit keres, előbb lehetőséget ad nekem, hogy a törvény erejével próbáljak érvényt szerezni az igazságnak. Elkísérhetek Peng-laiba, ott majd meglátjuk, tudom-e hasznotokat venni. Ha nem, akkor ezt közölni fogom, ti pedig megesküsztek, hogy amennyiben így lesz,

haladéktalanul beálltok az északi hadseregbe. Nálam nem lehet másképp: mindent vagy semmit!

Csiao Tai arca felderült. Lelkesen ismételte:

– Mindent vagy semmit! Ez lesz a jelszavunk.

Azzal odatérdelt a járásfőnök elé, és a homlokát háromszor a padlóhoz ütötte. Barátja is hasonlóan cselekedett. Miután fölkeltek, Di járásfőnök újra megszólalt:

– Ez itt Hung Liang, nagyra becsült tanácsadóm, aki előtt nincs titkom. Vele fogtok együtt dolgozni. Peng-lai az első állomáshelyem, nem tudom, hogyan áll ott fel a törvénykezés, de úgy gondolom, az írnokokat, a poroszlókat, az őrszemélyzetet és a többieket szokás szerint helybéliekből toborozzák. Azt hallotta, a városban cifra dolgok történnek, és a jó ég tudja, hogy a bírósági személyzet milyen mélyen keveredett bele az egészbe. Szükségem van olyanokra, akikben megbízhatom. Ti hárman lesztek az én szemem és fülem. Hung, hozass a pincérrel egy kancsó bort!

Amikor minden csésze megtelt, Di járásfőnök egyenként köszöntőt mondott három társára, azok pedig szintúgy ittak az ő egészségére és sikerére.

oOo

Amikor másnap reggel a járásfőnök lejött az emeletről, Hung Liang, valamint a két új segéd már készenlétben állt. Ma Dzsung és Csiao Tai láthatóan túl volt a bevásárláson: vadonatúj barna köntöst viseltek fekete övvel; a bírósági alkalmazottakhoz illő formaruhát kis fekete sapka tette teljessé.

– Felhős az ég, uram – szólalt meg Hung. – Félek, megázunk ma.

– Mindenkinek kötöttem a nyeregbe egy gyékénykalapot – mondta Ma Dzsung. – Azzal kihúzzuk, amíg megérkezünk Peng-laiba.

A négy férfi lóra szállt, és a keleti kapun át elhagyta a várost. Néhány kilométernyit zsúfolt országúton haladtak, aztán gyéresebb lett a forgalom. Elhagyatott, hegyes-völgyes vidékre értek, amikor

szemből egy férfi ügetett feléjük, két lovat száron vezetve. Ma Dzsung meg is jegyezte:

– Jóféle lovak. Nekem az a csillagos homlokú tetszik!

– Nem túl jó ötlet a nyeregben vinni azt a ládikát – fűzte hozzá Csiao Tai. – Kihívja maga ellen a sorsot!

– De miért? – kérdezte Hung.

– Errefelé – magyarázta Csiao Tai – a pénzbeszedők hordják ilyen piros bőrládikában a pénzt. Bölcs ember elrejtí inkább a nyeregtáskában.

– A fickónak, úgy tűnik, nagyon sietős – jegyezte meg Di járásfőnök, mintegy mellékesen.

Amikor déltájban elérték az utolsó hegygerincet, szakadni kezdett az eső. Az út mellett elterülő kis fennsíkon, egy nagy fa alatt kerestek menedéket; onnan belátták a dúsan zöldellő félszigetet, az egész járást.

Hideg élelmet vettek elő. Evés közben Ma Dzsung nagy élvezettel mesélt a parasztlányokkal átélt kalandjairól. Di járásfőnök általában nem volt a pajzán történetek lelkes rajongója, de el kellett ismernie, hogy Ma Dzsung csípős humorában van valami szórakoztató. Mégis, amikor újdonsült segédje újabb történetbe kezdett, a járásfőnök közbeavatott:

– Azt hallom, élnek ezen a vidéken tigrisek is. Én azt hittem, inkább a száraz éghajlatot szeretik.

Csiao Tai, aki addig csendben követte a beszélgetést, most megjegyezte:

– Nehéz ezt pontosan megmondani. Általában a magasan fekvő erdőkben tanyáznak, de ha rákapnak az emberhús ízére, a síkságra is lemennek portyázni. Meglehet, jókat vadászunk majd itt.

– És mi igaz a vértigrisekről szóló mesékből? – kérdezte Di járásfőnök.

Ma Dzsung aggódó pillantást vetett a mögöttük sötétlő erdőre.

– Én ilyet soha nem hallottam – mondta szárazon.

– Megnézhetném közelebbről a kardodat, uram? – kérdezte Csiao Tai. – Finom, régi pengének tűnt.

– Esősárkánynak hívják – mondta a járásfőnök, ahogy átnyújtotta.

– Micsoda? Ez az a bizonyos Esősárkány?! – kerekedett el Csiao Tai szeme az ámulattól. – Az a legendás kard, amelyet a földkerekség összes kardforgatója a legnagyobb áhítattal emleget? Hiszen ez a legutolsó és legkülönlegesebb darab, ami Háromujjúnak, minden idők legkiválóbb fegyverkovácsának a műhelyéből kikerült háromszáz éve!

– A hagyomány szerint – magyarázta Di járásfőnök – Háromujjú nyolcszor fogott hozzá, de mindannyiszor kudarcot vallott. Akkor megesküdött, hogy amennyiben sikerül kikovácsolnia, imádozott feleségét feláldozza a folyók istenének. Kilencedik próbálkozásra elkészült a kard. Azonmód le is fejezte a feleségét a folyóparton. Félelmetes vihar kerekedett, és Háromujjút agyonsújtotta egy villám. Holttestét az asszonyával együtt elsodorta a háborgó víz. Ez a kard kétszáz éve száll nemzedékről nemzedékre a családjukban, és mindig a legidősebb fiú kapja meg.

Csiao Tai szája és orra elé húzta puha gyolcskendőjét, nehogy leheletével beszennyezze a nemes kardot, s csak aztán vonta ki a tokjából. Két kezébe fogva nagy tisztelettel a magasba emelte, és megcsodálta a zöldes ragyogású, borotvaéles pengét, amelyen csöppnyi csorbulást sem lehetett fölfedezni. Földöntúli áhítattal csillogott a szemében, amikor megszólalt:

– Ha úgy rendeltetett, hogy egyszer majd fegyver által vesszek el, azt kívánom, hogy ez a penge fürödjön meg a véremlében. – Mély meghajlással adta vissza a kardot tulajdonosának.

Az eső időközben alábbhagyott, már alig szemerkelett. Lóra szálltak, és elindultak lefelé a hegyoldalon.

A lapályra leérvén, meglátták a járás határát jelölő kőoszlopot az út szélén. Köd ülte meg a latyakos síkságot, a járásfőnök mégis szépnek látta a tájat: ez mostantól az ő birodalma. Sietősre fogták. Késő délutánra Peng-lai városfala elősejlett a ködből.

HARMADIK FEJEZET

*Amelyben egy szemtanú elbeszéli,
hogyan fedezték föl a gyilkosságot, és a bíró egy
üres házban különös figurával találkozik*

A nyugati kapu felé közeledvén Csiao Tai megjegyezte, hogy feltűnően alacsony a városfal, és a kétszintes őrház is meglehetősen szerénynek látszik.

– Láttam a térképen – magyarázta a járásfőnök –, hogy a természeti határok megbízható védelmet nyújtanak. A folyó, amely mellé a város épült, öt kilométerrel lejjebb öböllé szélesedik. A torkolatnál nagy erődítmény áll, erős helyőrséggel. Minden tengerre szálló és befutó hajót tüzetesen átvizsgálják. Néhány éve, amikor Koreával háborúztunk, nem engedték föl a folyón a koreai dzsunkákat. A folyótól északra a partot magas sziklák szegélyezik, dél felé pedig csak láp van. Miután közel s távol ez az egyetlen megfelelő kikötő, Peng-lai lett a Korea és Japán felé irányuló kereskedelmünk központja.

– A fővárosban hallottam – tette hozzá Hung –, hogy sok koreai telepedett itt le, főként matrózok, hajóácsok és buddhista szerzetesek. Külön negyedben laknak az öböl másik oldalán, a várostól keletre. És van ott egy híres régi buddhista templom is.

– Látod, akkor szerencsét próbálhatsz egy koreai lánnyal! – fordult a barátjához Csiao Tai. – Aztán olcsón megválthatod a bűnödöt a templomban.

Két fegyveres őr nyitotta ki nekik a kaput. A négy utas végiglovagolt a boltoktól zsúfolt, nyüzsgő főutcán, egészen a járásfőnökség magas kerítéséig; ennek mentén haladva a déli oldalon megtalálták a főbejáratot, ahol egy bronzból készült nagy gong alatt néhány őr ücsörgött.

A fegyveresek talpra szökkentek, és feszesen tisztelegtek a járásfőnöknek. Hung azonban észrevette, hogy gazdája háta mögött

jelentőségteljesen összevillan a szemük.

Egy poroszló átkísérte őket a központi udvar túloldalán található törvényhivatalba, ahol négy írnok körmölt buzgón, egy rövid ősz szakállt viselő ösztövé, idős férfi felügyeletével.

Az öreg izgatottan sietett eléjük, és dadogva mutatkozott be: neve Tang, ő a vezető írnok, ideiglenesen őt bízták meg a járási adminisztráció vezetésével.

– Érdemtelen szolgáló mélységesen sajnálja, hogy érkezésedet nem jelezték előre, nagyméltóságú uram – mondta –, és így nem volt lehetőségünk méltó díszvacsorával fogadni, valamint...

– Azt feltételeztem, hogy a határnál posztolók előreküldenek egy hírnököt – szakította félbe a bíró. – Valahol hiba történhetett. De miután már itt vagyok, jó volna, ha körbevezetnél!

Tang először a tágas tárgyalóterembe vitte őket. A padló kőlapjai makulátlanul tiszták voltak, a terem végében épített dobogón álló magas pulpitust fényes vörös brokáttal terítették le. A bíró az emelvényhez ment, és érdeklődéssel vizsgálta a pulpitus mögötti falat teljes egészében beborító, fakult lila selyemfüggönyt, amelynek közepén – szokás szerint – vastag aranyfonállal hímzett egyszarvú pompázott, a tisztánlátás jelképe.

A függöny mögötti ajtón és egy szűk folyosón áthaladva megérkeztek a járásfőnöki dolgozószobába. Itt is mindent a legnagyobb rendben találtak: a fényezett íróasztalon egy porszem sem látszott, a vakolt fal frissen meszelve, a szoba mélyén álló széles díványt gyönyörű sötétzöld brokátterítő borította. Miután bepillantott az iroda melletti irattárba, Di járásfőnök kilépett a második udvarra, ahonnan a fogadóterem nyílt. Az idős írnok idegesen magyarázta, hogy ezt a csarnokot nem használták, amióta a vizsgálóbiztos eltávozott, és elképzelhető, hogy valamelyik asztal vagy szék nem pontosan a helyén áll. A járásfőnök kíváncsian fürkészte a hajlott hátú, feszengő figurát, aki láthatóan nagyon kellemetlenül érezte magát.

– Mindent kiválóan rendben tartottál! – dicsérte az öreget megnyugtató hangon.

Tang mélyen meghajolt, és dadogva folytatta:

– Méltatlan személyem negyven éve itt szolgál a bíróságon, nagytiszteletű bíró úr. Amióta csak a legelső napon küldöncként

beléptem ide. Szeretem, ha a dolgoknak megvan a maguk rendje. Eddig minden olyan szabályszerűen működött. Szörnyű, hogy most, ennyi év után...

Itt elakadt a hangja. Sietve kinyitotta a fogadóterem ajtaját. Amikor helyet foglaltak a gyönyörűen faragott központi asztal körül, Tang tisztelettel átnyújtotta a járásfőnöknek a bíróság nagy négyszögű pecsétjét. Di összehasonlította a nyilvántartásban szereplő nyomattal, aztán aláírta az átvételt igazoló okmányt. Ettől kezdve hivatalosan is az ő irányítása alá tartozott Peng-lai járás. Szakállát simogatva így szólt:

– A járásfőnök meggyilkolásának ügyét minden egyéb teendőnek elébe soroljuk. Ha eljön az ideje, fogadom majd a körzet előkelőségeit, és eleget teszek az egyéb kötelezettségeknek is. De ma a bírósági személyzetten kívül csakis a négy városnegyed előljárójával akarok találkozni.

– Van egy ötödik is, nagytiszteletű uram – jegyezte meg Tang. – A koreai kolóniáé.

– Kínai az illető?

– Nem, nagytiszteletű uram – felelte Tang –, de folyékonyan beszéli a nyelvünket.

Kezét szája elé téve köhintett, majd bátortalanul folytatta:

– Azt hiszem, ez elég szokatlan helyzet, uram, de a megyefőnök úr úgy döntött, hogy a keleti parton megtelepedett koreai kolóniának részleges önrendelkezést biztosít. A béke fenntartásáért a saját előljárójuk felel; a mi embereink csak akkor léphetnek be abba a városrészbe, ha az előljáró a segítségünket kéri.

– Valóban szokatlan helyzet – mormogta a bíró. – Valamikor majd ezt is alaposabban megvizsgáljuk. Most mindenesetre intézkedj, hogy a teljes személyzet gyűljön össze a tárgyalóteremben. Én addig megnézem a lakrészemet, és felfrissítem magam egy kicsit.

Tang zavartnak tűnt. Némi habozás után így szólt:

– Nagytiszteletű uram, a rezidenciád kiváló állapotban van, a néhai járásfőnök úr az elmúlt nyáron újrafestetett. De összecsomagolt bútora és a poggyásza sajnos még mindig odabent áll. Máig nem kaptunk hírt a fivérétről, aki egyetlen élő rokona, így fogalmam sincs, hová küldhetnék a holmiját. És miután a

nagyméltóságú Vang úr özvegy volt, csak idevalósi szolgákat alkalmazott, akik azonnal itt hagytak bennünket a... haláleset után.

– Na és hol lakott a vizsgálóbiztos, amíg itt tartózkodott? – kérdezte a járásfőnök kissé megütközve.

– A nagyméltóságú úr a díványon aludt, uram, a dolgozószobában – felelte Tang bánatosan –, az ételt is ott szolgálták föl neki. Rettenetesen sajnálom, uram, ez mind egészen rendellenes, de miután a bíró úr fivére nem válaszol a leveleimre, én... Igazán nagyon sajnálatos, de...

– Nem számít – vágta rá Di bíró. – Úgy terveztem, hogy a családomat és a szolgálaimat csak azután hozatom ide, hogy ennek a gyilkosságnak a szálait kibogoztam. Most visszamegyek a dolgozószobámba, és átöltözöm, te pedig vezesd a segédeimet a lakhelyükre.

– A bírósági tömbbel szemközt van egy nagyon jó vendégfogadó – magyarázta lelkesen Tang. – Én magam is ott lakom idős feleségemmel, és biztosíthatlak, nagytiszteletű uram, hogy a segédeidnek is...

– Ez is egészen rendellenes! – szakította félbe hűvösen a bíró. – Miért nem laksz a járásfőnökség falain belül? Ennyi év tapasztalatával ismerned kellene a szabályokat!

– A fogadóterem mögötti épület felső szintje az enyém, uram – magyarázkodott sietve Tang –, de miután a tető javításra szorul, úgy gondoltam, senkinek nem lesz kifogása az ellen, ha átköltözöm, ideiglenesen persze...

– Jól van, jól van – vágott közbe a bíró. – De ahhoz ragaszkodom, hogy a három segédem itt bent lakjon. Intézd el, hogy helyet kapjanak az őrkaszárnyában.

Tang mélyen meghajolt, aztán Ma Dzsunggal és Csiao Taival együtt elment. Hung bekísérte a bírót a dolgozószobába, fölsegítette rá a díszöltözékét, és készített neki egy csésze teát. Miközben a bíró átdörzsölte az arcát egy forró törülközővel, megkérdezte:

– Mondd, Hung, van valami sejtelméd arról, mitől lehet ilyen állapotban ez az ember?

– Elég szertartásos figurának látszik – felelte öreg segítője. – Gondolom, fölzaklatta, hogy ilyen váratlanul toppantunk be.

– Szerintem itt bent lehet inkább valami, amitől retteg – mondta Di bíró elgondolkozva –, azért költözött át a fogadóba is. Nos hát, idővel fény derül mindenre.

Ekkor újra megjelent Tang, és bejelentette, hogy mindenki a tárgyalóteremben várakozik. Di bíró levette a házisapkáját, föltette helyébe a szárnyas fekete hivatali fejfedőt, aztán Tanggal és Hunggal a nyomában átment a tanácsterembe. Helyet foglalt a magas pulpitus mögött, Hungnak és Tangnak pedig intett, hogy álljon a széke mögé.

A bíró szólt néhány alkalomhoz illő szót, majd Tang egyenként bemutatta neki a kőpadlón térdeplő negyven férfit. Di bíró konstataálta, hogy a hivatalnokok, annak rendje és módja szerint, kifogástalan kék öltözéket viselnek, a fegyveresek bőrzekéje és acélsisakja pedig fénylik, ahogyan kell, vagyis egészében megfelelő csapatnak tűntek. A főporoszló durva fizimiskája nem tetszett neki, de belegondolt, hogy erre a posztra kifejezetten kegyetlen alakokat szokás állítani, akiket aztán nem árt rövid pórázon tartani. A megbízott halottkém, Sen doktor, intelligens arcú, méltóságteljes öreg volt. Tang odasúgta a bírónak, hogy ő a járás legjobb orvosa, és igen nemes szívű férfi.

Miután mindenkire sor került, a bíró bejelentette, hogy a járásfőnökség törvénybiztosává kinevezi Hung Liangot, ő tartja majd kézben a törvényhivatal napi ügyeit. A poroszlókat és a testőrséget Ma Dzung és Csiao Tai ellenőrzése alá rendeli, ők felelnek a kaszárnyáért, a börtönért és általában a fegyelemért.

Amikor visszatértek a hátsó irodába, Di bíró elküldte Ma Dzungot és Csiao Tait, hogy tartsanak szemlét a kaszárnyában és a börtönben.

– Aztán – tette hozzá – gyakorlatoztassátok egy kicsit a fegyvereseinket. Így pillanatok alatt megismeritek őket, és fel tudjátok mérni, ki mit ér. Ha ez megvolt, menjetek ki a városba, nézzetek körül egy kicsit. Szívesen veletek tartanék, de tájékozódnom kell a meggyilkolt járásfőnök ügyében, és arra biztos rámegy az egész estém. Ha visszajöttetek, jelentkezzetek nálam.

Miután a két keménykötésű segéd elment, belépett Tang, mögötte egy irodaszolga két gyertyatartóval. Di bíró helyet mutatott

Tangnak az íróasztal előtti zsámolyon, Hung mellett. Az irodaszolga letette a gyertyákat az íróasztalra, és nesztelenül távozott.

– Most fedeztem fel – fordult a bíró Tanghoz –, hogy a névsorban Fan Csung néven feltüntetett hivatalvezető nem volt itt. Beteg talán?

Tang a homlokára csapott, és dadogva kezdett bele:

– Már akartam erről beszélni, bíró úr! Nagyon aggódom Fan miatt. A hónap első napján évi rendes szabadságra indult a megyefőnöki székhely, Pien-fu felé. Tegnap délelőtt vissza kellett volna érnie. Miután nem jelent meg, egy poroszlót kiküldtem a várostól nyugatra fekvő kis birtokára. A bérlője azt mondta, Fan a szolgájával együtt tegnap megérkezett hozzá, aztán délben útnak is indult a városba. Nagyon bosszantó. Fan kiváló ember, tehetséges hivatalnok, nagyon pontos és megbízható. Nem értem, mi történhetett vele. Én...

– Talán fölfalta egy tigris – szakította félbe Di bíró türelmetlenül.

– Jaj, ne! – kiáltott fel Tang. – Ilyet ne mondj, uram!

Az arca hamuszürkére vált, tágra nyílt riadt szemében idegesen táncolt a gyertya fénye.

– Ne légy már olyan izgatott! – szólt rá ingerülten a bíró. – Megértem, hogy az előző főnököd megölése nagyon fölzaklatott, de annak már két hete. Mitől félsz?

Tang letörölte homlokáról az izzadságcseppeket.

– Bocsánatot kérek, nagytiszteletű uram – motyogta. – A múlt héten egy parasztot találtak az erdőben, a toroka átharapva, a teste szörnyen szétmarcangolva. Valahol a közelben egy emberevő garázdálkodik! Nem alszom túl jól mostanában, uram. Alázatos bocsánatot kérek, és...

– Nos – felelte Di bíró –, a segédeim kitűnő vadászok. Valamelyik nap elküldöm őket, hogy ejtsék el azt a tigrist. Kérek egy forró teát, és lássunk munkához.

Miután Tang töltött egy csészével, a bíró mohón kortyolt párat, aztán hátradőlt a karosszékében.

– Mondd el részletesen, hogyan fedeztél fel a gyilkosságot!

Tang a szakállát babrálva, bizonytalanul fogott bele:

– Az elődöd, uram, igen kedves és kulturált úriember volt. Olykor talán kicsit kényelmesen intézte a dolgokat, a részletkérdéseknél néha elfogyott a türelme, de a fontos ügyekben nagyon körültekintő

volt, kifejezetten körültekintő! Körülbelül ötvenéves lehetett, hosszú és változatos pálya állt mögötte. Erre a posztra teremtették, uram.

– Voltak-e a városban ellenségei? – kérdezte Di bíró.

– Egyetlenegy sem! – vágta rá Tang. – Tisztán látó, igazságos bíró volt, szerették az emberek. Nyugodtan mondhatom, hogy népszerű volt az egész járásban, igen, uram, kifejezetten népszerű.

A bíró bólintott, Tang pedig folytatta:

– Két héttel ezelőtt, amikor közeledett a délelőtti meghallgatás ideje, a háznagya bejött a törvényhivatalba, és jelentette, hogy gazdája nem aludt a hálósobájában, a könyvtár ajtaja pedig belülről van bezárva. Miután ismertem azt a szokását, hogy késő éjszakáig a könyvtárszobában ír és olvas, feltételeztem, hogy elaludt a könyv fölött. Így hát hosszan kopogtam az ajtón, de miután semmilyen neszt nem hallottam belülről, megijedtem, hátha agyvérzést kapott. Hívtam a főporoszlót, és betörettem az ajtót.

Tang nagyot nyelt, megremegett a szája, de kis idő után folytatta:

– Vang bíró úr a réz teafőző előtt feküdt a földön, üveges tekintete a plafonra meredt. Kinyújtott jobb keze mellett, a szőnyegen egy fölborult teáscsésze. Megtapogattam a testét: hideg volt, és merev. Azonnal hívtam a halottkémet, aki megállapította, hogy a járásfőnök úr éjfélutáni halhatott meg. A halottkém mintát vett a teáskannában maradt tealevélből, és...

– Hol volt a teáskanna? – szakította félbe Di bíró.

– A bal sarokban álló szekrényen, uram – felelte Tang –, a teafőző mellett. A teáskanna majdnem tele volt. Sen doktor a mintául vett tealevelet megetette a kutyával, és az rögtön elpusztult. Miután újramelegítette a teát, a szag alapján azonosította a mérget. A tűzhelyen álló edényből nem tudott vízmintát venni, mert az, ami benne volt, elforrt az utolsó cseppig.

– Ki szokta a bírónak bevinni a teavizet? – kérdezte a bíró.

– A járásfőnök úr maga – felelte Tang habozás nélkül, de miután felettese kérdően vonta föl a szemöldökét, gyorsan hozzátette: – Szenvedélyes követője volt a teaszertartásoknak, uram, és a legkisebb részletekre is ügyelt. Ragaszkodott hozzá, hogy a vizet maga hozza a kertjében található kútból, és maga forralta föl a könyvtárszobában álló kis rézkályhán. Teáskannája, összes csészéje, teásdobozza mind értékes régiség volt; ezeket a kályha

alatti szekrénykében elzárva tartotta. Utasításomra a halottkém a teadobozban maradt teafüvet is megvizsgálta, de ártalmatlannak találta.

– Ezután milyen intézkedéseket tettél?

– Azonnal futárt küldtem a megyefőnökhöz Pien-fu székhelyre. A holttestet ideiglenes koporsóba tettem, és a járásfőnök úr rezidenciájának előterébe vittem. A könyvtárszobát lepecsételtem. Harmadnap megérkezett a fővárosból a nagyméltóságú császári vizsgálóbiztos. Utasította az erőd parancsnokát, hogy a katonai rendészekről bocsásson a rendelkezésére hat titkos ügynököt, és mindenre kiterjedő nyomozást folytatott. Kikérdezte a teljes személyzetet, és...

– Tudom – mondta Di bíró türelmetlenül –, olvastam a jelentését. Egyértelműen kiderült, hogy a teához senki nem férhetett hozzá, és hogy senki nem lépett be a könyvtárszobába, miután a járásfőnök úr visszavonult. Pontosán mikor távozott a vizsgálóbiztos úr?

– A negyedik nap reggelén – kezdte lassan Tang – hívatott, és elrendelte, hogy vitessem át a koporsót a keleti kapun kívül álló Fehér Felhő templomába, addig is, amíg az elhunyt fivére dönt végső nyughelyéről. Aztán visszaküldte a titkos ügynököket az erődbe, közölte, hogy a bíró úr személyes iratait magával viszi, és útnak indult.

Tang feszengett. Szorongva tekintett a bíróra, és hozzátette:

– Gondolom, a vizsgálóbiztos tudatta veled hirtelen távozásának okát, uram.

– Azt mondta – rögtönzött Di bíró –, hogy a vizsgálat olyan szakaszba ért, ahol előnyösebb, ha az új járásfőnök folytatja a munkát.

Tang láthatóan megkönnyebbült.

– Bízom benne, hogy a nagyméltóságú úr jó egészségnek örvend.

– Már el is indult új állomáshelye felé délre – nyugtatta meg Di bíró, aztán felállván folytatta: – Megyek, körülnézek a könyvtárszobában. Azalatt beszéljétek meg Hung törvénybiztossal, milyen ügyeket kell sorra vennünk a holnap délelőtti meghallgatáson.

A bíró fölemelte az egyik gyertyatartót, és kilépett a szobából. A fogadóterem mögötti kis kertre néző bírói rezidencia kapuja résnyire

nyitva állt. Egy ideje már nem esett ugyan, de a fák koronái közt és a gondosan ápolt virágágyak felett köd ült. A bíró betaszította az ajtót, és belépett a kihalt épületbe.

A vizsgálati jegyzőkönyvhöz mellékelte alaprajzból tudta, hogy a könyvtárszoba a fő folyosó végében van, és a folyosót minden nehézség nélkül meg is találta. Haladtában két oldalfolyosót is felfedezett, de a gyertya pislákoló fényében nem láthatta, hová vezetnek. Hirtelen megtorpant. A fény sovány férfialakot világított meg, aki épp az orra előtt bukkant fel egy átjáróból, olyan váratlanul, hogy hajszál híján össze is ütköztek.

A férfi lecövekelt, és különös, üres tekintettel meredt a bíróra. Szabályos arcát baloldalt rézgaras nagyságú anyajegy csúfította el. A bíró meglepetten fedezte föl, hogy nincs rajta sapka; ősz haját kontyba fogta. A félhomályban azt is látni vélte, hogy a férfi szürke házi öltözetet visel fekete övvel.

Ahogy Di bíró nyitotta volna a száját, hogy megtudakolja, kivel van dolga, a férfi egyetlen hang nélkül hirtelen visszalépett a sötét átjáróba. A bíró nagy lendülettel fölemelte a gyertyát, de a gyors mozdulattól a láng elaludt, és koromsötétbe borult minden.

– Hé, jöjjön elő! – kiáltotta Di bíró, de csak a visszhang felelt. Várt egy pillanatig, de a házban néma csönd volt.

– A pimasz gazember! – mormogta a bajsza alatt dühösen. A fal mellett tapogatózva kitalált az udvarra, aztán gyorsan visszament az irodába.

Tang épp egy vaskos dossziét mutatott Hung törvénybiztosnak.

– Szeretném, ha egyszer s mindenkorra megjegyeznének – fordult ingerülten Tang felé a bíró –, hogy a személyzet egyetlen tagja sem járhat rendezetlen öltözékben a bírósághoz tartozó területen. Még szolgálaton kívül és este sem. Az előbb beleütköztem egy alakba, akin csak háziköntös volt, és még sapkát sem viselt! Ez a szemtelen bugris ráadásul válaszra sem méltatott, amikor meg akartam állítani. Menj, kerítsd elő, hogy felelősségre vonhassam!

Tang tetőtől talpig reszketni kezdett; páni félelemmel meredt a főnökére. Di bíró hirtelen megsajnálta: végső soron ez az ember minden tőle telhetőt megtett mindaddig. Nyugodtabb hangon folytatta:

– Jó, ilyen hibák megesnek néha. De ki ez az ember? Gondolom, az éjszakai őrszem.

Tang rémült pillantást vetett az ajtóra Di bíró mögött. Dadogva kérdezte:

– Szü... szürke köntöst viselt?

– Úgy van – felelt a bíró.

– És nagy anyajegy volt a bal arcán?

– Igen! – vágta rá a bíró –, de ne fészkelődj már annyit, hanem bökd ki végre, ki az!

Tang lehajtotta a fejét, és színtelen hangon mondta:

– Ez, uram, az elhunyt járásfőnök volt.

Valahol hatalmas robajjal becsapódott egy ajtó.

NEGYEDIK FEJEZET

*Amelyben Di bíró ellátogat a tetthelyre,
és tanulmányozza a teafőző rejtélyét*

– Milyen ajtó volt ez? – csattant föl a bíró.

– Azt hiszem, uram, a járásfőnöki rezidencia bejárata lehetett – felelte Tang elhaló hangon. – Nem záródik rendesen.

– Holnap javíttasd meg! – parancsolta nyersen a bíró.

Állva maradt, nem szólt többet. Oldalszakállát lassan simogatva felidézte az iménti jelenség különös tekintetét, és azt, ahogy villámsebessen és hangtalanul eltűnt. Aztán megkerülte az íróasztalt, és visszaült a karosszékbe. Hung rémülettől elkerekedett szemmel, némán meredt rá. A bíró nagy erőfeszítéssel összeszedte magát. Egy pillanatig Tang szürke arcát fürkészte, aztán megkérdezte:

– Te is láttad már a jelenést?

Tang bólintott.

– Három nappal ezelőtt, uram – felelte –, méghozzá ezen a szent helyen. Késő este bejöttem a dolgozószobába egy iratért, amire épp szükségem lett volna, ő pedig ott állt a régi íróasztala mellett, háttal nekem.

– És mi történt? – kérdezte a bíró feszülten.

– Ijedtemben felkiáltottam, uram, és elejtettem a gyertyámat. Kiszaladtam, hívtam az öröket, de mire visszaértünk, a szoba üres volt. Pontosan ugyanúgy nézett ki, uram – idézte fel, egy pillanatra szeme elé kapva a kezét –, mint amikor azon a bizonyos reggelen megtaláltuk a könyvtárszobában. Akkor is a szürke háziköntös volt rajta fekete övvel, a sapkája pedig leesett a fejről, amikor a földre zuhant... holtan.

Miután Di bíró és Hung nem szólalt meg, Tang folytatta:

– Biztos vagyok benne, hogy a vizsgálóbiztos úr is találkozott vele. Azért lehetett olyan rossz bőrben az utolsó nap, és azért indulhatott neki olyan sietősen.

A bíró elgondolkodva húzogatta a bajuszát, majd kis idő múltán megszólalt:

– Bolondság volna tagadni a természetfeletti jelenségek létezését. Ne feledjük, hogy nagy mesterünk, Konfucius maga is igen diplomatikus választ adott, amikor tanítványai ilyesmiről kérdezték. Másrészt én arra hajlok, hogy próbáljunk először racionális magyarázatot találni.

– Nincs ilyen, uram! – ingatta lassan a fejét Hung. – Az egyetlen magyarázat az, hogy az elhunyt bíró nem talál nyugalmat, mert erőszakos halálát még nem torolták meg. Földi maradványait a buddhista templomban helyezték el, és állítólag a tetem közelében az eltávozott könnyen megjelenik az élőknek, amíg a bomlás nem túl előrehaladott.

Di bíró felpattant.

– Komolyan elgondolkozom majd ezen a kérdésen – mondta –; most mindenesetre visszamegyek a házba, és körülnézek a könyvtárban.

– Nem kockáztathatod meg, hogy újra összetalálkozz a kísértettel, uram! – kiáltott fel rémülten Hung.

– Miért nem? – kérdezte Di bíró. – A halott célja, hogy a gyilkosságot megtorolják. Nyilván tudja, hogy nekem éppen ez a szándékom. Miért akarna tehát bántani? Ha itt végeztél, törvénybiztos úr, csatlakozz hozzám a könyvtárban. Hozhatsz két őrt lámpással, ha gondolod.

Di bíró – tiltakozásukkal mit sem törődve – magára hagyta két beosztottját az irodában. Ezúttal a törvényhivatalba ment először, és magához vett egy nagy lámpást.

Ahogy a kihalt épületbe visszaért, megkereste azt a kis átjárót, ahol a kísértet eltűnt a szeme elől. Innen kétoldalt egy-egy ajtó nyílt. A jobb oldalin belépve tágas szobában találta magát. A padlót nagy összevisszaságban kisebb-nagyobb dobozok és batyuk borították. Lámpását letette a földre; a felhalmozott dobozokat körbejárta, a batyukat sorra megtapogatta. Ijedten rezzent össze, amikor a sarokban különös árnyékot pillantott meg, aztán rájött, hogy az éppenséggel a sajátja. Körös-körül nem volt más, csak a halott holmija. Fejét ingatva lépett be a szemközti helyiségbe, amely néhány gyékénybe csomagolt bútort leszámítva teljesen üresen állt.

A kis átjárót pánntal és lakattal biztosított masszív ajtó zárta le. A bíró mélyen gondolataiba merülve sétált vissza a főfolyosóra.

A folyosó végén a könyvtárszoba felhő- és sárkánymotívumokkal finoman faragott szép ajtaját a felső részére szögezett deszkák csúfították el. A poroszlók nyilván kénytelenek voltak betörni az ajtót, hogy kinyithassák.

Di bíró letépte a bíróság pecsétjével ellátott papírcsíkot, és benyitott. Magasra tartott lámpással nézett körül az egyszerűen, de ízlésesen berendezett, négyzet alakú kis helyiségben. Baloldalt magas, keskeny ablakot pillantott meg; közvetlenül előtte súlyos ébenfa szekrényke állt, a tetején rézkályhával, rajta a teavíz forralásához használatos kerek ónedény, mellette különleges kék-fehér porcelán teáskanna. A fal többi részét végig könyvespolcok foglalták el, a szemközti falat szintúgy. A hátsó falat alacsony, de széles ablak uralta; feszes papírtáblái szinte aggályosan tiszták voltak. Az ablak előtt antik rózsafa íróasztal állt, két oldalán három-három fiókkal. Szintén rózsafából készült, kényelmes karosszék tartozott hozzá, rajta vörös selyempárna. Az íróasztalon mindössze két réz gyertyatartó.

A bíró beljebb lépett, és megvizsgálta a szekrény és az íróasztal közötti gyékényszőnyegen éktelenkedő sötét foltot. Feltehetőleg a földre zuhanó járásfőnök csészéjéből kiömlő teától származhatott. Az áldozat valószínűleg föltette a lábast a tűzhelyre, aztán leült az íróasztalhoz. Amikor hallotta, hogy forr a víz, odament, és átöntötte a teáskannába. Ott maradt állva, megtöltötte a csészéjét, aztán belekortyolt. A méreg pedig azonnal hatott.

A bíró – miután a mívés zárban benne találta a kulcsot – kinyitotta a szekrénykét, és lenyűgözve szemlélte a teaszertartások kétpolcnyi válogatott kelléktárát. Sehol egy porszem: a vizsgálóbiztos és segédei láthatóan alaposan végignéztek mindent.

Di bíró az íróasztalhoz lépett. A fiókok mind üresek voltak. A vizsgálóbiztos itt találhatta meg az elhunyt személyes iratait. A bíró mélyet sóhajtott: milyen kár, hogy nem járt ebben a szobában közvetlenül a gyilkosság felfedezése után.

A könyvespolc felé fordult, és ahogy szórakozottan végighúzta az ujját, fölfedezte, hogy a könyveket vastag porréteg fedi. Elégedetten mosolyodott el: itt legalább akad még valami új, amit érdemes

megvizsgálni. Akik korábban kutattak nyomok után, a könyveket figyelmen kívül hagyták. Végignézett a zsúfolt polcokon, és úgy döntött, ezzel megvárja, amíg Hung ideér.

A karosszéket az ajtó felé fordította, és leült. Karját bő ruhaujjában a melle előtt összefonva megpróbálta elképzelni, milyen ember lehet a gyilkos. Egy császári hivatalnokot megölni államellenes cselekmény, amelyre a törvény halálbüntetést ír elő, méghozzá annak is egyik legzordabb formáját, az úgynevezett lassú kínhalált, avagy élve feldarabolást. Vagyis a tettesnek valóban nagyon komoly indítékai lehettek. És vajon hogyan mérgezte meg a teát? Csakis a lábasban melegedő teavízzel, hiszen a föl nem használt teafű a vizsgálat során ártalmatlannak bizonyult. Egyetlen más megoldás kínálkozott még: ha a gyilkos csupán egy adag tea elkészítéséhez elegendő teafüvet adott, vagy küldött a járásfőnöknek – és ebben volt a méreg.

Di bíró alaposan körülnéz
a könyvtárban

Di bíró újra nagyot sóhajtott. A folyosón látott jelenségre gondolt. Életében először találkozott ilyen kísérteties alakkal, mégsem volt róla egészen meggyőződve, hogy az volt, aminek látszott. Mi van, ha valamiféle csalás az egész? Csakhogy a vizsgálóbiztos és Tang előtt is megjelent. Ki kockáztatná, hogy kísértetet játsszon éppen a járásfőnökség egyik épületében, és milyen oka lenne rá? Di bíró úgy döntött, hogy mégiscsak a halott járásfőnök szelleme lehetett az. Fejét hátrahajtotta a szék támlájára, és csukott szemmel megpróbálta maga elé idézni a jelenség arcát. Nem lehetséges, hogy a halott ad neki valamilyen jelet, ami segít megoldani a rejtélyt?

Gyorsan kinyitotta a szemét, de a szoba éppúgy üres volt, mint azelőtt. Pár pillanatig úgy maradt, ahogy volt, és szórakozottan nézte a négy súlyos gerendával tagolt, pirosra lakkozott mennyezetet. Ahol a teafőző állt, fölfedezett a plafonon egy elszíntelenedett foltot meg néhány pókhálót a sarokban. A néhai járásfőnök láthatóan nem volt olyan tisztaságmániás, mint vezető írnoke.

Aztán belépett Hung törvénybiztos, nyomában két poroszlóval, akik jókora gyertyatartókat hoztak. Di bíró intett, hogy a gyertyákat tegyék az íróasztalra, aztán elbocsátotta őket.

– Nem maradt nekünk más, törvénybiztos úr – szolt –, mint ezek a könyvek és tekercsek a polcokon. Elég sok van belőlük, de ha mindig ideadsz nekem egy adagot, aztán amikor végeztem, visszahelyezed, nem fog nagyon sokáig tartani.

Hung készséges mosollyal emelt le egy halom könyvet a legközelebbi polcról. Mialatt ruhája ujjával letörölte róluk a port, a bíró visszafordította a karosszéket az asztal irányába, aztán hozzálátott, hogy áttanulmányozza, amit törvénybiztosa letett elé.

Több mint két óra telt el, mire Hung az utolsó darabokat is visszatette eredeti helyükre. Di bíró hátradőlt a székben, ruhaujjából összecusukható legyezőt húzott elő, és miközben hevesen legyezni kezdte magát, elégedett mosollyal szólalt meg:

– Nos, Hung, most már elég határozott fogalmaim vannak a meggyilkolt személyiségéről. Végiglapoztam a költeményeit: kifogástalan a stílus, de a tartalom elég sekélyes. Többnyire

szerelemes versek – leginkább a fővárosban vagy más olyan helyen élő híres kurtizánoknak ajánlva, ahol Vang járásfőnök szolgált.

– Tang az imént tett néhány burkolt célzást a néhai járásfőnök kissé laza erkölcsére – szólalt meg Hung. – Gyakran az otthonába is meghívott prostituáltakat, és ott tartotta őket éjszakára.

– Abban a brokát dossziében, amelyet pár perce tettél le előlem – bólintott Di bíró –, kizárólag erotikus rajzok vannak. Találtam ezenkívül néhány összefoglaló munkát a konyhaművészetéről, valamint a borról és a birodalom különböző vidékein eltérő borkészítési szokásokról. Másrészt irigylésre méltó gyűjteményt állított össze nagy klasszikus költők műveiből; mindegyik kötet ronggyá olvasva, a lapszélek telis-tele saját kezű megjegyzéseivel és kommentárjaival. A buddhizmus és a taoista miszticizmus irodalmából összeállított bőséges kollekcióna ugyanez áll. A konfucianus klasszikusok összkiadása viszont épp olyan érintetlen, mint amikor megvette! Azt is észrevettem, hogy természettudományos munka akad bőven – megtalálható az orvoslás és az alkímia alpműveinek többsége, továbbá néhány rejtvényekről, talányokról, mechanikus szerkezetekről szóló régi tanulmány –, miközben a történelmi, államtudományi, közigazgatási, illetve matematikai tárgyú írások gyanúsan hiányoznak.

A bíró körbefordult a székével, majd folytatta:

– Mindebből azt vonom le, hogy Vang járásfőnök fejlett szépérzéssel megáldott költő volt, továbbá a miszticizmus iránt erősen vonzódó filozófus. Ugyanakkor tobzódott a különféle földi örömeiben. Azt hiszem, ez egyáltalán nem szokatlan párosítás. Nem vágyott a továbblépésre, szívesen elvezetett egy járást a fővárostól távol, ahol önmaga ura lehet, és ahol úgy szervezheti az életét, ahogy neki tetszik. Ezért is nem akarta, hogy előléptessék. Peng-lai a kilencedik járásfőnöki posztja volt, ha jól tudom! Viszont meglehetősen intelligens, éles eszű embernek kellett lennie – erre vall a talányok, rejtvények, mechanikus szerkezetek iránti érdeklődése ez és sokéves tapasztalata alkalmassá tette rá, hogy kielégítően lássa el itteni feladatát, noha nem hinném, hogy túlzott odaadással tette volna. A családi köteléket nyilván nem tartotta sokra, ezért nem házasodott újra, miután első és második asszonya meghalt, és ezért elégedett meg futó kalandokkal: kurtizánokkal és

prostituáltakkal. Személyiségének lényegét elég találóan fogalmazta meg abban, ahogy a könyvtárát elnevezte.

Összecsupolt legyezőjével az ajtó felett függő táblára mutatott. Hung önkéntelenül elmosolyodott, amikor a feliratot elolvasta: „A vándor gyom remetelakja”.

– Egyvalami azonban szembeszökően kilóg a sorból – fejezte be okfejtését a bíró. – Ezt hol találtad, törvénybiztosom? – kocogtatott meg egy hosszúkás jegyzetömböt, amelyet korábban félretett.

– Beesett a könyvek mögé a legalsó polcon – felelte Hung.

– A járásfőnök ebbe a füzetbe egy sor dátumot és számot másolt ki saját kézírásával, és többoldalny bonyolult számítással egészítette ki – mindezt egyetlen szó magyarázat nélkül. Csakhogy Vang egyáltalán nem olyan embernek tűnik, akit a számok a legkisebb mértékben is érdekelnek. Gondolom, a pénzügyi és statisztikai feladatokat mind Tangra és a hivatalnokokra bízta, nem?

– Tang szavaiból én is ezt vettem ki – bólintott Hung törvénybiztos egyetértően.

Di bíró átlapozta a jegyzetömböt, közben lassan csóválta a fejét. Elgondolkodva folytatta:

– Rengeteg időt és munkát fektetett ezekbe a feljegyzésekbe; a legapróbb hibákat is gondosan kitörölte és javította. Egyetlen támpontunk a dátum; a legelső időpont pontosan két hónappal ezelőtti.

Fölállt, és a jegyzetömböt a ruhaujjába süllyesztette.

– Mindenesetre – mondta – alkalomadtán tüzetesen tanulmányozni fogom, bár természetesen egyáltalán nem biztos, hogy összefügg a gyilkossággal, akár közvetve is. De az ellentmondó tényeknek mindig érdemes különleges figyelmet szentelni. Egy biztos: az áldozatról elég világos képünk alakult ki; és a kézikönyvek szerint ez nagy lépés afelé, hogy megtaláljuk a gyilkost!

ÖTÖDIK FEJEZET

*Amelyben két marcona
ingyen megvacsorázik, majd furcsa jelenet
tanúja lesz a rakparton*

– Először is sürgősen tömjünk magunkba valamit – mondta Ma Dzsung, amikor Csiao Tai barátjával kiléptek a járásfőnökségről. – Nagyon megéhezik az ember, amíg egy ilyen rakás tohonyát rendesen megmozgat!

– És meg is szomjazik – tette hozzá Csiao Tai.

Beléptek az első vendéglőbe, ami az útjukba akadt – mindjárt a szomszéd sarkon, a bírósági tömbtől délkeletre. A csöppnyi hely a kissé fennhéjázó „Kilenc Virág Kertje” nevet viselte. A belépőket éktelen hangzavar fogadta. Nagy nehezen találtak maguknak helyet a zsúfolt terem végében, közel a magas pulthoz, amelyen egy félkarú ember hatalmas üstben kevergette a tésztát.

A két barát szeme végigpásztázta a tömeget. A vendégek többsége kisebb boltok tulajdonosa volt, aki gyorsan be akart kapni egy falatot, mielőtt visszarohan a helyére, hogy fogadja a vásárlók esti rohamát. Élvezettel lapátolták magukba az ételt, csak azért hagyták abba néha, hogy körbeadják az ön boroskancsót.

Amikor a felszolgáló egy tésztával megrakott tányérokka teli tálcát egyensúlyozva elviharzott a két új vendég mellett, Csiao Tai megragadta a ruhaujját.

– Négy ilyen kérünk – mondta –, és két nagy kancsóval.

– Majd később – vetette oda a pincér. – Dolgom van, nem látod?

Csiao Tai erre hosszú, cifra káromkodást eresztett meg. A félkarú férfi fölpillantott, és egyenest rámeredt. Letette hosszú bambuszkanalát, és verejtékező arcán széles vigyorral kilépett a pult mögül.

– A világ teremtése óta így csak egyetlen ember tudott káromkodni! – kiáltott fel. – Mi szél hozott erre, uram?

– Hagyjuk az uramozást! – mordult rá Csiao Tai nyersen. – Amikor áthelyeztek minket északra, belekeveredtem valamibe, azóta föladtam a rangomat és a nevemet. Most Csiao Tainak hívnak. Nem tudsz adni nekünk egy falás ételt?

– Egy pillanat, uram! – szólt a másik buzgón, azzal eltűnt a konyhában. Rögtön vissza is tért, nyomában egy természetes asszonyossággal, aki tálcán két nagy boroskancsót és jókora tál sós halat meg zöldséget cipelt.

– Ez már beszéd! – bólintott Csiao Tai elégedetten. – Ül le, katona, most az egyszer hadd dolgozzon helyetted az asszony.

A tulajdonos odahúzott magának egy zsámolyt, felesége pedig átvette a helyét a pult mögött. Mialatt a két jó barát jóízűen hozzálátott, a tulajdonos elmesélte, hogy eredetileg ide, Peng-laiba való. Miután a Koreában állomásozó egységtől elbocsátották, félrerakott pénzéből megvette ezt a vendéglőt, és nem is megy rosszul az üzlet. Aztán rápillantott a két férfi barna öltözkére, és lehalkította a hangját:

– Miért dolgoztok ezen a járásfőnökségen?

– Ugyanazért, amiért te a tésztát kevergeted! – válaszolt Csiao Tai. – Hogy legyen miből megélni.

A félkarú körbepillantott, aztán odasúgta nekik:

– Furcsa dolgok történnek ott! Nem hallottátok, hogy két hete valaki megfojtotta és fölaprította a járásfőnököt?

– Én azt hittem, megmérgezték – jegyezte meg Ma Dzsung, és nagyot húzott a boroscsészéből.

– Ezt terjesztik! – legyintett a tulajdonos. – Egy bödön vagdalt hús, ennyi maradt a bíróból! Higgyétek el, azok ott nem jó emberek!

– Az új járásfőnök rendes fickó – vetette ellen Csiao Tai.

– Őt nem ismerem, de ez a Tang meg ez a Fan: tőlük semmi jó ki nem telik – makacskodott amaz.

– Mi a baj a vén totyakossal? – kérdezte Csiao Tai meglepve. – Nekem úgy tűnt, egy légynek sem tudna ártani.

– Kerüljétek el! – mondta a tulajdonos sötéten. – Ő olyan, hogy is mondjam... másmilyen. De valami egész más baj is van ezzel a Tanggal!

– Milyen baj? – kérdezte Ma Dzsung.

– Sok rejtélyes dolog történik ebben a járásban, higgyétek el nekem – erősködött a félkarú. – Én idevalósi vagyok, csak tudom! Ősidők óta élnek itt furcsa alakok. Szegény öreg apám mesélte mindig nekünk, hogy...

Elakadt a szava. Búsan megrázta a fejét, aztán gyorsan lehajtotta a csésze bort, amit Csiao Tai odatolt elé.

– Majd szépen a végére járunk – vonta meg a vállát Ma Dzsung.
– Az benne az élvezet. Ami ezt a Fan nevűt illeti, vele ráérünk később foglalkozni. A poroszlók szerint most épp kámforrá vált!

– Remélem, nem is kerül elő! – vágta rá a félkarú szenvedéllyel.
– Az egy erőszakos alak, mindenkitől beszedi a maga pénzét, aki él és mozog; kapzsibb még a főporoszlónál is. És ami a legrosszabb: képtelen békén hagyni a nőket. Jóképű gazember. Csak a jó ég tudja, milyen galádságokat követett már el! De ezek ketten egy húron pendülnek, és Tangnak mindig sikerült fedeznie.

– Hát, Fan aranyéletének ezennel vége – mondta Csiao Tai. – Mostantól alattunk fog szolgálni. De gondolom, jó sokat összezsarolt magának. Azt hallom, van egy kis birtoka a várostól nyugatra.

– Amit tavaly örökölt egy távoli rokonától – fűzte hozzá a vendéglős. – Nem sok mindenre jó, magányos kis terület az elhagyott templom közelében. Ha ott tűnt el, biztos ők kapták el!

– Mi lenne, ha kivételesen megpróbálnál értelmesen beszélni? – csattant föl türelmetlenül Ma Dzsung. – Kik azok az „ők”?

A félkarú odakiáltott a felszolgálónak. Miután az letett eléjük két, tésztával megpúpozott óriási tálat, a tulajdonos halkán tovább magyarázott:

– Fan birtokától nyugatra, ahol a bekötőút belefut az országútba, áll egy öreg templom. Kilenc évvel ezelőtt négy szerzetes élt ott, a keleti kapun túli Fehér Felhő templomából valók voltak. Egy reggel aztán holtan találták őket: egyik fülétől a másikig elmetstették a torkát mind a négynek! Senki nem jött a helyükre, a templom azóta üresen áll. De ennek a négynek a szelleme azóta is ott kísért. A parasztok néha világosságot látnak odabent, és mindenki nagy ívben elkerüli. Az egyik unokafivérem is a múlt héten: amikor késő este a környéken járt, látott egy fejetlen szerzetest arra ólálkodni a holdfényben. Tisztán látta, hogy a levágott fejét a hóna alatt viszi.

– Az ég szerelmére! – kiáltott rá Csiao Tai. – Hagyd már ezeket a rémtörténeteket! Hogy egyik, ha minden szál tészta égnek áll a tényéromon?!

Ma Dzsung nagyot nevetett, azzal jóízűen hozzáláttak. Amikor az utolsó falatig mindent eltakarítottak, Csiao fölállt, és a ruhaujjában kezdett kotorászni, de a tulajdonos megfogta a karját, és rászólt:

– Szó sem lehet róla, uram! Vedd úgy, mintha ez a vendéglő mindenestül a tiéd volna. Ha te akkor nem vagy, engem azok a koreai lándzsások...

– Rendben! – fojtotta belé a szót Csiao Tai. – Köszönettel elfogadjuk. De ha szeretnéd, hogy még visszajöjjünk, legközelebb fizetünk.

A félkarú férfi hevesen tiltakozott, de Csiao Tai barátságosan megveregette a vállát, aztán távoztak.

Az utcán Csiao Tai így szólt Ma Dzsunghoz:

– Most, hogy megtöltöttük a bendőnket, testvér, ideje munkához látnunk! Várjunk csak: hogyan kell egy ismeretlen városban „kicsit körülnézni”?

Ma Dzsung belebámult a sűrű ködbe, és megvakarta a fejét.

– Azt hiszem, testvér, úgy, hogy az ember egyik lábát szépen elkezdi a másik után rakni.

Elindultak, de nem távolodtak el a boltok kivilágított bejáratától. A ködös este ellenére sokan voltak az utcán. A két barát elnézegette az eladásra kínált helyi portékát, néhol az árakról is tudakozódtak. Amikor megtalálták a Háború Istenének templomát, bementek, pár rézgarasért vettek egy köteg füstölőpálcikát, az oltár előtt meggyújtották, és imádkoztak a harcban elesett katonák leikéért.

Amikor folytatták az útjukat dél felé, Ma Dzsung megkérdezte:

– Mi abban a jó, hogy folyton a határokon túl hadakozunk a barbárokkal? Miért nem hagyjuk egyszerűen, hadd főjenek a rohadékok a saját levükben?

– Te aztán semmit nem értesz a politikából, testvér! – felelte Csiao Tai lekezelően. – A mi feladatunk és szent hivatásunk, hogy megszabadítsuk őket saját barbárságuk kínjaitól, és ráneveljük őket a mi kultúránkra!

– Hát – jegyezte meg Ma Dzsung –, egy-két dologhoz azért azok a tatárok is értenek! Tudod, például, miért nem ragaszkodnak hozzá,

hogy a lányok szűzen menjenek férjhez? Azért, barátom, mert tisztában vannak velem, hogy azok a fruskák gyerekkoruktól fogva állandóan lovon ülnek! De ezt a mi lányainknak nehogy eláruld, testvér!

– Örülnék, ha abbahagynád a locsogást – dörrent rá Csiao Tai. – Nézd meg, szépen eltévedtünk!

Úgy tűnt, egy gazdagabb lakónegyedbe keveredtek. Az utat sima kockakő borította, és mindkét oldalon nagy udvarházak magas kerítésének körvonala sejlett fel. Síri csend honolt, a köd minden hangot elnyelt.

– Az ott előttünk egy híd, nem? – szólalt meg Ma Dzsung. – Akkor ez biztos az a csatorna, amelyik a város déli felét szeli át. Ha a part mellett haladunk kelet felé, előbb-utóbb visszaérünk valamelyik bevásárlóutcára.

Átmentek a hídon, és elindultak a part mentén. Ma Dzsung hirtelen megérintette Csiao Tai karját. Nem szólt, némán bökött a ködben épp csak derengő túlpárt felé.

Csiao Tai erőltette a szemét. Mintha néhány férfit látott volna lassan haladni, vállukon kis, nyitott hordszékekkel. A hordszéken tetőtől talpig fehérbe burkolózott, fedetlen fővel, összefont karral, merev törökülésben elhelyezkedő férfialak körvonalai sejlettek fel a ködön átszűrődő szürkés holdfényben.

– Ki lehet az a furcsa figura? – kérdezte Csiao Tai fojtott hangon.

– A jó ég tudja – morogta Ma Dzsung. – Nézd, megálltak!

Hirtelen szélöket fújta odább egy ködgomolyt, és most tisztán látták, hogy a férfiak már letették a hordszéket. Ekkor ketten, akik eddig mögötte álltak, nagy husángot emeltek a magasba, és elkezdték püfölni a földön ülő alak fejét és törzsét. Aztán a köd újra besűrűsödött. Nagy csobbanás hallatszott.

Ma Dzsung elkáromkodta magát.

– Irány a híd! – sziszegte Csiao Tai felé.

Megfordultak, és futni kezdtek a parton, de nem láttak jól, a talaj pedig csúszott – időbe telt, mire visszaértek a hídhoz. Átsiettek, aztán óvatosan elindultak a szemközti oldalon. De minden kihaltnak tűnt. Miután egy darabig le-föl járkáltak azon a részen, ahol a támadást látni vélték, Ma Dzsung hirtelen lehajolt, és megtapogatta a földet.

– Itt mélyek a nyomok – mondta. – Biztos ezen a helyen borították be a szerencsétlent a csatornába.

Mostanra kicsit felszállt a köd; lejjebb néhány méternyire meglátták a zavaros vizet. Ma Dzsung nekivetkőzött. Átadta a ruháját Csiao Tainak, kilépett a csizmájából, és beleereszkedett a hasközépig érő vízbe.

– Nagyon bűdös – fintorgott –, de holttestet nem látok sehol.

Mélyebbre gázolt. Amikor aztán visszaért a parthoz, lábával végigtapogatta a mély iszapréteget a csatorna fenekén.

– Semmi! – mormogta undorral. – Biztos eltévesztettük a helyet. Itt nincs semmi, csak pár nagyobb cserépdarab, vagy kő, meg préselt papírhulladék. Micsoda mocskok! Húzzál ki!

Eleredt az eső.

– Na, csak ez hiányzott! – mondta Csiao Tai, és megtoldotta egy káromkodással.

Észrevette, hogy a háta mögött sötétlő néma udvarház hátsó bejáratát kis tető védi, az alá húzódott be Ma Dzsung ruhájával és csizmájával. Ma Dzsung kint maradt az esőben, amíg a víz tisztára nem mosta, aztán beállt Csiao Tai mellé az eresz alá, és szárazra törölte magát a kendőjével. Amikor az eső elállt, kelet felé indultak a csatorna mentén. A köd sűrűbb lett, baloldalt csak a hosszan sorakozó nagy épületek magas hátsó falát látták.

– Nem voltunk nagyon sikeresek, testvér! – mondta Csiao Tai gyászos képpel. – Tapasztaltabb kollégák egész biztosan elkapták volna a rohadékokat!

– Lehetsz te akármilyen tapasztalt, egy csatorna fölött nem tudsz átrepülni – felelte fanyarul Ma Dzsung. – Milyen lidérces látvány volt az a bebugyolált alak! Ráadásul mindez a félkarú barátod vidám kis története után. Na, keressünk egy jó helyet, ahol ihatunk még valamit!

Továbbmentek, amíg csak a szitáló ködben meg nem pillantották egy színes lámpás elmosódó fényét: egy nagy vendéglő oldalsó ajtajához érkeztek. Előrekerültek, a főbejárathoz. Beléptek a gyönyörűen berendezett földszinti előtérbe, fenyegető tekintettel végigmérték a gőgös felszolgálót, aki megrovón nézte csuromvizes ruhájukat, azzal fölmasíroztak a széles lépcsőn. Belökték a dúsan

faragott csapóajtót, és máris egy zsibongó, tágas teremben találták magukat.

HATODIK FEJEZET

*Amelyben egy részeg költő
verset ír a holdhoz, és Csiao Tai egy bordélyban
megismerkedik egy koreai lánnyal*

Ahogy a két barát végignézett a márványlapos asztalok köré gyűlt jól öltözött, megállapodott férfiak gyülekezetén, megállapíthatta, hogy ez a vendéglő messze az ő anyagi színvonaluk felett áll.

– Menjünk máshová – dünnyögte Ma Dzsung.

Azzal már fordult volna is kifelé, de egy sovány férfi, aki egyedül ücsörgött az ajtó mellett, föl pattant a székéből.

– Csatlakozzatok hozzám, barátaim! – mondta borízú hangon. – Ha egyedül kell innom, mindig elbúsulok.

Könnybe lábadt szemét szomorúan emelte a frissen érkezettekre; szemöldöke fura ívben emelkedett, ami folyamatos kérdő kifejezést kölcsönzött a tekintetének. Drága selyemből készült sötétkék köntöst és magas, fekete bársonysüveget viselt, a gallérján ugyanakkor foltok éktelenkedtek, fejfedője alól pedig rendezetlen tincsek lógtak. Arca puffadt, vöröses volt, hosszú, keskeny orrának vége élénkpirosan csillogott.

– Telepedjünk mellé egy kicsit, ha már ilyen szépen kéri! – mondta Csiao Tai. – Nehogy az a bugris odalent azt higgye, hogy kirúgtak minket!

Leültek szemközt a vendéglátójukkal, aki azonnal rendelt is nekik két nagy kancsó bort.

– Mi a becses foglalkozásod? – érdeklődött Ma Dzsung, amikor a pincér elment.

– Po Kai vagyok, Ji Pen hajótulajdonos ügyvezetője – felelte a sovány férfi, majd miután egy hajtásra kiitta a borát, büszkén hozzátette: – De költőként is jól ismernek.

– Ezt nem rójuk föl bűnödül, ha már te fizeted az italt – mondta Ma Dzsung nagylelkűen.

Fölemelte a kancsót, és fejét hátrahajtva lassan leeresztette a torkán a bor felét. Csiao Tai követte barátja példáját. Po Kai lelkesen figyelte a mutatványt.

– Ezt nevezem – mondta elismerően. – Ebben a műintézményben ugyan általában csészét szokás használni, de szerintem a ti módszereitek üdítően egyszerű.

– Úgy alakult, hogy ránk fér egy rendesebb adag ital! – magyarázta Ma Dzsung, ahogy elégedett sóhajjal megtörölte a száját.

Po Kai újratöltötte a csészéjét, aztán így szólt:

– MeséljeteK valami jó történetet! Az ilyen magatokfajta országúti vándorok élete csupa izgalom!

– Mi az, hogy országúti vándor! – kiáltott föl méltatlankodva Ma Dzsung. – Vigyázz a nyelvedre, ide figyelj! Mi a járásfőnökség tisztjei vagyunk!

Po Kai még magasabbra húzta boltozatos szemöldökét.

– Hozz még egyet! De a legnagyobb kancsóval! – kiáltott oda a felszolgálónak, aztán válaszolt. – Aha, szóval titeket hozott ma ide az új járásfőnök. De fogadnék, hogy nemrég szedett össze benneteket valahol, mert még nem hordjátok úgy fönn az orrotokat, mint a legutolsó kis hivatalnok is a bíróságon.

– Ismerted az előző járásfőnököt? – kérdezte Csiao Tai. – Azt mondják, ő is költőféle volt.

– Alig – felelte Po Kai. – Én még elég új vagyok itt. Megvan, ez jó lesz! Az utolsó sor, eddig ezen töprengtem! – kiáltott, ahogy lecsapta a csészét. – Egy nagy költemény lezárása, amelyet a holdhoz címeztem – magyarázta ünnepélyes arccal két vendégének – Elmondjam?

– Ne! – kiáltott fel rémülten Ma Dzsung.

– Akkor inkább elénekeljem? – kérdezte reménykedve Po Kai. – Elég jó hangom van, ami azt illeti; a vendégeknek biztos nagyon tetszene.

– Ne! – vágta rá egyszerre Ma Dzsung és Csiao Tai.

– Egyszerűen csak nem rajongunk a költészetért semmilyen formájában – tette hozzá Csiao Tai, a másik megsebzett tekintetét látván.

– Milyen kár! – mondta erre Po Kai. – Ti a buddhista tanokat követitek?

– Te, ez belénk akar kötni? – kérdezte a barátjától gyanakodva Ma Dzsung.

– Á, csak részeg – felelte unottan Csiao Tai, majd Po Kaihoz fordult. – Azt ne mondd, hogy te buddhista vagy!

– Még hozzá fanatikus hívő! – felelte amaz affektáltan. – Rendszeresen eljárak a Fehér Felhő templomába. Az apát szent ember, és Hui-pen házfőnök szertartásai gyönyörűek. A múltkor például...

– Ide hallgass – szakította félbe Csiao Tai –, nem iszunk még egyet?

Po Kai szemrehányón nézett rá. Mélyet sóhajtva tápászkodott fel, aztán lemondóan így szólt:

– Legyen, de akkor menjünk a lányokhoz!

– Ez már beszéd! – lelkesedett Ma Dzsung. – Tudsz valami jó helyet?

– Nem kérdeznél ilyet, ha jobban ismernél – horkantott Po Kai sértetten, majd kifizette a számlát, és elindultak.

Az utcát még mindig sűrű köd ülte meg. Po Kai kivezette őket a vízpartra a vendéglő mögé. Ujját a szájába téve nagyot füttyentett, mire a ködből kivált egy kis dzsunka orrlámpása.

Po Kai belépett a csónakba, és odaszólt az evezősnek:

– A hajókhoz!

– Hé! – kiáltotta Ma Dzsung. – Mintha az előbb valami lányokat emlegettél volna.

– Nyugalom, ugyanarról beszélünk. Beszállás! – vetette oda fölényesen Po Kai; a csónakosnak pedig hozzátette: – A rövidebbik úton menj! Az uraknak sietős.

Bemászott az alacsony gyékénytető alá, Ma Dzsung és Csiao Tai pedig mellé telepedett. Siklottak a párafelhőben; a néma csendben csak az evező csobbanásai hallatszottak. Egy idő után ez is megszűnt, és a csónak csendben haladt tovább. Az evezős eloltotta a lámpát. A bárka megállt.

Ma Dzsung súlyos kezét Po Kai vállára tette.

– Ha csapdába csaltál – vetette oda könnyedén –, kitöröm a nyakad.

– Ne beszélj butaságokat! – méltatlankodott Po Kai.

Fémes csattanásokat hallottak, aztán a hajó tovább siklott.

– Most haladtunk át a vízikapu alatt – magyarázta Po Kai. – A rács egy darabon ki van lazulva. De a főnököknek ne áruljátok el!

Nemsokára egy sor nagy hajó sötét törzse tűnt fel előttük.

– A másodikhoz, mint mindig – utasította Po Kai a csónakost.

Amikor a dzsunka odaért a hajóhíd mellé, Po Kai a férfi kezébe nyomott néhány rézgarast, majd Ma Dzsunggal és Csiao Taival a nyomában fölmászott a fedélzetre. Átvágott a nagy összevisszaságban álló asztalok és zsámolyok között, aztán bekopogott a kabinba. Szennyes fekete selyemköntöst viselő kövér asszony nyitott ajtót. Szája széles vigyorra szaladt, és elővillant erősen hiányos fogsora.

– Isten hozott nálunk, tisztelt Po Kai! – mondta. – Fáradjatok le, urak!

A meredek falépcsőn leereszkedve tágas kabinba értek, amelyet a plafon gerendáiról lelógó két színes lampion világított félhomályosra. A három férfi helyet foglalt a helyiség nagy részét kitöltő méretes asztalnál. A kövér asszony tapsolt, mire belépett egy közönséges arcú, köpcös ember, tálcáján boroskancsókkal. Miután megtöltötte a csészéket, Po Kai megkérdezte a nőt:

– Merre van az én kedves barátom és kollégám, Kim Szang?

– Még nem érkezett meg – felelte az –, de gondoskodom róla, hogy ne unatkozzatok.

Jelt adott a felszolgálónak, mire az kinyitott hátul egy ajtót. Négy lány lépett be, egy szál könnyű nyári köntösben. Po Kai nagy hangon üdvözölte őket. Kettőt mindjárt oda is húzott maga mellé kétoldalt.

– Én ezeket kérem! Nem azért, amire ti gondoltok – fordult Ma Dzsung és Csiao Tai felé –, csak hogy a csészém biztosan ne ürüljön ki egy percre se!

Ma Dzsung odaintett magához egy kellemes arcú, kövérkés lányt. Csiao Tai a negyedikkel elegyedett szóba; nagyon csinos volt, de úgy tűnt, elég rossz hangulatban van, csak akkor felelt, ha szóltak hozzá. Jü-szu névre hallgatott; Koreából jött, de jól beszélt kínaiul.

– Nagyon szép ország a hazád – jegyezte meg Csiao Tai, miközben átölelte a derekát –, jártam ott a háború alatt.

A lány eltolta magától, és megvetően nézett rá. Csiao Tai érezte, hogy nagy hibát követett el, ezért sietve hozzátette:

– Kiváló harcosok a tied. Minden tőlük telhetőt elkövettek, de hát a mi katonáink túlerőben voltak.

A lány rá se hederített.

– Mi van? Megnémultál, szajha? És mosolyogni ki fog helyetted?
– dörrent rá a kövér asszony.

– Hagyj békén, légy szíves – szólt vissza lassan a lány. – A vendég nem panaszkodott, azt hiszem.

A nagydarab nő fölpattant, és kezét Jü-szura emelve odasziszegte:

– Majd én megtanítalak viselkedni, mocskos kis kurva!

Csiao Tai keményen odább taszította, és rámordult:

– Hozzá ne merj nyúlni a lányhoz!

– Menjünk föl a fedélzetre! – rikkantotta Po Kai. – Fölkelt a hold, érzem a májamban! Kim Szang itt lesz nemsokára!

– Én lent maradok – mondta a koreai lány Csiao Tainak.

– Ahogy gondolod – felelte a férfi, és követte a többieket a lépcsőn.

Hidegen sütött le a hold a városfal hosszában kikötött dereglyék sorára. Az öböl sötét vizén túl homályosan látszott a másik part. Ma Dzsung leült egy alacsony zsámolyra, és ölébe vonta a kövérekés lányt. Po Kai a két másikat Csiao Tai felé tolta.

– Szórakoztasd őket! – mondta. – Én most magasabb rendű dolgokkal vagyok elfoglalva.

Állva maradt, kezét hátra téve átszellemült képpel bámulta a holdat. Egyszer csak megszólalt:

– Addig úgysem hagytok békén, hát jó, ha ennyire ragaszkodtok hozzám, eléneklem nektek legújabb költeményemet.

Vézna nyakát nyújtogatva fülrepezető fejhangon gyűjtött rá:

*Örök kísérője dalnak, táncnak,
Vígak barátja, búsnak vigasza
Hold, ó, ezüstös hold...*

Lélegzetnyi szünetet tartott, aztán előredöntött fejjel hallgatózni kezdett, majd gyors pillantást vetve a többiekre, bosszúsan így szólt:

– Nem tetszenek ezek a hangok.

– Nekem sem! – helyeselt Ma Dzsung. – Az ég szerelmére, miért kell így kornyikálnod? Nem látod, hogy komoly beszélgetésbe merültünk ezzel a széplánnyal?

– Én azokról a hangokról beszélek, amelyek odalentről jönnek – felelte sértődötten Po Kai. – Azt gyanítom, a kis barátnőtöket gyengéd kioktatásban részesítik.

Ahogy elhallgatott, most már mindannyian hallották az ütések tompa puffanását és az elfojtott nyögéseket. Csiao Tai fölpattant, és lerohant, Ma Dzsung a nyomában.

A koreai lány meztelenre vetkőztetve feküdt az asztalon. A felszolgáló a kezét fogta le, egy másik férfi pedig a lábát. A kövér asszony a derekát ütlegelte egy bambuszpálcával.

Csiao Tai egy jól irányzott ökölcsapással leterítette a felszolgálót, mire a másik férfi elengedte a lány lábát, és kést húzott elő az övéből. Csiao Tai átvette magát az asztalon, a kövér nőt háttal a falnak taszította, megragadta a késes férfi csuklóját, és nagyot csavarintott rajta. A férfi fájdalomában felkiáltott, hátratántorodott, a kés nagyot csattant a földön. A lány lehemperedett az asztról, és vadul rángatni kezdte a piszkos rongyot, amellyel betömték a száját. Csiao Tai talpra segítette, aztán megszabadította a szájpecektől. A második férfi ekkor hajolt volna, hogy bal kezével fölemelje az elejtett kést, de Ma Dzsung hasba rúgta, mire az kétrét görnyedve a sarokba tántorodott. A lány hevesen öklendezett, végül hányni kezdett.

– Ó, milyen megkapó családi idill! – jegyezte meg Po Kai a lépcső tetejéről.

– Hívd át az embereket a szomszéd hajóról! – utasította zihálva a kövér nő a felszolgálót, aki négykézláb próbált fölmászni a fedélzetre.

– Helyes! Gyűjtsd egybe az összes rohadékot! – rikkantotta lelkesen Ma Dzsung, és azonmód ki is törte széke egyik lábát, hogy husángnak használhassa.

– Lassan a testtel, nénikém! – kiáltott Po Kai. – Nem árt vigyázni, ezek ketten a járásfőnökség tisztjei.

Az asszony falfehér lett. Gyorsan visszaintette a felszolgálót, térdre vetette magát Csiao Tai előtt, úgy könyörgött:

– Bocsáss meg, uram, csak kicsit meg akartam nevelni a lányt, hogy máskor tudja, hogyan kell veled illendően viselkedni.

– Mondtam, hogy hozzá ne nyúlj a mocskos kezeddel! – rivallt rá Csiao Tai.

Gyolcskendőjét odaadta a lánynak, hogy megtörölhesse az arcát. Jü-szu fölegyenesedett, és reszkető lábbal állt meg a férfi mellett.

– Menj vele, vigasztald meg egy kicsit, testvér! – tanácsolta Ma Dzsung. – Én addig talpra állítom a késes barátunkat.

Jü-szu fölnyalabolta a ruháját, és a hátsó ajtóhoz lépett. Csiao Tai utánament a szűk kis folyosóra. A lány kinyitotta az egyik ajtót, egy mozdulattal beinvitálta Csiao Tait, ő pedig félreállt az útból.

Csiao Tai látta, hogy a kajüt nagyon szűk. A bútorzatot a hajóablak alatti ágyon kívül egyetlen kis fésülködőasztal alkotta a hozzá tartozó rozoga bambuszsámollyal, valamint egy nagy piros bőr ruhásláda, amely a szemközti falnál állt. A férfi leült a ládára, és várta, hogy Jü-szu is belépjen. Amikor a lány csendben az ágyra dobta a köntösét, Csiao Tai zavartan megszólalt:

Tafálkozás egy virágos hajón

RH
A

– Sajnálom, az én hibám volt.

– Nem számít – mondta a másik közömbös hangon.

Áthajolt az ágyon, és leemelt az ablak párkányáról egy kis kerek tégelyt. Csiao Tai nem tudta levenni a szemét formás alakjáról.

– Nem ártana felöltöznöd – morogta.

– Nagyon meleg van itt – vont a vállát Jü-szu dacosan; kinyitotta a tégelyt, és kenegetni kezdte a csípőjén előtűnő vörös hurkákat. – Nézd – mondta –, épp időben jöttél! A bőröm még nem hasadt föl.

– Volnál szíves fölvenni azt a ruhát? – szólt rekedten a férfi.

– Gondoltam, látni akarod a saját szemeddel – felelt a lány szelíden. – Az előbb mondtad, hogy a te hibád.

Összehajtogatta a ruháját, a zsámolyra helyezte, aztán óvatosan leült, és nekiállt megigazítani a frizuráját. Csiao Tai bámulta szép vonalú hátát, és dühösen győzködte magát, hogy hitvány dolog volna most zaklatnia. Aztán meglátta a tükörben a lány feszes, gömbölyű mellét. Nagyon nyelt, és elkeseredetten így szólt:

– Ezt ne csináld! *Két példány* már túl sok belőled, ha valaki nincs fából.

Jü-szu hátrafordult, és meglepetten nézte. Aztán megvonta csinos vállát, fölállt, és átült az ágyra Csiao Taival szemben.

– Tényleg a járásfőnökségről jöttél? – kérdezte. – Itt azért sokan nem mondanak igazat.

Csiao Tai hálás volt ezért a figyelemelterelésért, buzgón előhúzott hát csizmaszárából egy összehajtogatott dokumentumot. A lány beletörölte a kezét a hajába, csak azután vette el.

– Nem tudok olvasni – mondta –, de a szemem jó!

Hasra fordult, benyúlt az ágy mögé, és előhalászott egy szürke papírba csomagolt lapos, négyszögletű tárgyat. Újra felült, összehasonlította a Csiao Tai igazolványán és a csomagoláson látható pecsétet. Visszaadta a férfinak a papírt, és komolyan bólintott:

– Igazat mondtál. Ugyanaz a pecsét.

Tűnődve nézte Csiao Tait, miközben lassan vakargatta a combját.

– Honnan szerezted azt a lepecsételt csomagot? – kérdezte kíváncsian Csiao Tai.

– Nézzék már, hogy föléledt hirtelen! – biggyesztette le az ajkát a lány. – Ilyen egy igazi tolvajfogó, mi?

Csiao Tai keze ökölbe szorult.

– Ide hallgass, te nő! – szakadt ki belőle. – Az előbb vertek meg! Azt hiszed, olyan bectelen vagyok, hogy most még le is akarnék veled feküdni?!

Jü-szu ránézett a szeme sarkából, nagyot ásított, aztán lassan így szólt:

– Szerinted mi abban a bectelenség?

Csiao Tai fölpattant.

oOo

Amikor később visszatért a központi kabinba, Po Kait az asztalnál találta; a részeges költő fejét a tenyerébe hajtva hangosan horkolt. A kövér asszony vele szemben ült, és morcosan meredt egy csésze borra. Csiao Tai kiegyenlítette a számláját, és figyelmeztette a nőt, hogy nagyon meggyűlik vele a baja, ha még egyszer bántani meri a koreai lányt.

– Hadizsákmány, uram, a kormánytól vettem a szokásos módon – kezdte élesen az asszony, de aztán behízelve hozzátevette: – De természetesen a te szavad nekem szentírás, uram!

Ma Dzsung is megjelent, arcán üdvözült vigyorral.

– Mindent egybevetve, egész barátságos kis hely ez! – jegyezte meg. – Az a dundi pedig első osztályú!

– Remélem, hamarosan jobbal is szolgálhatok, uram! – mondta készségesen az asszony. – Van itt az ötödik hajón egy vadonatúj lány, igazi szépség, és nagyon tanult is! Csak pillanatnyilag foglalt egy bizonyos úriember számára, de ugye az ilyesmi nem szokott örökké tartani, mint tudjuk! Talán egy vagy két hét múlva...

– Remek! – rikkantotta Ma Dzsung. – Visszajövünk. De mondd meg az embereidnek, hogy ne hadonásszanak késsel, mert attól dühbe jövünk, márpedig ha dühbe jövünk, hajlamosak vagyunk bedurvulni!

Megrázta Po Kai vállát, közben beleüvöltött a fülébe:

– Fölkelni, víg dalnok! Mindjárt éjfél, ideje hazamenni!

Po Kai fölemelte a fejét, és lenézően mérte végig őket.

– Végtelenül közönségesek vagytok – mondta epésen. – Sosem fogjátok megérteni az én magasztos szellememet! Inkább megvárom itt az én kedves Kim Szang barátomat. Taszít a társaságotok, ti csak az ivásra és a bújálkodásra tudtok gondolni. Távozzatok, semmibe veszek benneteket!

Ma Dzsung tele szájjal hahotázott. A férfi süvegét rátolta a szemére, aztán fölment Csiao Taival a fedélzetre, füttyentett, és várták a csónakot.

HETEDIK FEJEZET

*Amelyben Di bíró tudomást szerez
a titokzatos dobozról, majd az éjszaka kellős közepén
ellátogat egy templomba*

Amikor Ma Dzsung és Csiao Tai visszaért a járásfőnökségre, látta, hogy Di bíró dolgozószobájából fény szűrődik ki. A bíró épp Hung törvénybiztossal tanácskozott, íróasztalát halomnyi dosszié és papírtekercs borította. Intett a belépőknek, hogy üljenek le az íróasztal előtti két zsámolyra, aztán így szólt:

– Az este átvizsgáltam Hunggal a járásfőnök könyvtárát, de nem sikerült kiderítenünk, hogy kerülhetett méreg a teájába. Miután a teafőző egy ablak alatt áll, Hung arra gyanakodott, hogy a gyilkos esetleg egy nagyon vékony fűvócsövet szúrt keresztül az ablak papírtábláján, úgy juttatta a port a lábasban melegedő vízbe. De amikor visszamentünk a könyvtárba, hogy ellenőrizzük ezt a teóriát, fölfedeztük, hogy a nehéz külső redőnyöket hónapok óta senki nem nyitotta ki. Az az ablak a kert egy sötét kis csücskére nyílik, ezért a néhai járásfőnök csak az íróasztala előtti másikat használta. Aztán vacsora előtt még meghallgattam a négy városnegyed előjáróit; rendes fickónak tűnt mind. Eljött a koreai negyed előjárója is, jó képességű ember. Otthon, a hazájában valamiféle államhivatalnok volt ő is.

A bíró kis szünetet tartott, végigfutott a Hunggal tartott megbeszélés közben készített jegyzetein, majd folytatta:

– Vacsora után Hunggal végigböngésztem a levéltárban a legfontosabb dokumentumokat, és azt találtam, hogy minden nyilvántartás akkurátusan naprakész. Na és ti ketten mit végeztetek ma este? – kérdezte élénken, ahogy félretolta az előtte heverő aktákat.

– Félek, nem voltunk túl sikeresek, járásfőnök úr – kezdte Ma Dzsung gyászos képpel. – Nekünk ezt a mesterséget a nulláról kell

megtanulnunk, úgy látszik.

– Nekem is bele kell tanulnom – felelte Di bíró halvány mosollyal.

– Mi történt?

Elsőként Ma Dzsung adta elő, amit a Kilenc Virág Kertjének tulajdonosától hallottak Tangról és segédjéről, Fan Csungról. Amikor a végére ért, Di bíró fejcsóválva jegyezte meg:

– Nem tudom, mi baja lehet ennek a Tangnak. Rémes állapotban van! Azt képzelem, hogy találkozott a halott járásfőnök szellemével, és ez láthatóan mélyen felkavarta. De az a gyanúm, hogy kell ott lennie valami másnak is – az idegeimre megy az az ember; hazaküldtem, amint megittam a vacsora utáni teát. Ami Fan Csungot illeti, nem kell túl nagy jelentőséget tulajdonítani a fogadós állításainak. Az effélék eleve tele vannak előítéletekkel a bíróságiakkal szemben; nem tetszik nekik, hogy hatóságilag ellenőrizzük a rizs árát, hogy behajtsuk a szeszadót, és így tovább. Fanról majd kialakítjuk a saját véleményünket, amint előkerül.

Kortyolt párat a teájából, azután folytatta:

– Jut eszembe, Tangtól hallom, hogy tényleg emberevő tigris járkál a közelben; múlt héten széttépett egy parasztot. Amint sikerül előrelépnünk a gyilkosság ügyében, megpróbálhatnátok elkapni azt a fenevadat.

– Az a nekünk való feladat, járásfőnök úr! – lelkesedett Ma Dzsung, aztán rögtön elpárolgott a jókedve, és némi habozás után beszámolt arról a brutális támadásról, amit a csatornaparton látni véltek.

Di bíró elkomorult, és ajkát összeszorítva mondta:

– Bízunk benne, hogy csak a köd csalt meg benneteket. Nem szeretném, ha most rögtön egy második gyilkossággal is foglalkoznom kellene. Holnap reggel menjete vissza, hátha megtudhattok valamit a környéken élőktől. Talán kiderül, hogy teljesen hétköznapi magyarázat van arra, amit láttatok. És meglátjuk, érkezik-e bejelentés eltűnt személyről.

Ezután Csiao Tai vette át a szót, és elmesélte találkozásukat Ji Pen ügyvezetőjével. Az úszó bordélyoknál tett látogatásukat némiképp szelídített formában írta le, miszerint megittak ott pár csészecske bort, és kicsit elcsevegtek a lányokkal.

A két barát megkönnyebbüléssel vette tudomásul, hogy a bíró elégedett a beszámolójukkal.

– Egyáltalán nem végeztetek keveset – mondta. – Sok információt sikerült begyűjtenetek. A bordélyokban pedig általában az egész aljanép összegyűlik, jó, ha ott is ismeritek a járást. Nézzük csak, hol is horgonyoznak pontosan azok a hajók! Törvénybiztos úr, add ide azt a térképet, amit az előbb nézegettünk!

Hung kiterítette az asztalra a város rajzos térképét. Ma Dzsung felállt, fölé hajolt, és rábökött a második hídra a délnyugati negyedben, a vízikaputól keletre.

– Valahol *errefelé* láttuk azt az embert a hordszéken – mondta. – Utána *itt* talákoztunk Po Kaival az étteremben, aztán a csónakkal kelet felé haladtunk a csatornán, és a vízikapunál jutottunk ki az öbölre.

– Ott hogy mentetek át? – kérdezte a bíró. – Ezeket a vízikapukat mindig súlyos rácsozat zárja le.

– De egy része kilazult – felelte Ma Dzsung. – Egy kis csónak átfér a résen.

– Holnap rögtön helyreállítatjuk! – mondta a bíró. – De miért működnek ezek a bordélyok hajón?

– Tang azt mesélte, uram – szólalt meg Hung –, hogy hivatalban volt néhány éve egy járásfőnök, aki nem akart bordélyt látni a városfalon belül. Ezért aztán hajókra költöztek, és lehorgonyoztak a keleti fal mentén az öbölben. Azután, hogy azt az erénycsász járásfőnököt áthelyezték, ezek a virágos hajónak nevezett intézmények továbbra is ott maradtak, mert a matrózoknak kapóra jön, hogy mehetnek egyenest oda, találkozniuk sem kell az őrséggel a városkapuknál.

Di bíró bólintott. Oldalszakállát simogatva jegyezte meg:

– Ez a Po Kai érdekes fickónak tűnik. Szívesen megismerkednék vele valamikor.

– Lehet, hogy költő – csóválta a fejét Csiao Tai –, de attól még dörzsölt figura! Egyetlen pillantásra meglátta rajtunk, hogy azelőtt útonálló voltunk, aztán a hajón is csak ő hallotta meg, hogy verik azt a szerencsétlen lányt.

– Vertek egy lányt? – kérdezte Di bíró csodálkozva.

Csiao Tai a térdére csapott.

– A csomag! – kiáltott fel. – Mekkora bolond vagyok! Teljesen kiment a fejemből! Az a koreai lány adott nekem egy kis csomagot, amit Vang járásfőnök bízott rá.

A bíró fölegyenesedett a székében.

– Lehet, hogy ez lesz az első nyom! – mondta izgatottan. – De miért hagyta a járásfőnök egy közönséges prostituálnál?

– A lány azt mondja – felelte Csiao Tai –, hogy Vang járásfőnökkel valamilyen összejövetele ismerkedett meg egy vendéglőben, ahová azért hívták, hogy felvidítsa a társaságot. Aztán az öregnek megtetszett. A hajóra persze nem járhatott el hozzá, de gyakran hívta ide, hogy vele töltsen az éjszakát. Egyik nap, úgy egy hónapja, amikor reggel indulni készült, a járásfőnök odaadta neki ezt a csomagot azzal, hogy mindig mindent a legvalószínűtlenebb helyen kell eldugni. Megkérte, hogy őrizze meg, ne említse senkinek, és majd visszakéri, ha szüksége lesz rá. A lány megkérdezte, mi van benne, de Vang csak nevetett, és azt mondta, nem érdekes, de aztán komolyan megígértette, hogy ha vele valami történne, a lány átadja az utódjának

– Akkor miért nem hozta el a bíróságra, amikor a járásfőnököt megölték? – kérdezte Di bíró.

– Ezek a lányok – vont a vállát Csiao Tai – halálosan rettegnek a bíróságtól. – Azt gondolta, megvárja inkább, amíg valaki innen a hajóra látogat, és véletlenül én voltam az első, aki arra járt. Itt van.

Azzal kivette ruhaujjából a lapos kis csomagot, és átadta a bírónak.

Di bíró alaposan megforgatta a kezében, aztán izgatottan így szólt:

– Na lássuk, mi van benne!

Feltörte a pecsétet, és egy gyors mozdulattal letépte a csomagolópapírt. Lapos fekete lakkfa doboz bukkant elő. Gazdag gyöngyház berakásos kerettel szegélyezett fedelét arany lakkfestéssel bevont domborminta díszítette: két bambuszszár és néhány levél.

– Ez egy értékes antik darab! – mondta Di bíró, miközben a fedelet felnyitotta; aztán csalódott kiáltás szakadt ki belőle, mert a doboz üres volt. – Valaki hozzápiszkált! – szólt dühösen, aztán

gyorsan kézbe vette a letépett papírt. – Tényleg nagyon sokat kell még tanulnom – csóválta a fejét bosszúsan. – Hát persze: alaposan meg kellett volna vizsgálnom a pecsétet, mielőtt a papírt széttépem! Most már késő!

Szemöldökét ráncolva hátradőlt a széken. Hung kíváncsian nézegette a fadobozt.

– Alakjából és méretéből ítélve – szolt –, azt mondanám, hogy iratokat tartottak benne.

Di bíró bólintott.

– Hát – sóhajtott –, a semminél ez is több. A néhai járásfőnök biztos fontos papírokat helyezett el benne, fontosabbakat, mint amiket az íróasztala fiókjaiban tárolt. A lány hol tartotta?

– A kabinjában, az ágy és a fal közötti résben – felelte Csiao Tai habozás nélkül.

Di bíró gyanakvó pillantást vetett rá.

– Értem – mondta szárazon.

– Megesküdött nekem – folytatta Csiao Tai gyorsan, hogy zavarát leplezze –, hogy soha senkinek nem említette és nem mutatta meg. De azt is elmondta, hogy amikor ő távol van, a többi lány használja a kabinját, vagyis a szolgák és a vendégek szabadon járnak kibe.

– Ezek szerint – vont a következtetést a bíró – még ha a lány igazat mond is, gyakorlatilag bárki hozzáférhetett a csomaghoz! Újabb zsákutca!

Kicsit elgondolkodott, aztán megvonta a vállát, és folytatta:

– Amikor végigböngészem a járásfőnök könyvtárát, találtam egy jegyzetömböt. Nézzétek meg, ki tudtok-e belőle hámozni valamit!

Kihúzta a fiókot, és átnyújtotta a füzetet Ma Dzsungnak. Az átlapozta, közben Csiao Tai is belepillantott a válla fölött. A szálfatermetű segéd megrázta a fejét, és visszaadta.

– Nem lehetne inkább, hogy letartóztassunk egy elvetemült bűnözőt a barátommal? – kérdezte reménykedve. – Agymunkában nem vagyunk túl jók, de bármilyen durva feladatot nyugodtan ránk lehet bízni.

– A bűnöst azonosítanom kell előbb, addig nem kérhetem, hogy tartóztassátok le – felelte rejtélyes mosollyal a bíró. – De ne aggódjatok, van egy különleges megbízatásom a számotokra még ma éjjel. Bizonyos okból meg kell vizsgálnom a Fehér Felhő

templomának hátsó csarnokát úgy, hogy lehetőleg senki ne tudja meg. Nézzetek rá még egyszer alaposan a térképre, és adjatok tanácsot, merről közelítsük meg!

Ma Dzsung és Csiao Tai összehajolt a térkép fölött. Di bíró mutatójával egy pontra bökött.

– Ahogy látjátok, a templom a várostól keletre fekszik, az öböl másik oldalán, a koreai negyedről délre. Tang azt mondja, a hátsó csarnok közvetlenül a falnál van. Mögötte a dombot sűrű erdő borítja.

– Minden fal arra való, hogy átmásszanak rajta – jegyezte meg Ma Dzsung. – Az a kérdés, hogyan lehet feltűnés nélkül a templom mögé kerülni. Túl sokan biztos nincsenek az utakon ilyenkor éjjel, de a keleti kapunál strázsáló őrök nem fognák be a szájukat, ha egyszer meglátnak minket arrafelé ilyen későn.

Csiao Tai fölpillantott a térképről, és így szólt:

– Bérelhetünk egy csónakot az étterem mögött, ahol Po Kaival találkoztunk. Ma Dzsung ügyes hajós, le tudna evezni velünk a csatornán, aztán keresztül a vízikapu résén és át az öböl vizén. Onnan rábízhatjuk magunkat a szerencsére.

– Épkézláb elképzelésnek tűnik! – bólintott Di bíró. – Átöltözöm, és mehetünk!

A négy férfi az oldalbejáraton át hagyta el a bíróság tömbjét, és dél felé indult a főutcán. Az idő mostanra megjavult, a hold ragyogott az égen. Az étterem mögött találtak egy kikötött csónakot, kifizették a bérét, és beszálltak.

Ma Dzsung valóban gyakorlott hajósnak bizonyult; ügyesen elevezte a kis ladikot a vízikapuhoz, és a kilazult rácsot is megtalálta. Miután áthaladtak, az úszó bordélyok felé vette az irányt, de miután a sorban legutolsót megközelítette, hirtelen keletnek fordult, aztán gyorsan átevezett a másik partra. Ott kiválasztott egy sűrű bozótossal borított szakaszt. Miután a bíró és Hung kiszállt, Ma Dzsung és Csiao Tai partra vonta a csónakot, és elrejtette a csaltban.

– Az öreg Hung inkább maradjon itt, járásfőnök úr – mondta Ma Dzsung. – Az előrehaladás valószínűleg nem lesz túl könnyű, és különben sem hagyhatjuk őrízetlenül a csónakot.

Di bíró bólintott, aztán elindult Ma Dzsung és Csiao Tai nyomában. Lassan törtek előre a sűrűben. Amikor az út széléhez ért, Ma Dzsung fölemelte a kezét. Az ágakat széjjelhúzza megmutatta a másik oldalon emelkedő erdős hegyoldalt. Balra a távolban megpillantották a Fehér Felhő temploma kerítését a márvány főkapuval.

– Nem látok senkit – mondta Ma Dzsung. – Fussunk át!

A túloldali fák alatt koromsötét volt. Ma Dzsung kézen fogta a bírót, úgy segített neki átvágni a bozóton. Csiao Tai szinte teljesen hangtalanul mászott előttük, és pillanatok alatt fölért a fák közé; embertpróbáló emelkedő volt.

Két kalauza hol meredek, szűk ösvényeken vezette a bírót, hol a fák között tört utat. A járásfőnök hamarosan minden tájékozódási képességét elveszítette, de a másik kettő ebben nagymester volt, és határozottan haladt előre.

Csiao Tai egyszer csak hirtelen ott termett Di bíró mellett.

– Követnek minket – súgta.

– Én is hallom – helyeselt halkán Ma Dzsung.

A három férfi mozdulatlanul állt szorosan egymás mellett. Most már a bíró is hallotta a halk suhogást, és a morgásszerű távoli hangokat, valahonnan balról, lentről.

Ma Dzsung megrántotta Di bíró ruhaujját, és lehasalt a földre. A bíró és Csiao Tai követte a példáját. Fölkúsztak egy alacsonyabb gerincre. Ma Dzsung óvatosan széthajtotta kicsit az ágakat, és alig hallhatóan elkáromkodta magát.

Di bíró lenézett az alattuk húzódó sekély vízmosásba. A holdfényben meglátta a magas fűben lopakodó sötét árnyat.

– Ez a tigris lesz! – súgta izgatottan Ma Dzsung. – Kár, hogy nincs itt a számszeríj! Ne féljete, három embert nem fog megtámadni.

– Fogd be! – szúrte foga közt a szót Csiao Tai.

Meredten figyelte a fűben fürgén surranó vadat. Az fölszökött egy sziklára, aztán elillant a fák alatt.

– Ez nem egy hétköznapi bestia! – sziszegte Csiao Tai. – Amikor ugrott, megfigyeltem a fehér mancsát. Ez egy vértigris!

Hosszan tartó, hátborzongató üvöltés törte meg a csendet. A szinte emberi hangtól Di bíró hátán a hideg futkosott.

– Megérezte a szagunkat! – mondta Csiao Tai rekedt hangon. – Fussunk oda a templomhoz, itt kell lennie rögtön a lejtőn!

Fölpattant, és karon ragadta Di bírót. A két tagbaszakadt férfi a tőle telhető leggyorsabb tempóban lerohant, a bírót is magukkal vonszolva, akinek mintha megbénult volna az agya; az iménti rettenetes hang még mindig a fülében visszhangzott. Megbotlott egy gyökérben, társai talpra rántották, botladozott tovább, ruháját vad ágak szaggatták. Páni félelem kerítette hatalmába: azt várta, hogy bármelyik pillanatban tonnás súly zuhan a nyakába, és a torkába éles karom mar.

A másik kettő hirtelen elengedte, és előreszaladt. Amikor nagy nehezen előmászott a bozótból, jó háromméteres téglafalat látott maga előtt. Csiao Tai a falhoz lapulva állt, Ma Dzsung könnyedén fellépett a vállára, megragadta a fal tetejét, és fölhúzta magát. Lovagló ülésbe helyezkedett, előrehajolt, és intett a bírónak. Az Csiao Tai segítségével fölkapaszkodott annyira, hogy elérje Ma Dzsung kezét, aki aztán egy mozdulattal fölrántotta maga mellé.

– Ugorj le! – mondta aztán.

Di bíró átlendült a fal másik oldalára, egy pillanatig a karján függeszkedett, majd elengedte a falat. Egy szeméthalmon ért földet. Mire föltápászkodott, már két társa is megérkezett mellé. A fal mögött, az erdőben ismét felhangzott a hosszan elnyújtott, hátborzongató üvöltés. Aztán csend borult a tájra.

Kis kertben találták magukat, egy körülbelül másfél méternyire megemelt széles téglateraszra épített magas csarnok előtt.

– Parancsolj, járásfőnök úr, íme, a hátsó csarnok, ahogy kívántad – mondta Ma Dzsung rekedten; barázdált arca megviseltnek tűnt a holdfényben.

Csiao Tai csendben vizsgálgatta ruháján a szakadásokat. Di bíró hevesen zihált, arcán és testén patakokban folyt az izzadság, de némi erőfeszítéssel sikerült összeszednie magát.

– Fölmászunk erre a teraszra, és körbemegyünk a csarnok bejáratához – mondta egy lélegzetre.

Miután előrekerültek, belátták a templom egész épületegyüttesét a márványlapokkal kikövezett nagy négyszögű udvar körül. Síri csend honolt mindenütt.

A bíró egy darabig csak állt, nyugodtan szemlélte a békés helyszínt, aztán megfordult, és nekifeszült a csarnok súlyos duplaszárnyú ajtajának. Az ajtó engedett. A három férfi tágas terembe jutott, amelyet épp csak derengésbe vont a magas papírablakokon beszűrődő holdfény. A helyiség üres volt, csupán néhány hosszúkás, sötét láda sorakozott benne. A bomlás émelyítő szaga terjengett az áporodott levegőben.

Csiao Tai nagyot káromkodott.

– Ezek koporsók! – dörmögte.

– Azért jöttünk! – vágta rá Di bíró.

Ruhaujjából gyertyát vett elő, Ma Dzsungtól pedig tűzszerszámot kért. Miután meggyújtotta a gyertyát, előregörnyedve végigarszolt a koporsók mellett, és egyenként kisilabizálta a rájuk tapasztott címkék feliratát. A negyediknél megállt. Főlegyenesedett, és körbetapogatta a fedelét.

– Nincs túl erősen odaszögelve – suttogta. – Emeljétek le!

Türelmetlenül várt, amíg a másik kettő a törét a résbe illesztve felfeszítette, majd megemelte, és a földre helyezte a fedelet. A koporsó sötét gyomrából orrfacsaró bűz szállt föl. Ma Dzsung és Csiao Tai szitkozódva tántorodott hátra.

Di bíró gyorsan szája és orra elé kapta a kendőjét. Főlemelte a gyertyát, hogy megvizsgálja a halott arcát. Ma Dzsung és Csiao Tai is odalesett a válla fölött: a kíváncsiság legyőzte bennük a rettegést. A bíró megállapította, hogy tényleg ezt az embert látta korábban a járásfőnökség folyosóján; ugyanaz a gögös arckifejezés, ugyanaz a vékony és egyenes szemöldök, az a finom vonalú orr és a bal orcán a nagy anyajegy. Annyi különbséget talált csupán, hogy a halott horpadt arcát kék foltok csúfították el, beesett szeme pedig csukva volt. Szorító ürességet érzett a gyomorszájában. Tökéletes volt a hasonlóság, nem lehetett csalás: kísértettel találkozott az üres házban.

Hátralépett, intett Ma Dzsungnak és Csiao Tainak, hogy visszatehetik a fedelet. Aztán elfújta a gyertyát.

– Jobb lesz másik úton visszamennünk – mondta szárazon. – Induljunk a külső fal mentén, és majd a templom elülső oldalánál másszunk ki, az őrház közelében. Megvan a veszélye, hogy meglátnak, de az erdőben sokkal nagyobb veszély les ránk!

Két segédje egyetértően mordult fel.

A kerítés árnyékában lépdelve megkerülték az egész épületegyüttest, míg végül megpillantották maguk előtt az őrházat. Átmásztak a falon, aztán az út mentén haladtak tovább a fák alatt. Egy lélek sem volt a közelben. Gyorsan átszelték az utat, és már csak azon az erdős részen kellett átvágniuk, amely elválasztotta őket az öböltől.

Amikor visszaértek a partra, Hung mélyen aludt a csónakban. Di bíró fölébresztette az öreget, aztán segített Ma Dzsungnak és Csiao Tainak vízre ereszteni a ladikot.

Ahogy épp elhelyezkedett volna, Ma Dzsung hirtelen megdermedt. Éles hang szállt feléjük a sötét víztükör fölött. „Hold, ó, ezüstös hooold...” – énekelte valaki rémes fejhangan. Kis csónak siklott a vízikapu felé. Az énekes a végében ült, és saját dala ritmusára le-föl hadonászott a karjával.

– Po Kai, a mi részeg költő barátunk, végre hazafelé tart! – dörmögte Ma Dzsung. – Várjunk, hadd kerüljön elénk!

Amikor újrakezdődött a fülsértő kornyikálás, némi akasztófahumorról még hozzátette:

– Elsőre maga volt a rémálom. De komolyan mondom, az után az üvöltés után, amelyet az erdőben hallottunk, egész kellemes kis dal ez.

NYOLCADIK FEJEZET

*Amelyben egy gazdag hajótulajdonos
bejelenti ifjú asszonya eltűnését,
és a bíró rekonstruálja két személy találkozását*

Di bíró jóval hajnal előtt ébredt. Szörnyen rosszul aludt, noha nagyon kimerülten érkezett vissza a templomból. Kétszer is azt álmodta, hogy a halott járásfőnök ott áll a pamlag előtt, de amikor verejtékben fürödve fölriadt, a szobában nem talált senkit. Végül aztán fölkel, gyertyát gyújtott, az íróasztalhoz ült, és a járás fontos ügyiratait lapozgatta, amíg a hajnali fénysugár rózsaszínre nem festette az ablak papírtábláját és a hivatali szolga be nem hozta a reggeli rizst.

Amikor a bíró letette az evőpálcikát, Hung lépett be egy kanna forró teával. Jelentette, hogy Ma Dzsung és Csiao Tai már elment: felügyelik a vízikapu helyreállítását, és vizsgálódnak a csatornaparton, amerre a támadást látták az esti ködben, de a délelőtti meghallgatásra megpróbálnak majd visszaérni. Továbbá a poroszlók parancsnoka közölte, hogy Fan Csung még mindig nem került elő. Végül Tang szolgája is járt itt, és elmondta, hogy gazdája az éjjel belázasodott, de amint kicsit jobban lesz, azonnal jelentkezik szolgálatra.

– Én sem érzem túl fényesen magam – mormogta Di bíró, majd miután mohón felhőrpintett két csésze forró teát, folytatta: – Bárcsak itt lennének már a könyveim! A kísértetlények és vértigrisek irodalma elég kiterjedt, bár én sajnos soha nem szenteltem neki túl sok figyelmet. Bizony, egy járásfőnök az ismeretek egyetlen területét sem hanyagolhatja el, Hung! Nos, mit mondott neked Tang a ma reggeli meghallgatásról?

– Nincs sok teendőnk, bíró úr – felelte a hadnagy. – Két paraszt birtokhatárának vitás ügyében kell ítéletet hirdetni. Ez minden.

Azzal átadott egy dossziét. Di bíró átnézte, aztán megjegyezte:

– Szerencsére egyszerű dolgunk lesz, úgy látom. Tang ügyes volt, előhalászta a nyilvántartásból ezt a régi térképet, ezen világosan láthatók az eredeti határvonalak. Amint elintéztük, be is zárom a reggeli ülést. Sokkal komolyabb ügyeknek kell a végére járnunk!

A bíró fölállt székéből, hogy Hung fölsegíthesse rá a sötétzöld brokát hivatali öltözéket. Épp amikor házisipkáját a merevített szárnyú fekete bírói fejfedőre cserélte, három gongütés hangja hullámozott végig a törvényszék termein, hírül adva, hogy hamarosan kezdődik a reggeli meghallgatás.

A bíró végigment a dolgozószobájából nyíló folyosón, áthaladt az egyszarvúval díszített drapériától elrejtett ajtón, és föllépett az emelvényre. Ahogy elhelyezkedett a pulpitus mögötti nagy karosszékben, nyugtázta, hogy a terem zsúfolásig megtelt. Peng-lai népe alig várta, hogy láthassa új járásfőnökét.

Di gyorsan felmérte, hogy a bíróság személyzetének minden tagja a kijelölt helyén van-e. A pulpitus két végén álló alacsony asztaloknál két-két írnok ült; készenlétbe helyezett írőecsettel és tusdörzsölő kővel várták, hogy lejegyezhessek a fejleményeket. Az emelvény előtt, a pulpitus lábánál hat poroszló feszített, hármásával egymással szemben; kissé odább parancsnokuk állt, nehéz korbácsát lóbálva.

Di bíró koppantott a kalapácsával, és ezzel a meghallgatás kezdetét vette. Miután ellenőrizte a megjelentek névsorát, maga elé húzta a dokumentumokat, amelyeket Hung törvénybiztos az asztallapra terített. Jelt adott a főporoszlónak, mire két parasztot vezettek a pulpitus elé, és azok ott nyomban térdre is borultak. Di bíró kifejtette a határvitával kapcsolatos hivatalos döntést. A parasztok homlokukat a kőpadlóhoz ütven fejezték ki hálájukat.

A bíró már emelte volna a kalapácsot, hogy az ülést berekessze, amikor egy jól öltözött férfi lépett elő. Mialatt vastag bambuszbotra támaszkodva odabicegett a pulpitushoz, Di jól meg szemlélte: szabályos, elég megnyerő arca volt, fekete bajusza és gondosan nyírt, rövid szakálla. Negyven év körül lehetett.

Némi nehézségek árán letérdelt, aztán kellemes hangon, finom modorban szólalt meg:

– Méltatlan szolgád neve Ku Meng-pin, foglalkozására nézve hajótulajdonos. Mélységesen fájlalom, nagytiszteletű bíró úr, hogy kénytelen vagyok téged ügyemmel háborgatni a legelső meghallgatáson, amelyet ezen a bíróságon levezetsz. Ámde úgy áll a dolog, hogy elmondhatatlanul aggódok nejem, Ku asszony – született Cao – hosszú távolléte miatt, ezért szeretném arra kérni a tisztelt bíróságot, hogy indítson nyomozást és derítse ki hollétét.

Azzal háromszor a földre koppantottá a homlokát.

Di bíró elfojtott egy nagy sóhajt.

– Ku úr ezennel adja elő az eset részletes leírását, hogy a bíróság eldönthesse, milyen intézkedésre van szükség – rendelkezett.

– Az esküvőre tíz napja került sor – kezdte Ku –, de elődöd váratlan elhalálása miatt, bíró úr, természetesen mellőztük a nagy ünneplést. A harmadik napon feleségem az ilyenkor szokásos látogatásra indult a szülői házba. Apja, Cao Ho-hszien professzor vidéken lakik, a nyugati kaputól északra. Úgy volt, hogy feleségem tegnapelőtt, tizennegyediken hazaindul, és még aznap délután meg is érkezik. Nem jött, így aztán feltételeztem, hogy ottani tartózkodását meghosszabbította egy nappal. De miután tegnap délutánra még mindig nem került elő, aggódni kezdtem, és elküldtem az ügyvezetőmet, Kim Szangot a professzorhoz, hogy érdeklődjön. Cao professzor tudatta vele, hogy tizennegyediken ebéd után a feleségem valóban elindult tőlük, méghozzá öccse, Cao Min kíséretében, aki az ő lova mögött poroszkált, és el akarta kísélni a nyugati kapuig. A fiú késő délután tért haza. Elmondta apjának, hogy amikor az országút közelébe értek, egy fán gólyafészket fedezett föl, és szólt a nővérenek, hogy lovagoljon tovább, ő is nemsokára utoléri, csak előbb begyűjt néhány tojást a fészekből. Csakhogy amikor felmászott a fára, egy korhadt ág eltörött alatta, ő lezuhant, és kifecamította a bokáját. Kénytelen volt elbicegni a legközelebbi tanyáig, ahol bekötözték a lábát, és adtak alá egy szamarat. Miután elválásuk pillanatában nővére már szinte elérte az országutat, feltételezte, hogy egyenest folytatta útját a városba.

Ku Meng-pin a bírói pulpitus előtt

Ku megállt egy pillanatra, letörölte homlokáról a verejtékcseppeket, aztán folytatta:

– Ügyvezetőm visszafelé jövet érdeklődött az őrségnél, amerre az országút és a bekötőút találkozik, azonkívül betért az országút menti tanyákra és boltokba. De senki nem emlékezett magányos nőre, aki abban a napszakban lóháton arra haladt volna. Most tehát méltatlan személyem – attól rettegvén, hogy ifjú aráját valami szerencsétlenség érte – tisztelettel könyörög, nagytiszteletű bíró úr, hogy méltóztass haladéktalanul elrendelni a felkutatását.

Ruhaujjából összehajtogatott papírt vett elő, két kezével feje fölé emelte, és még hozzáfűzte:

– Ezennel átnyújtom feleségem részletes személyleírását, mellette megtalálod aznap viselt ruhájának és csillagos homlokú lovának főbb jellemzőit.

A főporoszló átvette a dokumentumot, és odanyújtotta a bírónak. Az átfutotta, majd megkérdezte:

– Volt-e a feleségednél ékszer vagy nagyobb pénzösszeg?

– Nem volt, bíró úr – felelte Ku. – Az ügyvezetőm föltette ugyanezt a kérdést Cao professzornak, és ő azt mondta, hogy lánya mindössze egy kosárnyi süteménnyel indult haza, amelyet Cao asszony küldött nekem ajándékba.

Di bíró bólintott, és újabb kérdést tett föl:

– Tudsz-e olyanról, aki valamiért neheztel rád, és emiatt ártani akart volna a feleségednek?

Ku Meng-pin határozottan megrázta a fejét, és így szólt:

– Lehetnek olyan személyek, akik neheztelnek rám valamiért, bíró úr; hisz mondjunk egyetlen üzletembert, akinek a működési területén ilyen éles a verseny, és még sincs rosszakarója! De efféle galádságra egyikük sem vetemedne, az biztos!

A bíró lassan végigsimította a szakállát. Azon morfondírozott, mennyire volna sértő nagy nyilvánosság előtt megvitatni azt a lehetőséget, hogy Ku asszony megszökött valaki mással. Mindenesetre tudakozódnia kell majd a fiatal nő természetéről és általános megítéléséről. Fennhangon így szólt:

– A bíróság azonnal megteszi a szükséges lépéseket. Mondd meg az ügyvezetődnak, hogy a meghallgatás után keressen fel irodámban, és részletesen számoljon be mindarról, amit megtudott,

hogy feleslegesen ne járjuk be ugyanazokat a köröket. Amint bármi hírt kapok, haladéktalanul tudatni fogom.

Ezután kalapácsával a pulpitusra csapott, és bezárta az ülést.

Irodájában egy hivatali szolgálta várta.

– Ji Pen hajótulajdonos úr érkezett – mondta –, és kérte, hogy beszélhessen néhány percet a bíró úrral. Bevezettem a fogadóterembe.

– Ki ez az ember? – kérdezte Di bíró.

– Ji úr igen gazdag, uram. Ku Meng-pinnel ők a járás legnagyobb hajótulajdonosai; dzsunkáik egészen Japánig és Koreáig járnak. Mindkettőnek saját dokkja van a folyónál, ahol hajókat építenek és javítanak.

– Rendben – mondta Di bíró. – Másik látogatót is várok, de találkozom előbb ezzel a Ji Pennel. Te pedig ültesd le Kim Szangot – utasította Hungot –, és jegyezd föl, mit sikerült kiderítenie a gazdája eltűnt feleségéről. Amint meghallgattam Ji Pen mondandóját, én is csatlakozom hozzátok.

A fogadócsarnokban egy magas, kövér férfi várt a bírót. Azonnal letérdelt, amikor Di megjelent a lépcsőn.

– Nem a tárgyalóteremben vagyunk, Ji úr – mondta a bíró nyájasan, azzal leült a kis teázóasztalhoz. – Kelj föl, és foglalj helyet velem szemben.

A testes férfi motyogott valami zavart bocsánatkérés-félét, aztán vigyázva leült a szék peremére. Húsos telihold képét vékonyka bajusz és nyíratlan körszakáll díszítette. Ravaszkozás szeme ellenszenvet keltett a bíróban.

Ji Pen a teáját szürcsölte, látszott rajta, hogy nem tudja, hol kezdje.

– Néhány napon belül – szólalt meg Di bíró – meghívom egy fogadásra Peng-lai összes előkelőségét. Remélem, akkor majd alkalmunk nyílik hosszabb beszélgetésre is, uram. De most, sajnálatomra, elég sok a dolgom; nagyra értékelném, ha mellőznéd a formaságokat, és egyenest rátérnél a mondandóra.

Ji mélyen meghajolt, és rákezdedt:

– Magától értődik, nagytiszteletű bíró úr, hogy hajótulajdonos lévén mindent figyelemmel kell kísérem, ami a rakparton történik. Úgy érzem, uram, kötelességem beszámolni arról, hogy a

szóbeszéd szerint jelentős mennyiségű fegyvert csempésznek ki városunkon keresztül.

Di bíró kiegyenesedett a székében.

– Fegyvert? – kérdezte hitetlenkedve. – Hová?

– Valószínűleg Koreába, uram – felelte Ji Pen. – Hallani, hogy a koreaiak nem tudnak napirendre térni a tőlünk elszenvedett vereség fölött, és támadást terveznek a náluk állomásozó helyőrségeink ellen.

– Van valami elképzelésed – kérdezte Di bíró –, kik azok az aljas áruelők, akiknek közük lehet az üggyhöz?

Ji Pen megrázta a fejét, és így felelt:

– Sajnos, uram, nem sikerült kiderítenem semmit. Annyit mondhatok csak, hogy az én hajóimnak biztosan nincs részük ebben a gyalázatos cselszövésben. Mindez csak szóbeszéd, de valószínűleg az erőd parancsnokának fülébe is eljutott, mert állítólag minden kifutó hajót nagyon alaposan átvizsgálják mostanában.

– Ha valami újabbat hallasz, haladéktalanul tudasd velem – mondta a bíró. – Jut eszembe, arról van-e sejtelméd, mi történhetett a kollégád, Ku Meng-pin feleségével?

– Halvány fogalmam sincs, uram – felelte Ji. – De Cao professzor most nagyon sajnálhatja, hogy nem az én fiamhoz adta a lányát!

Di bíró kérdően vonta föl a szemöldökét, mire Ji Pen gyorsan hozzátette:

– Cao professzor legrégebbi barátai közé tartozom, bíró úr; mindketten egy racionálisabb filozófia hívei vagyunk, és ellenezzük a buddhista bálványimádatot. Noha ez a téma soha nem került szóba köztünk, magától értődőnek vettem, hogy a lánya a legidősebb fiam felesége lesz. Aztán amikor Ku felesége három hónapja meghalt, Cao professzor váratlanul bejelentette, hogy a lánya és Ku összeházasodik! Gondold csak meg, uram: a lány alig húszéves! Ku ráadásul buzgó buddhista; azt mondják, föl akar ajánlani egy...

– Értem – szakította félbe Di bíró, mert egyáltalán nem érdekelte a családi történet; aztán témát váltott: – Az este két segédem megismerkedett az ügyvezetőddel, Po Kaival. Figyelemre méltó figura.

– Nagyon remélem – mondta elnéző mosollyal Ji –, hogy józan volt. Általában vagy részeg, vagy verseket fabrikál!

– Akkor miért tartod? – kérdezte a bíró elámulva.

– Mert ez a részeges költő egy pénzügyi zseni – magyarázta Ji Pen. – Egészen hátborzongató, bíró úr! A múltkor egy egész estét arra szántam, hogy áttekintsem vele a könyvelést. Nos hát, le is ültem, és kezdtem volna mindent sorra elmagyarázni. De ő kikapta a kezemből az egész paksamétát, végigfutotta, közben pár dolgot feljegyzett, és már adta is vissza. Aztán fogta az ecsetet, és hibátlanul papírra vetette a mérleget! Másnap azt mondtam, vegyen ki egy hetet, és készítsen előkalkulációt egy hadihajóra, amelyet az erőd számára kellene megépíteni. Még ugyanaznap este elkészült a teljes dokumentáció, bíró úr! Így aztán sokkal előbb be tudtam nyújtani a költségbecslésemet, mint barátom és kollégám, Ku, és el is nyertem a megrendelést!

Ji Pen önelégült mosollyal fejezte be a mondandóját:

– Tőlem annyit iszik és dalol, amennyi jólesik. Abban a kis időben, amikor dolgozik, a fizetése hússzorosát megkeresi nekem. Két dolog zavar csak vele kapcsolatban: az egyik buddhista meggyőződése, a másik, hogy Kim Szanggal, Ku barátom ügyvezetőjével barátkozik. De ő azt állítja, hogy spirituális igényeit a buddhizmus elégíti ki, és hogy Kim Szang révén sok információt szerezhet Ku üzleti ügyeiről – az meg ugye hasznos lehet néha.

– Kérd meg a nevemben, hogy jöjjön el hozzám valamelyik nap – mondta Di bíró. – Találtam a bíróságon egy jegyzetfüzetet mindenféle számításokkal, és szeretném kikérni a véleményét.

Ji Pen fölkapta a fejét. Szívesen kérdezett volna valamit, de vendéglátója már fölkel, így hát nem maradhatott.

Di bíró épp átment volna az udvaron, amikor szembetalálta magát Ma Dzsunggal és Csiao Taival.

– A vízikapu rácsát helyreállították, járásfőnök úr – jelentette Ma Dzsung. – A visszaúton kikérdeztünk néhány szolgát, aki a második híd közelében álló udvarházakban szolgál. Azt mondták, komolyabb összejövetelek után néha nagy kosárban, hordszéken viszik ki a szemetet a csatornához, és beleborítják a vízbe. De végig kell majd kérdezni az ott élőket házról házra, történt-e ilyesmi pont akkor, amikor láttuk az esetet.

– Tehát ez lesz a magyarázat – mondta Di bíró megkönnyebbülve. – Most gyertek velem az irodámba; Kim Szang

vár.

Útközben a bíró elmesélte két segédjének Ku asszony eltűnését.

Hung egy huszonöt év körüli jó megjelenésű fiatalemberrel beszélgetett az irodában. Amikor bemutatta, a bíró megkérdezte:

– Gondolom, koreai származású vagy, ugye?

– Valóban, bíró úr – felelte Kim Szang tisztelettel. – Itt születtem, a koreai negyedben. Miután Ku úr sok koreai matrózt alkalmaz, fölfogadott, hogy ellenőrizzem a munkájukat és egyben tolmácsoljak is.

Di bíró bólintott. Elkérte Hung feljegyzését a Kimtől hallottakról, gondosan átolvasta, majd továbbadta Ma Dzsungnak és Csiao Tainak, aztán Hung felé fordult:

– Fan Csungot is tizennegyediken látták utoljára, méghozzá kora délután, ugye?

– Igen, bíró úr – felelte a törvénybiztos. – Fan bérlője azt állítja, hogy Fan ebéd után hagyta el a tanyát, és inasa, Vu kíséretében nyugat felé indult.

– Az előbb itt azt olvastam – folytatta a bíró –, hogy Cao professzor háza ugyanezen a környéken van. Akkor most tisztázzuk ezeket! Kérem a járás térképét!

Miután Hung kiterítette az íróasztalra a rajzos térképet, Di bíró fogta az íróecsetjét, és bekarikázott egy területet a várostól nyugatra. Cao professzor házára bökve így szólt:

– Lássuk csak. Tizennegyediken ebéd után Ku asszony elindul ebből a házból nyugati irányba. Az első kereszteződésnél jobbra fordul. Nos, Kim, pontosan hol szakadt el tőle az öccse?

– Amikor elhagyták azt a kis erdős részt, uram, ahol a két bekötőút találkozik – felelte Kim.

– Értem – nyugtázta Di bíró. – Na mármost a földbérlő azt állítja, hogy Fan Csung körülbelül ugyanakkor indult nyugatnak. Miért nem kelet felé ment, azon az úton, amely a birtokától egyenest a városba visz?

– A térképen valóban az tűnik rövidebbnek, bíró úr – mondta Kim. – De nagyon rossz az út. Tulajdonképpen csak egy keréknyom az egész, és eső után szinte használhatatlan. Valójában ez a rövidítés hosszabb időbe telt volna Fannak, mint az országút felé tett vargabetű.

– Világos – bólintott Di bíró.

Újra kézbe vette az ecsetet, és tett egy jelet a két bekötőút találkozása és az országút közé.

– Nem hiszek a véletlen egybeesésekben – mondta. – Szerintem feltételezhetjük, hogy Ku asszony és Fan Csung találkozott. Ismerték egymást, Kim?

Kim habozott egy pillanatig, aztán így szólt:

– Én nem tudok róla, bíró úr. De miután Fan tanyája nincs messze Cao professzor házától, feltételezem, hogy amikor Ku asszony még a szüleivel lakott, nagy eséllyel találkozhattak.

– Rendben – mondta Di bíró. – Nagyon fontos információkkal szolgáltál, Kim. Meglátjuk, mit tudunk tenni. Elmehetsz.

Miután Kim Szang eltávozott, a bíró jelentőségteljesen pillantott három segédjére. Száját csücsörítve így szólt:

– Ha belegondolunk, mit mesélt a fogadós Fanról, azt hiszem, elég kézenfekvő a következtetés.

– Ku barátunk nem tudott felnőni a feladathoz – vigyorgott kajánul Ma Dzsung.

De Hung törvénybiztosnak kétségei voltak. Lassan kezdte:

– Bíró úr, ha együtt szöktek, hogyan lehet, hogy az országúti őrk nem vették őket észre? Az ilyen őrhelyek előtt mindig ücsörög egy-két katona, akinek semmi dolga; iszogatják a teájukat és megbámulják az arra járókat! Ráadásul Fant biztos látták már jó néhányszor, és mindenképp föltűnt volna nekik, ha egy nővel elhalad az úton. És mi a helyzet Fan inasával?

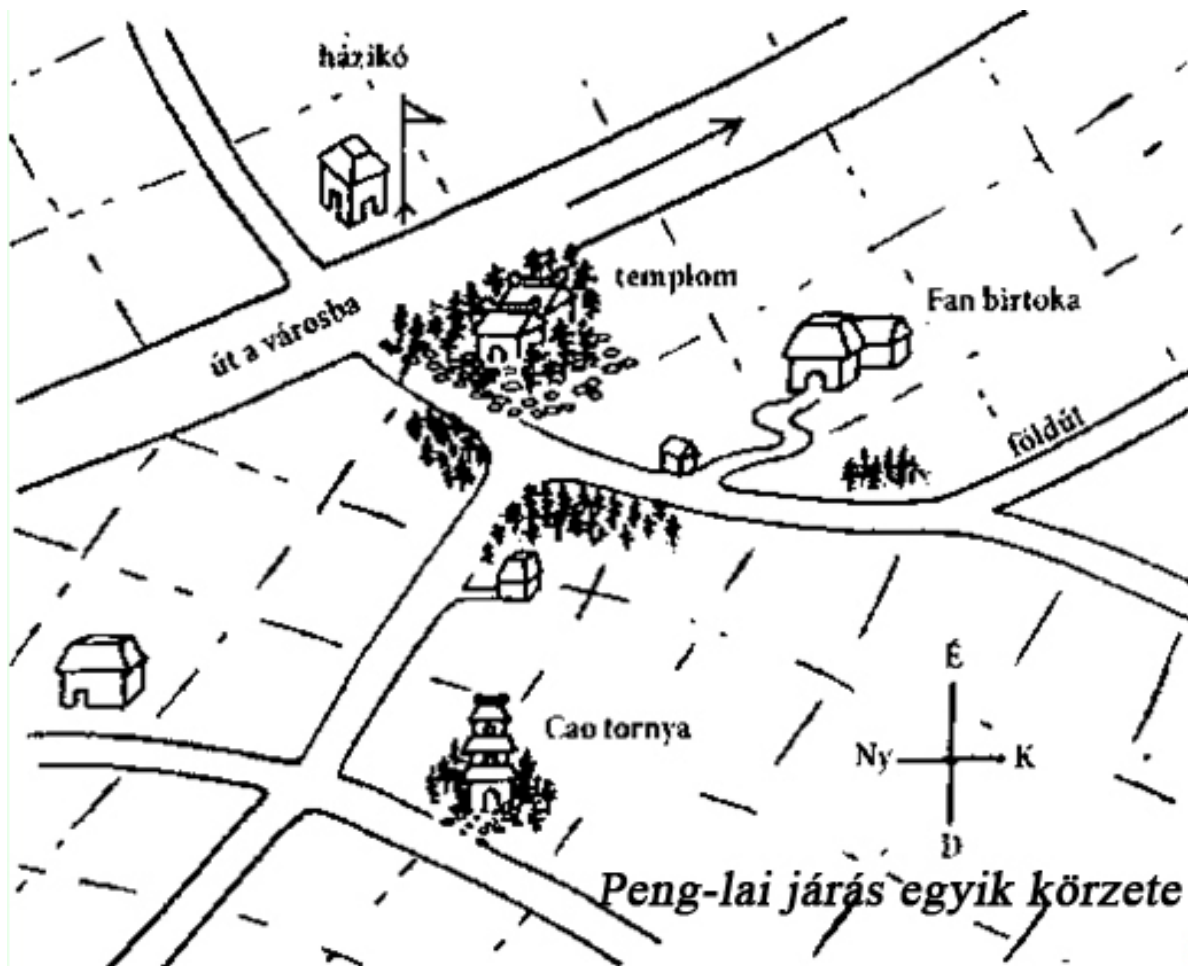
Közben Csiao Tai is fölkelte, és a térképre meredve megjegyezte:

– Bármilyen történet is, közvetlenül az elhagyatott templom előtt történt. És emlékeztek, arról a helyről a fogadós is hátborzongató történeteket mesélt. Úgy látom, az útnak ez a kis szakasza sem az őrhelytől, sem Cao professzor házától nem látszik. Sőt, még arról a kis tanyáról sem, ahol Ku asszony öccsének a lábát bekötözték. Mintha azon az útszakaszon Ku asszony, Fan Csung és az inasa nyomtalanul eltűnt volna

Di bíró föl pattant, és azt mondta:

– Nincs értelme elméleteket gyártani, amíg meg nem vizsgáltuk a helyet a saját szemünkkel, és nem beszéltünk Cao professzorral, valamint Fan bérlőjével. Végre kitisztult az ég: menjünk oda most

rögtön! A tegnapi esti élmények után úgy érzem, ránk fér egy kellemes kis lovaglás fényes nappal!

KILENCEDIK FEJEZET

*Amelyben Di bíró és csapata
egy tanyán vizsgálódik, és az eperfák alatt
furcsa dolgokra bukkan*

A nyugati kapu közelében dolgozó parasztok elképedve kapták föl a fejüket, és tátott szájjal bámulták a földúton elhaladó menetet. Elöl Di bíró lovagolt, a nyomában Hung törvénybiztos, Ma Dzsung és Csiao Tai. Mögöttük a poroszlók parancsnoka tíz jó emberével, lóháton mind.

Di bíró úgy döntött, hogy levágják a vargabetűt Fan Csung birtoka felé menet, de hamar belátta, hogy Kim Szangnak igaza volt: a rövidebb út valóban nehezen járhatónak bizonyult. A sár kemény barázdákba száradt, a lovak csak lassan lépkedhettek, és többnyire libasorban haladtak.

Amikor elhagytak egy kis eperfaligetet, a főporoszló a mezőre irányította a lovát, és előreügetett Di bíróhoz. Egy nem messze emelkedő dombocskán álló szerény épületre mutatott, és fontoskodva közölte:

– Az ott Fan tanyája, bíró úr!

A bíró szúrós szemmel nézett rá, és megrovó hangon szólt:

– Örülnék, parancsnok, ha nem taposnád össze a parasztok értékes földjét! Tisztában vagyok vele, hogy az ott Fan tanyája, miután vettem a fáradságot, és megnéztem a térképet.

A kapitány leforrázva állt; megvárta, amíg Di bíró és három segédje továbbhalad, aztán odadörmögte rangidős beosztottjának:

– Micsoda egy gőgös hólyagot ültettek a nyakunkba! És az a két erőszakos alak, akit magával hozott! Tegnap kényszerítettek, hogy álljak be gyakorlatozni. Én, a főporoszló! Nehéz élet ez! – sóhajtott –, és nekem bezzeg egy rokonom sincs, aki rám hagyna egy vacak kis birtokot!

Amikor odaértek egy út szélén álló zsúpfedeles házikóhoz, Di bíró leugrott a lóról. Kanyargó ösvény vezetett tovább a tanyáig. A bíró meghagyta a főporoszlónak, hogy ott várakozzon embereivel, ő pedig három segédjével gyalog folytatta útját a tanyáig.

A kunyhó előtt elhaladtában Ma Dzung berúgta az ajtót. Bent nagy halom rőzse hevert.

– Sosem lehet tudni! – jegyezte meg Ma Dzung, és már húzta volna is be az ajtót.

Di bíró azonban félretolta, mert megpillantott valami fehéret a gallyak között. Fölvette, és odamutatta a többieknek. Egy hímezett női zsebkendő volt, amelyből még enyhén áradt a pézsmailat.

– A mezőn dolgozó asszonyok általában nem hordanak ilyet maguknál – jegyezte meg a bíró, miközben gondosan ruhaujjába süllyesztette a kendőt.

Félúton a tanyaépület felé kék nadrágba és zubbonyba öltözött, tarka fejkendő, erős testalkatú lányt pillantottak meg. Szorgosan tépkedte a gyomot, de most fölegyenesedett, és tátva maradt szájjal bámulta a négy férfit. Ma Dzung egy pillantással alaposan felmérte.

– Láttam már rosszabbat! – súgta oda Csiao Tainak.

A tanyaépület alacsony, kétszobás ház volt; hozzátapasztva kis tornácféle, az alatt nagy szerszámosláda. Kicsit odább istálló, a háztól magas sövényel elválasztva. Az ajtóban foltozott kék ruhába öltözött, magas férfi állt, épp a sarlóját fente. Di bíró odalépett hozzá, és kurtán így szólt:

– Peng-lai járásfőnöke vagyok. Vezess be minket a házba!

A barázdált arcú férfi zavart tekintete ide-oda cikázott a bíró és három segédje között. Ügyetlenül meghajolt, majd betessékelte őket.

A vakolat néhol hiányos volt, a helyiségben csak egy fenyőfa asztal és két rozoga szék állt. Di bíró az asztalra támaszkodva megparancsolta a parasztnak, hogy közölje a nevét és mindazokét, akik még itt laknak.

– Alázatos szolgád neve Pei Csiu – szólalt meg amaz kelletlenül –, a bíróságon dolgozó Fan Csung úr földbérelője vagyok. A feleségem két éve meghalt. Csak a lányom, Szu-nyang lakik itt velem. Főz és segít nekem a földeken.

– Elég nagy feladat egyedül művelni ekkora birtokot – jegyezte meg a bíró.

– Ha van pénzem – mormogta Pei Csiu –, fölveszek napszámost. De ilyen nem fordul elő túl gyakran! Fan szigorú gazda.

Bozontos szemöldöke alól gyanakvó pillantást vetett a bíróra. Az nem találta túl megnyerőnek a cserzett bőrű, széles vállú, hajlott hátú, izmos férfit.

– Meséld el azt, amikor itt járt a gazdád! – rendelkezett.

Pei Csiu kirojtosodott gallérját gyűrögette.

– Tizennegyedikén jött – felelte mogorván. – Szu-nyanggal pont megettük a déli rizst. Mondom, kérek pénzt vetőmagra. Erre ő, hogy nem. Beküldi Vut a pajtába, az a rohadék meg azt mondja, van ott még vetőmag fél zsákkal. A gazda nevet. Aztán elindultak nyugatnak az országút felé. Ennyi volt az egész. A poroszlónak már elmondtam.

A férfi a padlót bámulta. Di bíró csöndben figyelte, majd hirtelen rárivallt:

– Nézz a feljebbvalódra, Pei Csiu! Árujd el, mi történt az asszonnyal!

A paraszt rémülten nézett rá. Aztán gyorsan sarkon fordult, és az ajtó felé lendült. Ma Dzsung utánaugrott, a gallérjánál fogva megragadta, visszarántotta, és erővel a bíró elé térdepeltette.

– Nem én voltam! – kiabált a férfi.

– Pontosan tudom, mi történt itt! – csattant fel Di bíró. – Ne hazudj nekem!

– Mindent megmagyarázok, nagytiszteletű uram! – siránkozott kezét tördelve Pei Csiu.

– Hadd halljam! – mondta kurtán a bíró.

Pei Csiu erősen ráncolta alacsony homlokát, aztán nagy levegőt vett, és lassan rákezdett:

– Az úgy volt, hogy azon a bizonyos napon Vu beállít három lóval, és azt mondja, a gazda és a felesége itt marad éjszakára a tanyán. Én nem tudtam, hogy a gazda megházasodott, de nem kérdezősködöm. Vu egy igazi rohadék. Szólok Szu-nyangnak, vágjon le egy csirkét, mert tudom, hogy a gazda a bért beszédni jön. Mondom a lánynak, hogy rakja rendbe a gazda szobáját, aztán a csirkét süsse meg fokhagymásan. Azzal bevitettem a három lovat az istállóba, lecsutakoltam és megettettem őket. Ahogy visszajövök, a gazda itt ül ennél az asztalnál, előtte a piros pénzes láda. Tudom,

hogy a bért akarja. Mondom neki, nincs, vetőmagra kellett. Erre káromkodik egyet, és beküldi Vut a pajtába, nézze meg, vannak-e zsákok vetőmaggal. Aztán azt mondja, vigyem körbe Vut a földeken. Mire visszaérünk a házba, már sötétedik. A gazda kikiabál a hálósobából, hogy enni kér. Szu-nyang beviszi neki az ételt. Én zabkását eszem Vuval az istálló előtt. Vu rákezdi, hogy fizessek neki ötven rézgarast, akkor majd azt mondja, hogy szépen rendben tartom a birtokot. Odaadom neki a pénzt. Akkor aztán Vu bemegy az istállóba lefeküdni. Én még kint ücsörgök, azon gondolkozom, honnan szerezzem meg a pénzt a bérré. Amikor Szu-nyang végez a takarítással a konyhában, fölküldöm a padlásra aludni, én meg bemegyek, és lefekszem Vu mellett. Később fölbredek, mert a bér nem hagy nyugodni, és akkor látom, hogy Vu elment.

– Föl a padlásra! – szúrta közbe Ma Dzsung vigyorogva.

– Szívesen mellőzném a léha megjegyzéseidet! – teremtette le Di bíró. – Fogd be a szád, hadd mesélje végig a történetét.

A paraszt nem figyelt fel erre a kis közjátékra. Homlokát ráncolva folytatta:

– Kimegyek. A három ló is eltűnt. Világosságot látok a gazda hálósobájában, azt gondolom, biztos ébren van még, és akkor jelentenem kell neki. Bekopogok, nincs válasz. A ház mögé kerülök, akkor látom, hogy nyitva az ablak. A gazda és a felesége ágyban. Eszembe jutott, micsoda pazarlás a mécseszt égetni, ha alszanak. Manapság húsz garas már egy liter olaj! Aztán megláttam, hogy tiszta véresek mind a ketten. Akkor bemásztam az ablakon. Keresem a pénzes ládát: sehol. Csak a sarlóm van ott, csuromvér az egész. Mondom, az a rohadék Vu ölte meg őket, aztán elszelelt a pénzes ládával. Meg a lovakkal.

Csiao Tai szóra nyitotta a száját, de a bíró határozottan megrázta a fejét.

– Akkor rögtön tudom, mindenki azt fogja mondani, hogy én voltam! – folytatta Pei Csiu motyogva. – Tudom, addig fognak verni, amíg azt nem mondom, hogy én voltam! Aztán levágják a fejemet, és Szu-nyangnak nem lesz fedél a feje fölött. Gyorsan előhozom az istállóból a taligát, és odatolom az ablak tövébe. Kirángatom a két hullát az ágyból, a párkányon keresztül rá a taligára – a nő teste még meleg. Kitolom az eperfák alá, odaborítom őket a bozótosba,

aztán megyek vissza az istállóba aludni, azzal, hogy majd hajnalban kijövök egy ásóval, és tisztességesen eltemetem a holttesteket. Reggel visszamegyek: a hullák eltűntek.

– Mit mondasz? – kiáltott rá Di bíró. – *Eltűntek?*

Pei Csiu komolyan bólintott.

– El. Akkor tudom rögtön, hogy valaki megtalálta, és szólni fog a poroszlóknak. Visszarohanok a házba, bebugyolálom a sarlót a gazda ruhájába. Fogom az asszony ruháját, végigtörlöm vele az ágy gyékényét meg a padlót. De a gyékényről nem jön le a vér, leszedem az egészet, és mindent abba csomagolok bele. Úgy, ahogy van, kiviszem az istállóba, bedugom a szalma alá. Fölkeltem Szu-nyangot, és megmondom neki, mindenki elment a városba. Ez az igazság. Esküszöm nagyméltóságú bíró úr, hogy ez az igazság! Ne hagyj, hogy megverjenek, bíró úr, nem én voltam!

Azzal hevesen elkezdte fejét a földhöz verni.

A bíró a bajuszát húzgálva így szólt a paraszthoz:

– Kelj föl a földről és vezess oda minket ahhoz az eperfához.

Miközben Pei Csiu föltápáskodott a földről, Csiao Tai izgatottan súgta a bíró fülébe:

– Idefele az úton ezzel a Vuval talákoztunk, bíró úr! Kérdezd a fickót a lovakról!

Di bíró megparancsolta a parasztnak, hogy adjon leírást a gazdája és felesége lovairól. Pei elmondta, hogy Fan lova szürke volt, az asszonyé pedig csillagos homlokú. A bíró bólintott, és intett Pei Csiunak, hogy induljon.

Rövid séta után odaértek az eperfákhoz. Pei Csiu rámutatott egy pontra a bozótban.

– Itt tettem őket le – mondta.

Ma Dzsung lehajolt, megvizsgálta az avart, aztán néhány száraz levelet kézbe vett, és odamutatott a bírónak:

– Ezek a sötét foltok vértől lehetnek – jegyezte meg.

– Jobb lesz, ha mindent tüzetesen megnézték itt a fák alatt! – mondta Di bíró. – Ez a kutya valószínűleg hazudik!

Pei Csiu tiltakozott volna, de a bíró meg sem hallgatta. Elgondolkodva sodorgatta az oldalszakállát, és közben így szólt öreg kísérijéhez:

– Félek, Hung, hogy ez az ügy közel sem olyan egyszerű! Az a férfi, akivel idejövet az úton találkozunk, egyáltalán nem úgy festett, mint egy hidegvérű gyilkos, aki elvágja két ember torkát, aztán elszel a pénzzel és a lovakkal. Nekem inkább úgy tűnt, halálosan meg van rémülve.

Kis idő múltán ágak roppanása jelezte Ma Dzsung és Csiao Tai visszatértét. Előbbi egy rozsdás ásót lengetett és izgatottan újságolta:

– Középen van egy kis tisztás! Mintha nemrég ástak volna ott el valamit! Ez meg itt a fa alatt hevert.

– Add oda neki azt az ásót! – rendelkezett a bíró hűvösen. – Hadd ássa ki a kutya fajzat, amit eltemetett! Mutasd az utat!

Ma Dzsung széthajtotta a bozót ágait, és elindultak a fák között; a parasztot, aki se eleven nem volt, se holt, Csiao Tai vonszolta. A tisztás közepén egy kis darabon laza volt a föld.

– Láss hozzá! – rivallt rá a bíró Pei Csiura.

A paraszt ösztönösen beleköpött a tenyerébe, és elkezdte eltakarítani a laza földet. Sáros fehér ruha tűnt elő. Csiao Tai segítségével Ma Dzsung kiemelt egy testet a gödörből, és az avarra helyezte. Kopaszra nyírt idősebb férfi teteme volt, mindössze vékony alsóneműbe burkolva.

– Ez egy buddhista szerzetes! – kiáltott fel Hung.

– Tovább! – dörrent rá a bíró a parasztra.

Pei Csiu egyszer csak elejtette az ásót.

– Ez a gazda! – hápogott.

Ma Dzsung és Csiao Tai egy nagydarab férfi meztelen holttestét emelte ki. Nagyon kellett vigyázniuk, mert a feje szinte teljesen levált a törzsről. A mellkasa egy merő rászáradt vér volt. A tetem kidolgozott izomzatát szemlélve Ma Dzsung elismerően csóválta meg a fejét:

– Jó erőben volt, nem mondom!

– Ásd elő a harmadik áldozatodat is! – rivallt rá Pei Csiura a bíró.

A paraszt belevágta ásóját a földbe, de kőrétegbe ütközött. Nem volt több holttest. A réműlt férfi döbbenetesen meredt a járásfőnökre.

– Mit csináltál az asszonnyal, gyalázatos?! – kiáltott rá Di bíró.

– Esküszöm, hogy nem tudok semmit! – siránkozott a paraszt. – Én csak a gazdát és a feleségét hoztam ide! A bokor alatt hagytam őket! Nem ástam el senkit és semmit! Ezt a kopaszt sose láttam! Esküszöm, hogy ez az igazság!

– Mi történik itt? – szólalt meg egy kulturált hang a bíró háta mögött.

Hátrafordulva a bíró szépséges aranyhímzéses lila brokátba öltözött, kövérkés férfit pillantott meg. A jövevény arcának alsó felét majdnem egészen eltakarta hosszú bajusza, lengedező oldalszakálla és három vaskos fűrtben a melle közepéig csüngő hatalmas szakálla. Fején a bölcsészprofesszorok magas, fátyolszövet süvegét hordta. Egy gyors pillantással felmérte a bírót, majd kezét tisztelettudóan bedugta bő ruhájába, és mélyen meghajolt.

– E méltatlan személy neve Cao Ho-hsien – mondta –, foglalkozására nézve szükségből földtulajdonos, de szíve szerint filozófus. Feltételezem, az új járásfőnök vagy, nagytiszteletű uram. Erre lovagoltam – folytatta, miután Di bíró bólintott –, amikor egy paraszttól hallom, hogy a bíróságról jöttek Fan Csung szomszédomhoz. Bátorkodtam hát idejönni, hogy megtudjam, segíthetek-e bármiben.

Megpróbált a bíró mellett odatesni a földön fekvő holttestekre, de a bíró elébe pattant, és kurtán így szólt:

– Egy gyilkossági esetben nyomozok. Ha volnál szíves lent az útnál megvárni, uram, hamarosan csatlakoznék hozzád.

Amint a professzor egy újabb mély meghajlással eltávozott, Hung törvénybiztos megszólalt:

– A szerzetes holttestén nincs erőszakra utaló jel, uram. Amennyire én meg tudom állapítani, természetes halált halt.

– Majd délután, a törvényszéken kiderítjük – mondta a bíró, aztán a paraszthoz fordult: – Ki vele! Hogy nézett ki Fan úr felesége?

– Nem tudom, nagyméltóságú uram! – nyüszített Pei Csiu. – Amikor megérkeztek, nem találkoztam vele, és amikor megtaláltam, csuromvér volt az arca!

Di bíró vállat vont, és azt mondta:

– Ma Dzsung, te hívd a poroszlókat, addig Csiao Tai vigyáz erre a gazfickóra és a hullákra. Ágakból rakjatok össze hordágyat, és vitessétek a holttesteket a törvényszékre. Ezt a Pei Csiut zárjátok be a börtönbe. Ejtsétek útba az istállót, Pei mutassa meg, hová rejtette a gyékényt az áldozatok ruhájával. Én most Hunggal együtt visszamegyek a tanyára, és kikérdezem azt a lányt.

Haladtában a bíró beérte Cao professzort, aki óvatosan próbált előrejutni a bozótosban; az ágakat hosszú bottal hajtogatta szét maga előtt. Szolgája az út szélén várta, egy szamarat fogott kantáron.

– Vissza kell most mennem a tanyához, professzor – mondta Di bíró –, de amint végeztem, élek a lehetőséggel, és meglátogatlak.

Cao mélyen meghajolt, szakálla három fürtje zászlóként terült szét. Fölszállt a szamárra, botját keresztbe fektette a nyergen, és elügetett; szolgája a nyomában loholt.

– Soha életemben nem láttam még ilyen felséges szakállt – mondta a bíró némi vágyakozással teli irigységgel Hungnak.

Amikor elérték a házat, a bíró megkérte segédjét, hogy hívja be a lányt a mezőről. Ő maga egyenest a hálószobába ment.

A helyiségben egyetlen nagy ágy állt, lecsupasztított fakerettel; ezenkívül két zsámoly, egy egyszerű fésülködőasztal és az ajtó közelében, a sarokban, egy kis asztal olajlámpással. Ahogy a csupaszon maradt deszkákat nézte, a fejrész közelében mély bevágáson akadt meg a szeme. Nemrégiben történhetett a sérülés, frissnek tűnt a széle. A bíró hitetlenkedve ingatta a fejét, és az ablakhoz lépett. Láta, hogy az egyik retesz le van törve. Amikor épp fordult volna vissza, közvetlenül az ablak alatt észrevett a földön egy összehajtogatott papírdarabot. Fölvette; olcsó női fésűt talált benne: csontból készült, három kerek, színes üvegdarabkával kirakva. Visszacsomagolta a papírba, és a ruhaujjába rejtette, miközben megrökönyödve eltöprengett, hogy az ügyben ezek szerint két nő is szerepel. A kunyhóban talált zsebkendő előkelő hölgyé lehet, ez az olcsó fésű pedig nyilvánvalóan egy parasztlányé. Nagyot sóhajtott,

azzal visszament a másik szobába, ahol Pei lánya és Hung már várta.

A bíró érezte, hogy a lány halálosan retteg; szinte föl se mert nézni. Di szelíden szólította meg:

– Szu-nyang, apád azt mondja, a minap remek csirkét készítettél a gazdának.

A lány szégyenlősen rápillantott, kicsit még el is mosolyodott. A bíró folytatta:

– A falusi koszt sokkal jobb, mint amit a városban tesznek élénk. Gondolom, a fiatalasszonynak is ízlett.

Szu-nyang képe egészen megnyúlt.

– Rátarti volt, nagyon rátarti! – rántotta meg a vállát. – Leült a hálósobába egy zsámolyra, azt föl se nézett, mikor köszöntem neki. De nem ám!

– De elbeszélgetett veled kicsit, amíg mosogattál, nem? – kérdezte a bíró.

– Á, addigra meg már lefeküdt – felelte a lány azonnal.

Di bíró elgondolkodva simogatta a szakállát, aztán témát váltott:

– Jut eszembe, Ku asszonyt jól ismered? Mármint Cao professzor úr lányát, aki nemrég házasodott a városban?

– Egyszer-kétszer láttam az öccsével együtt, távolról, a mezőről – válaszolta Szu-nyang. – Azt mondják, kedves lány, nem olyan, mint azok a városi asszonyságok!

– Most pedig – mondta Di bíró – megmutatod nekünk az utat Cao professzor úr házához. Lent a kunyhónál kapsz a poroszlóktól egy lovat. Utána elkísérhetsz bennünket a városba; az apád is jön velünk.

TIZEDIK FEJEZET

*Amelyben egy filozófus ismerteti
fennkölt nézeteit, és Di bíró felgöngyölít
egy szövevényes gyilkossági ügyet*

Di bíró meglepetten tapasztalta, hogy Cao professzor háromemeletes toronyban lakik egy fenyves borította dombon. Hungot és Szu-nyangot lent hagyta a kis őrházban, ő maga Cao professzor nyomában fölkaplatott a fellegvárba.

Amíg a szűk lépcsőn haladtak felfelé, Cao elmesélte, hogy az épület régen őrtorony volt és fontos szerepet játszott a helyi háborúk idején. Immáron nemzedékek óta a család tulajdonában van, de korábban mindig bent éltek a városban. Teakereskedő apja halála után aztán a professzor eladta a városi házat, és kiköltözött a toronyba.

– Ha fölérünk a könyvtárszobámba, te is megérted majd, miért, uram – fejezte be.

A legfelső szintet betöltő nyolcszögletű helyiségbe lépve Cao professzor széles gesztussal megmutatta a nagy ablakból nyíló kilátást, és így szólt:

– A gondolkozáshoz tágasságra van szükségem, uram! Ebből a könyvtárszobából belátom a földet és az eget, onnan merítem az ihletet.

Di bíró fontos megállapítást tett. Megfigyelte, hogy az északra néző ablakból jól látni az elhagyatott templomot, de az előtte haladó utat azon a szakaszon takarják a kereszteződésben álló fák.

Amikor helyet foglaltak az iratokkal borított méretes íróasztalnál, Cao professzor mohó kíváncsisággal kérdezte:

– Mit tartanak a városban a rendszeremről, bíró úr?

A bírónak nem rémlett, hogy bárki emlegette volna a professzor nevét, de udvariasan azt felelte:

– Úgy hallottam, hogy a filozófiád meglehetősen eredetinek számít, professzor úr.

A házigazdának ez láthatóan jólesett.

– Valószínűleg nem tévednek, akik a független gondolkodás úttörőjét látják bennem! – jelentette ki elégedetten.

Töltött a bírónak egy csésze teát az asztalon álló nagy kannából.

– Van elgondolásod arról – kezdte Di bíró –, mi történhetett a lányoddal?

Cao bosszúsnak látszott. Gondosan elrendezte szakállát a mellkasán, aztán némiképp érdesen válaszolt:

– Az a lány, bíró úr, világéletében csak gondot okozott nekem! Márpedig a gondok súlyosan megzavarják a munkámhoz elengedhetetlen szellemi nyugalmat. Én magam tanítottam meg olvasni, mégis mi történt? Mindig mást olvas, mint amit kellene! Történelmet például. Mit szólsz ehhez, uram: *történelmet?! Mi más az, mint tengernyi szomorú feljegyzés régvolt emberekről, akik még nem tanultak meg világosan gondolkozni? Időpocsékolás!*

– Nos – kezdte Di bíró óvatosan –, az ember gyakran okulhat mások hibáiból.

– Á! – legyintett a professzor.

– Megkérdezhetem mégis – tette föl udvariasan a kérdést a bíró –, miért adtad a lányt Ku Meng-pin úrhoz? Tudtommal a buddhizmust értelmetlen bálványimádásnak tartod, mellesleg ezt a nézetet magam is osztom valamelyest. Ku úr viszont meggyőződéses buddhista.

– Á! – kiáltott fel Cao professzor bosszúsan. – Az asszonyok rendezték el az egészet a két család között. Minden nő bolond, uram!

Di bíró kissé túlzó általánosításnak találta ezt az ítéletet, de úgy döntött, megtartja magának a véleményét. Inkább megkérdezte:

– Ismerték egymást Fan Csunggal?

A professzor égne emelte a karját:

– Honnan tudhatnám én azt, bíró úr? Meglehet, találkoztak egyszer-kétszer; a múlt hónapban például, amikor az a pimasz bugris eljött, mert valami határkőről akart velem beszélni. El tudod ezt képzelni, uram?! Én, a filozófus, és egy... egy *határkő!*

– Mindkettőnek megvan a maga haszna, feltételezem – jegyezte meg Di bíró szárazon.

Cao professzor gyanakvó pillantására gyorsan folytatta:

– Látom, azt a falat egészen bepölcözték, de szinte teljesen üres. Mi történt a rengeteg könyvvel? Biztos nagyon komoly gyűjteményed volt.

– Volt bizony – felelte Cao professzor közömbös hangon. – De minél több könyvet olvasok, annál kevesebb gondolatot találok bennük. Igen, olvasok – de az is csak arra jó, hogy elszórakoztassam magam az emberi ostobasággal. Valahányszor egy szerzővel végeztem, elküldtem a műveit a fővárosba az unokatestvéremnek, Cao Fennek. Belőle – ezt sajnálattal kell kijelentennem, uram – hiányzik minden eredetiség. Képtelen független módon gondolkodni!

A bírónak most fölrémlett, hogy találkozott ezzel a Cao Fennel egy vacsorán, amelyet barátja, Hu, a Központi Bíróság segédfogalmazója adott; megnyerő öreg könyvmolynak ismerte meg, akit egészen beszippantottak a tanulmányai.

Di bíró emelte a kezét, hogy megsimogassa a szakállát, de félúton bosszúsan megállította a mozdulatot, mert észrevette, hogy Cao professzor már méltóságteljesen simogatja a magáét. A professzor összevonta a szemöldökét, és komoly képpel rákezdett:

– Most vázolom – természetesen rövidített formában és megfelelően leegyszerűsített nyelven megfogalmazva – a filozófiám lényegét. Kezdjük ott, hogy szerintem az univerzum...

Di bíró fölpattant.

– Igazán sajnálom – mondta határozottan –, de halaszthatatlan ügyek a városba szólítanak! Remélem, hamarosan alkalmunk lesz folytatni a társalgást.

Cao professzor lekísérte a földszintre. Elkészönéskor a bíró így szólt:

– A déli meghallgatáson kikérdezek néhány embert a lányod eltűnésével kapcsolatban. Ha esetleg szeretnél megjeleni.

– És a munkámmal mi lesz, uram? – kérdezte Cao szemrehányón. – Meghallgatásokra járogatni, és a többi; ilyet végképp nem engedhetek meg magamnak. Csak megbolygatja a szellem szükséges nyugalmát. Egyébként is: Ku elvette feleségül,

nem igaz? A lányom ügyei most már órá tartoznak. Ez az én gondolati rendszerem egyik sarokköve: szorítkozzon mindenki arra, ami az égi parancsnak megfelelően...

– Vizontlátásra! – mondta Di bíró, és gyorsan fölpattant a nyeregbe.

Amint lefelé lovagolt a dombon, nyomában Hunggal és Szunyanggal, egy jó kiállítású fiatalember lépett ki elé a fenyők közül, és mélyen meghajolt. A bíró megállította a lovát.

– Van valami hír a nővéremről, uram? – kérdezte a fiú aggodalommal.

A bíró komoran megrázta a fejét, mire a fiú az ajkába harapott, majd kitört:

– Az én hibám! Kérem, uram, találjátok meg! Jobban lovagolt, ügyesebb vadász volt, mint bárki! Lánynak túl okos volt, fiúnak kellett volna születnie!

Nagyot nyelt, aztán folytatta:

– Mi ketten mindig szerettük ezt a vidéki életet, de apa és anya folyton csak a városról beszélt. Csakhogy amikor apa elveszítette a pénzét... – a fiú itt aggodalmas pillantást vetett a ház felé, aztán gyorsan hozzátette: – Nem volna szabad a bíró urat zaklatnom! Apa nagyon dühös lesz!

– Egyáltalán nem zaklatsz! – vágta rá Di bíró, mert tetszett neki a fiú nyílt tekintete. – Nagyon magányos lehetsz most, hogy a nővéred férjhez ment.

A fiú arca egészen megnyúlt.

– Nem magányosabb, mint ő, uram. Nekem elárulta, hogy ez a Ku nem különösebben tetszik neki, de valamikor valakihez úgyis hozzá kell mennie, és ha már anya meg apa ennyire ragaszkodik hozzá, hát miért ne lehetne ez a Ku a férje? Ilyen ő, bíró úr, néha kicsit félvállról veszi a dolgokat, de mindig olyan vidám! De most, hogy a múltkor hazajött, csöppet se látszott boldognak. És egyáltalán nem volt hajlandó az új életéről beszélni. Mi történhetett vele, bíró úr?

– Mindent megteszek, hogy megtaláljam – mondta a bíró, és elővette ruhaujjából a kunyhóban talált zsebkendőt. – Ez a nővéredé? – kérdezte.

– Nem tudom, uram – felelte a fiú mosolyogva. – Nekem a női holmik mind egyformák.

– És mondd csak, Fan Csung gyakran járt erre? – érdeklődött a bíró.

– Egyetlenegyszer jött csak be hozzánk – válaszolt a fiú –, amikor apával volt valami megbeszélnivalója. De néha találkoztam vele kint a földeken. Szeretem őt. Nagyon erős. És milyen jó íjász! A múltkor megmutatta nekem, hogyan kell igazi számszeríjat csinálni! Sokkal jobban szeretem, mint azt a másik embert a bíróságról, azt a Tang nevű öreget, aki sokat jár Fan tanyájára. Ő valahogy mindig olyan furán néz az emberre!

– Értesítem apádat, amint kiderítettünk valamit a nővéredről. Ég veled!

A járásfőnökségre visszaérvén Di bíró utasította Hungot, hogy vigye a parasztlányt az őrlaktanyába, és legyen rá gondja a meghallgatás kezdetéig. Hátsó irodájában Ma Dzung és Csiao Tai várta.

– Megtaláltuk az istállóban a gyékényt a véres ruhákkal, meg a sarlót – jelentette Ma Dzung. – A női ruha megfelel Ku leírásának. Elküldtem egy poroszlót a Fehér Felhő templomába, hogy kísérjen ide valakit, aki azonosíthatja a kopasz férfi holttestét. A halottkém most vizsgálja a hullákat. A földtúró Pei a börtönben csücsül.

Di bíró bólintott, aztán megkérdezte:

– Tang jelentkezett már?

– Elküldtünk hozzá egy hivatalosolgát, hogy tudassa vele, mi történt Fannal – felelte Csiao Tai. – Szerintem azonnal meg fog itt jelenni. Sokat megtudtál attól a kövér professzortól, járásfőnök úr?

A bírót kellemesen meglepte, hogy figyelemre méltó segítőinek egyike – ismeretségük történetében először – végre fölött egy kérdést. Úgy látszik, elkezdte őket érdekelni ez a munka.

– Nem mondhatnám, hogy sokat – válaszolta. – Csak annyit, hogy Cao professzor egy felfuvalkodott bolond. És hazudik, mint a vízfolyás! Elég valószínű, hogy a lány ismerte Fan Csungot a házassága előtt, a férjével pedig nem volt boldog – legalábbis az öccse szerint. Valahogy mégsem akar összeállni az egész. Talán ha kihallgatjuk Peit és a lányát, napfényre kerülnek újabb adatok. Most mindenesetre írok egy körlevelet a tartomány összes polgári és

katonai hatóságának, és kérem annak a bizonyos Vunak a letartóztatását.

– El fogják kapni, abban a szempillantásban, hogy megpróbálja eladni a két lovat – jegyezte meg Ma Dzung. – A lókereskedők közössége nagyon jól szervezett. Szoros kapcsolatot tartanak fenn egymással és a hatóságokkal. Ráadásul egy meghatározott rendszer szerint különleges billogot sütnek az állatokba. Kezdő nem egykönnyen tud elsózni lopott lovat. Én legalábbis így hallottam – tette hozzá olyan ártatlan képpel, mint egy ma született bárány.

Di bíró elmosolyodott. Ecsetet fogott, és gyorsan megírta a körlevelet. Hívatott egy hivatali szolgát, és elrendelte, hogy másolják le, aztán küldjék szét mindenhová.

Megszólalt a gong. Ma Dzung gyorsan fölsegítette a bíróra a hivatali öltözéket.

Már elterjedt, hogy megtalálták Fan holttestét, így hát a tárgyalóterem zsúfolásig volt kíváncsiskodókkal. A bíró kiállított egy papírt a börtönőrnek, mire Pei Csiut a bírói pulpitus elé vezették. Di bíró elismételtette vele a vallomását, amit aztán az írnok visszaolvasott. Miután Pei Csiu megerősítette, hogy mindent pontosan jegyeztek le, és hüvelykujja lenyomatával hitelesítette az okmányt, a bíró szólalt meg:

– Még ha igazat mondtál, Pei Csiu, akkor is bűnös vagy, amiért nem jelentettél, sőt megpróbáltál eltitkolni egy gyilkosságot. A döntésemig őrizetben maradsz. Most pedig meghallgatom a halottkém beszámolóját.

Pei Csiut elvezették, és most Sen doktor térdelt le a pulpitus elé.

– Méltatlan személyem – kezdte – alaposan megvizsgálta a Fan Csungként, eme bíróság főhivatalnokaként azonosított férfi holttestét. Azt derítettem ki, hogy egyetlen vágással metszették el a torkát egy éles tárggyal. Tüzetes vizsgálatnak vettem alá továbbá egy szerzetes holttestét, akit Hui-pen, a Fehér Felhő templomának házfőnöke Cu-hai néven azonosított. A nevezett templomban alamiznaosztóként működő elhunyt testén vágást, zúzódást, vagy erőszak egyéb nyomát nem találtam, ahogy mérgezésre utaló jelet sem. Feltételezésem szerint halálát szívszélhűdésnek tulajdoníthatjuk.

A doktor fölállt, és írásos szakvéleményét a pulpitusra helyezte. A bíró elbocsátotta, aztán bejelentette, hogy meghallgatja Pei Szu-nyang kisasszonyt.

A lányt Hung törvénybiztos vezette az emelvény elé. Miután megmosta az arcát és megfésülködött, Szu-nyang nem volt híján bizonyos primitív szépségnek.

– Nem megmondtam odakint, hogy csinos? – súgta Ma Dzsung a barátjának. – Kicsit megáztatod őket a folyóban, és állítom, vannak ezek is olyan jók, mint bármelyik városi szajha.

A lány nagyon feszült volt, de Di bíró türelmes kérdéseire újra elmondta, amit Fanról és az asszonyról tudott.

– Találkoztál Fan asszonnyal korábban? – kérdezte aztán a bíró.

Miután a lány megrázta a fejét, a járásfőnök tovább faggatta:

– Akkor honnan tudod, hogy akit kiszolgáltál, valóban Fan úr felesége volt?

– Hát hiszen egy ágyba feküdtek – felelte a lány.

A tömegből mindenünnen nevetés hallatszott. A bíró kalapácsával a pulpitusra csapott.

– Csendet! – kiáltotta dühösen.

A lány mélységes zavarban hajtotta le a fejét. A hajába tűzött fésűn megakadt a bíró szeme; ruhaujjából elővette azt a másikat, amelyet a tanyán talált a hálósobában: a kettő tökéletesen egyforma volt.

– Nézd meg ezt a fésűt, Szu-nyang! – mondta, és a magasba emelte. – A tanyán találtam. Nem a tiéd?

A lány kerek arcán széles mosoly ömlött el.

– Akkor tényleg elhozta! – mondta büszkén, aztán ijedten szája elé kapta a kezét.

– Neked hozta? Kicsoda? – kérdezte szelíden a bíró.

A lány szemébe könny szökött. Sírva mondta:

– Apám meg fog verni!

– Hallgass rám, Szu-nyang – magyarázta a bíró –, te most a bíróságon vagy. Minden kérdésemre válaszolnod kell! Apád komoly bajban van; ha őszintén felelsz, talán segíthetsz rajta.

A lány határozottan megrázta a fejét.

– Ennek semmi köze apámhoz, se hozzád, uram! – makacskodott. – Nem árulom el!

– Beszélj, vagy meglátod, mit kapsz! – sziszegte a főporoszló, magasra emelve a korbácsot.

A lány rémülten felsikoltott, aztán szívszaggató zokogásban tört ki.

– El a kezekkel! – rivallt rá a bíró a főporoszlóra, aztán tanácstalanul pillantott a segédeire.

Ma Dzsung kérdő tekintettel húzta föl a szemöldökét, és rábökött saját mellére. Di bíró egy pillanatig habozott, aztán bólintott. Ma Dzsung gyorsan lelépett az emelvényről, odament a lányhoz, és halkán beszélni kezdett hozzá. Szu-nyang nemsokára abbahagyta a sírást, aztán meg hevesen bólogatott. Ma Dzsung még valamit odasúgott neki, végül bátorítólag megveregette a vállát. Odakacsintott a bírónak, majd újra elfoglalta helyét a dobogón.

Szu-nyang ruhaujjával megtörölte az arcát, tekintetét a bíróra emelte, és belekezdett:

– Körülbelül egy hónapja volt, hogy együtt dolgoztunk kint a mezőn. Ah Kvang azt mondta, szép szemem van. Aztán mikor bementünk a pajtába megenni a kását, azt is mondta, hogy szép a hajam. Apa a piacon volt. És akkor fölmentünk Ah Kvanggal a padlásra. Aztán... – itt szünetet tartott, aztán kihívóan hozzátette: – Aztán fönt voltunk a padláson!

– Értem – bólintott Di bíró. – És ki ez az Ah Kvang?

– Nem tudod? – kérdezte a lány csodálkozva. – Pedig őt mindenki ismeri. Hát ő a napszámos. Mindig föl szokták fogadni, ha valahol sok a munka a földeken.

– Megkérte a kezedet?

– Kétszer is! – vágta rá Szu-nyang büszkén. – De én nemet mondtam. Szó se lehet róla! Nekem olyan férj kell, akinek van egy kis saját földje, megmondtam neki. Múlt héten meg még azt is odavágtam neki, hogy soha többet nem jöhet be hozzám éjszaka titokban! Egy lánynak gondolnia kell a jövőjére. Jövő ősszel betöltöm a húszat. Ah Kvang azt mondta, nem izgatja, ha férjhez megyek, de ha valaha másnak a szeretője leszek, elvágja a torkomat. Azt terjesztik, hogy tolvaj, csavargó, de engem mindig nagyon szeretett, annyit mondhatok!

– És mi a helyzet ezzel a fésűvel? – tért rá a témára Di bíró.

– Olyanokat tudott csinálni, de tényleg! – idézte föl Szu-nyang elmerengve. – Amikor utoljára láttam, azt mondta, szeretne valami igazi szépet adni nekem, amiről mindig eszembe jut majd. Mondom, jól van, kérek egy ugyanolyan fésűt, mint ami a hajamban van. Erre ő, hogy mindenképp megszerzi, akkor is, ha egészen a városi piacig kell érte elmennie!

Di bíró bólintott.

– Jól van, Szu-nyang, ennyi elég lesz – mondta. – Van hol aludnod itt a városban?

– A nagynéném a dokkuktól nem messze lakik – felelte a lány.

Miután a törvénybiztos elvezette, a bíró a főporoszlóhoz fordult:

– Mit tudsz erről az Ah Kvang nevű fickóról?

– Erőszakos bandita, bíró úr! – felelte amaz gondolkodás nélkül.

– Fél éve ötven korbácsütést kapott, mert egy öreg parasztot leütött és kirabolt. És azt gyanítjuk, hogy két hónapja ő ölt meg egy boltost egy verekedésben, a nyugati kapu melletti játékbarlangban. Nincs állandó lakhelye. Az erdőben alszik, vagy az istállóban ott, ahol éppen dolgozik.

A bíró hátradőlt. Pár pillanatig szórakozottan játszott a fésűvel, aztán újra fölegyenesedett a széken, és megszólalt.

– A bíróság, miután megvizsgálta a tetthelyet és meghallgatta az elé tárt bizonyítékokat, azon a véleményen van, hogy Fan Csungot és a Ku asszony ruháját viselő hölgyet e hó tizennegyedikének éjjelén egy bizonyos Ah Kvang nevű csavargó ölte meg.

A közönség sorain meglepett moraj futott végig. Di bíró az asztalra csapott a kalapáccsal.

– A bíróság meggyőződése szerint – folytatta – a gyilkosságot elsőként Fan Csung szolgája, Vu fedezte föl. Ellopta Fan pénzes ládáját, eltulajdonított két lovat, és megszökött. A bíróság megteszi a szükséges lépéseket a két bűnöző, Ah Kvang és Vu letartóztatása érdekében. Ezenkívül a bíróság további erőfeszítéseket tesz, hogy azonosítsa az asszonyt, aki Fan társaságában volt, valamint hogy a holttestét megtalálja. Továbbá igyekszik kinyomozni, miféle kapcsolatban lehet az ügyel a néhai Cu-hai szerzetes.

A pulpitusra sújtott a kalapáccsal, és ezzel a meghallgatás véget is ért.

Miután visszaértek az irodába, a bíró így szólt Ma Dzsunghoz:

– Gondod legyen rá, hogy Pei lánya biztonságban eljusson a nagynénje házába. Egy eltűnt nő épp elég ennek a bíróságnak.

Amikor Ma Dzsung kiment, Hung töprengő arccal ráncolta a homlokát.

– Az iménti ülésen nem nagyon tudtam követni a következtetéseidet, uram.

– Hát én sem! – csatlakozott Csiao Tai.

Di bíró kiitta a teáját, csak azután szólalt meg:

– Amikor Pei Csiu előadta a történetét, Vut azonnal kizártam mint lehetséges gyilkost. Ha ugyanis tényleg azt tervezte volna, hogy megöli és kirabolja a gazdáját, megtehetette volna az úton Pien-fu felé, vagy visszajövet: sokkal jobb alkalma nyílt volna rá, méghozzá a lebukás jóval kisebb kockázatával. Másodszor: Vu városi ember, inkább kést használt volna – de egész biztosan nem sarlót, ami meglehetősen ormótlan fegyver az olyan kezében, aki nincs hozzászokva. Harmadszor: csak olyan találhatta meg a sötétben ezt az eszközt, aki dolgozott már ezen a birtokon. Vu ellopta a pénzes ládát és a lovakat, miután a gyilkosságot felfedezte; a félelem, a kapzsiság és a megfelelő alkalom együtt nagyon erős indíték.

– Az érvelés nagyon meggyőző – bólogatott Csiao Tai. – De miért akarhatta Ah Kvang megölni Fan Csungot?

– Egyszerű tévedés volt – felelte a bíró. – Sikerült megvennie a fésűt, amit Szu-nyangnak ígért, és ezen az éjszakán hozzá indult. Feltehetőleg azt gondolta, ha odaadja a lánynak az ajándékot, cserébe az még egyszer kitünteti a kegyeivel. Egész biztos volt valami egyezményes jelük, amivel tudtára adta volna az érkezését. Csakhogy az istálló felé haladtában világosságot látott a hálószobában. Ez szokatlan volt, ezért benyomta az ablakot és benézett. Látott a félhomályban egy párt az ágyban, azt hitte, Szu-nyang az új szeretőjével. Amilyen erőszakos vadállat, rögtön rohant a szerszámos ládához, kivette a sarlót, beugrott az ablakon, és elvágta a torkukat. A fésű közben kihullott a ruhája ujjából; az ablak alatt találtam meg. Hogy mielőtt elmenekült, fölfedezte-e, hogy nem azt ölte meg, akit akart, nem tudom.

– Valószínűleg elég hamar rájött – szólalt meg Csiao Tai. – Ismerem a fajtáját! El nem ment volna, amíg végig nem kutatja a

szobát, talál-e valami rabolnivalót. Azalatt biztos megnézte magának rendesen az áldozatait, és fölfedezte, hogy a nő nem Szu-nyang.

– De akkor ki? – kérdezte Hung. – És vajon a szerzetes hogy kerül a történetbe?

A bíró összeráncolta a szemöldökét, úgy válaszolt:

– Bevallom, fogalmam sincs! A ruha, a foltos ló, az eltűnés időpontja: minden Ku asszonyra utal. De annak alapján, amit az apjától és az öccsétől hallottam, azt hiszem, elég pontos fogalmat alkothattam a személyiségéről. Hogy az esküvője előtt és után is viszonyt folytasson azzal a gazember Fan Csunggal, egyszerűen nem illik bele a képbe. Ráadásul bármilyen elképesztően önző és felfuvalkodott a mi Cao professzorunk, mégsem hiszem, hogy természetes ez a páratlan közömbösség a lánya sorsa iránt. Nem tudok szabadulni a gondolattól, hogy a meggyilkolt nem Ku asszony, és hogy Cao ezt pontosan tudja!

– Másrészt – vetette közbe Hung – az a nő nagyon vigyázott, hogy Pei és lánya ne láthassa meg az arcát. Ami viszont mégis azt valószínűsíti, hogy Ku asszony volt, aki nem akarta, hogy felismerjék. Miután az öccsétől tudjuk, hogy gyakran volt kint vele együtt a földeken, feltételezhetjük, hogy Pei és a lány ismerte látásból.

– Ez igaz – ismerte el Di bíró nagy sóhajjal. – És miután Pei már úgy látta, hogy az arcát vér borította, nem csoda, ha nem ismerte föl a gyilkosság után – már ha tényleg Ku asszony volt az. Nos, ami a szerzetest illeti, ebéd után elmegyek a Fehér Felhő templomába, és megpróbálok többet megtudni róla. Szólj az öröknek, törvénybiztos úr, hogy készítsék elő a hivatali hordszékemet! Te pedig, Csiao Tai, menj el délután Ma Dzsunggal, próbáljátok meg előkeríteni és letartóztatni azt az Ah Kvangot. Tegnap följánlottátok, hogy kézre kerítetek nekem egy veszélyes bűnözőt; tessék, most itt az alkalom! És ha már úgyis körülnéztek, egy füst alatt elmehetnétek, átkutathatnátok azt az elhagyatott templomot. Nem kizárt, hogy a megölt asszonyt oda temették; aki ellopta a hullát, túl messzire biztos nem ment vele.

– Elkapjuk neked Ah Kvangot, járásfőnök úr! – mondta Csiao Tai magabiztos mosollyal, azzal fölkelt, és kiment a szobából.

Bejött egy hivatali szolga; Di bíró déli rizsadagját hozta egy tálcán. A bíró épp hogy csak fölemelte az evőpálcikát, amikor Csiao Tai hirtelen újra megjelent.

– Az előbb, amikor elmentem a börtön mellett, véletlenül bepillantottam abba a cellába, ahol ideiglenesen elhelyezték a két hullát. Tang ott ült Fan Csung holtteste mellett, fogta a halott kezét, és közben patakokban ömlött a könnye. Azt hiszem, erre gondolt a fogadós, amikor azt mondta, hogy Tang másmilyen. Szánalmas látvány, bíró úr. Jobb, ha nem mégy oda.

Azzal kiment a dolgozószobából.

TIZENEGYEDIK FEJEZET

*Amelyben a bíró meglátogat
egy buddhista apátot, aztán megvacsorázik
a rakparton*

Di bíró végig csendben maradt a keleti kapu felé vezető úton. De amikor a kis öböl felett ívelő Szivárvány hídon haladt át a gyaloghintó, nem tudta megállni szó nélkül; lelkesen hívta föl az öreg Hung figyelmét a szemük elé táruló gyönyörű látványra: a Fehér Felhő templomának fehér márványkapui és a kék cserepes tetők csak úgy tündököltek a hegy dúsan zöldellő lejtője előtt.

Széles márványlépcsőkön vitték őket fölfelé, végül a hordozók a kolostor épületegyüttesétől körülölelt tágas udvaron tették le a gyaloghintót. Di bíró átadta nagy vörös névjegykártyáját a fogadásukra odasiető szerzetesnek.

– Öszentsége épp most fejezi be a délutáni hitgyakorlatot – mondta a szerzetes.

Három további udvaron vezette őket keresztül: a hegy emelkedőjét követő mind magasabb szinteket különlegesen faragott márványlépcsők kötötték össze.

A harmadik udvar végében meredek lépcsősor futott felfelé. Tetején hosszú és keskeny, egyenest a mohos sziklába vájt terasz húzódott. Di bíró mintha vízcsobogást hallott volna.

– Van itt egy forrás?

– Úgy van, bíró úr – válaszolt a szerzetes. – Itt fakadt a sziklából alattunk, négyszáz éve, amikor az alapító szent felfedezte ezen a helyen a nagy Maitréja szobrát. A szent ereklyét különálló kápolnában őrizzük a szurdok túoldalán.

A bíró csak most fedezte föl, hogy a kőterasz és a magas sziklafal között körülbelül két méter széles hasadék tátong. Szűk kis híd – mindössze három ferde palló -vezetett át fölötte egy feketén ásító, nagy barlanghoz.

A bíró rálépett a hídra, és lenézett a szurdokba. Jó tízméteres mélységben sebes patak vize rohamozta az éles sziklákat. A hasadékból kellemesen hűvös levegő szállt fel.

A híd túloldalán, a barlangban aranyrácsot pillantott meg, mögötte vörös selyemfüggönnyel. Valószínűleg ez rejti a szentek szentjét, a nagy Maitréja szobrának kápolnáját, gondolta.

– Az apát úr háza a terasz végében van – szólt az idős szerzetes.

A vendégeket odavezette az évszázados fák árnyékában meghúzódó, elegánsan faragott tetejű kis épülethez. Bement, majd hamarosan újra kijött, és betessékelte a bírót. Hung leült az odakint álló hűvös kőpadra.

A szoba egész hátsó részét piros selyempárnákkal fedett, ébenfából faragott pompás pamlag foglalta el. Közepén kis termetű kövér férfi ült törökülésben, súlyos aranybrokát köntösbe burkolózva. Meghajtotta kopaszra nyírt, kerekded fejét, majd intett a bírónak, hogy foglaljon helyet a vele szemben álló nagy, faragott karosszékben. Ezután megfordult, és a bíró névjegy-kártyáját tiszteletteljes mozdulattal elhelyezte a pamlag mögötti falmélyedésben kialakított oltáron. A fal többi részét a Buddha életéből vett jeleneteket ábrázoló nagy, hímzett selyemképek borították. A szobát különös aromájú füstölő nehéz illata töltötte be.

Az idős szerzetes kis faragott rózsafa teázóasztalt helyezett Di bíró széke mellé, és kitöltött neki egy csésze fűszeres teát. Az apát megvárta, amíg a bíró kortyol egyet, csak azután szólalt meg váratlanul érces, erős hangon.

– Méltatlan szolgád, ez a tudatlan szerzetes, holnap szándékozott tiszteletét tenni a bíróságon. Mélységesen elszomorít, nagytiszteletű bíró úr, hogy te látogattál meg elsőként. Ez az oktalan szerzetes nem érdemes erre a különleges megtiszteltetésre.

Barátságos tekintettel nézett egyenest Di bíró szemébe. Noha meggyőződéses konfuciánus lévén a bíró nem sok közösséget érzett a buddhista vallással, el kellett ismernie, hogy az apró termetű apát figyelemre méltó egyéniség, meglehetősen belső tartással. Válaszul néhány szóban dicsérte a templom méreteit és szépségét.

Vendéglátója fölemelte húsos kezét.

– Csakis a mi nagy Maitréja urunk kegyelméből – mondta. – Négy évszázaddal ezelőtt kegyeskedett e világ előtt testet ölteni egy több mint másfél méteres szantálfa szobor formájában, amely törökülésben ábrázolja meditáció közben. Alapító szentünk fedezte fel a barlangban, ezért épült ide a Fehér Felhő temploma mint a birodalom keleti részének védelmezője és minden tengerészek oltalmazója.

Végigfuttatta az ujjai között borostyán imafüzérének gyöngyeit, s közben halk imát mormolt, csak azután folytatta.

– Úgy terveztem, személyesen hívlak meg, uram, hogy tiszteld meg jelenléteddel a szerény templomunkban hamarosan sorra kerülő szertartást.

– Számomra megtisztelő a meghívás – felelte Di bíró fejét meghajtván. – Miféle szertartásról van szó?

– A jámbor hitű Ku Meng-pin úr – magyarázta az apát – engedélyt kért, hogy életnagyságú másolatot készíttessen a szent szoborról, és azt császári fővárosunkban felállíttassa a Fehér Ló templomában, a buddhista vallás központi szent helyén. Semmilyen anyagi áldozatot nem sajnált e kegyes cselekedet véghezvitelében. Felfogadta Santung tartomány legjobb buddhista szobrászát, Fang mestert, hogy készítsen rajzokat és végezze el a legpontosabb méréseket itt, a mi templomunkban. Fang mester három teljes héten át dolgozott Ku úr palotájában, mialatt jegyzeteire és vázlataira támaszkodva cédrusból kifaragta a másolatot. Mindeközben Ku úr különleges vendéget megillető bánásmódban részesítette, majd amikor a munka befejeződött, fényes ünnepséget rendezett, ahol a díszhelyet Fang mester foglalta el. Ma délelőtt Ku úr egy gyönyörű rózsafa ládában átszállíttatta templomunkba a cédrusszobrot.

Az apát elégedett mosollyal bólintott; láthatóan nagyon sokat jelentett neki mindez. Azután folytatta:

– Amint a jeles alkalomnak megfelelő, jó előjelekkel kecsegtető napot kijelöljük, a másolatot ünnepélyes keretek között felszenteljük itt, ebben a templomban. Az erőd parancsnoka hozzájárult, hogy egy lándzsás osztag kísérje a szobrot a fővárosba. Nem mulasztom el, hogy azonnal értesítelek, nagytiszteletű bíró úr, amint a szertartás napja és órája biztossá válik.

– Épp most értünk a számítások végére, apát úr – hallatszott egy mély férfihang a bíró háta mögül. – A kijelölt időpont a holnap este. Az óra pedig a második esti őrzőjáraté.

Magas, szikár szerzetes lépett előre. Az apát bemutatta: ő volt Hui-pen, a templom házfőnöke.

– Te azonosítottad ma reggel a halott szerzetest, ugye? – kérdezte Di bíró.

A házfőnök komoran hajtotta le a fejét.

– Mindannyian értetlenül állunk a rejtély előtt – szólalt meg –, hogy alamizsnás szerzetesünk, Cu-hai vajon mit kereshetett azon a messzi vidéken ilyen szokatlan időpontban! Az egyetlen elképzelhető magyarázat, hogy egy környékbeli gazda hívta valamilyen jószolgálati feladatra, de közben rablók törtek rá. Reméljük, máris sikerült valamit kiderítened, tisztelt bíró úr...

Di, miközben komótosan húzogatta az oldalszakállát, így felelt:

– Úgy gondoljuk, hogy egy harmadik – egyelőre azonosítatlan – személy mindenáron el akarta kerülni, hogy a halott nőt felismerjék. Amikor meglátta, hogy a templomotok alamizsnaosztója arra ballag, el akarta rabolni a köpönyegét, hogy abba burkolhassa a nő holttestét. Mint tudjátok, a szerzetesen mindössze az alsóruhája volt, amikor ráleltünk. Lehetett egy kis dulakodás, Cu-hai feltehetőleg ekkor kapott hirtelen szívrohamot.

Hui-pen bólintott, aztán megkérdezte:

– A botját nem találtátok meg a holttest mellett, bíró úr?

Di bíró egy pillanatig elgondolkodott.

– Nem! – válaszolta meglehetősen kurtán.

Különös dolog ötlött eszébe hirtelen. Amikor Cao professzor meglepetésszerűen felbukkant az eperfák alatt, nem volt nála semmi. De amikor a bíró visszafelé menet utolérte, hosszú botot vitt a kezében.

– Hadd használjam ki az alkalmat, bíró úr – kezdte Hui-pen –, hogy bejelentsem: tegnap éjjel három rabló járt a templomban. Az őrházból egy szerzetes véletlenül látta, ahogy átmásztak a falon és elfutottak, de mire riasztotta a többieket, már eltűntek a fák között.

– Azonnal utána fogok járni – mondta a bíró. – Tudott-e a szerzetes személyleírással szolgálni?

– Nem sokat látott a sötétben – felelte Hui-pen. – De azt mondta, annyit ki tudott venni, hogy elég magas mind a három, és az egyiknek ápolatlan, gyér szakálla van.

– Sokat segítene – mondta Di kimérten –, ha ez a bizonyos szerzetes kicsit jobb megfigyelő lenne. – Magukkal vittek valami értékeset?

– Miután nem ismerték a templom elrendezését, csak a hátsó csarnokot kutatták át. Ott pedig mindössze néhány koporsót találtak!

– Szerencse – jegyezte meg a bíró. Majd az apát felé fordulva így folytatta: – A megtisztelő meghívásnak eleget téve holnap este itt leszek a megjelölt időben.

Fölkelt, és egy meghajlással búcsút vett. Hui-pen és az idős szerzetes lekísérte a bírót és a törvénybiztost a gyaloghintóhoz.

Amikor már a Szivárvány hídon haladtak, a bíró így szólt Hunghoz:

– Nem hiszem, hogy Ma Dzung és Csiao Tai visszaérne, mielőtt az est leszáll. Kerüljünk egyet a hajójavító és a dokkok felé az északi kapun túl!

Hung kiadta az utasítást a hordozóknak, azzal elindultak észak felé a város második forgalmas bevásárlóutcáján.

Ahogy kiértek az északi kapun, nyüzsgő forgatag közepén találták magukat. A szárazdokkban fából készült bakokra emelt hajók sorakoztak. A hajótesteken és alattuk megszámlálhatatlan munkás sürgött-forgott egy szál ágyékkötőre vetkőzve. Harsány parancsszavak és kalapácsütések keveredtek lüktető hangzavarrá.

A bíró sosem látott még szárazdokkot; ahogy Hunggal áttörtek a tömegben, érdeklődéssel figyelt meg minden részletet. A dokk végén egy nagy dzsunka feküdt az oldalára fordítva. Hat munkás éppen tüzet gyújtott alatta szalmából. Nem messze tőlük Ku Meng-pin és ügyvezetője, Kim Szang beszélgetett a munkavezetővel.

Amikor Ku észrevette, hogy megjelent a bíró és Hung, azonnal elküldte a munkavezetőt, és sietve hozzájuk bicegett. Di bíró kíváncsian megkérdezte, mit csinálnak a munkások.

– Ez az egyik legnagyobb tengerjáróm – magyarázta Ku. – Az oldalára döntötték, leégették róla a gerincére rátapadt rengeteg hínárt és kagylót, ami lassítja a haladását. Most tisztára kaparják, aztán újrahézagolják.

A bíró a hajó felé indult, hogy jobban lássa a műveletet, de Ku megérintette a karját.

– Ne menj közelebb, bíró úr! – figyelmeztette. – Pár éve a melegítéstől kilazult egy gerenda, és egyenest a jobb lábamra esett. A törés azóta sem gyógyult meg rendesen. Ezért kell erre a botra támaszkodva járnom.

– Nagyon szép darab – mondta a bíró elismeréssel. – Ez a déli pettyes bambusz igen ritka.

– Így van – mondta Ku örömmel. – Nagy hírnévre tett szert. De ez a bambuszfajta sétabotnak tulajdonképpen túl vékony. Ezért használok kettőt egymáshoz fogatva. Ott voltam a reggeli meghallgatáson – halkította le aztán a hangját. – A tények, amelyeket napvilágra hoztál, bíró úr, mélyen megrendítettek. Szörnyű, amit a feleségem tett: szégyent hozott rám és az egész családra.

– Nem szabad elhamarkodott következtetéseket levonni, Ku úr – jegyezte meg Di bíró. – Szándékosan hangsúlyoztam, hogy a női áldozat személyazonosságát még nem sikerült megállapítanunk.

– Nagyra értékelem a tapintatodat, uram! – felelte Ku sietve, miközben tekintetével Kim Szang és Hung mozgását figyelte.

– Felismered ezt a zsebkendőt? – kérdezte a bíró.

Ku felületes pillantást vetett a hímzett selyemre, amelyet a bíró elővett a ruhájából.

– Természetesen – felelte. – Abból a készletből való, amit én ajándékoztam a feleségemnek. Hol találtad, uram?

– Az út szélén, az elhagyatott templom közelében – vágta rá a bíró. – Azt hittem... – hirtelen elhallgatott, mert eszébe jutott, hogy elfelejtette megkérdezni az apától, mikor és miért hagyták el a templomot. – Hallottad a szóbeszédet? – fordult aztán újra Ku felé. – Azt mondják, kísértetek járnak az templomot. Ez persze butaság. De ha tényleg vannak éjszakai látogatók, akkor nem árt utánajárnom; ki tudja, talán a Fehér Felhő templomának némely szentségtörő szerzetesei mesterkednek valamiben. Ez azt is megmagyarázná, hogyan került az alamizsnás szerzetes Fan tanyájának a környékére. Lehet, hogy épp a templom felé tartott! Mindenesetre jó lesz visszamennem a Fehér Felhő templomába, és kikérdezni erről az apátot vagy Hui-pent. Jut eszembe, az apát

mesélt nekem jótékony és nemes vállalásodról. A felszentelést holnap estére tűzték ki. Örömmel veszek részt az ünnepségen!

Ku mélyen meghajolt, aztán így szólt:

– Bíró úr! Nem mehetsz el anélkül, hogy legalább egy falatot megosztanál velem! A dokk másik végén van egy jó étterem, ahol híresen jól készítik a főtt rákot! – győzködte a bírót, aztán odaszólt Kimnek: – Folytassátok! Tudod, mi a dolgod.

A bíró alig várta, hogy visszamehessen a templomba, de arra gondolt, talán nem ártana hosszabban elbeszélgetnie Ku hajótulajdonossal. Elbocsátotta Hungot, és elindult Ku nyomában.

Leszállt az esti szürkület. Mire beléptek a vízparti elegáns pavilonba, a felszolgálók már épp meggyújtották a gerendákról lelógó festett lampionokat. A két férfi a pirosra lakkozott mellvédnél foglalt helyet, ahol élvezhették a folyó felől érkező hűvös fuvallatot és az ide-oda sikló csónakok farában lengedező színes fények vidító látványát.

A felszolgáló jókora tálcányi gőzölgő, vörös rákot tett le eléjük. Ku feltört néhányat a bíró számára. Amaz kiemelte ezüst evőpálcikájával a hófehér húst, belemártotta a kis tálkában felszolgált gyömbérszósza, és megállapította, hogy nagyon ízletes. Miután egy kis csésze fehérbort is megivott, így szólt Kuhoz:

– Amikor a dokkban beszélgettünk az imént, úgy éreztem, nagyon is meg vagy róla győződve, hogy az a bizonyos nő Fan tanyáján csakis a feleséged lehetett. Nem akartam Kim Szang előtt ilyen kényelmetlen kérdést föltenni, de van bármi okod azt feltételezni, hogy hűtlen volt?

Ku arca elkomorult, és csak kis idő múltán felelt.

– Bíró úr! Súlyos hiba teljesen más neveltetésű asszonyt elvenni. Én gazdag vagyok, de irodalmi műveltséget sosem szereztem. Arra vágytam, hogy végre egy nagy tudós lánya legyen a feleségem. Ostobán cselekedtem. Bár összesen három napot töltöttünk együtt, éreztem, hogy nem tetszik neki az új élete. Mindent megpróbáltam, hogy megértsem, de cserébe semmit nem kaptam, hogy úgy mondjam. Úgy érezte, hogy nem vagyok hozzá illő. És miután igen szabadosan nevelték, gondoltam, talán valami korábbi vonzalom...

Megrándult a szája; gyorsan fölhörpintette a borát.

– Külső szemlélő nehezen foglalhat állást házastársak legbelsőbb viszonyait illetően – mondta Di bíró. – Feltételezem, jó okod van gyanakodni. De én a magam részéről nem vagyok róla meggyőződve, hogy a feleséged volt Fan társaságában akkor ott éjjel. Még abban sem vagyok biztos, hogy valóban megölték. Ami a feleségedet illeti, te jobban tudod nálam, miféle szövevényes ügyekbe bonyolódhatott. Ha van ilyen, azt tanácsolom, mondd el nekem. Az ő érdekében és a magadéban is.

Ku ráemelte a tekintetét. A bíró mintha valódi félelem fényét látta volna megvillanni benne. De aztán Ku csak ennyit szólt nyugodt hangon:

– Mindent elmondtam, bíró úr, amit tudok.

Di bíró fölkel az asztaltól.

– Úgy látom, leszállt a köd a folyóra – jegyezte meg. – Jó lesz indulnom. Köszönöm a kiváló vacsorát!

Ku visszakísérte a gyaloghintóig, a hordozók pedig keresztülvitték a városon a keleti kapuig. Szaporán lépdeltek, mert alig várták, hogy hazaérjenek, és megkaphassák az esti rizsadagjukat. A kapunál az örök kicsit elképedtek, amikor látták, hogy a bíró újra elhagyja a város falait.

A templom első udvara üres volt. Magasabbról, a központi csarnokból, monoton kántálás hallatszott: nyilvánvalóan az esti istentisztelet zajlott éppen.

Kissé udvariatlan fiatal szerzetes jött a bíró elé, és közölte, hogy az apát, valamint Hui-pen a szertartást vezeti, de majd odakíséri a bírót az apát rezidenciájára, és megkínálja addig teával.

Csendben haladtak át az üres udvarokon. Amikor a harmadik szintre értek, Di bíró megtorpant.

– Ég a hátsó csarnok! – kiáltotta.

Az alacsonyabban fekvő udvar felől sűrű füstfelleg gomolygott, és éhes lángnyelvek csaptak az ég felé.

A szerzetes elmosolyodott.

– Cu-hai alamizsnás hamvasztására készülnek – magyarázta.

– Sosem láttam még hamvasztást! – mondta érdeklődéssel Di bíró. – Menjünk, nézzük meg!

A lépcső felé indult, de a fiatalember gyorsan megfogta a karját.

– Kívülállók nem lehetnek tanúi a szertartásnak! – mondta.

Di bíró egy rántással kiszabadította a karját, és hidegen így szólt:

– Tudatlanságodat csak ifjú korod menti. Ne felejtsd el, hogy a járásfőnökkel állsz szemben. Mutasd az utat!

A hátsó csarnok előtti kis udvaron, egy nyitott kemencében, hatalmas tűz égett. Az egyetlen szerzetes, aki a közelben volt, buzgón foglalatoskodott a fűjtatóval. Mellette cserépkorsó állt. A bírónak feltűnt a hosszúkás, téglalap alakú láda a tűzhely mellett.

– Hol a holttest? – kérdezte.

– A rózsafa ládában – felelte a fiatal szerzetes nyersen. – Késő délután hozták ide a járásfőnökségről. A hamvasztás után abba a korsóba gyűjtik a maradványokat.

A hőség szinte elviselhetetlen volt.

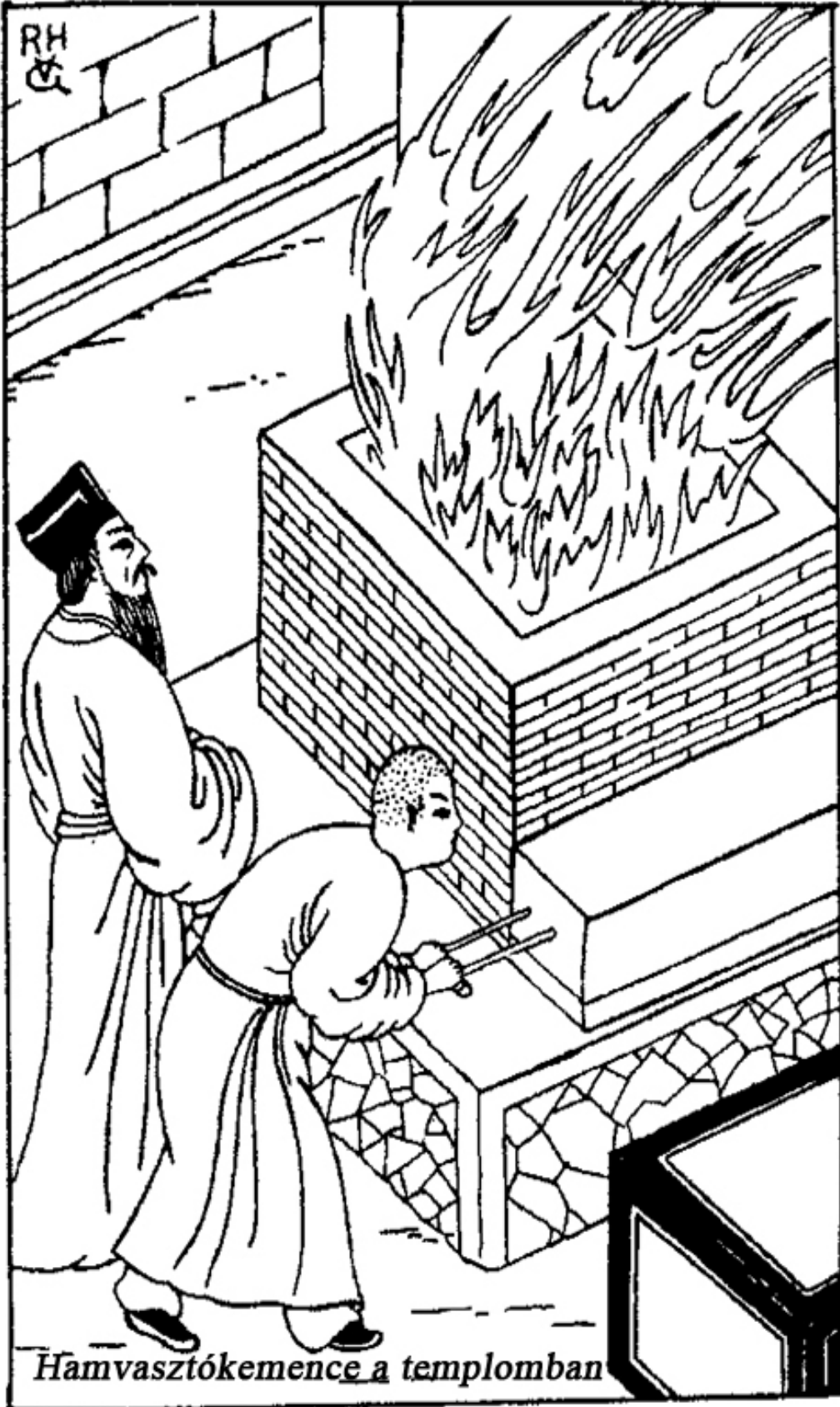
– Vezess az apát házába! – parancsolta a bíró.

A szerzetes a kőterasra kísérte, aztán elment, hogy megkeresse az apátot. A teáról láthatóan egészen megfélemedezett, de a bíró ezt egyáltalán nem bánta; le-föl sétálgatott a teraszon. A szurdokból érkező hűvös, párás fuvallat kellemes változatosságot jelentett a kemence körüli rettenetes forróság után.

Hirtelen elfojtott sikoltást hallott. Mozdulatlaná dermedt, hegyezni kezdte a fülét. Csak a patak zúgása hallatszott a hasadék mélyéről. Aztán megint a sikoltás: felerősödött, majd egy sóhaj szerűségben halt el. Maitréja barlangjából jött a hang.

A bíró sietve a barlang bejáratához vezető híd felé indult, de két lépés után földbe gyökerezett a lába. A szurdokból felszálló párából homályosan a halott járásfőnököt pillantotta meg a híd túloldalán.

Szívét jeges rémület szorította bilincsbe; a szürke köpenyes jelenségre meredt. Amannak szemgödre mintha üres lett volna; a kísértet vak tekintete és a bomlás hátborzongató jele a beesett arcon elmondhatatlan rettegéssel töltötte el a bírót. A jelenség lassan fölemelte áttetsző, aszott kezét, és a hidra bökött, miközben lassan megrázta a fejét.

Hamvasztókemence a templomban

A bíró lepillantott oda, ahová a szellem keze mutatott – de nem látott mást, mint a pallókat. Fölnézett: a látomás mintha lassan szerteoszlott volna a ködben. Aztán semmi.

Hűvös borzongás futott végig a bíró hátán. Jobb lábát óvatosan a középső pallóra helyezte, mire az rögtön lezuhant. Hallani lehetett, ahogy tízméternyi mélységben a szikláknak ütődik a szurdok fenekén.

Di bíró kis ideig meg sem moccan, csak a lába előtt tátongó sötét űrt bámulta. Aztán hátralépett, és letörölte homlokáról a hideg verítéket.

– Rettentően sajnálom, hogy meg kellett várakoztatnom a bíró urat – hallotta a háta mögül.

Megfordult, és Hui-pennel találta szemben magát. Némán a palló hűlt helyére mutatott.

– Már sokszor mondtam az apát úrnak – csóválta a fejét Hui-pen –, hogy ki kell cserélni azokat a penészes deszkákat! Egyszer még súlyos baleset történik ezen a hídon!

– Hajszál híján történt is! – mondta szárazon a bíró. – Szerencsére megálltam épp, ahogy indultam volna a másik oldalra, mert a barlangból sikolyokat hallottam.

– Ó, az csak a baglyok huhogása, bíró úr! – nyugtatta Hui-pen. – A barlang bejáratánál fészkelnek. Az apát úr sajnos nem tudja otthagyni az istentiszteletet, amíg nem osztott áldást. Tehetek valamit érted, uram?

– Igen – felelte amaz. – Add át tiszteletteljes üdvözetemet öszentségének!

Azzal megfordult, és a lépcsőhöz indult.

TIZENKETTEDIK FEJEZET

*Amelyben egy
reményvesztett szerelmes vallomást tesz,
és egy koreai kézműves eltűnik*

Amikor Ma Dzsung hazakísérte a parasztlányt, a nagynéni – egy derűs, idős asszony – ragaszkodott hozzá, hogy megvendégelje egy tál kására. Csiao Tai várta egy darabig a barátját a laktanyában, végül aztán a főporoszlóval fogyasztotta el az esti rizst. De amint Ma Dzsung visszaért, együtt kilovagoltak.

Amint az utcára értek, Ma Dzsung megkérdezte:

– Tudod, mit mondott nekem ez a Szu-nyang, amikor ott hagytam?

– Hogy nálad csodálatosabb férfit még nem látott – felelte közömbösen Csiao Tai.

– Te aztán semmit se tudsz a nőkről, testvér! – biggyesztette az ajkát Ma Dzsung. – Természetesen ezt *gondolta*, de a nők ilyen sose ejtenek ki a szájukon. Legalábbis nem az elején. Nem, azt mondta, nagyon kedves vagyok!

– Szentséges ég! – kiáltotta Csiao Tai elképedve. – Te *kedves?!* Szegény ostoba némbér. De mindegy, nincs miért aggódnom, úgyis nulla az esélyed. Nincs egy tenyéryi földed se, ha nem tévedek. Hallottad, mi a vágya, nem?

– Földem éppen nincs, de mással szolgálhatok – mondta Ma Dzsung önelégült képpel.

– Örülnék, ha nem folyton csak a szoknyára gondolnál, testvér! – mordult rá Csiao Tai. – Szóval. A főporoszló sokat mesélt nekem erről az Ah Kvangról. Bent a városban biztos nem érdemes keresgelnünk. Ritkán jár csak be, inni meg játszani, egyébként errefelé nem érzi otthon magát. Vidéken kell felkutatnunk, ahol ismeri a járást.

– És miután otromba tanyasi fajankó – fűzte tovább Ma Dzsung –, nem hinném, hogy a járást elhagyta volna. Valószínűleg bevette magát az erdőbe, a várostól nyugatra.

– De miért? – vitatta Csiao Tai – Amennyire ő tudja, semmi nem utal arra, hogy köze lenne a gyilkossághoz! Ha az ő helyében lennék, én meglapulnék valahol a közelben, és várnám, hogy alakul a széljárás.

– Akkor viszont – töprengett el Ma Dzsung – lehet, hogy két legyet ütethünk egy csapásra, ha azzal kezdjük, hogy átkutatjuk azt a kihalt templomot.

– Most az egyszer igazad van! – húzta el a száját Csiao Tai. – Menjünk oda!

A nyugati kapun át elhagyták a várost, aztán az országúton ellovagoltak a kereszteződésnél álló őrépületig. A lovakat ott kikötötték, és gyalog folytatták az utat a templom felé, mindvégig baloldalt haladva, a fák takarásában.

– A főporoszlótól azt hallottam – suttozta Csiao Tai, ahogy a romos kerítéskapuhoz értek –, hogy Ah Kvang ostoba és semmihez nem ért, csak a fafaragáshoz meg a verekedéshez. Nagyon alattomosan bánik a késsel, úgyhogy jobb, ha komolyan vesszük a feladatot, és úgy közelítjük meg a templomot, hogy lehetőleg ne vegyen észre minket – már ha ott van.

Ma Dzsung bólintott, és bekúszott a bozótba, nyomában Csiao Taival.

Miután egy darabig lassan haladtak előre a sűrű csaltban, Ma Dzsung egyszer csak felemelte a karját. Az ágakat óvatosan széthajtva odabólintott a barátjának. Alaposan szemügyre vették a mohával benőtt udvar túloldalán magasodó viharvert kőépítményt. Töredezett kőlépcsők vezettek a főbejárathoz, ami valójában csak egy sötét nyílás volt – az ajtó már rég eltűnt. A magasra nőtt gyom között fehér pillangók repdestek, ezt leszámítva semmi nem mozdult.

Ma Dzsung fölvetett egy kis követ, és a fal felé hajította. A visszapattanó kavics kis koppanásokkal pattogott le a lépcsőn. A két férfi szemét a sötét bejáratra szegezve várt.

– Mintha megmozdult volna valami odabent – súgta Csiao Tai.

– Én besurranok itt – mondta Ma Dzsung –, te pedig kerülj körbe, és gyere be az oldalbejáraton. Aki talál valamit, füttyel jelez.

Csiao Tai jobbra indult a bozótban, Ma Dzsung az ellenkező irányba kúszott. Amikor úgy ítélte, hogy elég közel ért az épület bal sarkához, előbújt, és háttal a falhoz lapulva felállt. Óvatosan araszolt, amíg a lépcsőhöz el nem ért. Fülelt. Néma csönd volt. Felszaladt a lépcsőn, belépett, és hátát a falnak vetve megállt a bejárat mellett.

Amikor szeme hozzászokott a félhomályhoz, látta, hogy a tágas és magas csarnok teljesen üres, csupán egy öreg oltárasztal áll a hátsó falnak tolva. A tetőt belülről négy vastag oszlop tartotta; magasan, a plafon közelében súlyos keresztgerendák kötötték össze őket.

Biztonságos helyét odahagyva Ma Dzsung az oltár mellett nyíló ajtó felé indult. Amikor az oszlopoknál haladt el, halk neszt hallott, mire gyorsan fölpillantott, aztán félreugrott. Fönről nagy, sötét tárgy zuhant egyenest a bal vállára.

Az ütés olyan erővel vágta földhöz, hogy minden csontja belereccsent. A nagydarab férfi, aki megpróbálta eltörni Ma Dzsung gerincét, szintén a földön kötött ki, de hamarabb sikerült felpattannia, és máris rávetette magát a betolakodóra, hogy torkon ragadja.

Ma Dzsung mindkét lábát a másik gyomrának feszítette, és egy hatalmas rúgással áthajította a férfit a feje fölé. Mire föltápászkodott, amaz már újra támadásba lendült. Ma Dzsung most a férfi ágyékát vette célba, de ellenfele villámgyorsan félreugrott a rúgás elől, egyenest nekitámadt, és acélszorítással kulcsolta át Ma Dzsung törzsét. Hevesen zihálva mindkettő megpróbált a másikon gyilkos fogást találni. Az idegen férfi ugyanolyan természetes és erős volt, mint Ma Dzsung, de közel sem olyan gyakorlott birkózó. Ma Dzsung lassan a magas oltár irányába taszigálta, és közben úgy tett, mintha nem tudná kiszabadítani a karját a férfi szorításából. Amikor amaz már az asztalig hátrált, Ma Dzsung hirtelen kirántotta a kezét, átfonta ellenfele karja alatt, és a torka előtt átkulcsolta. Lábujjhegyre emelkedve hátrafeszítette a férfi törzsét. Ahogy a másik engedett a szorításon, Ma Dzsung teljes testsúlyát beleadva nagyot taszított rajta, miközben a torokbilincsen pillanatig sem lazított. Hátborzongató reccsenés hallatszott; a férfi teste azonnal elernyed.

Ma Dzsung elengedte. Harcképtelen ellenfele a földre csúszott, ő pedig lihegve állt meg fölötte. A férfi mozdulatlanul feküdt, lehunyta szemmel. Kezével hirtelen furcsa, önkéntelen mozdulatot tett, szeme kinyílt. Ma Dzsung letelepedett mellé. Tudta, hogy a másíknak vége.

A férfi Ma Dzsungra emelte alattomos tekintetét. Szikár, napbarnította arca összerándult.

– Nem tudom mozgatni a lábamat – motyogta.

– Ne engem okolj! – felelte Ma Dzsung. – Ahogy az állapotodat elnézem, nem lesz hosszú életű az ismeretségünk. De azért elárulom, hogy a bíróság tisztje vagyok. Téged Ah Kvangnak hívnak, igaz?

– Rohadj meg a pokolban! – sziszegte a férfi, aztán nyögdécselni kezdett.

Ma Dzsung a bejárathoz ment, füttyentett a társának, majd visszaült Ah Kvang mellé.

Amikor Csiao Tai megérkezett, Ah Kvang nagyot káromkodott. Aztán azt motyogta:

– Az a kődobálós a legósdibb trükk!

– Az se nagyon új találmány, hogy a gerendáról ugrasz rám, és megpróbálsz eltörni a csigolyámat! – felelte Ma Dzsung szárazon, aztán Csiao Tai felé fordulva hozzátette: – Nem sokáig fogja húzni.

– De legalább azt a bűdös szajhát, Szu-nyangot, azt legalább megöltem! – hörögte a férfi. – Lefekszik egy másik fickóval, ráadásul a gazda ágyában! *Nekem* bezzeg elég jó volt a szalma a padláson!

– A sötétben elköveztél egy kis hibát – mondta erre Ma Dzsung –, de ezzel most nem fárasztalak. Az alvilági fekete bíró nyilván elmesél majd mindent részletesen.

Ah Kvang újra lehunyta a szemét, és felnyögött; szaggatottan kapkodta a levegőt, miközben beszélt:

– Erős vagyok, nem fogok meghalni! És nem volt ott semmi hiba. Úgy átmetszette a riherongy nyakát az a sarló, a csontig meg sem állt!

– Jól bánsz a sarlóval, meg kell hagyni – bólintott Csiao Tai. – Kivel volt az ágyban a lány?

– Nem tudom, és nem is izgat! – sziszegte Ah Kvang összeszorított foggal. – De az is megkapta! Ömlött a vér a torkából,

összevissza fröcskölte a mocskos szajhát. Nagyon helyes! Megérdemelte!

Csúf vigyorra húzta a száját, de a testén heves rángás futott át, és az arca hamuszürkévé vált.

– Ki volt a másik? Ki volt még ott rajtad kívül? – kérdezte Ma Dzsung közömbös hangon.

– Nem volt más, csak én, te ökör! – motyogta Ah Kvang; aztán rémülettel a szemében fölnézett Ma Dzsungra.

– Nem akarok meghalni! Félek! – szakadt ki belőle.

A két barát a haldoklónak kijáró tiszteletteljes csendben figyelte.

Ah Kvang arca torz mosolyba merevedett, karja megrándult, aztán mozdulatlaná dermedt.

– Ez elment – mondta Ma Dzsung rekedten; aztán fölállva folytatta: – De majdnem elkapott a szemét! Ott lapult fönn két oszlop között az egyik keresztgerendán, úgy várt rám. Szerencsére hallatott valami hangot, mielőtt rám ugrott, úgyhogy kicsit ki tudtam térni. Még pont idejében! Ha a nyakamba zuhan, ahogy eltervezte, eltöri a gerincemet!

– De végül te törted el az övét, úgyhogy egyenlítettél! – mondta Csiao Tai. – Kutassuk át a templomot, ha egyszer ez volt a járásfőnök parancsa.

Végigjárták a központi és a hátsó udvart, alaposan megvizsgálták a szerzetesek üres celláit és a templomtömb mögötti fás ligetet, de néhány ijedt mezei egéren kívül semmit nem találtak.

Amikor a központi csarnokba visszatértek, Csiao Tai töprengve nézegette az oltárasztalt.

– Emlékszel? – kérdezte. – Ezek mögött az izék mögött szokott lenni valami üreg, ahová a szerzetesek zűrös időkben elrejtik az ezüst gyertyatartókat meg a füstölőket.

– Megnézhetjük éppen – bólogatott Ma Dzsung.

Félretolták a súlyos asztalt. Találtak is a téglafalban egy alacsony, mély odút. Ma Dzsung lehajolt, és benézett, aztán cifrát káromkodott.

– Az egész rogyásig tele van törött bambuszbotokkal – mondta undorral.

A főkapun át elhagyták a templomudvart, aztán kényelmesen visszasétáltak az őrházhoz. Az ügyeletes káplárnak kiadták az

utasítást, hogy szállíttassa Ah Kvang holttestét a törvényszékre, aztán lóra szálltak, és elügettek. Sötét volt, mire a nyugati kapun át a városba értek.

A járásfőnökség bejáratánál találkoztak Hung törvénybiztossal, aki elmondta nekik, hogy most ért vissza a dokkuktól, ahol a bíró épp Ku Meng-pinnel estebédel.

– Ma szerencsém volt – mondta erre Ma Dzsung –, ezért meghívlak benneteket egy jó vacsorára a Kilenc Virág Kertjébe.

Ahogy beléptek a vendéglőbe, az egyik sarokban rögtön észrevették Po Kait és Kim Szangot. Két nagy boroskancsó állt előttük az asztalon. Po Kai már jól hátratolta a sapkáját a feje búbjára, láthatóan kellemes hangulatban volt.

– De jó, hogy jöttök, barátaim! – rikkantotta derűsen. – Üljetek ide hozzánk! Kim Szang még csak most érkezett, segítsetek neki, hogy utolérjen!

Ma Dzsung odalépett, és zordan így szólt:

– Tegnap éjjel olyan részeg voltál, mint a csap! Súlyosan megsértettél engem és a barátomat, ráadásul súlyos csendháborítást követtél el a nagyvilágba üvöltözött disznó dalakkal! Büntetésből te fizeted a bort! Az ételt én intézem.

Jót nevettek. A tulajdonos egyszerű, de ízletes vacsorát tett eléjük, amihez az öt férfi nem kevés bort is elfogyasztott. Amikor Po Kai újabb kancsóval rendelt, Hung föltápászkodott, és így szólt:

– Ideje visszamennünk a járásfőnökségre. Mostanra biztos ott van már a bíró is.

– Szentséges ég! – kiáltott föl Ma Dzsung. – Hiszen be kell számolnunk a templomról is!

– Végre-valahára ti ketten is megláttátok a fényt? – érdeklődött hitetlenkedve Po Kai. – Meséljétek el, melyik templomot tüntetitek ki imáitokkal?

– Ah Kvangot kaptuk el a kihalt templomban – felelte Ma Dzsung. – Most már igazán kihalt az a templom. Nincs ott az égvilágon semmi, csak egy halom törött bot!

– Ez aztán az értékes nyom! – hahotázott Kim Szang. – Odalesz a gazdátok a gyönyörűségtől!

Po Kai el akarta kísélni három újdonsült barátját a bírósági tömb sarkáig, de Kim Szang visszatartotta:

– Maradjunk még kicsit ezen a vendégszerető helyen, Po Kai, és igyunk pár csészével!

Po Kai habozott kicsit, aztán visszaült.

– Hát jó, akkor egy utolsó pici kertyocskát! Ne felejtsd el, hogy a józanság legfeltétlenebb híve vagyok!

– Ha nincs mára több feladatunk – szolt Ma Dzsung –, később még beugrunk, és megnézzük, hogy nyelitek le azt az utolsó kertyocskát.

A három visszatérő a hátsó dolgozószobában találta Di bírót. Hung sápadtnak és elgyötörtnek találta magában üdögélő főnökét, aki azonban azonnal felderült, amint meghallgatta Ma Dzsung beszámolóját, hogyan találták meg Ah Kvangot.

– Tehát helyes volt a teóriám: tényleg tévedésből gyilkolt – mondta. – De még mindig nem oldódott meg a nő problémája. Ah Kvang rögtön a gyilkosság után elszökött – még a pénzes ládikát sem vitte magával és semmit nem tudott arról, ami később történt. A tolvaj szolga, Vu esetleg megpillanthatta az ismeretlen harmadikat, aki egészen biztosan részese ennek az ügynek. Ezt is megtudjuk, ha sikerül elkapnunk.

– Alaposan végigkutattuk az egész templomot és mellette a fás ligetet – folytatta a beszámolót Ma Dzsung –, de nem találtunk női holttestet. Sőt, egyáltalán semmi nem volt ott, csak egy halom törött bot az oltár mögött, olyan, amilyennel a szerzetesek járnak.

A bíró hirtelen fölegyenesedett a székben.

– Vándorbotok? – kiáltott fel hitetlenkedve.

– Kiselejtezett bambuszbotok, járásfőnök úr – vetette közbe Csiao Tai. – Törött volt mind.

– Különös felfedezés! – mondta Di bíró lassan.

Mélyen elmerült gondolataiban, majd megrázta magát, és így szolt Ma Dzsunghoz és Csiao Taihoz:

– Nehéz napotok volt; vonuljatok vissza, pihenjeteK egy nagyot! Én kicsit még fönmaradok, és beszélgetek Hunggal.

Miután a másik kettő elköszönt, Di bíró újra hátradőlt a székében, és elmesélte Hungnak a meglazult palló esetét a Fehér Felhő templománál.

– Ismétlem – fejezte be elbeszélését –, ez szándékos gyilkossági kísérlet volt.

Hung aggodalmas képpel nézte a gazdáját.

– De az is lehet – vetette ellen –, hogy azt a deszkát tényleg szétrágta már a szú, és amikor ránehezedtél...

– Nem nehezedtem rá – fojtotta belé a szót a bíró. – Épphogy csak hozzáértem a lábujjammal, hogy kipróbáljam! Pont amikor rá akartam lépni – tette hozzá gyorsan Hung értetlen arckifejezését látván –, megláttam a halott járásfőnök kísértetét.

Valahol nagy dörrenéssel becsapódott egy ajtó, visszhangzott belé az egész épület.

Di bíró összerezzent.

– Mondtam Tangnak, hogy javíttassák meg azt az ajtót! – fakadt ki dühösen.

Gyors pillantást vetett Hung falfehér arcára, aztán ajkához emelte a csészét. De nem ivott bele. Meredt szemmel bámulta a tea felszínén úszó apró fehér szemcséket. Lassan visszatette a csészét az asztalra, és hangjában érezhető feszültséggel így szólt:

– Nézd, Hung, valaki beletett valamit a teámba!

A két férfi némán figyelte, ahogy a szürkés por lassan feloldódik a forró teában. Di bíró egyszer csak végighúzta az ujját az asztal lapján, aztán elkínzott arca fáradt mosolyban engedett föl.

– Úgy látszik, kicsit ideges vagyok, Hung! – jegyezte meg fanyarul. – Attól az ajtócsapódástól lehullott egy kis vakolat a plafonról, ennyi az egész.

Hung törvénybiztosból megkönnyebbült sóhaj szakadt föl. Odament a teázóasztalhoz, és friss adagot töltött a bírónak. Miután visszaült a székére, újra előhozta a témát:

– Végső soron lehet, hogy a meglazult pallóra is van természetes magyarázat, bíró úr. Nem tudom elképzelni, hogy aki az előző járásfőnököt meggyilkolta, most a te életedre törne! Fogalmunk sincs a kilétéről, és...

– De ő ezt nem tudhatja, Hung! – szakította félbe a bíró. – Nem tudja azt sem, miféle sejtéseket fogalmazott meg nekem a vizsgálóbiztos. Azt is gondolhatja, hogy azért nem csapok még le rá, mert várom az alkalmas pillanatot. Ez az ismeretlen gonosztevő nyilvánvalóan minden lépésemet követi, és valami, amit tettem vagy mondtam, azt a hitet ébresztette benne, hogy a nyomában vagyok.

A bíró lassú mozdulatokkal huzigálta a bajuszát. Kis idő múltán folytatta:

– Mostantól megpróbálok minél többet mutatkozni, hátha ez arra ösztönzi, hogy újabb kísérletet tegyen – és akkor talán elárulja magát!

– Nem szabad ilyen szörnyű kockázatnak kitenned magadat, bíró úr! – kiáltott fel Hung szörnyülködve. – Láttuk, hogy könyörtelen és leleményes gonosztevővel van dolgunk. A jó ég tudja, milyen gaz tervet forral ebben a pillanatban is! És még arról sem lehetünk meggyőződve, hogy...

Di bíró azonban egy ideje már nem hallgatott oda. Hirtelen fölállt, fölemelte a gyertyáját, és kurtán odaszólt segédjének:

– Menjünk!

Hung ott lépdelt a bíró nyomában, ahogy az sietve átszelte a nagy belső udvart, és átment a járásfőnök házába. Belépett a kivilágítatlan folyosóra, majd egyetlen szó nélkül a könyvtárszoba felé vette az irányt. Az ajtóban megállt, feltartotta a gyertyát, és alaposan körülnézett a helyiségben. Pontosan úgy volt minden, mint amikor legutóbb itt járt. Odament a teafőzőhöz, és utasította Hungot:

– Húzz ide egy széket!

Miután Hung az egyik széket odaállította a szekrény elé, a bíró fellépett az ülőkére, aztán a gyertyát magasra tartva alaposan szemügyre vette a vörösre lakkozott tetőgerendát.

– Add ide a késed, és kérek egy darab papírt! – rendelkezett izgatottan. – És tartsd ide a gyertyát!

Bal tenyerére kiterítette a papírt, a jobb kezében tartott kés hegyével pedig megkaparásztta a gerenda felszínét. Amikor a székről lelépett, a papírral gondosan tisztára törölte a kést, és visszaadta Hungnak, a papírt pedig összehajtogatva a ruhaujjába tette. Aztán megkérdezte Hungtól:

– Tang még mindig a törvényhivatalban van?

– Amikor visszajöttem, az íróasztalánál ült, bíró úr – válaszolta a törvénybiztos.

A bíró kisietett a könyvtárszobából, és a törvényhivatal felé vette útját. Tang asztalán két gyertya égett. Az idős ember görnyedten ült a székén, és a semmibe bámult. Amikor a belépőket meglátta,

azonnal felpattant. Elkínzott arcát látva Di bíró – nem minden együttérzés nélkül – így szólt:

– Bizonyára nagyon megrázott a beosztottad szörnyű halála, Tang. Menj haza, és feküdj le korán. De előbb még szeretnék megtudni valamit. Mondd, végeztek-e bármiféle javítást Vang járásfőnök könyvtárszobájában közvetlenül a gyilkosság előtt!

Tang töprengve ráncolta a homlokát, aztán így felelt:

– Nem, bíró úr. Közvetlenül a halála előtt nem. De körülbelül két héttel korábban a járásfőnök úr azt mondta, hogy egyik látogatója kopást fedezett föl a plafonon, és azt ígérte, küld valakit, aki kijavítja a lakkozást. A járásfőnök úr meghagyta, hogy engedjem majd be a mesterembert, ha jelentkezik a munkára.

– Ki volt ez a látogató? – kérdezte Di bíró feszülten.

Tang a fejét rázta.

– Sajnos nem tudom, bíró úr! Vang járásfőnök nagyon népszerű volt a helyi előkelőségek körében; legtöbbször rendszeresen beült vele a könyvtárszobába teázni és beszélgetni a reggeli meghallgatás után. A járásfőnök úr ilyenkor maga készítette el nekik a teát. Az apát, Hui-pen házfőnök, Ji és Ku hajótulajdonosok, Cao professzor és...

– Gondolom, a mesternek nyomára lehet bukkanni – szakította félbe türelmetlenül Di bíró. – Ezen a vidéken egyáltalán nem nő a lakka. A járásban nem sokan lehetnek, akik értenek a lakkozáshoz.

– Ezért is örült a járásfőnök úr a barátja ajánlatának – mondta erre Tang. – Nem is sejtettük, hogy él errefelé olyan, aki lakkozni tud.

– Menj, kérdezd meg az öröket! – rendelkezett a bíró. – Ők kellett hogy találkozzanak a kézművessel! Aztán az irodámba gyere jelenteni!

Miután ismét helyet foglalt íróasztala mögött, a bíró izgatottan magyarázta Hung törvénybiztosnak:

– A por vezetett rá a megoldásra, a por, ami föntről behullott a teámba! Amikor a későbbi gyilkos fölfedezte a teavíz gőzétől származó sötét foltot a plafonon, rájött, hogy a járásfőnök mindig ugyanott hagyja a szekrényen a réz teafőzőt – és ez ördögi tervre sarkallta. Volt egy bűntársa, aki lakkozómesternek adta ki magát. Úgy tett, mintha az elszíntelenedett foltot javítaná, de közben apró lyukat fúrt a gerendába, pontosan a teafőző fölött. A lyukba

beletapasztott egy vagy több viaszgolyócskát, amely a mérget tartalmazta. Más nem is kellett tennie! Tudta, hogy a járásfőnök, ha nagyon belemerül az olvasásba, gyakran hagyja egy ideig forni a tevizet, mielőtt fölkel, hogy áttöltse a lábospól a teáskannába. Csak idő kérdése volt, hogy a gőz megolvassa a viaszt, és a golyók belepottyannak a forró vízbe, ahol aztán azonnal feloldódnak, és láthatatlanná válnak. Egyszerű és hatásos! Az előbb fedeztem föl a lyukat az elszíntelenedett folt közepén, fönt a tetőgerendán. A peremén még mindig volt egy kis rátapadt viasz. Tehát *így* követték el a gyilkosságot!

Megjelent az ajtóban Tang.

– Két ór emlékezett a mesteremberre, bíró úr. Egyszer eljött a bíróságra, körülbelül tíz nappal a járásfőnök úr halála előtt, a délutáni meghallgatás idején. Koreai volt, a kikötőből jött az egyik hajóról, csak pár szót beszélt kínaiul. Miután előzetesen meghagytam az öröknek, hogy beengedhetik, bekísérték a könyvtárszobába. Végig vele maradtak, nehogy elemeljen valamit. Azt mondják, egy darabig ügyködött a gerendával, aztán lemászott a létráról, és valami olyasmit dörmögött, hogy nagyon komoly a sérülés, újra kell lakkozni az egész plafont. Elment, és azóta senki sem látta.

Di bíró hátradőlt a széken.

– Újabb zsákutca – állapította meg lemondóan.

TIZENHARMADIK FEJEZET

*Amelyben Ma Dzsung és Csiao Tai
hajókázni megy,
és egy randevú váratlan következményekkel jár*

Ma dzsung és Csiao Tai fényes hangulatban tért vissza a Kilenc Virág Kertjébe. Ahogy beléptek a vendéglőbe, az utóbbi elégedetten jegyezte meg:

– Végre kideríthetjük, ki bírja jobban az italt!

De amikor odaértek barátaik asztalához, Kim szomorúan pillantott rájuk, és lemondóan Po Kai felé mutatott. A költő fejével az asztalra dőlve hortyogott, előtte egy sor üres boroskancsó állt.

– Po Kai úr túl sokat ivott túl gyorsan – közölte Kim Szang gyászos képpel. – Megpróbáltam leállítani, de rám se hederített. Mostanra olyan undok hangulatba került, hogy semmit nem tudok vele kezdeni. Ha volnátok szívesek a gondját viselni, nekem mennem kell. Kár, hogy így alakult, mert vár minket az a koreai lány.

– Milyen koreai lány? – kérdezte Csiao Tai.

– Jü-szu a második hajóról – felelte Kim Szang. – Ma éjjel nem dolgozik, és följánlotta, hogy mutat nekünk a koreai negyedben pár érdekes helyet, ahol még én sem jártam. Már béreltem is egy dereglyét, azzal mehettünk volna át, közben ihattunk volna egy jót a folyón. Hát most megyek, és lemondok.

Azzal fölkelt.

– Még mindig megpróbálhatjuk fölébreszteni – érvelt logikusan Ma Dzsung –, és jobb belátásra bírni.

– Én már próbálkoztam! – mondta Kim Szang – De vigyázzatok, nagyon gonosz kedvében van!

Ma Dzsung oldalba taszította Po Kait, aztán gallérjánál fogva fölrángatta az asztalról.

– Ébresztő, testvér! – bömbölte a fülébe. – Indulás! Várnak a boroskancsók meg a lányok!

Po Kai vizenyős szemmel bámult rájuk.

– Megismétlem – mondta lassan forgó nyelvvel –, ezennel *megismétlem*: mélységesen lenézlek benneteket. Lealacsonyít a társaságotok. Züllött, részeges alakok vagytok egytől egyig! Nem közösködöm veletek. Egyikkel sem!

Azzal visszahanyatlott az asztal lapjára.

Ma Dzsung és Csiao Tai hahotázott.

– Hát ha ez a véleménye, akkor jobb hagyni! – mondta Ma Dzsung fejcsóválva Kim Szangnak, majd Csiao Tai felé fordult: – Iszogassunk itt csöndben. Úgy számítom, Po Kai nagyjából addigra ki is józanodik, amikor hazaindulnánk, mert attól tartok, szükségünk lesz rá, hogy valaki megmutassa a visszautat a bírósághoz.

– Kár volna Po Kai miatt lemondani a kirándulást – mondta erre Csiao Tai. – Nem j ártunk még a koreai negyedben. Vigyél inkább *minket* magaddal, Kim Szang!

Kim elgondolkozva csücsörített.

– Az nem lesz nagyon könnyű – felelte. – Nyilván hallottátok, hogy a koreai negyednek megvan a maga többé-kevésbé önálló igazságszolgáltatása. A járásfőnökség személyzete nem léphet be, kivéve, ha a negyed elöljárója kéri a segítségüket.

– Badarság! – legyintett Csiao Tai. – Odamehetünk inkognitóban. – Levesszük a sapkát, és felkötjük a hajunkat, senkinek nem fog feltűnni semmi!

Kim Szang habozni látszott, de Ma Dzsung egyszeriben rávágta:

– Nagyon jó ötlet! Menjünk!

Ahogy szedelőzködtek, Po Kai váratlanul fölnézett. Kim Szang vállon veregette, és megnyugtató hangon szólt:

– Te csak pihenj itt békésen, aludd ki szépen a borostyánszínű szesz hatását!

Po Kai olyan lendülettel szökkent talpra, hogy a széket is fölborította. Ujját fenyegetően rázta Kim Szang felé, miközben ezt üvöltötte:

– Azt ígérted, hogy *engem* viszel oda, te álnok szívű, áruló kéjenc! Lehet, hogy részegnek látszom, de velem nem lehet kukoricázni!

Elszántan megragadott egy kancsót, és fenyegetően rázta Kim Szang felé.

Már a többi vendég is kezdett figyelni rájuk. Ma Dzsung cifrát káromkodott, gyors mozdulattal kivette Po Kai kezéből a kancsót, és azt morogta:

– Nincs más megoldás, őt is magunkkal kell cipelnünk!

Ma Dzsung és Csiao Tai közrefogta Po Kait, Kim Szang pedig kifizette a számlát.

Odakint Po Kai tragikus sirámba kezdett:

– Nagyon rosszul érzem magam! Nem akarok gyalogolni. Fekve akarok utazni egy csónakban!

Azzal leült az utca kellős közepén.

– Az nem fog menni! – rikkantotta Ma Dzsung, miközben nagy nehezen talpra állította. – Délelőtt betömtük azt a kényelmes kis lyukat, amit az egerek rágtak a vízikapun. Kénytelen leszel megmozgatni a tohonya lábadat. Jót fog tenni!

Po Kai zokogni kezdett.

– Bérelj neki egy hordszéket! – szólt oda Kim Szangnak türelmetlenül Csiao Tai. – Várjatok meg minket a keleti kapunál. Majd szólunk az öröknek, hogy engedjenek át.

– Milyen jó, hogy velünk vagytok! – mondta Kim Szang. – Nem is tudtam, hogy megjavították a rácsot. Találkozunk a kapunál.

A két jó barát sietős léptekkel kelet felé indult. Ma Dzsung a szeme sarkából gyanakvóan pillantott társára, ahogy csendben haladtak.

– Szentséges ég! – szakadt ki belőle. – Ne mondd, hogy már megint rád jött! Elismerem, hogy nem nagyon gyakran fordul elő veled, de amikor rád jön, akkor aztán nincs benne köszönet! Hányszor mondtam már, hogy kerüld az ilyet, testvér. Itt is egy kis szerelem, ott is egy kis szerelem, így kell élvezni az életet és kerülni a bajt.

– Nem tehetek róla! Megtetszett az a lány! – dörmögte Csiao Tai.

– Csinálj, amit akarsz! – legyintett Ma Dzsung beletörődve. – Csak azt ne mondd aztán, hogy nem figyelmeztettelek!

A keleti kapunál Kim Szangot heves vitában érték az örökkel. Po Kai a hordszéken ült, és toroka szakadtából énekelt valami trágár dalt, a székhordozók leplezetlen örömére.

Csiao Tai elmagyarázta az öröknek, hogy parancsra szembesíteniük kell Po Kait valakivel az öböl túloldalán. Az örök némi kétkedéssel hallgatták, de átengedték őket.

Kifizették a hordszékvivőket, átmentek a Szivárvány hídon, és a szemközti parton béreltek egy csónakot. Amíg a csónakban utaztak, Ma Dzsung és Csiao Tai ruhaujjába gyúrta a sapkáját, és vékony hajókötel-darabkákkal felkötötte a haját.

A második virágos hajó mellett egy viszonylag nagy koreai dereglye horgonyzott. Két rövid árboca között színes lampionfűzér lógott. Kim Szang felmászott a fedélzetre, nyomában Ma Dzsunggal és Csiao Taival, miközben az utóbbi Po Kait is fölvenszolta a hajóra.

Jü-szu a korlátnak támaszkodva állt, tipikus nemzeti öltözékben: virágmintás fehér selyemből készült, egyenes szabású, hosszú ruhát viselt; a melle alatt a pompás nagy masniba kötött széles selyemöv szabadon hagyott vége lágyan lengedezett. Haját magas kontyba fogta, füle mögé fehér virágot tűzött. Csiao Tai tágra nyílt szemmel bámulta.

A lány bájos mosollyal köszöntötte őket.

– Nem tudtam, hogy ti ketten is eljöttök – mondta. – De mi az a fura izé a fejeteken?

– Csss! – pisszegte le Ma Dzsung. – Ne szólj senkinek! Ez az álcánk! Hé, nagyanyó! – rikkantott aztán át a második hajóra a kövér asszonyságnak. – Küldd át a dagi barátnőmet, legyen, aki fogja a fejem, ha rám jön a tengeribetegség!

– Találsz a koreai negyedben épp elég lányt! – intette le türelmetlenül Kim Szang, aztán koreai nyelven utasította a három hajóst; azok rögtön eloldották a hajó mellől a dereglyét, és evezni kezdtek.

Kim Szang, Po Kai és Ma Dzsung törökülésben helyet foglalt a fedélzeten álló alacsony, lakkozott asztal körül heverő selyempárnákon. Csiao Tai is csatlakozni készült hozzájuk, de Jü-szu a fedélzeti kabin felé terelte.

– Nem vagy rá kíváncsi, hogy néz ki egy koreai hajó? – kérdezte affektálva.

Csiao Tai gyorsan a többiek felé pillantott. Po Kai épp a boroscsészéket töltötte tele, Kim Szang és Ma Dzsung pedig mélyen belemerült a beszélgetésbe. Csiao Tai a lányhoz lépett, és így szólt:

– Azt hiszem, meglesznek nélkülem egy darabig.

A lány szemében pajkos fény csillant: a férfi úgy érezte, soha életében nem látott még ilyen szép nőt. Jü-szu belépett, aztán elindult lefelé a központi kabinba; Csiao Tai megbűvölten követte.

A két színes selyemplampion szórt fénye egy nagyon alacsony, széles heverőre vetődött. Felséges bútordarab volt: a gazdag gyöngyház berakással díszített faragott ébenfát sűrű fonatú gyékény fedte. A falon hímzett selyemképek függtek. A pirosra lakkozott fésülködőasztalon álló különös formájú bronz füstölőedény kissé szúrós illatú felhőt eregetett lustán.

Jü-szu a fésülködőasztalhoz ment, megigazította füle mögött a virágot. Megfordult, és rámosolygott a férfirra:

– Nem tetszik itt neked?

Csiao Tai gyengéd szeretettel nézett rá, de egyszeriben furcsa fájdalom nyilallt a szívébe.

– Most már látom – mondta rekedt hangon –, hogy csak a saját környezetben, a saját otthoni ruháidban csodálhat meg igazán az ember. De milyen különös, hogy felétek a nők mindig fehérben járnak! Nálunk a fehér a gyász jele.

Jü-szu odaszökkent elé, és a szájára tette az ujját.

– Ne beszélj ilyeneket! – suttopta.

Csiao Tai hevesen átölelte a lányt, hosszan megcsókolta, majd a fekhelyhez húzta, leült, és maga mellé ültette.

– Ha majd visszamegyünk a hajódra – suttopta a fülébe –, veled maradok egész éjszakára.

Újra meg akarta csókolni, de Jü-szu eltolta magától, és fölállt.

– Nem nagyon lobog benned a tűz, úgy látom – mondta halkán.

Azzal megoldotta melle alatt a selyemöv csokrát, rántott egyet a vállán, mire a ruha a földre hullt, és ő ott állt a férfi előtt anyaszült meztelenül.

Csiao Tai fölpattant, a karjába kapta, és az ágyra fektette.

Korábbi együttlétükkor a lányból hiányzott az odaadás, de most ugyanolyan mohón ölelt, ahogy a férfi. Csiao Tai úgy érezte, asszonyt így még nem szeretett.

A szenvedély elcsitultával is fekvé maradtak, egymás karjában. Csiao Tainak egyszer csak feltűnt, hogy a dereglye lelassult: úgy vélte, közelednek a koreai negyed partszakaszához. A fedélzetről heves mozgólódást hallott. Föl akart ülni, és nyúlt volna a földön kupacban heverő ruhája után, de Jü-szu hátulról gyengéden átkulcsolta a nyakát.

– Ne hagyj még itt! – suttogta.

Fentről nagy csattanás hallatszott, majd dühös kiabálás és káromkodás. Abban a pillanatban hosszú késsel a kezében berontott Kim Szang. Jü-szu ölelő karja hirtelen satuként szorult Csiao Tai nyakára.

– Gyorsan végezz velem! – kiáltotta Kim Szangnak.

Csiao Tai megragadta a lány karját, és megpróbálta lefejtetni magáról. Sikerült fölülnie, de Jü-szu súlya visszahúzta az ágyra. Kim Szang odaugrott, és késével megcélozta Csiao Tai mellkasát. Az hatalmas erőfeszítéssel elfordította a törzsét, hogy a lányt lerázza magáról. Kim Szang pontosan akkor sújtott le, amikor Jü-szu átfordult Csiao Tai testén: a penge egyenest a lány lágyékába hatolt. A támadó kihúzta a kést, hátratántorodott, és hitetlenkedve nézte, ahogy a hófehér bőrt hirtelen megszínezi a kiömlő vér. Csiao Tai kiszabadította nyakát az ernyedte kezek szorításából, talpra szökött, és megragadta Kim Szang kezét, amellyel a kést markolta. Kim magához tért. Ballal indított hatalmas ökölcsapása ellenfele jobb szemét érte, de Csiao Tai most már két kézzel szorította Kim jobbját: csavart rajta egyet, hogy a kés hegye épp Kim mellkasára irányult. Kim újra ütött a bal kezével, de Csiao Tai ugyanakkor nagy erővel fölfelé döfött, és a kés mélyen belefúródott a férfi mellébe.

Csiao Tai háttal a falnak lökte legyőzött ellenfelét, aztán Jü-szuhoz fordult. A lány félig hason feküdt az ágyon, kezét a jobb oldalára szorította. Ujjai között kis patakban bugyogott elő a vér. Fölemelte a fejét, és különös, merev tekintettel nézte Csiaót. Lassan megmozdult az ajka.

– Meg kellett tennem! – mondta tétován. – A hazámnak szüksége van azokra a fegyverekre! Föl kell lázadnunk! Bocsáss meg nekem... – suttogta; megrándult a szája, majd még kinyögte: – Éljen Korea!

Vad remegés futott végig a testén, aztán elcsendesült, és a feje hátrahanyatlott.

Csiao Tai meghallotta, hogy odafönt, a fedélzeten Ma Dzsung vadul káromkodik. Úgy, ahogy volt, anyaszült meztelenül fölrohant; barátja épp elkeseredetten küzdött egy nagyra nőtt matrózzal. Csiao Tai satuba fogta a férfi fejét, és hirtelen nagyot csavart rajta. Nem lazított a szorításon, ahogy a másik teste elernyed; egyetlen csípőmozdulattal áthajította a korlátot.

– A másik fickót elintéztem – zihálta Ma Dzsung –, a harmadik meg szerintem beugrott a vízbe.

– Gyere le! – vetette oda Csiao Tai. – Bekötözöm – bökött rá barátja erősen vérző karjára.

Kim Szang a falnak támaszkodva ült a földön, ugyanott, ahová Csiao Tai lökte. Vonzó arca eltorzult; üveges szeme a lány holttestére meredt.

– Hol vannak a fegyverek? – sziszegte Csiao Tai, amikor látta, hogy a haldokló ajka megmozdul.

– Fegyverek? – motyogta Kim Szang. – Az csak átverés volt! Hogy őt megtévesszük – bökött fejével a lány felé. – És el is hitte!

Felnyögött, keze görcsösen a mellkasából kiálló markolat felé rándult. Arcán könnyek és verejtékcseppek csorogtak.

– Szegény lány – nyöszörgött. – Szegény... Micsoda disznók vagyunk! – szorította össze vértelen ajkát.

– De ha nem fegyvert, akkor mit csempészték? – kérdezte Csiao Tai szigorúan.

Kim Szang megszólalt volna, de vér bugyogott elő a szájából, és köhögni kezdett.

– Aranyat – hörögte, aztán elalélt; élettelen teste lassan a földre dőlt.

Ma Dzsung tekintete mind ezen közben kíváncsian cikázott Kim Szang és a halott lány között. Most megkérdezte:

– A lány figyelmeztetni akart, és ez a szemét megölte, igaz?

Csiao Tai bólintott, gyorsan felöltötte a ruháját, aztán Jü-szu holttestét gyengéden elrendezte az ágyon, és leterítette a fehér köntössel. „A gyász színe” – gondolta közben. A lány mozdulatlan arcát nézve halkán ezt mondta a barátjának:

– Nem ismerek a hűségénél fontosabbat, Ma Dzsung.

– Nincs is annál szebb a világon! – szólalt meg egy ismerős hang a hátuk mögött némi iróniával.

Csiao Tai és Ma Dzsung megpördült a tengelye körül. Po Kai könyökölt be a kajütblakon.

– Szentséges ég! – kiáltott fel Ma Dzsung. – Rólad teljesen megfeledeztem!

– Ez nem szép tőled – kommentálta Po Kai. – Én pedig a gyengék fegyverét vettem be: elfutottam. Körbeszaladtam kicsit a hajót...

– Gyere le! – szólt oda neki Ma Dzsung. – Segíthetsz rendbe tenni a karomat.

– Dől belőled a vér! – csóválta a fejét Csiao Tai, azzal fölkapta a lány széles fehér selyemövét, és bebugyolálta vele Ma Dzsung sérült karját. – Mi történt veled?

– Az egyik kutya, se szó, se beszéd, egyszer csak elkapott hátulról. Megpróbáltam hirtelen előrehajolni, hogy átdobjam a fejem fölött, de akkor a másik gyomron rúgott, és kést rántott. Azt hittem, kész, itt a vége, de aki hátulról fogott, váratlanul elengedett. Az utolsó pillanatban sikerült elfordulnom, és a szívemnek szánt dőfés a bal kezemet érte. Akkor térdel nagyot rúgtam a jóember ágyékába, jobbal meg állra húztam be neki akkorát, hogy háttal röpült át a korláton. Ettől a mögöttem levő is nyilván meggondolta magát; beugrott, hallottam a nagy csobbanást. Akkor ugrott rám a harmadik. Szép darab ember volt, én meg a bal kezemet nem tudtam használni, úgyhogy a legjobbkor érkezted, testvér.

– Ez majd elállítja a vérzést – mondta Csiao Tai, és a selyemöv két végét megcsomózta Ma Dzsung nyakában. – Tartsd így felkötve a kezed!

Ma Dzsung felszisszent, ahogy barátja megszorította a kötést, aztán megkérdezte:

– Hol van már az az átkozott fűzfapoéta?

– Menjünk föl a fedélzetre – válaszolt Csiao Tai. – Valószínűleg most issza ki a maradék csöppeket az összes kancsóból!

Ám amikor fölértek, a fedélzeten egy lélek sem volt. Po Kai nevét kiáltozták, de csupán a vízbe merített evezők távolból idehallatszó csobbanása törte meg a csendet. Ma Dzsung nagyot káromkodott, és a hajó végébe szaladt. A dinginek nyoma veszett.

– Az áruló kutya! – kiáltott Csiao Tainak. – Benne volt ő is!
Csiao Tai beharapta az ajkát.

– Amint elkapjuk azt a hazug szemétládát – sziszegte –, a saját kezemmel tekerem ki a nyakát.

Ma Dzsung szemét nagyra meresztve fürkészte a dereglyét körülvevő sűrű ködöt.

– *Ha* elkapjuk, testvér – mondta lassan. – Azt hiszem, jócskán lejöttünk a folyón. És komoly előnye van. Beletelik kis időbe, amíg ezzel a ladikkal visszaevickélünk a kikötőbe!

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

*Amelyben Di bíró
két gyilkossági kísérletről értekezik, és egy ismeretlen
nő jelenik meg a bíróság előtt*

Éjfél felé járt az idő, mire Ma Dzsung és Csiao Tai visszaért a járásfőnökség épületébe. A koreai hajót a Szivárvány híd alatt kötötték ki. Szóltak a keleti kapunál álló öröknek, állítsanak oda pár embert, aki vigyáz, hogy semmihez ne nyúljanak.

Di bíró még mindig a dolgozószobájában ücsörgött Hung törvénybiztossal. Csodálkozva pillantott föl, amikor két zilált segédje belépett, de ahogy Ma Dzsung belefogott a történetek elmesélésébe, a csodálkozást mélységes felháborodás váltotta fel. Amikor Ma Dzsung a mondandója végére ért, a bíró fölpattant, és hátratett kézzel járkálni kezdett a szobában.

– Hihetetlen! – fakadt ki egyszerre. – Merénylet a járásfőnökség két tisztje ellen! Rögtön azután, hogy engem megpróbáltak eltenni az útból!

Ma Dzsung és Csiao Tai elképedve meredt Hungra, az pedig halkán beszámolt nekik a szurdok feletti híd meglazult pallójáról. A halott járásfőnök figyelmeztetésére nem tért ki; tudta, hogy a két kiváló harcos egyedül a természetfeletti dolgoktól retteg.

– Mesterien állítanak kelepcét ezek a kutyák – jegyezte meg Csiao Tai. – Ellenünk is nagyon jól megszervezték ezt a támadást. Az a párbeszéd a Kilenc Virág Kertjében ugyesen begyakorolt kis jelenet volt!

Di bíró egy ideje már nem figyelt oda. Hirtelen megállt, és így szólt.

– Ezek szerint *aranyat* csempésznek! A szóbeszéd a fegyverekről csak megtévesztés volt, figyelemelterelő manőver. De mire jó nekik aranyat csempészni *Koreába*? Eddig úgy tudtam, ott rengeteg arany van!

Dühösen ráncigálta a szakállát, aztán visszaült az íróasztal mögé, és így folytatta:

– Korábban arról beszélgettünk Hunggal, vajon miért akarhattak engem eltakarítani az útból. Arra jutottunk, hogy biztos azt hiszik, többet tudok annál, amennyit valójában tudok. De *titeket* mi értelme megölni? A dereglyén végrehajtott orvtámadást nyilván azután szervezték meg, hogy otthagytátok Po Kait és Kim Szangot. Próbáljatok visszaemlékezni, mondatok-e vacsora közben bármit, ami megrémiszthette őket!

Ma Dzsung erősen ráncolta a homlokát, úgy erőltette az agyát. Csiao Tai elgondolkodva pödörgette kis bajuszát, majd megszólalt:

– Hát nem volt semmi, csak a szokásos fecsegés, kis viccelődés. De azon túl... – azzal szomorúan megrázta a fejét.

– Én mondtam valamit arról, hogy jártunk a kihalt templomban – tette hozzá Ma Dzsung. – De miután a meghallgatáson nyilvánosan bejelentetted, hogy el akarod fogatni Ah Kvangot, azt gondoltam, uram, nincs abban semmi rossz, ha elmesélem, hogy ott sikerült elkapnunk.

– Azok a hasznavehetetlen vándorbotok is szóba kerültek, nem? – emlékezett vissza Hung.

– De, milyen igaz! – bólogatott Ma Dzsung. – Kim Szang még viccelődött is rajta!

A bíró az asztalra csapott.

– Csak erről lehet szó! – kiáltott fel. – Ezért vagy azért azok a botok nagyon fontosak!

Ruhaujjából előrázta a legyezőjét, szétnyitotta, és hevesen legyezni kezdte magát. Aztán komolyan ránézett Ma Dzsungra és Csiao Taira.

– Ide hallgassatok, nem tudnátok legközelebb kicsit vigyázni, ha összeverekszetek az efféle gonosztevőkkel? Ah Kvang a halála pillanatában árulta el épp azt, amire kíváncsiak voltunk. Azok a koreai matrózok valószínűleg csak Kim Szang utasításait hajtották végre, ők nem számítanak. De ha Kimet sikerül élve kézre keríteni, talán minden problémánk megoldódott volna!

Csiao Tai megvakarta a fejét.

– Hát igen – mondta bűnbánó képpel –, ha belegondolok, jó lett volna élve elkapnom a rohadékot. De minden olyan gyorsan történt.

Mire észrevettem, hogy elkezdődött, már vége is lett!

– Felejtétek el, amit mondtam – mosolyodott el a bíró. – Butaságokat beszélek! Viszont nagy kár, hogy ez a Po Kai kilesett benneteket, amikor a haldokló Kim Szang mellett voltatok. Így pontosan tudja a gazember, mit tudunk és mit nem. Ha nem lett volna ott, most halálra aggódná magát, hátha Kim Szang az egész összeesküvést fölfedte. És egy ideges bűnöző könnyen követ el olyan bolondságot, amivel leleplezi magát.

– Nem lehetne a két hajótulajdonost, Ku és Ji urakat kínvallatással szóra bírni? – kérdezte Ma Dzsung reménykedve. – Végül is az ő ügyvezetőjük volt az a kettő, aki meg akart minket öletni!

– Szemernyi bizonyítékunk sincs Ku és Ji ellen – felelte a bíró. – Összesen annyit tudunk, hogy az egész szövevényes bűnügyben fontos szerepet játszanak a koreaiak. Ami nem is nagyon meglepő, ha azt vesszük, hogy aranyat csempésznek Koreába. Balszerencsés döntés volt Vang járásfőnök részéről, hogy pont arra a koreai lányra bízta a fontos papírjait! Az nyilván megmutatta a barátjának, Kim Szangnak, aki pedig szépen kivette a lakkfa dobozból a terhelő dokumentumokat. A dobozt nem merték megsemmisíteni, mert féltek, hátha Vang feljegyzései között szerepel valahol, hogy átadta azt a csomagot a lánynak – márpedig ha kérésre nem tudja megmutatni, gyanúsítottként letartóztatják. Talán épp ugyanezért lopták el a központi bíróság levéltárából is a néhai járásfőnök személyes papírjait. Úgy látszik, ez egy nagyon kiterjedt bűnszövetkezet: még a császári fővárosban is van cinkosuk! Így vagy úgy abban is benne lehet a kezük, hogy az a nő eltűnt Fan tanyájáról, de még az sem kizárt, hogy mindehhez valahogy köze van a felfuvalkodott hólyag Cao professzornak. Ismerünk tehát egy sor egymástól független tény, de hiányzik a kulcs, amitől feltételezéseink és sejtéseink zavaros halmaza egységes rendszerré állna össze.

A bíró nagyot sóhajtott, aztán folytatta:

– Elmúlt éjfél. Ideje visszavonulnotok, pihenjétek ki magatokat. Törvénybiztos úr, te kifelé menet ébressz fel három-négy hivatalnokot, hogy sokszorosítsanak egy hirdetményt, amelyben megparancsolom Po Kai elfogatását; szerepeljen rajta a pontos

személyleírása, és az, hogy gyilkossági kísérlettel vádoljuk. Az öröknek hagyd meg, hogy a felhívást még ma éjszaka szögezzék ki a bíróság kapujára és a nagyobb épületekre városszerte, hogy reggel az emberek rögtön olvashassák. Ha elkapjuk azt a rafinált gonosztevőt, talán előreléphetünk.

Másnap reggel, miközben a bíró Hung társaságában a reggelijét fogyasztotta irodájában, belépett a főporoszló, és jelentette, hogy a két hajótulajdonos, Ku és Ji sürgősen kihallgatást kér.

– Mondd meg nekik – felelte a bíró kurtán –, hogy jelenjenek meg a reggeli meghallgatáson! – Bármi mondandójuk van, nyilvánosan előadhatják.

Aztán megérkezett Ma Dzsung és Csiao Tai, majd a nyomukban Tang, aki még rosszabb bőrben volt, mint korábban: arca egész hamuszürkévé változott, reszkető kezének alig tudott parancsolni. Dadogva kezdte:

– Ez... ez szörnyű! Ebben a járásban amióta élek, nem fordult elő ilyen gázság! Hogy megtámadják a bíróság két tisztjét! Hát én...

– Nem kell aggódni – szakította félbe a sirámokat Di bíró. – A két segédem tud magára vigyázni.

A két jó barátnak ez láthatóan jólesett. Ma Dzsung keze már nem volt felkötve, és Csiao Tai szeme is valamivel jobban nézett ki, bár monoklija a szivárvány minden színét felvonultatta.

Épp amikor a bíró forró kendővel törölgette az arcát, megszólalt a gong. Hung segített gazdájának az öltözésben, aztán együttesen átvonultak a tárgyalóterembe.

A korai időpont ellenére zsúfolásig telt a helyiség. A keleti kapu közelében lakók már hallották hírét a koreai dereglyén lezajlott csetepaténak, de a Po Kai ellen kiadott körözést is sokan olvasták. Mialatt a szükséges formákat ellenőrizte, a bíró magában nyugtázta, hogy a legelső sorban ott áll Cao professzor, Ji Pen és Ku Meng-pin.

Amint a kalapácsütés jelezte, hogy a meghallgatás elkezdődött, nagy szakállát dühösen lobogtatva előlépett Cao professzor, letérdelt a pulpitus elé, és zaklatottan belevágott a mondandójába:

– Nagytiszteletű bíró úr, szörnyű dolog történt mára virradóra! Késő éjjel a fiam arra ébredt, hogy nyerítenek a lovak a kertkapu melletti istállóban. Kiment hozzájuk, és azt tapasztalta, hogy nagyon

nyugtalanok. Fölébresztette a kapust, aztán magához vett egy kardot, és elindult, hogy körülnézzen a fák közt a ház körül, hátha tolvaj bujkál valahol. Aztán hirtelen valami súlyos zuhant a hátára. A vállába hegyes karmok vájtak, ő pedig arccal előre a földre bukott. Utoljára még fogak csattogását hallotta a tarkójánál, aztán elvesztette az eszméletét. A fejét beleütötte egy éles kőbe. Szerencséjére a kapus épp akkor rohant ki egy égő fáklyával. Látta, ahogy egy sötét árny tűnik el az erdőben. A fiamat ágyba fektették, és bekötötték. A vállsérülése nem volt komoly, de a homlokán mély seb tátongott. Reggel rövid időre eszméletre tért, aztán önkívületi állapotba került. Sen doktor hajnalban megvizsgálta, és súlyosnak ítélte az állapotát. Bíró úr! Méltatlan személyem ragaszkodik hozzá, hogy a bíróság minden szükséges lépést tegyen meg a járásban garázdálkodó emberevő tigris felkutatására és elpusztítására.

A hallgatóság sorain egyetértő moraj futott át.

– A bíróság – jelentette ki Di bíró – még ma délelőtt vadászokat küld ki, hogy a bestiát megtalálják.

Amint Cao professzor újra elfoglalta helyét az első sorban, előlépett Ji Pen, és letérdelt. Miután nevét és foglalkozását már korábban jegyzőkönyvbe mondta, így kezdte:

– Méltatlan szolgád elolvasta ma reggel az ügyvezetőjével, Po Kaival kapcsolatos hirdetményt. A szóbeszéd szerint nevezett Po Kai egy koreai dereglyén csetepatéba keveredett. Szeretném kijelenteni, hogy nevezett Po Kai kicsapongó életet élő, szeszélyes és különc személy, és kénytelen vagyok munkaidőn kívüli viselt dolgaival kapcsolatban minden felelősséget elhárítani!

– Mikor és milyen körülmények között vetted alkalmazásba a Po Kai nevű egyént? – kérdezte Di bíró.

– Körülbelül tíz nappal ezelőtt keresett fel, bíró úr – válaszolt Ji Pen. – A fővárosban élő híres tudóstól, Cao Fen úrtól hozott ajánlólevelet, aki kedves barátom, Cao Ho-hszen professzor unokatestvére. Azt állította, hogy elvált a feleségétől, és egy ideig szeretné kerülni a fővárost, ahol a volt felesége családja minduntalan zaklatja. Hamar kiderült róla, hogy léha és részeges alak, de rendkívüli üzleti érzéssel megáldva. Amikor reggel elolvastam a körözést, behívtam a háznagyomat, és megkérdeztem, mikor látta utoljára Po Kait. Azt felelte, hogy a

nevezett nagyon későn ért haza az éjjel, bement a negyedik udvarból nyíló lakrészébe, de nem sokkal utána egy lapos dobozzal a kezében újra távozott. Miután a háznagy már hozzászokott Po Kai nem hétköznapi viselkedéséhez, egyáltalán nem tulajdonított ennek jelentőséget, de arra felfigyelt, hogy nagyon sietett. Mielőtt idejöttem a bíróságra, átkutattam a szobáját, és úgy találtam, hogy semmi nem hiányzik, csak az a bördoboz, amelyben a papírjait szokta tartani. Minden ruhája és személyes holmija érintetlenül ott volt.

Ji Pen itt kis szünetet tartott, majd így fejezte be:

– Bíró úr, szeretném jegyzőkönyvbe vétetni a nyilatkozatomat, miszerint nem vagyok felelős Po Kai azon cselekedeteiért, amelyekre nem én adtam utasítást.

– Fölvesszük a jegyzőkönyvbe – felelte Di bíró hűvösen –, de az én kiegészítésemmel együtt, amelyet most azonnal meghallgatsz! Nem fogadom el a nyilatkozatot, és ezennel kijelentem, hogy én teljes mértékben felelősnek tartalak mindazért, amit az ügyvezetőd tett vagy nem tett. A te szolgálatodban állt és a te fedeled alatt lakott. Része volt a két segédem ellen gondosan előkészített gyilkossági kísérletben. És most a te feladatod bebizonyítani, hogy a magad részéről nincs közöd az összeesküvéshez!

– Hogy bizonyíthatnám, bíró úr? – jajveszékelt Ji Pen. – Én nem tudok az egészről semmit! Törvénytisztelő polgár vagyok! Hiszen a múltkor is külön azért jöttem el hozzád, nagytiszteletű bíró úr, hogy beszámoljak a...

– Az az egész szándékos félrevezetés volt! – szakította félbe Di bíró keményen. – Azontúl nekem azt is jelentették, hogy a palotád környékén, a második csatornahíd közelében igen különös dolgok történnek. További rendelkezésig házi őrizetben maradsz!

Ji Pen tiltakozott volna, de alighogy a száját nyitotta, a főporoszló ráfordult, hogy maradjon csöndben. Két fegyveres a testőrlaktanyába indult vele, hogy ott várja meg, amíg Di bíró megszabja a házi őrizet pontos feltételeit.

Amikor Ji Pent elvezették, Ku Meng-pin térdelt le a pulpitus elé.

– Érdemtelen személyem valamelyest más álláspontot képvisel, mint barátom és kollégám, Ji Pen. Mivelhogy ügyvezetőm, a koreai nemzetiségű Kim Szang is részese volt a hajón kialakult csetepaténak, méltatlan szolgád szeretné nyomatékosan kijelenteni,

hogy meggyőződése szerint teljes felelősséggel tartozik mindazért, amit nevezett Kim Szang tett – beleértve mindazt is, ami munkaidőn kívül történt. Bejelentem, nagytiszteletű bíró úr, hogy a koreai dereglye, amelyen a gyalázatos események zajlottak, az én tulajdonomban volt, a három matróz pedig az én alkalmazásomban állt. A szárazdokkot felügyelő munkavezető megerősítette, hogy tegnap vacsoraidőben Kim Szang lejött a kikötőbe, és az úti cél megjelölése nélkül elrendelte, hogy a dereglye evezzen ki a nyílt vízre. Mondanom sem kell, hogy nem az én parancsomra, sőt kifejezetten a tudtomon kívül cselekedett. Azonban személyesen fogom a legalaposabban kivizsgálni ezt a gyalázatot, és örömmel veszem, ha e bíróság néhány tapasztalt személyt küld a dokkokba és a házamba, hogy minden lépésemet figyelemmel kísérik.

– A bíróság értékeli Ku Meng-pin együttműködő hozzáállását. Amint a csetepaté kivizsgálása lezárult, az említett Kim Szang holttestét hozzád szállítatjuk, hogy onnan a legközelebbi hozzátartozóhoz továbbítsd, aki majd eltemetteti.

A bíró már épp bezárta volna a meghallgatást, amikor mozgolódást észlelt a hallgatóság soraiban. Egy cifra piros mintával díszített fekete ruhát viselő, közönséges arcú, magas asszony tört utat a tömegben, egy lefátyolozott nőt vonszolva maga után. Amikor a fekete ruhás letérdelt, a másik lehajtott fejjel állva maradt mellette.

– Méltatlan személyem – kezdte a közönséges arcú – tisztelettel megnevezi magát: Liao asszony, a keleti kapun kívül horgonyzó ötödik virágos hajó tulajdonosa. Bűnözőt hozok eléd, nagytiszteletű bíró úr.

A bíró előrehajolt, és alaposan megnézte magának a lefátyolozott arcú, karcsú nőt. Jócskán meglepte, amit hallott, mert a bordélytulajdonosok általában a maguk eszközeivel tökéletesen el szoktak rendezni minden vitás ügyet a renitenskedő prostituáltakkal.

– Hogy hívják ezt a lányt? – kérdezte. – És milyen vádat hozol fel ellene?

– Makacsul megtagadja, hogy elárulja a nevét, bíró úr! – kiáltotta a nő. – És...

– Gondolom, tisztában vagy vele – szakította félbe Di bíró szigorúan –, hogy egyetlen lányt sem dolgoztathatsz a

műintézményedben, amíg meg nem állapítottad a személyazonosságát!

Az asszony gyorsan a padlóhoz ütötte a homlokát, és siránkozni kezdett:

– Esedezem a bocsánatodért, bíró úr, és százszor is esedezem! Azzal kellett volna kezdenem, hogy *nem* alkalmaztam prostituáltként! Elmondom a teljes igazságot, bíró úr, elmondom, mi történt. Tizenötödikén kora hajnalban Po Kai úr odajön a hajómra ezzel a lánnyal, aki szerzetesköntösbe van öltözve. Azt mondja, ez itten az új ágyasa, akit előző éjjel vitt haza. De az első számú felesége nem tűri meg a házban, cafatokra tépte a ruháját, sértegette, és sehogy se hajlandó jobb belátásra térni, hiába vitatkozott vele Po Kai úr egész álló éjjel. Azt mondja, beletelik pár napba, amíg a feleségét meggyőzi, és azt szeretné, ha a lány a hajómon maradhatna, amíg minden elrendeződik. Azzal ad nekem egy kis pénzt, hogy kerítsek a lánynak rendes ruhát, mert csak ez a csuha van rajta. És hát Po Kai törzsvendég, bíró úr, ráadásul Ji Pen hajótulajdonosnak dolgozik, márpedig a matrózok is törzsvendégek, hát mit tehet egy szegény, magányos asszony, persze hogy igent mondtam. Ráadok akkor erre a néمبرre egy csinos kis ruhát, és kijelölök neki egy jó kabint, ahol egyedül ellehet. És amikor a segédem azt mondja: „Ha már itt van, éppenséggel vendégeket is fogadhatna, hogy ne jöjjön ki a gyakorlatból, aztán úgyse meri majd elárulni Po Kainak”, én erre rögtön nemet mondom! Én, bíró úr, megtartom az ígéreteimet, az én üzletemben ez alapelv! Közben meg azt is folyton mondom, bíró úr, hogy viszont első a törvény! Úgyhogy amikor ma reggel beáll mellénk a zöldséges csónakja, és az árus elmondja, hogy Po Kai ellen körözést adtak ki, én azonmód hívom a segédemet, hogy „Ide hallgass, még ha ez a lány nem bűnöző, akkor is tudni fogja, hogy a nagytiszteletű bíró úr hol találhatja meg Po Kait, ezért kötelességem odavinni”. Így aztán idehoztam a bíróságra, uram!

Di bíró izgatottan fölegyenesedett a székében, és így szólt a lefátyolozott nőhöz:

– Vesd le a fátylat, közöld a nevedet, és részletezd, milyen viszony fűz a bűnöző Po Kaihoz!

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

*Amelyben egy asszony
döbbenetes történetet ad elő, egy öregember pedig
különös bűnéről vall*

Az asszony fölemelte a fejét, és egy fájdalmas gesztussal fölemelte a fátylat. Húsz év körüli, csinos lány komoly értelmet sugárzó, barátságos arca tűnt elő. Halkan szólalt meg:

– Méltatlan szolgád neve, uram, Ku asszony, lánykori nevén Cao.

A közönség soraiból döbbenet kiáltások hallatszottak. Ku Meng-pin előresietett, egyetlen kutató pillantással végigmérte a feleségét, majd falfehér arccal visszalépett az első sorba.

– Bejelentették nálunk az eltűnéseidet – mondta higgadtan Di bíró. – Meséld el részletesen, mi történt onnan kezdve, hogy tizennegyediken délután magad mögött hagytad az öcsédet.

Ku asszony elkínzott tekintettel nézett a bíróra.

– *Mindent* el kell mondanom, bíró úr? – kérdezte. – Jobban szeretném, ha...

– Igen, Ku asszony, mindent! – felelte a bíró keményen. – Eltűnéseid közvetlenül összefügg legalább egy gyilkossággal, de valószínűleg egyéb főbenjáró bűnökkel is összefüggésbe hozható. Hallgatlak.

A lány egy darabig habozott, majd belekezdett:

– Amikor jobbra fordultam az országút irányába, összetalálkoztam szomszédunkkal, Fan Csunggal és szolgájával. Látásból már ismertem, nem láttam hát okát, hogy ne viszonzam udvarias köszönését. Megkérdezte, hová tartok, én pedig elmondtam, hogy megyek vissza a városba, és hogy az öcsém nemsokára utolér. Ám hiába vártam, nem jött, ezért visszamentünk a kereszteződésig, és végigkémleltük az utat, de nyomát sem láttuk. Gondoltam, miután az országút közelében váltunk el, talán azt hitte, onnan már nincs szükségem kíséretre, és hazament a mezőn át.

Fan megjegyezte, hogy ő is a városba tart, és fölajánlotta, hogy elkísér. Azt mondta, ő a földúton megy. Bizonygatta, hogy rendbe hozták, és ha levágjuk a vargabetűt, sok időt megtakaríthatunk. Miután az elhagyott templom előtt nem szívesen haladtam volna el egyedül, elfogadtam a felajánlását. Amikor odaértünk ahhoz a kis kunyhóhoz, amely Fan birtokának a határát jelzi, közölte, hogy üzenetet kell átadnia a bérőjének, és azt ajánlotta, addig pihenjek meg a kunyhóban. Leszálltam a nyeregből, és leültem odabent egy kisszékre. Fan beszélt valamit a szolgájával odakint, aztán visszajött hozzám. Gonoszul meregette rám a szemét, és azt mondta, előreküldte a szolgát, mert szeretne kicsit kettesben maradni velem.

Itt Ku asszony megállt egy pillanatra; arcát vörösre festette a düh pírja. Aztán halkán folytatta:

– Magához húzott, de én ellöktem, és figyelmeztettem, hogy segítségért kiáltok, ha nem hagy békén. Erre ő hangosan fölnevetett, mondván, a tudómet kiordibálhatom, akkor se hall meg senki, úgyhogy jobban járok, ha kedves leszek hozzá. Nagy hévvel elkezdte leszaggatni a ruhámat; megpróbáltam védekezni, ahogy tudtam, de ő sokkal erősebb volt. Miután sikerült levetkőztetnie, a selyemövemmel hátrakötötte a kezemet, és rálökött a farakásra. Kénytelen voltam elviselni az undorító ölelését. Utána eloldozta a kezemet, és rám szólt, hogy öltözzem föl. Azt mondta, tetszem neki, úgyhogy vele kell töltenem az éjszakát a tanyáján, aztán másnap bevisz a városba, a férjemnek pedig előad valami jó kis mesét, és senki nem fog megtudni semmit. Nem voltak kétségeim, hogy ki vagyok szolgáltatva a förtelmes gazember kényének-kedvének. A tanyán megvacsoráztunk, aztán lefeküdtünk. Amint Fan elaludt, rögtön föl akartam kelni, és hazaszökni apám házába. De egyszerre azt láttam, hogy nyílik az ablak, és bemászik egy jól megtermett haramia, kezében sarlóval. Nagyon megrettentem, fölráztam Fangt, de a férfi nagy ugrással ott termett, és egyetlen csapással elvágta a torkát. Fan teste félig rám omlott, sugárban ömlött a vére, beborította az arcomat, a mellemet...

Ku asszony a tenyerébe temette az arcát. A bíró intésére a főporoszló egy csésze keserű teával kínálta, de az asszony megrázta a fejét, és így folytatta:

– A férfi akkor azt sziszegte: „Most te jössz, te hűtlen szajha!” Mindenféle egyéb ocsmányságokat is üvöltött, átnyúlt az ágy fölött, megragadta a hajamat, hátrafeszítette a fejemet, és lesújtott a torkomra a sarlóval. A fejem mellett nagy koppanást hallottam, aztán elveszítettem az eszméletemet. Arra tértem magamhoz, hogy egy hepehupás úton döcögő taligán fekszem. Megértettem, hogy a sarló hegye beleütközött az ágy szélébe, ezért az éle épp csak megkarcolta a torkomat. Miután a gyilkos láthatóan azt hitte, hogy engem is megölt, halottnak tettem magam. A taliga egyszer csak megállt, megbillent, és én a holttesttel együtt a földre csúsztam. A gyilkos ránk szórt pár száraz gallyat, aztán hallottam, hogy a kézikocsi távolodik. Nem mertem kinyitni a szemem, úgyhogy nem tudom megmondani, ki lehetett a gyilkos – amikor a hálósobában megjelent, cserzett bőrű, vékony arcot láttam, de ez lehetett a sarokban égő olajmécses miatt is. Föltápászkodtam, és körülnéztem. A holdfényben megláttam, hogy az eperfák alatt vagyok, nem messze Fan tanyájától. Egyszer csak megpillantottam egy szerzetest, aki a város irányából jött a földúton. Miután egy szál ágyékkötőn kívül semmi nem volt rajtam, el akartam bújni egy fa mögé, de már észrevett, és futva közeledett. Megállt, a botjára támaszkodva lenézett Fan holttestére, és azt mondta: „Megölted a szeretődöt, mi? Legjobb lesz, ha eljössz velem az elhagyatott templomba, és engem is elszórakoztatsz kicsit! Ha így lesz, nem árulom el a titkodat, ígérem!” Magához akart húzni. Ijedtemben nagyot sikoltottam. Abban a pillanatban megjelent egy másik férfi, mintha a semmiből tűnt volna elő, és rárivallt a szerzetesre: „Ki mondta, hogy a templomot nők megerőszakolására használhatod?! Halljam!” Azzal előhúzott a ruhaujjából egy hosszú kést. A szerzetes elkáromkodta magát, és fölemelte a botját, de hirtelen elakadt a lélegzete, a szívéhez kapott, és a földre zuhant. A másik azonnal fölé hajolt, és amikor fölegyenesedett, valamit dörmögött a balszerencséről.

– Mit gondolsz – szakította félbe a bíró –, ismerhette a jövevény a szerzetest?

– Nem tudnám megmondani, bíró úr – válaszolta Ku asszony. – Olyan gyorsan történt minden, és a szerzetes nem szólította a nevén. Később megtudtam, hogy Po Kainak hívják. Kikérdezett,

hogymi ez az egész. A meztelen testemre egy pillantást sem vetett, és úgy beszélt, mint egy tanult ember. Elnyűtt ruhája ellenére valahogy tekintély áradt belőle, úgy döntöttem, megbízhatom benne, úgyhogy mindent elmeséltem neki részletesen. Fölajánlotta, hogy hazavisz apámhoz vagy a férjemhez, ők majd tudni fogják, mi a teendő. Őszintén elmondtam, hogy egyiküknek sem tudnék a szemébe nézni. Félőrült állapotban voltam, úgy éreztem, időre van szükségem, hogy összeszedjem a gondolataimat. Megkérdeztem, el tudna-e rejteni valahol egyikét napra. Közben bejelentheti Fan megölését anélkül, hogy rólam említést kéne tennie – hiszen biztosra vettem, hogy a gyilkos összetévesztett valakivel. Azt felelte, a gyilkossággal ő nem törődik, de ha el szeretnék rejtőzni, abban segít. Hozzátette, hogy ő maga másokkal együtt lakik, közönséges fogadóba pedig nem engednének be egy magányos nőt az éjszaka közepén. Egyetlen megoldás jut eszébe: szobát bérel nekem az egyik úszó bordélyban; ott nem szokás kérdéseket fölteni, különben is előad majd valami hihető mesét. Aztán azt mondta, eltemeti a holttesteket az eperfák alatt, ott napokig senki nem bukkan rájuk, én pedig azalatt eldönthetem, akarok-e bejelentést tenni a bíróságon. Lehúzta a szerzetes köntösét, és azt mondta, vegyem magamra, csak előbb az ágyékkötőmmel töröljem le a vért az arcomról és a mellemről. Mire visszaért, én is elkészültem. Egy erdei ösvényen elvezetett oda, ahol följebb, az út mellett, a lovát kipányvázta. Maga mögé ültetett a nyeregbe, és visszalovagolt a városba. A csatornánál csónakot bérelt, azzal elvitt a keleti fal tövében horgonyzó úszó bordélyokhoz.

RH
&

Egy lányt meglepnek az eperfák alatt

– Hogy engedtek át az örök a városkapunál? – kérdezte a bíró.

– Po Kai bekopogott a déli kapun – felelte Ku asszony –, de nagyon részegnek tette magát. Az örök jól ismerték. Ő odakiabált valamit, hogy *friss tehetséget* hoz magával a városba. Az örök rám parancsoltak, hogy húzzam el a kámzsát az arcomból, aztán mikor látták, hogy tényleg nő vagyok, nevettek, durván elviccelődtek Po Kai kópéságain, de aztán továbbengedtek bennünket. Po Kai bérelt nekem egy kabint a hajón. Nem hallottam, milyen magyarázatot adott a főnök asszonynak, mert suttogva beszéltek, de azt tisztán láttam, hogy négy ezüstöt nyújtott át neki. Az asszony rendesen bánt velem; amikor elmondtam neki, hogy nem szabad teherbe esnem, még gyógyszert is adott, mondván, gyorsan szedjem be. Lassan elmúlt a rettegésem, elhatároztam, hogy amint Po Kai visszajön, megkérem, hogy vigyen el apámhoz. Ma reggel ez az asszony bejött a szobámba az emberével, és azt mondta: Po Kai bűnöző, már le is tartóztatták. Hozzátette, hogy ruhára és szállásra csak kis előleget kapott tőle, úgyhogy a tartozást le kell dolgoznom a bordélyban. Dühösen azt válaszoltam, hogy négy ezüst bőven fedezi a költségeket, sőt marad is belőle, én pedig azonnal el akarom hagyni a hajót. Amikor erre az asszony szólt a segédjének, hogy hozza a korbácsot, azt gondoltam, minden jobb, mint ezeknek az embereknek a markában vergődni, ezért azt hazudtam az asszonynak, hogy tanúja voltam a bűncselekménynek, amit Po Kai elkövetett, sőt a többi büntettéről is mindent tudok. Akkor az asszony rettenetesen megrémült, és azt mondta a társának, hogy nagyon meggyűlik a bajuk a hatóságokkal, ha nem hurcolnak be a bíróságra. Így aztán idehozott a nagytiszteletű bíró úr színe elé. Világosan látom, hogy meg kellett volna fogadnom Po Kai tanácsát; nem tudom, miféle bűn terheli, én csak annyit mondhatok, hogy hozzám nagyon jó volt. Azonnal be kellett volna számolnom mindenről, de amit átéltem, nagyon mélyen felkavart, és szükségem volt rá, hogy kipihten, megnyugodva végiggondolhassam, mi a teendő.

Mialatt az írnok visszaolvasta a lejegyzett vallomást, a bíró azon morfondírozott, hogy a fiatal lány mindvégig természetesen viselkedett, és nyílt tekintettel, őszintén mesélte el a történetet, amely minden ismert tényvel összhangban volt. Most már tudja, hogyan született a friss, mély bevágás, amelyet az ágy fakeretén

talált; az is érthetőbbé vált, miért nem jött rá Ah Kvang, hogy áldozata nem Szu-nyang: hiszen amikor őt vette célba a sarlóval, az ágy másik oldalán állt, a lány arcát pedig felismerhetetlenné tette Fan ráfröccsent vére. Az sem meglepő, hogy Po Kai ilyen segítőkész volt: ez a bíró gyanúját látszott igazolni, miszerint a részeges költő sötét ügyleteiben Cao professzor a cinkosa. Po Kai kétségkívül informálta a professzort, hogy a lánya véletlenül tanúja lett, amint ő egyik szerzetes bűntársukkal találkozott, de sebaj: sikerült úgy intéznie, hogy a lány pár napig ne legyen az útjukban. Ez egyben azt is megmagyarázza, miért hagyta olyan hidegen Cao professzort a lánya balvégzete: hiszen mindvégig tudhatta, hogy biztonságban van.

Miután Ku asszony rátette hüvelykujja lenyomatát a dokumentumra, a bíró így szólt:

– Ku asszony válogatott szörnyűségeken ment keresztül. Azt hiszem, senki nem állíthatja nyugodt lélekkel, hogy hasonló körülmények között bölcsebben cselekedett volna. Nem vagyok hajlandó szórszálhasogató jogi okoskodásba kezdeni, hogy vajon mekkora bűnnek számít, ha egy asszony elmulasztja bejelenteni azt a gyilkosságot, amelynek áldozata néhány órával korábban éppen őellene követte el a nemi erőszak főben járó bűnét. Nem az a feladatom, hogy a jogtudomány szakértőit kutatási témával lássam el. Ellenben az a feladatom, hogy igazságot szolgáltatassak, és hogy elősegítsem a bűntett okozta károk enyhítését. Ennek értelmében ítéletem a következő: a bíróság nem emel vádat ellened, és ezennel visszaadunk férjednek, Ku Meng-pin úrnak.

Amikor Ku előrelépett, a felesége ránézett. De a férfi rá se hederített, és kényszeredetten azt kérdezte:

– Bíró úr, bizonyítja-e valami, hogy a feleségemet valóban megerőszakolták, és nem önként adta át magát a gaz ölelésének?

Ku asszony szeme elkerekedett a döbbenettől, de Di bíró nyugodt hangon vágta rá:

– Igen! – azzal elővette ruhaujjából a zsebkendőt, és folytatta: – Ezt a zsebkendőt – amelyről éppen te jelentetted ki, hogy a feleségedé – nem az út szélén találtam, ahogyan korábban állítottam, hanem éppenséggel azon a bizonyos farakáson a Fan birtokán álló kunyhóban.

Ku beharapta az ajkát, aztán így szólt:

– Ha ez így van, akkor méltatlan szolgád elhiszi, hogy felesége igazat mondott. De a családomban nemzedékek óta érvényes becsületkódex értelmében az erőszak után azonnal öngyilkosságot kellett volna elkövetnie! Miután ezt nem tette meg, szégyent hozott a házamra, ezért itt és most hivatalosan kijelentem, hogy kénytelen vagyok kitagadni.

– Jogodban áll – mondta Di bíró. – A válást szabályosan nyilvántartásba fogjuk venni. Cao Ho-hszien lépjen elő!

Cao professzor letérdelt a pulpitus elé, de közben a szakállába dörmögött.

– Hajlandó vagy-e visszavenni elvált lányodat? – kérdezte a bíró.

– Szilárd meggyőződéselem – kezdte Cao professzor nagy hangon –, hogy ahol erkölcsi alapelvekről van szó, ott az ember habozás nélkül köteles feláldozni a személyes érzéseit! Ráadásul a közfigyelem fókuszában élő polgárként úgy érzem, példát kell mutatnom másoknak, még ha ez nekem, mint apának, elmondhatatlan fájdalmat okoz is. Bíró úr, én nem fogadhatok vissza egy olyan lányt, aki vétett szent erkölcsi szabályaink ellen!

– Így fogjuk jegyzőkönyvbe venni! – mondta Di bíró hűvösen. – Cao kisasszonynak a járásfőnökség épületében nyújtunk menedéket, ameddig megtaláljuk számára a megfelelő megoldást.

Intett Hung törvénybiztosnak, hogy vezesse el Cao kisasszonyt, aztán a bordély tulajdonosnőjéhez fordult.

– Az, hogy a lányt prostitúcióra akartad kényszeríteni, bűnnek minősül. De miután ma reggelig nem háborgattad, és mert legalább *valamennyire* tisztában vagy a bírósággal szembeni kötelességeiddel, most az egyszer szemet hunyok. Ám ha bármiféle panasz érkezik rád, megkorbácsoltatlak és bevonom az engedélyedet. Ez vonatkozik a többiekre is, közöld velük!

Az asszony sietve távozott. Di bíró kalapácsával az asztalra koppantott, és ezzel a meghallgatás lezárult. Ahogy az emelvényről lelépett, szöveget ütött a fejébe, hogy Tangot sehol sem látta. Amikor erre rákérdezett, Ma Dzsung válaszolt:

– Amikor még az elején Cao professzor bejelentést tett a fiával kapcsolatban, Tang motyogott valamit, hogy rosszul érzi magát, és eltűnt.

– Kezd az agyamra menni ez a fickó! – mondta bosszúsan Di bíró. – Ha ez így megy tovább, nyugdíjba kell küldenem!

A dolgozószobájában ott találta Hung törvénybiztost és Cao kisasszonyt. Megkérte Ma Dzungot és Csiao Tait, hogy várjanak kicsit a folyosón, és lendületesen leült az íróasztalhoz.

– Nos, Cao kisasszony, akkor most lássuk, miben tudunk segíteni – kezdte teketória nélkül. – Először is: mire vágnál leginkább?

A lány szája széle remegni kezdett, de hamar úrrá lett magán, és lassan megszólalt:

– Most már én is látom, hogy szent társadalmi rendünk alapelvei értelmében tényleg meg kell ölnöm magam. De bevallom, ott és akkor az öngyilkosság gondolata föl sem merült bennem.

Bágyadtan elmosolyodott, aztán folytatta:

– Ha egyáltalán *bárm*i megfordult a fejemben odakint a tanyán, leginkább az, hogyan lehet így tovább élni! Nem mintha félnék a haláltól, de gyűlölök olyat tenni, aminek az értelme nem világos előttem. Esedezem, bíró úr, ne tagadd meg tőlem bölcs tanácsodat.

– A konfuciánus tantételek értelmében – kezdte Di bíró – egy asszony valóban köteles tisztának és szeplőtelennek megőrizni magát. Én azonban gyakran elgondolkozom, hogy ezt a követelményt talán sokkal inkább a lélek tisztaságára kellene vonatkoztatni, mintsem a testére. Akárhogy van is, tanítónk, Konfucius azt is mondta, hogy „az emberiesség legyen a legfőbb mérce”. Én a magam részéről szilárdan meg vagyok arról győződve, Cao kisasszony, hogy minden tantételt és diktátumot e nemes szavak fényében kell értelmezni.

Cao kisasszony hálásan nézett a bíróra. Egy pillanatig elgondolkozott, aztán azt mondta:

– Azt hiszem, az volna a legjobb, ha apácának mennék.

– Miután mindeddig soha nem éreztél elhivatottságot – intette a bíró –, a vallási kötelék csak menekülés volna. Annál pedig egy ilyen értelmes ifjú hölgy többre érdemes! Mit szólnál hozzá, ha beajánlanálak egy fővárosi barátomhoz, tanítónak a lányai mellé? Idővel bizonyára azt is el tudná rendezni, hogy méltóképp menj férjhez másodszor.

Cao kisasszony szégyenlősen válaszolt:

– Mélységes hálával tölt el, bíró úr, hogy így szíveden viseled a sorsomat. De rövid házasságom Ku úrral kudarcnak bizonyult, és attól, ami a tanyán történt velem, meg amit a virágos hajón szándékaim ellenére láttam és hallottam... örökre viszolygással tölt el a... a férfi és nő közötti kapcsolat pusztá gondolata is. Úgy érzem, egyedül a kolostor lenne a nekem való hely.

– Túl fiatal vagy még, hogy olyan szavakat használj, mint „örökre”! – ingatta a fejét komolyan Di bíró. – De nem való kettőnknek efféle dolgokról társalogni, Cao kisasszony. Egy-két héten belül megérkezik a családom, és ragaszkodom hozzá, hogy első asszonyommal alaposan meghányjátok-vessétek a terveidet, mielőtt döntésre jutsz. Addig a bírósági orvos szakértő, Sen doktor házában fogsz lakni. Úgy hallom, felesége barátságos és ügyes asszony, a lányuk pedig jó társaságod lesz. Törvénybiztos, kísérd oda Cao kisasszonyt.

A lány mélyen meghajolt, és Hung törvénybiztossal együtt távozott. Aztán belépett Ma Dzsung és Csiao Tai.

– Hallottad Cao professzor panaszát – fordult a bíró az utóbbihoz. – Sajnálom azt a fiút; nagyon rokonszenves fiatalembernek tűnt. Különben is megérdemelték már egy szabadnapot, mi volna, ha magad mellé vennél pár jó vadászt az őrszemélyzetből, és körülnéznétek a vidéken, hátha sikerül kilőni azt a tigrist? Te itt maradhatsz, Ma Dzsung. Kiadod a főporoszlónak, hogyan szervezze meg az öt előjáróval Po Kai felkutatását, aztán lepihenhetsz és ápolhatod a sérült karodat. Legközelebb csak késő este lesz rátok szükségem, amikor majd átmegyünk a Fehér Felhő templomába a szertartásra.

Csiao Tai lelkesen bólogatott, de Ma Dzsung rámordult:

– Nélkülem, testvér, nem mész sehová! Ha nem vagyok ott, ki fogja a tigris farkát, amíg te kupán vered?

A két barát nevetve kiment.

A bíró egyedül maradt a különféle dokumentumokkal alaposan megrakott íróasztala mögött. Fölütötte a földadóval kapcsolatos aktákat tartalmazó vaskos dossziét. Úgy érezte, valamivel el kell terelnie a figyelmét, mielőtt hozzáfogna, hogy megeméssze és rendszerbe illessze az újonnan napvilágra került tényeket. De nem

sokat lapozgathatott, mert hamarosan kopogtak, és rémült arccal belépett a főporoszló.

– Bíró úr! Tang úr mérget vett be, és haldoklik! – jelentette izgatottan. – Veled szeretne beszélni, uram!

Di bíró föl pattant, és a főporoszlóval együtt rohanvást elindult a kapuhoz. Miközben az út másik oldalán álló fogadó felé tartottak, megkérdezte:

– Nincs megfelelő ellenmérget?

– Nem hajlandó elárulni, mit vett be – felelte a főporoszló zihálva.

– És megvárta, amíg elkezdi hatni!

Az emeleti folyosón egy idős asszony térdre vetette magát a bíró lábánál, és könyörgött, hogy bocsásson meg a férjének. Di bíró szólt pár kedves szót, aztán hagyta, hogy az asszony bevezesse a tágas hálószobába.

Tang lehunyt szemmel feküdt. Felesége az ágy szélére ült, és halkán mondott neki valamit. Tang kinyitotta a szemét; megkönnyebbülten sóhajtott fel, ahogy a bírót megpillantotta.

– Hagyj minket magunkra! – szólt oda elhaló hangon a feleségének.

Az asszony felállt, kiment, a bíró foglalta el a helyét. Tang hosszan, fürkészően nézte, aztán elkínzott hangon belekezdett:

– Ez a mérget fokozatosan megbénítja a testet. A lábam már zsiBAD. De az elmém még teljesen tiszta. Szeretném elmesélni, mit tettem, aztán fel akarok tenni egy kérdést.

– Van valami, amit nem árultál el a járásfőnök elleni merényletről? – kérdezte gyorsan a bíró.

Tang lassan megcsóválta a fejét.

– Mindent elmondtam, amit tudok – felelte. – Épp eléggé nyomasztanak a saját bűneim ahhoz, hogy a másoké aggasszon. De az a gyilkosság, aztán a kísértetlány megjelenése mélyen megrázott. És amikor zaklatott vagyok, nem tudom kordában tartani azt a... azt a másikat. Aztán megölték Fant. Az egyetlen élő embert, aki iránt igazán éreztem valamit. Én...

– Tudok arról, ami köztetek volt – szakította félbe Di bíró. – Arra megyünk, amerre a természet bennünket vezet. Ha két felnőtt ember ily módon rátalál egymásra, az csakis az ő dolguk. Ez ne nyomasszon.

– Egyáltalán nem erről van szó – rázta a fejét Tang. – Csak azért hoztam szóba, hogy mutassam: nyugtalan voltam, és szorongó. És ha valamiért gyengének érzem magam, olyankor ott bent, az a másik, túlerőbe kerül. Főleg, amikor úgy ragyog a hold az égen.

Nehezen vette a levegőt. Mélyet sóhajtott, aztán folytatta:

– Ennyi év alatt nagyon jól kiismertem. Az összes piszkos trükkjével együtt. Ráadásul egyszer megtaláltam a nagyapám naplóját, és kiderült, hogy ő is küzdött vele. Apámat békén hagyta, de a nagyapám végül fölakasztotta magát. Eljutott odáig, ahonnan már nem volt képes tovább élni. Mint ahogy végül én is bevettem a mérget. De most, most végre nem lesz hová költöznie! Mert nekem nincs gyerekem. Velem együtt ő is el fog pusztulni!

Tang beesett arcára torz mosoly ült ki. Di bíró szánakozva nézte. Beosztottja józan esze láthatóan útra kelt már. A haldokló egy darabig a levegőbe bámult. Hirtelen fölnézett a bíróra, tekintetéből sütött a rettegés.

– Kúszik fölfelé a méreg – mondta feszülten. – Sietnem kell! Elmesélem, hogy szokott történni. Fölbredek az éjszaka közepén, a mellkasomban szorítást érzek. Fölkelek, le-föl járkálok a szobában. Le-föl, le-föl. De a szoba egyre szűkebb; friss levegőre vágyom. Ki kell mennem, ki az utcára. De az utca is összeszűkül, a házsorok, a magas falak fölém tornyosulnak, agyon akarnak nyomni... Rémisztő pánikot érzek; alig kapok levegőt. És akkor, épp ahogy azt érzem, mindjárt megfulladok, ő átveszi az uralmat.

Nagyot sóhajtott, úgy tűnt, kicsit megnyugodott.

– És olyankor fölmásztam a városfalra, és a másik oldalon leugrottam, ahogy tegnap este is. Kint, a nyílt terepen az ereimben szétáradt a pezsgő, vadul lüktető vér. Erősnek, felszabadultnak éreztem magam. Friss levegő töltötte meg a tüdőmet, semmi nem állhatott az utamba! Egészen új világ nyílt meg előttem. Szagról megkülönböztettem a mindenféle füveket; csak megszagoltam a nedves földet, és tudtam, hogy egy nyúl szaladt el arra. Tágra nyitottam a szememet, és láttam a sötétben. Beleszimatoltam a levegőbe, és tudtam, hogy az előttem álló fák között egy víztócsának kell lennie. Aztán másfajta szagot éreztem; olyan szagot, ami miatt a földre kellett lapulnom, és megfeszült minden idegszálam. A forró vér szagát...

A bíró elborzadva fedezte fel a változást Tang arcán. A haldokló pupillája egészen összeszűkült, szemében zöld fény villant, vad tekintetével szinte átdöfte a bírót. Pofacsontja mintha hirtelen kiszélesedett volna, vicsorgó szája üregéből hegyes, sárga szemfogak tűntek elő, szürke bajusza szálanként meredt a levegőbe. A bíró jeges rémülettel állapította meg, hogy az öregember fülei megmozdulnak, és a takaró alól karmos mancsok nyúlnak ki. Aztán a karmok visszahúzódtak, a kar lehanyatlott. Tang arca halotti maszkká változott. Elhaló hangon folytatta:

– Ilyenkor aztán az ágyamban ébredtem, verejtékben fürödve. Fölkeltem, gyertyát gyújtottam, és a tükörhöz rohantam. A megkönnyebbülés, az az elmondhatatlan megkönnyebbülés, amikor nem láttam vér nyomát az arcomon!

Kis szünetet tartott, aztán éles hangon folytatta:

– De most, elárulom, ki akarja használni siralmas állapotomat! Arra kényszerít, hogy részese legyek az aljas gaztetteinek! Az éjjel pontosan tudtam, hogy Cao Min az, akit megtámadok. Nem akartam rávetni magam, nem akartam bántani... de kényszerített rá! Esküszöm, kényszerített rá! Kényszerített...!

Di bíró meglátogat egy haldoklót

RH
C

A végét már sikoltotta. A bíró szelíden rátette a kezét a haldokló hideg verejtéktől csatakos homlokára. Tang kétségbeesett sikoltása a torka legmélyéről feltörő hörgésbe oldódott. Rémülten meredt Di bíróra, az ajka mozgott, de csak néhány artikulálatlan hangot tudott kiadni. Ahogy a bíró közelebb hajolt, hogy jobban hallja, a haldokló utolsó erejével még kinyögte:

– Mondd meg, uram... bűnös vagyok?

Hirtelen opálos hártya borult a szemére, a szája kinyílt, az arca elernyed.

A bíró fölkel, és ráhúzza Tang fejére a takarót. A halott kérdésére most már csak a legeslegfelsőbb bíró adhat választ.

TIZENHATODIK FEJEZET

*Amelyben Di bíró
tésztát vacsorázik egy vendéglőben, és
megtapsolja egy régi kollégáját*

Di bíró a járásfőnökség kapujánál Hung törvénybiztosba ütközött. Hung hallotta a híreket Tangról, és éppen a fogadó felé tartott, hogy az állapota felől érdeklődjön. A bíró közölte vele, hogy Tang vezető írnok a Fan meggyilkolása felett érzett elkeseredésében követett el öngyilkosságot.

– Gonosz végzet üldözte szerencsétlent – fűzte hozzá, de ennél nem ment tovább.

Amikor a dolgozószobába visszaértek, Di így szólt Hunghoz:

– Tang és Fan halálával elvesztettük a hivatalnoki gárdánk csúcsán álló két embert. Hívd be a harmadik számú írnokot, és mondd, hogy hozza magával a közvetlenül Tanghoz tartozó aktákat.

A bíró a délelőtti fennmaradó részét törvénybiztosa és az írnok társaságában a dossziék áttekintésével töltötte. Hamar kiderült, hogy Tang mindvégig lenyűgöző precizitással végezte a házasságkötések, születések, elhalálozások, illetve a bírósági pénzügyek nyilvántartását, és mégis: már az elmúlt két napban beállt rövid szünet is okozott lemaradást. Miután a harmadik írnok jó benyomást tett rá, a bíró ideiglenesen kinevezte Tang helyére. Amennyiben alkalmasnak mutatkozik, megkapja a végleges előléptetést, és további átrendeződések is következnek a hivatalnoki karban.

Miután ezeket az ügyeket lezárta, Di bíró kitelepedett az udvar sarkában álló nagy tölgyfa alá az ebédjével. Már a teáját itta, amikor megjelent a főporoszló, és közölte, hogy Po Kai felkutatásában egyelőre semmilyen eredményre nem jutottak, tartózkodási helyéről semmit sem tudni. Mintha a föld nyelte volna el.

Ezután Hung a törvényhivatalba ment, hogy ellenőrizze az írnokok munkáját, illetve fogadja a látogatókat, Di bíró pedig

visszavonult a dolgozószobájába, leengedte a bambuszrolót, meglazította selyemövét, és lefeküdt a pamlagra.

Úgy érezte, hogy az elmúlt két nap fokozott igénybevétele kezd nyomot hagyni rajta – és ennek nem örült. Lehunyta a szemét, megpróbálta elengedni magát és rendszerezni a gondolatait. Ku asszony és Fan Csung eltűnésének rejtélye megoldódott, de a járásfőnök meggyilkolásának ügye nem mozdult el a holtpontról.

Nem mintha híján lett volna a gyanúsítottaknak. Po Kai, Ji Pen, Cao professzor, továbbá a Fehér Felhő diplomának egyelőre meghatározatlan számú szerzetese, köztük Hui-pen: igen, a házfőnök túl hamar előkerült a bíró elleni sikertelen merénylet után. Nem kérdéses, hogy Ji Pennek köze van a bűnös üzelmekhez, de sem ő, sem Hui-pen, vagy Cao professzor nem tűnik olyan embernek, aki irányíthatná a többieket. A háttérben álló gonosz lángelme nyilvánvalóan Po Kai. Kétségtelenül nagyon tehetséges ember, nem hétköznapi lélekjelenléttel – ráadásul tökéletes színész. Közvetlenül a járásfőnök meggyilkolása után jelent meg Peng-laiban, ami arra utal, hogy az előkészítő munkát Ji Penre és Kim Szangra bízta, aztán megérkezett a fővárosból, hogy személyesen vegye kézbe a dolgokat. De *milyen* dolgokat? A bíró kénytelen volt bevallani magának, hogy át kell értékelnie korábbi feltételezését, miszerint az ellene és két segédje ellen megkísérelt támadás tanúsága szerint a bűnözők azt hiszik, többet tud, mint amennyit valójában tud. De nem. Hiszen még egy jól képzett titkos ügynökökkel megtámogatott császári vizsgálóbiztosnak sem sikerült kiderítenie az igazságot; a bűnözők pedig nyilván tudják: az ő eddigi nyomozásának egyetlen kézzelfogható eredménye, hogy szerzetesek vándorbotját használják az arany Koreába csempészéséhez. Az világos, hogy az ország belsejéből vékony rudacskák formájában, üreges bambuszbotba rejtve hozzák az aranyat. Csakhogy az ilyen bottal Peng-laiba utazó szerzetesek jelentős kockázatot vállalnak, miután a mellékutakon és az országutakon egyaránt katonai ellenőrző pontok állnak meghatározott közönként, márpedig ott mindenkit alaposan átvizsgálják, aki nem hivatalos küldetésben utazik. Az aranyra bejelentési kötelezettség van érvényben, a megtett út függvényében pedig adót kell fizetni. Az útdó és a városi illeték elkerüléséből

származó nyereség együtt sem tehet ki túl sokat. A bírónak az a kényelmetlen érzése támadt, hogy az aranycsempészség maga is csak álca, és ellenfele fondorlatos cselszövésével behálózta, hogy elterelje a figyelmét valami sokkal lényegesebből. Valamiről, ami annyira fontos, hogy indokolhatja egy császári hivatalnok meggyilkolását és az utódja elleni gyilkossági kísérletet. És ez a fontos valami egész biztosan nagyon hamarosan esedékes. Ez lehet a gonosztevők szemérmetlen támadásainak valódi magyarázata – sűrgeti őket az idő! És tessék: neki, a járásbírónak a leghalványabb elképzelése sincs arról, mi folyik a háttérben, miközben a ravasz Po Kainak sikerült becserkésznie a két segédjét, összebarátkozott Ma Dzsunggal és Csiao Taival, így aztán folyamatosan tájékozódott arról, mi zajlik a bíróságon. Most pedig titkos búvóhelyéről mozgatja a szálakat a ravasz gazember!

Di bíró nagyot sóhajtott. Azon töprengett, vajon egy tapasztaltabb járásfőnök ezen a ponton megkockáztatná-e, hogy letartóztassa és szigorú vallatásnak vesse alá Cao professzort és Ji Pent. Úgy érezte, nincs elegendő bizonyíték a kezében, hogy bevethesse ezt a legvégső eszközt. Aligha tartóztathat le valakit amiatt, hogy fölvetett egy bambuszbotot egy eperfa alatt, vagy amiatt, hogy hidegen hagyja a lánya sorsa. Ami viszont Ji Pent illeti, az ő esetében helyesen döntött. A házi őrizet enyhe intézkedés, amihez elegendő okot szolgáltat, hogy ő hintette el a bírónak a fegyvercsempészzel kapcsolatos álhírt. Ugyanakkor ezzel sikerült második csatlósától is megfosztani Po Kait, rögtön azután, hogy Kim Szang kiesett a képből – ami remélhetőleg akadályozza a főkolompot terve végrehajtásában, talán még arra is rákényszeríti, hogy elhalassza a nagy akciót, és kicsivel több időt hagyjon a bíróságnak a további nyomozásra.

A bíróban egyszeriben fölmerült, hogy milyen sebesen zajlottak az események, még arra sem talált módot, hogy meglátogassa a torkolatnál álló erőd parancsnokát. Vagy először a parancsnoknak kellene látogatást tennie nála? A polgári és katonai hatóságok kapcsolata mindig is nagyon kényes kérdés volt. Ha rangban megegyeznek, általában a polgári tisztségviselőké az elsőbbség. De az erőd parancsnoka valószínűleg ezredes, és az ilyenek általában elég gögös fickók. Viszont nagyon fontos volna kikérni a véleményét

az aranycsempészésről. Nyilvánvalóan szakértő koreai kérdésekben, és talán azt is meg tudná magyarázni, miért jut eszébe bárkinek aranyat csempészni egy olyan országba, ahol az ára *adó nélkül* nagyjából annyi, mint Kínában. Di bíró most nagyon sajnálta, hogy nem faggatta ki Tangot a helyi diplomáciai szokásokról; szerencsétlen öreg megszállottja volt a formaságoknak, jól ismerte a szabályokat... A bíró itt tartott az elmélkedésben, amikor elszenderedett.

Az udvarról beszűrődő izgatott hangokra ébredt. Gyorsan fölkel, és rendbe hozta a ruháját. Bosszúsan állapította meg, hogy tovább aludt, mint tervezte: már kezdett sötétedni.

Az udvar közepén jó néhány hivatalnok, poroszló és őr gyűlt össze. A csoportosulás gyűrűjében a bíró megpillantotta a többiek feje fölé magasodó Ma Dzsungot és Csiao Tait. Amikor a tömeg tisztelettudóan utat nyitott neki, azt látta, hogy négy paraszt erős bambusz hordrudakról épp a földre helyezi egy hatalmas, jó háromméteres tigris élettelen testét.

– Csiao testvér ejtette el! – rikkantotta oda a bírónak Ma Dzsung.
– A parasztok megmutatták a hegy lábánál azt az erdei csapást, amerre járni szokott. Kitettünk egy bárányt csaléteknek, és elrejtőztünk a bozótban, széllal szemben. Vártunk-vártunk, de csak délután bukkant föl ez a gyönyörű fenevad. Elindult a bárány felé, de nem vetette rá magát; biztos megszimatozta a veszélyt! Több mint fél órán át a fűben lapult. Szent ég, az a várakozás! A bárány közben megállás nélkül bégetett, Csiao testvér meg felhúzott számszeríjjal egyre közelebb és közelebb kúszott a tigrishez. Azt mondtam magamban, ha ez a dög most egy nagyot rugaszkodik, egyenest Csiao testvér fején köt ki! A két őrrel együtt én is megpróbáltam előbbre mászni, kezünkben a készenlétbe helyezett háromágú szigonnyal. Na és akkor, és akkor: ugrott! Én csak egy csíkot láttam átsuhanni az égen. De Csiao testvér azonnal lőtt: egyenest a horpaszába talált! Szentséges ég, a nyílveendő háromnegyedig belefúródott a húsába a jobb mellső lába mögött!

Csiao Tai büszkén elvigyorodott. Az állat hatalmas jobb mancsán látható jellegzetes fehér foltra mutatott:

– Ez biztos ugyanaz a tigris, amelyikkel az öböl túlsó partján találkozunk a múltkor éjszaka! Azt hiszem, ott kicsit túl könnyen

mondtam róla véleményt! Bár azt föl nem foghatom, hogy jutott át oda!

– Természetfölötti problémákon nem kéne túl sokat rágódnunk – mondta Di bíró –, amíg akad természetes is bőven elég! Gratulálok a zsákmányhoz!

– Most megnyúzzuk – magyarázta buzgón Ma Dzsung –, aztán a húsát szétosztjuk a parasztok között. Megetetik a gyerekekkel, hogy attól legyenek jó erősek. A bőrét kikészítjük, és ha megvan, megbecsülésünk jeléül neked ajándékozunk, bíró úr, a könyvtárszoba karosszékére.

A bíró megköszönte, aztán a főkapu felé terelte Hung törvénybiztost. Csapatostul özönlöttek befelé az izgatott emberek, akik látni akarták a tigris tetemét és a hőst, aki elejtette.

– Túl sokáig aludtam – mondta a bíró Hungnak –, lassan itt a vacsoraidő. Nézzünk el abba az étterembe, ahol a mi két bátor vadászunk első este összetalálkozott Po Kaival. Kivételesen ehetünk házon kívül. Egyszersmind azt is meghalljuk, mit tartanak ott Po Kairól. Menjünk gyalog, az esti friss levegő kicsit talán letisztogatja a pókhálókat az agyamról.

Forgalmas utcákon sétáltak dél felé; a vendéglőt minden nehézség nélkül megtalálták. Kerek képén alázatos mosollyal maga a tulajdonos sietett eléjük az emeleten. Épp annyi ideig tartotta föl őket, hogy a többi vendégnek bőven legyen alkalma elámulni, micsoda rangos vendég érkezett, aztán tiszteletteljesen bevezette őket egy fényűzően berendezett különterembe, és megkérdezte, mivel szolgálhatna méltatlan konyhájuk szerény kínálatából.

– Előételnek felszolgálhatnánk néhány fürjtojást, egy kis töltött garnélát, vékonyan szelt sertéssültet, sózott halat, füstölt sonkát, hideg csirkefalatokat, aztán...

– Hozz nekünk – fojtotta belé a szót Di bíró – két tál zöldséges pirított tésztát, egy tál sózott zöldséget és egy nagy kanna forró teát. Ez minden.

– Hadd ajánljak föl legalább egy pohárka Rózsaharmat szeszpárlatot, nagytiszteletű bíró úr! – hápogott a leforrázott tulajdonos. – Csak hogy meghozza az étvágyat!

– Köszönöm, semmi baj az étvágyammal! – hűtötte le a bíró; majd miután a tulajdonos továbbadta szerény rendelését a

felszolgálónak, teketória nélkül megkérdezte: – Gyakran járt Po Kai ebbe az étterembe?

– Á! – kiáltott föl a tulajdonos – Az első pillanattól láttam, hogy aljas bűnöző! Ahányszor belépett, azonnal föltűnt az alattomos tekintete, vagy ahogy a ruhaujjába rejtette a kezét, mint aki bármelyik pillanatban kést ránthat. Amikor reggel hallottam a körözési hirdetményről, így szóltam magamban: „Ó, én már rég felhívhattam volna rá a nagytiszteletű bíró úr figyelmét!”

– Milyen kár, hogy mégsem tetted – jegyezte meg a bíró szárazon.

Fölismerete a tulajdonosban azt a csüggesztő tanútípust, aki semmit nem lát, semmit nem hall, viszont rendkívül élénk a fantáziája.

– Küldd be a teremfőnöködet! – utasította.

A teremfőnök éles eszű, jó szimatú fickónak tűnt.

– Meg kell mondanom, bíró úr – kezdte a férfi –, én sosem hittem volna, hogy Po Kai bűnöző! Pedig az én szakmámban az ember megtanulja kiismerni a vendégeket. Egy biztos: művelt, kulturált úriembernek tűnt. És az maradt mindvégig, bármennyit ivott is! Mindig kedves volt a felszolgálókhöz, de sosem akart bizalmaskodni. És egyszer véletlenül hallottam a Konfucius temploma melletti klasszikus iskola igazgatóját, amint Po Kai színvonalas költészetét magasztalta.

– Gyakran evett-ivott itt másokkal? – kérdezte Di bíró.

– Nem, uram. Abban a nagyjából tíz napban, amíg ide járt, mindig vagy egyedül evett, vagy Kim Szang barátjával. Igen jókedvű két úriember volt, szerettek viccelődni. És Po Kai arckifejezése olyan vicces lett attól a magas ívű szemöldökétől! De néha azt vettem észre, hogy a szeme, a tekintete egyáltalán nem vicces, hogy úgy mondjam, nem illik a szemöldökéhez. Akkor meg is kérdeztem magamtól, nem lehet-e, hogy álcát visel. De aztán megint elnevette magát, és tudtam, hogy tévedtem.

A bíró megköszönte a segítséget, aztán gyorsan befejezte a vacsorát. A tulajdonos heves tiltakozása ellenére kifizette a számlát, a személyzetnek bőséges borralalót adott, majd távozott.

Az utcán így szólt Hung törvénybiztoshoz:

– Ez a teremfőnök jó megfigyelő! Nagyon tartok tőle, hogy Po Kai valóban álcát visel. Emlékezz, hogy amikor Cao kisasszonnyal találkozott, és nem kellett a szerepét játszania, a lánynak az tűnt föl, hogy „tekintély árad belőle”. Biztos, hogy ő a fő ellenfelünk, a csavaros eszű bűnöző a háttérben! És most föladhatsz minden reményünket, hogy rátaláljunk, hiszen még csak el se kell bújni! Levedli az álcát, és nem ismer rá senki! Most sajnálom igazán, hogy sosem találkoztam vele!

Di bíró utolsó szavait Hung már meg sem hallotta. Teljesen elvonta a figyelmét a fuvolák, hegedűk, cintányérok jellegzetes hangja, amely idehallatszott a szomszéd utcából, ahol a Város Istenének temploma állt.

– Vándorszínészek érkeztek a városba, bíró úr! – mondta lázas izgalommal. – Biztos hallottak a Fehér Felhő templomában készülő szertartásról, és fölállítottak egy színpadot, hogy nekik is jusson valami, ha már ennyien lesznek ma az utcákon! Nem nézünk oda egy kicsit? – kérdezte reménykedve.

A bíró tudta, hogy Hung egész életében szenvedélyesen rajongott a színházért, sőt ez volt az egyetlen szórakozás, amit valaha megengedett magának. Mosolyogva bólintott hát.

A templom előtti nyílt tér tömve volt emberekkel. A tömeg feje fölött elnézve a bíró meglátta a vastag bambuszrudakból épített, gyékényszőnyeggel fedett színpadot. A levegőben zöld és piros zászlók csattogtak, a tarkabarka lampionokkal megvilágított színen tündökletes kosztümbe öltözött színészek mozogtak.

A két férfi átverekedte magát az állva bámészkodók sűrű sorain, végül elért a fizető nézőknek fenntartott padokig. Rikító jelmezt viselő, erősen kifestett lány vette el tőlük a pénzt, és keresett nekik két üres helyet, de már csak az utolsó sorban talált. Senki nem törődött az újonnan érkezettekkel, minden szempár a színpadra tapadt.

Di bíró felületesen megszemlélte a négy szereplőt. Nagyon keveset tudott a színházról és a színjátékos hagyományokról, de feltételezte, hogy a középen gesztikuláló, zöld brokátköntösbe bújt ősz szakállú férfi a nemzetségfő. Az előtte álló két férfit és a kettejük közt térdeplő nőt viszont nem tudta azonosítani.

A zene elhallgatott. Az öreg magas fejhargon előadott hosszú szavalatba kezdett. A bíró nem ismerte a furcsa tónusú, elnyújtott színházi beszédmodort, így aztán egy szót sem értett.

– Miről van szó? – kérdezte Hungtól.

A törvénybiztos azonnal válaszolt.

– Mindjárt vége a darabnak. Az idős ember a nemzetségfő. Most összefoglalja a vádat, amit a bal oldali férfi fölhozott a felesége ellen, aki ott térdel. A másik férfi a panaszos testvére, azért jött el, hogy bizonyóságot tegyen makulátlan jelleméről.

Egy darabig hallgatta a szavalást, majd izgatottan folytatta:

– A férj két évig úton volt, de amikor hazaért, kiderült, hogy a felesége terhes. A nemzetségfő elé hozta az ügyet, mert engedélyt akar kérni, hogy kitagadja az asszonyt.

– Csönd legyen! – mordult hátra a válla fölött a bíró előtt ülő kövér férfi.

A zenekar hirtelen belecsapott: nyekeregtek a hegedűhúrok, csattogtak a cintányérok. Az asszony kecsesen fölállt, és szenvedélyes dalba kezdett, amelynek tartalmát a bíró nem tudta megfejtetni.

– Azt mondja – suttogta Hung –, hogy a férje nyolc hónapja egyszer beállított késő este, vele töltötte az éjszakát, aztán még kora hajnalban el is ment.

A színpadon pokoli zűrzavar támadt. A négy színész egyszerre kezdett beszélni, illetve énekelni, a nemzetségfő körbe-körbe járt, és olyan hevesen rázta a fejét, hogy fehér szakálla csak úgy lobogott körülötte. A férj a nézők felé fordult, és karját égnek emelve, fülhasogató hangerővel arról énekelt, hogy a felesége hazudik. Jobb keze mutatóujját korommal kenték be, jelezvén, hogy a szereplőnek hiányzik ez az ujj. Fivére egy helyben állt, és kezét mélyen a ruhaujjába rejtve helyeslően bólogatott. Arcát úgy festették ki, hogy nagyon hasonlítson a másikra.

Hirtelen elhallgatott a zene. A nemzetségfő ráüvöltött a második férfira. Az eljátszotta, hogy nagyon meg van rettenve: körbe-körbe keringett, lábával dobbantott, a szemét forgatta. Amikor feljebbvalója újra rárivallt, jobb kezét kelleetlenül előhúzta a köntöse ujjából. Neki is hiányzott a mutatóujja.

A zenekar őrjöngő hangzavart produkált, de szinte még ezt is elnyomta a nézők orkánszerű felzúdulása, amelyhez a torka szakadtából üvöltő Hung is csatlakozott.

– Mit jelent ez az egész? – kérdezte kicsit zsémbesen Di bíró, amikor a lárma valamelyest alábbhagyott.

– Az ikertestvér látogatta meg a feleséget azon az éjszakán! – magyarázta Hung kapkodva. – Levágta az ujját, hogy az asszony azt higgye, a férje jött el hozzá! Ezért adták a darabnak azt a címet, hogy „Egy ujjat egy tavaszi éjszakáért”!

– Micsoda történet! – mondta Di bíró, és felállt. – Ideje visszamennünk!

Az előtte ülő férfi narancsot hámozott; héját hanyagul egyenest a bíró ölébe hajította a válla fölött.

– Nézd csak, bíró úr! – mondta izgatottan Hung. – A következő darab címe: „Három rejtély. Jü bíró csodás nyomozása”!

– Rendben – sóhajtott Di bíró lemondóan. – Jü járásfőnök a dicsőséges Han-dinasztia időszakának leghíresebb detektívje volt jó hétszáz éve. Nézzük, mit tudnak vele kezdeni!

Hung elégedett mosollyal ült vissza a helyére.

Miközben a zenekar csattogtatok éles hangjától szabdalt vidám melódiába kezdett, a színpadi munkások nagy piros asztalt állítottak be. Fekete arcú, nagy szakállú, óriási alak lépdelt át a színpadon. Vörös sárkánymintával kihímzett, bő, fekete köntöst viselt, valamint a tetején csillogó aranydíszekkel körberakott magas, fekete föveget. A nézősereg lelkes kiáltozásától kísérvé nehézkesen helyet foglalt a piros asztal mögött.

Belépett két férfi, és letérdelt a pulpitus elé. Dobhártyarepesztő duettbe kezdtek magas fejhargon. Jü bíró hallgatta, közben szétnyitott ujjával lassan fésülgette a szakállát. Fölemelte a kezét, de Di bíró nem látta, mit mutat, mert egy olcsó süteményt árusító toprongyos kis alak éppen akkor próbált a padon át az előző sorba mászni, és heves vitába keveredett a kövér férfival. Azonban Di bíró füle mostanra hozzászokott a színpadi beszédhez, és ki tudta venni a dal bizonyos foszlányait, már amennyire hallotta az előtte zajló veszekedéstől. Amikor végre az árus odább araszolt, a bíró megkérdezte Hungtól:

– Ez nem ugyanaz a két fivér? Az egyik azzal vádolja a másikat, hogy megölte az apjukat, ugye?

Hung hevesen bólogatott. Az öregebbik férfi felállt a színpadon, és mintha egy kis tárgyat helyezett volna a pulpitusra. Jü bíró pedig eljátszotta, hogy hüvelykujja és mutatóujja közé véve tüzetesen vizsgálgatja összeráncolt homlokkal.

– Mi az? – kérdezte Di bíró.

– Nincs füled? – szólt hátra érdes hangon a kövér ember. – Egy mandula!

– Értem – mondta Di bíró kimérten.

– Idős apjuk – magyarázta gyorsan Hung – ezt a mandulát hagyta hátra, hogy a gyilkos nyomára vezessen! Az idősebbik fivér most azt mondja, hogy apja fölírta egy papírra a gyilkos nevét, és a mandulába rejtette!

Jü bíró eljátszotta, hogy nagyon gondosan kihajtogat egy kis lapocskát. Hirtelen szinte a semmiből előkapott egy majd' két méter hosszúságú papírt, amelyet összesen két írásjel állt, és odamutatta a közönségnek.

– Ez a fiatalabbik fivér neve! – kiáltotta Hung.

– Csönd legyen! – dörrent rá a kövér.

Hirtelen óriási erővel szólaltak meg a gongok, cintányérok és dobok. A fiatalabb fivér föl pattant, és szenvedélyes dalban tagadta bűnét: énekét fülsiketítő fuvolaszó kísérette. Jü bíró egyik fivérről a másikra tekintett, miközben dühösen forgatta a szemét. A zene egyszerre elhallgatott. A hirtelen beállt néma csöndben Jü bíró áthajolt a pulpituson, galléron ragadta a két férfit, és magához rántotta őket. Először a fiatalabb, aztán az idősebb fivér szájába szagolt bele. Utóbbit durván eltaszította, öklével az asztalra csapott, és dörgedelmes hangon valamit kiáltott. A zenekar ismét dobhártyarepesztő lármát produkált, a nézők kiáltoztak. A kövér ember föl pattant, és teljes erejéből üvöltötte: „Helyes! Helyes!”

– Mi történt? – kérdezte Di bíró, akit akarata ellenére is kezdett magával ragadni a dolog.

– Azt mondja a bíró – felelte Hung izgalomtól remegő hangon –, hogy az idősebb fivérnek mandulatej szaga van! Az apa tudta, hogy a nagyobbik fia meg akarja ölni, és ha ő bármilyen nyomot hagy, azt meghamisítja. Ezért az üzenetet egy mandulába rejtette. De az igazi

nyom a *mandula* volt, mert az idősebb fivér nagyon szerette a mandulatejet!

– Nem rossz! – mondta Di bíró. – Én eddig azt hittem...

De a zenekar máris újabb lármás darabba kezdett. Két aranytól csillogó ruhába öltözött férfi térdelt le Jü bíró elé. Mindkettő apró betűkkel teleírt és hatalmas vörös pecséttel ellátott papírt lobogtatott. Szavalatukból Di bíró megértette, hogy nemesemberek. A néhai herceg mindkettejükre hatalmas vagyona felét hagyományozta: földet, házakat, rabszolgákat és értéktárgyakat, ahogy ez részletesen fel volt sorolva a bemutatott dokumentumokban. Mindketten azt állították, hogy igazságtalan a felosztás, és a másik többet kapott, mint a jussa.

Jü bíró rájuk villantotta a szeme fehérjét. Fejét dühösen rázta, sapkáján csak úgy táncoltak a lampionok éles fényében csillogó aranydíszek. A zene egészen halkra váltott, a növekvő feszültség Di bíróra is átragadt.

– Beszélj már! – kiáltotta türelmetlenül a kövér néző.

– Csönd legyen! – rivallt rá Di bíró, és ezen ő maga rökönyödött meg a legjobban.

Zengtek a gongok, Jü bíró fölállt. Kikapta a két panaszos kezéből a papírokat, aztán mindkettőnek odaadta a másikat. Kezét fölemelve jelezte, hogy ezzel az ügyet lezártnak tekinti. A két nemes leesett állal meredt a kezében szorongatott dokumentumra.

Őrjöngő tapsvihar tört ki a nézőtéren. A kövér férfi hátrafordult, és lekezelő modorban így szólt:

– Ezt legalább megértetted, remélem. Ezek itt ketten...

Itt torkán akadt a szó. Fölismerte a járásfőnököt, és tátott szájjal bámult rá.

– Tökéletesen megértettem, köszönöm! – mondta kimérten a bíró.

Felállt, lerázta az öléből a narancshéjat, és elkezdett utat törni magának a tömegben. Hung törvénybiztos követte, de vetett még egy utolsó vágyakozó pillantást a színpad felé, ahol most az a színésznő jelent meg a bírói pulpitus előtt, aki a helyükre vezette őket.

– Ez a történet egy fiatal nőről szól, aki férfinak adja ki magát! – magyarázta. – Nagyon jó történet, bíró úr!

– Most már tényleg vissza kell mennünk – mondta a bíró eltökélten.

Ahogy a zsúfolt utcákat rótták, Di bíró hirtelen megszólalt:

– Gyakran derül ki, Hung, hogy valami egészen más, mint várnánk. Meg kell mondanom, diákkoromban a járásfőnök munkáját nagyjából úgy képzeltem, ahogyan Jü bíró működött az imént a színpadon. Láttam magam, amint magasan trónolok a pulpitus mögött, leereszkedően hallgatom a zavarosabbnál zavarosabb hosszú történeteket, bonyolult hazugságokat és egymásnak ellentmondó vallomásokat, amelyekkel az emberek elő szoktak állni. Aztán váratlanul lecsapok, rámutatok a gyenge pontokra, azon nyomban ítéletet mondok, és megsemmisítem a megzavarodott bűnözőt. Hát, Hung, mostanra már okosabb lettem.

Nagyot nevettek, és folytatták útjukat a járásfőnökség tömbje felé. Ahogy visszaértek, Di bíró egyenest a dolgozószobájába vitte a hadnagyot.

– Csinálj nekem egy csésze erős teát! – kérte. – És igyál egyet te is. Aztán kiterítheted az ünnepi öltözéket, amelyben az esti ceremónián kell megjelennem a Fehér Felhő templomában. A hátam közepére kívánom az egészséget, sokkal szívesebben maradnék itt, és gondolnám végig veled együtt, hol tartunk abban a gyilkossági ügyben. De hát kénytelenek vagyunk odamenni!

Amikor Hung behozta a teát, a bíró lassan ivott pár kortyot, aztán megszólalt:

– Elárulom, törvénybiztosom, hogy most már jobban megértem a színház iránti rajongásodat. Gyakrabban kellene ilyen helyre járnunk! Az elején teljesen zavarosnak tűnik az egész, aztán elhangzik a kulcsmondat, és hirtelen minden kristálytisztá lesz. Bárcsak így lenne a mi rejtélyes gyilkosságunkkal is!

A bíró elgondolkozva ráncigálta a bajuszát.

– A harmadik esetet láttam egyszer korábban – kezdte Hung, miközben a bőrládából elővigyázatosan elővette a bíró ünnepi fejfedőjét. – Arról szól, hogy valaki beöltözik...

Di bíró már nem figyelt. Hirtelen nagyot csapott az asztalra.

– Hung! – kiáltotta. – Azt hiszem, rájöttem! Magasságos egek! Ha tényleg úgy van, már réges-rég föl kellett volna fedeznem!

Pár pillanatig gondolkozott, aztán utasította segédjét:

– Hozd ide a járás térképét!

A törvénybiztos gyorsan kitergette az íróasztalra a nagy rajzos térképet. Di bíró izgatottan tanulmányozta egy darabig, aztán bólintott. Fölpattant, hátra tett kézzel és erősen összeráncolt szemöldökkel kezdett le-föl járkálni a szobában.

Hung feszülten figyelte. De a bíró még jó néhányszor átvágott a szobán, mielőtt megállt és megszólalt:

– Ez az! Minden egybevág! Most pedig munkára, Hung! Sok a teendőnk, és nagyon rövid az idő!

TIZENHETEDIK FEJEZET

*Amelyben egy erős hitű apát fényes ünnepséget
celebrál, egy hitetlen filozófust pedig megfosztanak
leghatásosabb (ism)érvétől*

A keleti kapun túl a Szivárvány hidat egy sor jókora lámpás világította meg; színes fényük visszatükröződött az öböl fekete vizén. A Fehér Felhő templomához vezető utat teljes hosszában a kétoldalt sorakozó magas bambuszrudakról függő, vidítóan tarka lampionfüzérek szegélyezték; magát a templomot fáklyák és olajmécsesek sokasága borította tündökletes fénybe.

Amikor Di bíró gyaloghintójával áthaladt a hídon, nagyon kevés embert látott. Beköszöntött az óra, eljött a szertartásra kitűzött időpont, Peng-lai polgárai már összegyűltek a templom falai között. A bírót csupán három segédje és két poroszló kísérte. Hung törvénybiztos vele szemközt ült a gyaloghintóban, Ma Dzung és Csiao Tai lóháton követte őket. A két poroszló elől haladt, kezükben hosszú póznán „Peng-lai Járásfőnöksége” feliratú lampion.

A gyaloghintót felcipelték a főkapu széles lépcsősorán. A szerzetesek kórusban kántált buddhista litániájának monotóniáját cintányérok és gongok fémes hangja színezte. A kapun túlról indiai füstölők nehéz illata szállt.

A templom főudvarát zsúfolásig megtöltötte a tömeg. Az apát a fő csarnok előtti magas teraszra állított, lakkfából készült, piros, trónszerű ülőalkalmatosságon foglalt helyet törökülésben. Magas tiszttségéhez illő halványlila köntöst öltött, a vállára arany brokátstólát terített. Balján Ku Meng-pin hajótulajdonos, a koreai negyed előljárója és két céhnagymester ült alacsony székeken. A díszvendégnek fenntartott hely, az apát jobbján álló magas szék, még üres volt. Mellette az erőd parancsnokának képviselőjében érkezett kapitány ült csillogó vértben és hosszú karddal. Aztán Cao professzor következett, és másik két céhmester.

A terasz elé emelvényt építettek, arra pedig selyemkendőkkel és friss virággal dúsan díszített kerek oltárt állítottak. Ezen trónolt négy aranyozott oszlopra kifeszített bíborszín baldachin alatt a nagyságos Maitréja szobrának cédrusfából faragott mása.

Az oltárt mintegy ötven szerzetes fogta körül. A baloldalt ülők különféle hangszeren játszottak, a többiek alkották a kórust. Az emelvényt fényes páncélinget és sisakot viselő lándzsások sorfala szegélyezte. Körülöttük tolongott a város népe; akik sehogyan sem fértek oda, az oldalépületek oszlopainak magas talapzatán szorongtak kényelmetlen helyzetben.

Di bíró gyaloghintóját az udvar bejáratánál helyezték a földre. Sárga selyemben pompázó idős szerzetesek négytagú fogadóbizottsága jött az üdvözlésére. Miközben a tömegben kordonnal kijelölt szűk folyosón fölvezették a teraszra, Di bíró megállapította, hogy a megjelentek között sok a kínai és koreai matróz, aki védőszentje imádására gyűlt ide.

Fellépett a teraszra, kissé meghajtotta magát az apát előtt, és közölte, hogy a késedelmet halaszthatatlan hivatali ügyek okozták. Az apát kegyesen bólintott, fogta aspergillumát, és meghintette a bírót szenteltvízzel. A díszvendég ezután elfoglalta a helyét, három segédje pedig a széke mögé állt. A kapitány, Ku Meng-pin és a többi illusztris polgár mind felemelkedett a helyéről, és mélyen meghajolt a bíró felé. Miután visszaültek, az apát jelére a zenekar belevágott, és a kórus a Buddhát dicsőítő ünnepélyes kántálásba kezdett.

Ahogy a hálaadó ének a végéhez közeledett, megkondult a templom nagy bronzharangja. Az emelvényen Hui-pen vezetésével tíz szerzetes indult meg lassan, füstölőt lengetve az oltár körül, mire a tündökletes sötétbarnára fényezett szobor sűrű felhőbe burkolózott.

A rituális körbejárás végeztével Hui-pen lelépett az emelvényről, fölment a teraszra, letérdelt az apát széke elé, és a feje fölé tartott egy kis sárga selyemtekeresztet. Az apát előrehajolt, és átvette a tekeresztet Hui-pen kezéből. Hui-pen ezután fölkel, és visszatért az emelvényre.

A templom harangja hármat kondult, hangja hosszán zengett a gyülekezet fölött, aztán néma csend állt be. Eljött a pillanat, kezdődhet az ünnepélyes felszentelés: az apát felolvassa majd a

sárga tekercsre írt imádságokat, utána szenteltvízzel meghinti a tekercsset, amelyet aztán más apró rituális tárgyakkal együtt a szobor hátában kialakított üregbe helyeznek, így biztosítván, hogy a másolat részesüljön a barlangban álló eredeti szantálfa Maitréja-szobor csodás erejéből.

Az apát már épp kezdte kigöngyölni a tekercsset, amikor Di bíró váratlanul felállt. A terasz széléhez lépett, és lassan végighordozta tekintetét a tömegen. Minden szempár a ragyogó zöld brokátba öltözött, tekintélyt parancsoló figurára szegeződött. A fáklyák fénye megcsillant arannyal varrott fekete bársony szárnyas fővegén. A bíró egy darabig csak simogatta hosszú szakállát, aztán karját bő köntösujjába rejtve összefonta a mellkasán. Tisztán csengő hangon szólalt meg:

– Császáruk kormánya kegyesen legmagasabb pártfogásába vette a buddhista egyházat, amennyiben annak magasztos tanai jótékony hatást gyakorolnak fekete fürtű népünk ezreinek viselkedésére és erkölcsöire. Ezért méltatlan személyem, a császáruk kormányát Peng-laiban képviselő járásfőnök alapvető kötelességének tartja, hogy mindenáron védelmezze e szent helyet, a Fehér Felhő templomát. Annál is inkább, hiszen a nagy Maitréja-Buddha e helyütt őrzött szent szobra a mélység veszélyeivel dacoló matrózok életét vigyázza.

– Úgy van! – szólta a kis termetű apát.

Először bosszúnak tűnt, amiért a bíró megszakította a ceremóniát, de most nyájas mosollyal bólintott. Láthatóan megelégedésére szolgált ez a beszéd, noha nem volt előre bejelentve.

– Köztudott, hogy Ku Meng-pin hajótulajdonos adományaként elkészült a nagy Maitréja-Buddha szent szobrának mása, mi pedig azért gyűltünk ma itt össze, hogy tanúi legyünk ünnepélyes felszentelésének. A császári kormány kegyesen hozzájárult, hogy a ceremónia végeztével a szobor katonai kísérettel szállíttassék a fővárosba. A kormány ezzel kifejezésre kívánja juttatni, hogy nagy tiszteletben tartja egy buddhista istenség méltón felszentelt képmását, és biztosítani kívánja, hogy a szobrot semmi baj ne érhesse a fővárosba vezető úton. Járásfőnöki minőségemben teljes felelősséggel tartozom mindazért, ami a vallásgyakorlás e

hivatalosan elismert helyszínén zajlik. Kötelességem ezért ellenőrizni – mielőtt felszenteléséhez hozzájárulnék –, hogy ami itt áll, valóban az-e, aminek mondják, nevezetesen a nagy Maitréja szent szobrának cédrusfából faragott pontos mása.

Meglepett hangok hallatszottak innen is, onnan is. Az apát mély megdöbbenéssel meredt a bíróra, a magasztaló jókívánságnak vélt ünnepi beszéd váratlan végkicsengésétől egészen megzavarodva. Az emelvényen elhelyezkedő szerzetesek között támadt egy kis felbolydulás; Hui-pen elindult, hogy konzultáljon az apáttal, de a katonák nem engedték át.

Di bíró fölemelte a kezét, mire a tömeg elhallgatott.

– Most pedig megparancsolom segédemnek – jelentette be –, hogy ellenőrizze a szobor hitelességét!

Jelt adott Csiao Tainak, az lesietett a teraszról, aztán fölment az emelvényre. A szerzeteseket félretolva megállt az oltár előtt, és kivonta a kardját.

Hui-pen a mellvédhez lépve sztentori hangon zengte:

– Nézzük tétlenül e szent szobor meggyalázását? Kockáztassuk, hogy fejünkre vonjuk a nagy Maitréja szörnyű haragját, és veszélybe sodorjuk a tengeren hajózok drága életét?

Dühös moraj hullámozott végig a téren. A tömeg, matrózokkal az élen, hangosan tiltakozva indult meg az emelvény felé. Az apát az ijedségtől elnyílt szájjal meredt a szálfatermetű Csiao Taira. Ku, Cao és a céhmesterek gondterhelt arccal pusmogtak. Az erődből érkezett kapitány nem kis aggodalommal szemlélte az embereket, ujjai a kard markolatára siklottak.

Di bíró mindkét kezét fölemelte.

– Vissza! – dörögte. – Miután a szobor még nincs felszentelve, nem tartozunk tisztelni!

Az udvar bejárata felől harsogó parancsszavak hangzottak: „Engedelmeskedj a törvénynek!” Amikor az emberek odakapták a fejüket, több tucat állig felfegyverzett poroszlót és bírósági őrt láttak berohanni.

Csiao Tai kardlappal Hui-pen fejére sújtott, és leterítette a házfőnököt. Aztán újra fölemelte kardját, és hatalmas csapást mért vele a szobor bal vállára. A fegyver visszapattant, kiesett a kezéből, és nagyot csattant a földön. A szobor teljesen sértetlennek tűnt.

– Csoda! – kiáltotta az apát elragadtatva.

A tömeg előrenyomult, a lándzsások csak vízszintesen maguk elé emelt fegyverrel tudták visszaszorítani az embereket.

Csiao Tai leugrott az emelvényről. A katonák utat nyitottak neki. Fölrohant a teraszra, és a bíró kezébe adta azt a kis darabkát, amit kardjával a szobor válláról lepattintott. A fényes forgácsot magasra emelve, hogy mindenki jól lássa, Di bíró ezt kiáltotta:

– Aljas csalás történt! Gátlástalan bűnözők meggyalázták a nagy Maitréját!

A felháborodott és hitetlen hangok moraját túlkiabálva folytatta:

– Ez a szobor nem cédrusfából készült, hanem színaranyból! Kapzsi gonosztevők ilyen úton akarták a fővárosba lopni csempészett aranyukat, hogy aztán törvénytelen haszonra tegyenek szert! Járásfőnöki minőségemben a szobor adományozóját, Ku Meng-pint, valamint bűntársait, Cao Ho-hszient és Hui-pent vádolom ezzel a förtelmes szentségtöréssel. Az apátot és e templom minden szerzetesét ezennel letartóztatás alá helyezem, hogy e gyalázatos tettben való bűnrészesség vádjával kihallgassam!

A tömeg elhallgatott. Az emberek lassan megértették Di bíró szavainak jelentőségét. Mély benyomást tett rájuk a bíró őszinte felháborodása, és kíváncsiak lettek a nem várt fejlemények további részleteire. A kapitány megkönnyebbült sóhajjal engedte el kardja markolatát.

Di bíró hangja ércesen zengett:

– Először Ku Meng-pint hallgatom meg. A vád: a vallásgyakorlás egy hivatalosan elismert helyszínének megszenteltelenítése, az állam megrövidítése csempészés által, valamint egy császári tisztségviselő meggyilkolása!

Két poroszló fölrántotta székéről és a bíró előtt földre térdepeltette a vádlottat. A hajótulajdonost teljesen készületlenül érte a dolog; egész testében remegett, arca hamuszürke volt.

A járásfőnök szigorúan tekintett le rá:

– A bíróságon majd pontról pontra kifejtem a háromszoros vádat. Gonosz összeesküvések minden részletét ismerem! Hogy miként hoztál be titokban aranyat jelentős tételben Koreából és Japánból, hogyan csempészted vándorszerzetesek botjába rejtett rudak formájában a koreai negyedbe, végül egyenest ebbe a templomba.

Hogy hogyan vette át a szintén vádolt Cao Ho-hszen a vándorbotokat a városfalon kívül álló elhagyatott templomban, és hogyan küldte az aranyat könyvcsomagokba rejtve a fővárosba. Hogy amikor a nagyméltóságú néhai Vang Te-hua járásfőnök gyanút fogott, hogyan öletted meg, a teafőzője fölött a könyvtárszoba tetőgerendájába rejtett méreggel. És végül hogyan tervezted gyűlöletes bűneidet megkoronázni azzal, hogy kiöntetted ezt a szobrot aranyból, további család manipulációk szándékával. Valld be bűneidet!

– Ártatlan vagyok, bíró úr! – kiáltotta Ku. – Fogalmam sem volt, hogy ez a szobor aranyból van. És én...

– Elég a hazudozásból! – rivallt rá Di bíró. – A nagytiszteletű Vang bíró maga közölte velem, hogy a megöletésére készülsz! Megmutatom neked az üzenetét!

A bíró előhúzta köntöse ujjából azt az antik lakkfa dobozt, amelyet Csiao Tai a koreai lánytól kapott. Fölemelte a két aranybambuszt ábrázoló fedelet, és folytatta:

– Elloptad a papírokat ebből a dobozból, Ku, és azt hitted, ezzel megsemmisítettél minden ellened szóló bizonyítékot. De igen kevésbé ismerted áldozatod briliáns elméjét! A doboz maga a nyomravezető! A fedelét díszítő két bambuszszár egyenest arra a kettős bambuszrúdra utal, amely elválaszthatatlan társad!

Ku a székéhez támasztott botjára sandított. A két párhuzamos bambuszrudat egybekapcsoló ezüstgyűrűn táncolt a fáklyák fénye. A férfi csendben lehajtotta a fejét.

Di bíró kérlelhetetlenül folytatta:

– A halott járásfőnök egyéb nyomokat is hagyott, amelyek bizonyítják, hogy tudta, miféle aljas összeesküvés részese vagy és hogy *te* akartod megöletni. Ismétlem, Ku, valld be bűneidet! És nevezd meg a bűntársaidat!

Ku fölemelte a fejét, és kétségbeesetten nézett a bíróra. Aztán ezt dadogta:

– Be... bevallom.

Letörölte homlokáról a verítéket, majd színtelen hangon folytatta:

– Koreai templomok szerzetesei, akik a hajómon utaztak le-föl különböző koreai kikötők és Peng-lai között, a botjukban hozták az aranyrudakat; és valóban Hui-pen és Cao professzor segítségével

vittem az aranyat innen az elhagyatott templomba, majd onnan tovább, a fővárosba. Engem Kim Szang segített, Hui-pent pedig Cu-hai, az alamizsnás, valamint tíz másik szerzetes, akit meg fogok nevezni. Az apát és a többi szerzetes ártatlan. A szobrot itt öntötték ki Hui-pen felügyelete mellett; az aranyat azon a tűzön olvasztották meg, amelyet Cu-hai elhamvasztásához raktak. A Fang mester faragta valódi másolatot a házamban rejtettem el. Kim Szang bérelt fel egy koreai kézművest, hogy helyezze el a mérget Vang járásfőnök könyvtárszobájának tetőgerendájában, aztán a mestert a következő hajóval hazaküldte Koreába.

Ku fölemelte a tekintetét, esdekelve nézett a bíróra, és így kiáltott:

– De esküszöm, hogy mindvégig parancsra cselekedtem, bíró úr! Az igazi bűnös...

– Hallgass! – rendelte a bíró dörgő hangon. – Ne próbálj újabb hazugságokkal elvakítani! Holnap a bíróságon lehetőséged lesz részletesen kifejteni az indítékaidat! De most – fordult Csiao Taihoz – fogjátok ezt az embert, és vigyétek a járásfőnökségre!

Csiao Tai azonnal hátrakötötte Ku kezét, és két fegyverestől közrefogva kivezette. Di bíró ekkor Cao professzorra mutatott, aki mindaddig megkövülten ült a székén. Ám amikor meglátta, hogy Ma Dzung felé indul, villámgyorsan felpattant, és a terasz másik végére szaladt. Ma Dzung utána vetette magát; a professzor megpróbált kitérni előre, de Ma Dzung elkapta lengedező szakála végét. Cao professzor nagyot kiáltott: szakála ott maradt Ma Dzung hatalmas markában. A professzor keskeny, csupasz állán csak egy kis félig letépett ragasztócsík maradt. Ahogy Cao kétségbeesetten felüvöltött, és mindkét kezével odakapott, Ma Dzung megragadta a csuklóját, és hátul összekötözte.

Egy filozófus kifogy az érvekből

Halvány mosoly lágyította meg a bíró szigorú vonásait. Nem kis meglepéssel dörögte maga elé:

– Szóval ez a szakáll sem volt *igazi*.

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

*Amelyben a bíró leleplez
egy aljas összeesküvést, és egy megfoghatatlan
személyt végre sikerül azonosítani*

Jóval elmúlt éjfél, mire Di bíró és három segédje visszaért a járásfőnökségre. A bíró egyenest a dolgozószobába irányította kis csapatát.

Amint leült az íróasztal mögé, Hung a sarokasztalon álló teaforralóhoz sietett, és készített egy csésze erős teát. Di bíró kortyolt párat, aztán hátradőlt a székén, és megszólalt:

– A nagy kínai államférfi, egyben jeles detektív, Ju Su-csien kormányzó, arra int *Hogyan légy jó járásfőnök* című munkájában, hogy a detektívnek sosem szabad makacsul ragaszkodnia felállított teóriájához, sőt, azt a nyomozás előrehaladtával folytonosan át kell értékelnie, újra és újra szembesítenie kell a tényekkel. És ha olyan új adatra bukkan, amely látszólag nem illik bele a képbe, ne igyekezzen azt az elméletéhez igazítani, hanem épp fordítva: a teóriát módosítsa az új tényeknek megfelelően, vagy vesse el mindenestül. Mindig úgy képzeltem, barátaim, hogy ezt említeni sem érdemes, annyira kézenfekvő. És lám, a meggyilkolt járásfőnök esetével kapcsolatban nyilvánvalóan megfeledkeztem erről az alapvető szabályról.

Halványan elmosolyodott, és folytatta:

– Amikor az egész összeesküvést a háttérből mozgó agyafúrt bűnöző megtudta, hogy megpályáztam az itteni járásfőnöki posztot, előzékenyen úgy döntött, gondoskodik róla, hogy legyen, amin alaposan elrágódhatom, és az majd pár napra lefoglal. A mindent betetőző akció terve közeledett a megvalósuláshoz: küszöbönállt az aranszobor fővárosba szállítása. Tévútra akart terelni, legalább addig, amíg a szobor útra kel Peng-laiból. Utasította Ku Meng-pint, hogy indítson el hamis nyomon, és Ku el is kezdte terjeszteni a

pletykát a fegyvercsempészségről. Az ötletet Kim Szangtól vette, aki ugyanezzel élt, amikor együttműködésre akarta bírni a koreai lányt. Szépen beleestem a csapdába: minden okoskodásom alapja a fegyvercsempészet gyanúja volt. Miután Kim Szang elárulta, hogy valójában aranyról van szó, vaksi módon még mindig úgy képzeltem, hogy tőlünk viszik az aranyat Koreába, bár egy kicsit csodálkoztam, hogyan lehet ezen nyerni. Csak ma este döbbsentem rá, hogy épp ellenkező irányú a forgalom.

Dühösen tépkedte a bajuszát. Aztán fölnézett a segédeire, látta, hogy majd megvesznek a kíváncsiságtól, ezért kesernyés mosollyal folytatta:

– Vakságomra egyetlen mentséget hozhatok csak fel: hogy bizonyos véletlen egybeesések – mint például Fan Csung meggyilkolása, Ku asszony eltűnése, vagy Tang különös viselkedése – összezavarták az ügyet. Ráadásul túl sokáig összpontosítottam Ji Penre, aki – egyébként teljesen ártatlanul – fölhívta a figyelmemet a fegyvercsempészségről elterjedt szóbeszédre. Őt jó ideig szintén gyanúsítottam egy tévedés folytán, amit később majd részletezek. Hung ma elvitt egy színházi előadásra, ott döbbsentem rá, ki ölte meg a járásfőnököt. A darabban egy ember a síron túlról vallott a gyilkosára: üzenetet hagyott egy szem mandulában, de ez az üzenet csak a tettes figyelmét volt hivatott elvonni a valódi nyomról, ami nem más volt, mint maga a *mandula*! Akkor hirtelen megértettem, hogy Vang járásfőnök azokhoz a bizonyos papírokhoz szándékosan választotta az értékes antik dobozt, mert a fedelet díszítő két bambuszszál Ku kettős botjára utalt. Miután tudjuk, hogy a járásfőnök szerette a rejtvényeket és talányokat, azt gyanítom, hogy talán még a bambuszbotokban csempészett aranyra is célozni akart. De ezt már sosem fogjuk kideríteni. Amint rájöttem, hogy Ku a gyilkos, rögtön értelmet nyertek azok a baljóslatú szavak, amelyeket odavetett Kim Szangnak, mielőtt elvitt rákot enni. Azt mondta: „Tudod, mi a dolgod!” Nyilván már korábban megbeszélték, hogyan lehet tőlem megszabadulni, ha kiderül, hogy nyomon vagyok. Márpedig ezt én magam hittem el velük, amikor ostobán arra célozgattam, hogy a Fehér Felhő templomának szerzetesei alantas üzelmekre használják a kihalt templomot, ráadásul még a szobrot is szóba hoztam, amelyet Ku a fővárosba készül küldeni! Tetejében

vacsora közben próbáltam rávenni, hogy meséljen a feleségéről, és érintőlegesen arra utaltam, hogy szegény asszony talán akaratlanul belekeveredett az ügyeibe. Ku persze úgy hitte, azt akarom tudtára adni, hogy sejttem az igazságot, és bármelyik pillanatban lefogathatom. Valójában akkor még nagyon messze jártam az igazságtól. Sokat töprengtem azon is, hogyan sikerült a csempészeknek az aranyat az ország belsejéből a kihalt templomba juttatniuk. Ma este viszont föltettem magamnak a kérdést, vajon milyen kapcsolat állhat fenn Ku és Cao professzor között. A professzornak van egy unokatestvére a fővárosban: világtól elvonult könyvmoly, akit könnyen ki lehet használni anélkül, hogy bármit megsejtene. Azt gondoltam, Cao talán bemutatta Kut az unokatestvérének, és így segített Kunak az aranyat a fővárosból Peng-laiba juttatni. Ezen a ponton végre megvilágosodott az elmém, mert eszembe jutott, hogy Cao professzor szabályos időközönként könyvcsomagokat indított útnak a fővárosba. Szóval az aranyat ide, *Kínába* csempészik, és nem *Kínából*! Vagyis okos bűnözők egy csoportja a magas import- és útdó kikerülésével nagy mennyiségű olcsó aranyat halmozott fel, amivel aztán a piacot manipulálhatta, és így gazdagodott. Ezen a ponton azonban nehézségbe ütköztem. Ez a módszer csak akkor működik, ha a bűnözők hatalmas mennyiségű arannyal gazdálkodhatnak. Igaz, hogy Koreában olcsón lehet hozzájutni, de mégis csak fizetni kell érte, ami komoly befektetést jelent. És hogy igazán jelentős nyereséget söpörjenek be, a fővárosi piacot kell befolyásolniuk, ahhoz pedig pár szállítmány – bambuszrudakban és könyvcsomagokban átcsempésztett – vékonyka rúd édeskevés. Ráadásul mire a városba érkeztem, valószínűleg már nem is alkalmazták azt a módszert, amelyre így fényt derítettem, hiszen Cao professzor apránként szinte a teljes könyvtárát elszállíttatta. Ekkor értettem meg, miért vannak ilyen nagy sietségben a bűnözők: hamarosan óriási mennyiségű aranyat készülnek a fővárosba küldeni. De vajon hogyan lehet ilyesmit nyélbe ütni? Logikusan adta magát a válasz: hiszen a Ku-féle szobormásolat kormánykatonák díszkíséretével utazik! Ennek a merész tervnek a páratlan pimaszsága méltó a háttérből irányító lángelméhez. Végre megfejtettem azt a különös incidenst is, amelynek Ma Dzsung és Csiao Tai tanúja volt a csatornaparton a

nagy ködben. Alaposan megnéztem a várostérképet, és láttam, hogy Ku palotája az *első* híd közelében áll. Rájöttem, hogy a köd miatt valószínűleg rosszul mértétek föl a megtett távolságot, és azt hittétek, hogy a *második* híd közelében láttátok az esetet, ezért másnap ott kérdezősködtetek. Ji Pen arrafelé lakik, ez egy darabig erősítette bennem a gyanút ezzel a gátlástalan, de ártatlannak bizonyult üzletemberrel kapcsolatban. Ezt leszámítva nem érzéki csalódás volt, amit láttatok. Azzal a különbséggel, hogy Ku emberei nem élő embert vertek a husángjaikkal; a szobor agyagból égetett másolatát törték szét, amit Ku titokban csináltatott az aranszobor öntőformájához! Ezt az öntőformát küldte Ku a díszes rózsafa ládában a Fehér Felhő templomának gyanútlan apátjához. A ládát Hui-pen nyitotta fel, és az alamizsnás szerzetes hamvasztásának ürügyén rakott akkora tüzet, hogy megolvashassa, majd szoborformába öntesse a kis rudakban összegyűjtött aranyat. A magam szemével láttam azt a rózsafa ládát, és el is csodálkoztam, miért kell ilyen hatalmas máglya egyetlen holttest elhamvasztásához. De nem gyanítottam semmit. Nos, amikor fél órával ezelőtt a templomból jövet átkutattuk Ku palotáját, megtaláltuk a Fang mester faragta cédrusfa szobrot, vagy tucatnyi darabra gondosan szétfűrészelve. Ezeket Ku a fővárosba akarta küldeni, hogy ott újra összerakják, és felajánlják a Fehér Ló templomának, miközben az aranszobrot az összeesküvés fejéhez vitték volna. Az agyagformától könnyű volt megszabadulni: darabokra törték, és a csatornába dobták. Amikor Ma Dzsung rálépett a cserepekre, még rajtuk volt a préselt papír.

– Jó tudni – szólalt meg Ma Dzsung –, hogy hihetek még a saját szememnek! Kicsit kezdtem aggódni, hogy nem tudok megkülönböztetni egy kosárra való szemetet egy mereven ülő embertől!

– Cao professzor miért csatlakozott a bűnszövetkezethez, bíró úr? – kérdezte Hung. – Ő mégis csak tanult ember, és...

– Cao professzor mindig szerette a fényűzést – szakította félbe a bírót. – Nem tudta túltenni magát azon, hogy elveszítette a vagyonát, és kénytelen volt a városból kiköltözni abba az öreg toronyba. A professzor körül minden álságos és hamis volt, még a szakálla is! Amikor Ku megkereste, és a nyereségből nagy részesedést ajánlott,

ő képtelen volt ellenállni a kísértésnek. Abban a botban, amely Cu-hainál volt azon az éjszakán, amikor Ku asszonnyal és Po Kaival összetalálkozott, egy aranyrúd lapult, kicsiny része annak a fizetségnek, amit a professzor rendszeresen kapott. Ku súlyos hibát követett el, amikor engedte, hogy óvatosságát legyőzze a Cao kisasszony utáni vágyakozása, és utasította a professzort, hogy adja hozzá a lányát. Számomra ugyanis ebből vált világossá, hogy a két férfi között szoros kapcsolat van.

Di bíró nagyot sóhajtott. Kiitta maradék teáját, aztán folytatta:

– Ku Meng-pin végtelenül kegyetlen és kapzsi alak, mégsem ő volt a főnök; ő csak parancsot teljesített. De nem hagyhattam, hogy megnevezze a vezérüket, hátha annak akad még olyan embere a városban, aki figyelmeztetheti a veszélyre. Még ma éjjel – illetve reggel, hiszen lassan reggel lesz! – elküldök egy szakasznyi katonai rendészt, hogy lóhalálában vágtsanak a feljelentésemmel a császári főbíróhoz. Itt várnak az udvaron készenlétben, láttatok őket. Erről jut eszembe, a káplárjuk épp az előbb tudatta velem, hogy a katonai rendészek elfogták azt a Vu nevű fickót, Fan szolgáját, amikor megpróbálta eladni a két lovat. Minden pont úgy történt, ahogy feltételeztük: rögtön azután, hogy Ah Kvang eltűnt a tanyáról, Vu fölfedezte a gyilkosságot; miután félt, hogy őt fogják gyanúsítani, azonnal elmenekült a pénzes ládával és a lovakkal.

– De ki volt a főbűnös, aki az egész csempész-összeesküvést vezényelte, bíró úr? – kérdezte Hung.

– Az a nyúl szívű áruló: Po Kai, ki más?! – kiáltotta Ma Dzung.

Di bíró elmosolyodott.

– A törvénybiztos kérdésére nem adhatok választ – kezdte –, mert nem tudom, ki lehet az. Bízom benne, hogy Po Kai majd beavat bennünket. Ami azt illeti, csodálom, hogy még nincs itt. Arra számítottam, hogy azonnal beállít, amint visszatértünk a templomból.

Elképedt segédei egyszerre zúdították volna rá kérdéseiket, de ebben a pillanatban kopogtak az ajtón. A főporoszló viharzott be, és jelentette, hogy Po Kai az imént teljes nyugalommal besétált a járásfőnökség főkapuján, és az örök azonnal letartóztatták.

– Vezesd be! – utasította a bíró nyugodt hangon. – De persze őrizet nélkül!

Amikor Po Kai megjelent, a bíró felpattant, és meghajolt.

– Vang úr, kérlek, foglalj helyet! – köszöntötte udvariasan a belépőt. – Alig vártam, hogy találkozzunk végre!

– Én is – felelte a látogató nyájasan. – De mielőtt belevágnánk, hadd szedjem rendbe magam egy kicsit!

A három döbbsen, gyökeret eresztett férfiről tudomást sem véve odament a teafőzőhöz, a forró vizes tálból kiemelt egy törölkendőt, és gondosan végigdörgölte az arcát. Amikor visszafordult, a sötétvörös foltoknak – amelyektől arca olyan puffadtnek tűnt – már nyomuk sem volt; eltűnt orrának furcsa pírja is, szemöldöke pedig vékony lett, és egyenes. Köntöse ujjából kerek fekete tapaszt vett elő, és balfelől egy mozdulattal ráragasztotta az arcára.

Ma Dzsungnak és Csiao Tainak elállt a lélegzete. Ugyanaz az arc volt, amelyet a koporsóban láttak. Egyszerre kiáltottak fel:

– A halott járásfőnök!

– Az ikertestvére – pontosított Di bíró. – Vang Jüan-te úr, a Gazdasági Minisztérium tanácsosa. Gondolom – fordult Vanghoz –, ez az anyajegy sok kínos félreértéstől megóvott téged és a fivéredet. A szüleitekről nem is beszélve.

– Így van – felelte Vang. – Ettől eltekintve olyan egyformák voltunk, mint két tojás! De felnőttkorunkban ennek megszűnt a jelentősége, mert szegény fivérem mindig vidéki szolgálatban volt, én viszont a Gazdasági Minisztériumban maradtam. Nem is sokan tudták, hogy ikrek vagyunk. De ez mind mellékes. Azért jöttem, járásfőnök úr, hogy köszönetét mondjak, amiért ilyen briliánsan megoldottad a testvérem elleni merénylet rejtélyét, és amiért elláttál minden szükséges adattal, hogy tisztázhassam magam a hamis vádak alól, amelyeket a gyilkosa elterjesztett rólam a fővárosban. Szerzetesnek öltözve jelen voltam a templomban az este, így tanúja lehettem, ahogy sikeresen felgöngyölítetted ezt a bonyolult összeesküvést, miközben én bizonytalan sejtéseknél tovább sosem jutottam.

– Gondolom – kezdte Di bíró, és látszott, hogy ég a kíváncsiságtól –, Ku főnöke magas rangú tisztviselő a fővárosban.

– Nem – rázta meg a fejét Vang. – Viszonylag fiatal ember, de romlottságban már élen jár. Segédfogalmazó a Központi Bíróságon, a neve Hu. A mi főtanácsosunk, Hu Kvang unokaöccse.

A bíró elsápadt.

– *Hu segédfogalmazó?! –* kiáltotta. – Hiszen ő a barátom!

Vang megvonta a vállát.

– Gyakran előfordul – jegyezte meg –, hogy az ember félreismeri a legközelebbi barátait. Az ifjú Hu tehetséges ember, idővel biztosan magasra emelkedett volna a hivatali ranglétrán. De ő úgy gondolta, csalással és szélhámossággal gyorsabban is megszerezheti a vágyott gazdagságot és a befolyást; és amikor látta, hogy a nyomában vannak, nem habozott elkövetni a legaljasabb bűnt. Gonosz tervei beteljesítéséhez a lehető legjobb pozícióban volt: nagybátyja révén pontosan tudta, mikor mi zajlik a Gazdasági Minisztériumban, miközben a Központi Bíróság alkalmazottjaként hozzáférhetett az ottani aktákhoz. Ő volt az egész összeesküvés vezéralakja.

Di bíró tenyerével elfedte a szemét. Most értette meg, hogy hat nappal ezelőtt, amikor az Öröm és Bánat Pavilonjában búcsúztatták, miért gyözködte Hu olyan vehemensen, hogy adja föl az állást Peng-laiban. Emlékezett rá, milyen könyörgő tekintettel nézett akkor rá Hu – a barátsága legalább nem volt egészen színlelt. És most ő kénytelen Hu vesztét okozni. Ettől a gondolattól egy csapásra elpárolgott belőle a lelkesültség, amelyet az ügy megoldása felett érzett. Színtelen hangon tette föl Vangnak a kérdést:

– Hogy bukkantál rá az összeesküvés első áruló jelére?

– Az ég különleges matematikai érzéssel áldott meg – felelte Vang. – Ennek a képességemnek köszönhetem azt is, hogy a Gazdasági Minisztériumban olyan gyorsan jutottam előre. Egy hónappal ezelőtt kezdtem felfigyelni a minisztérium rendszeres aranypiaci jelentéseiben felbukkanó szabálytalan tételekre. Azt gyanítottam, hogy törvénytelen úton olcsó arany áramlik be az országba. A magam szakállára nyomozásba kezdtem, de sajnos a hivatalsegédem, úgy tűnik, Hu kéme volt. Tudván, hogy fivérem a járásfőnök Peng-laiban, ahonnan a becsempészett arany érkezik, Hu – egyébként tévesen – azt feltételezte, hogy együtt munkálkodunk a leleplezésén. Igazság szerint a bátyám mindössze egyszer említette egy levélben, hogy a gyanúja szerint Peng-lai a csempészet egyik központja. Ezt a bizonytalan információt nem kötöttem össze a fővárosban zajló aranymanipulációkkal. De Hu

elkövette azt a hibát, amit annyi más bűnöző: túl korán hitte, hogy leleplezték, és elhamarkodott lépéseket tett. Utasította Kut, hogy ölje meg a fivéremet, aztán meggyilkoltatta azt az írnokot a minisztériumban, elvitt harminc aranyrudat a kincstárból, és addig mesterkedett, míg a nagybátyja engem vádolt meg a lopással. Sikerült a letartóztatás elől elmenekülnöm. Eljöttem Peng-laiba mint Po Kai, hogy bizonyítékokat szerezzek Hu ellen, ezzel megtoroljam a fivérem halálát és egyszersmind tisztázzam magam a hamis vádak alól. Amikor megérkezél, bíró úr, bonyolult helyzetbe kerültem. Szívesen együttműködtem volna veled, de nem árulhattam el a valódi személyazonosságomat, hiszen akkor természetesen kötelességed lett volna őrizetbe venni és azonnal visszaküldeni a fővárosba. De közvetett módon azért igyekeztem megtenni, amit lehet. Megkörnyékeztem ezt a két kitűnő segédet, és elvittem őket az úszó bordélyra, hogy felkeltssem az érdeklődésüket Kim Szang, na meg a koreai lány iránt, akikre gyanakodtam. Azt hiszem, ez tűrhetően sikerült.

Oldalpillantást vetett Csiao Tai felé, aki most mintha egészen elmerült volna a teáscsészéje tanulmányozásában.

– Ugyanígy a buddhista közösségre is megpróbáltam ráirányítani a figyelmüket – de ebben már nem voltam olyan sikeres. Sejtettem, hogy a szerzeteseknek valahogy közük van az aranycsempészéshez, de semmiféle nyomra nem bukkantam. Folyamatosan szemmel tartottam a Fehér Felhő templomát – a virágos hajó nagyon hasznos leshelynek bizonyult. Láttam, hogy az alamizsnás, Cu-hai lopva hagyja el a templomot, ezért követtem – de sajnos meghalt, még mielőtt kikérdezhettem volna, mire készül az elhagyatott templomban. Kim Szangot viszont kicsit túl sokat faggattam, gyanakodni is kezdett. Ezért nem tiltakozott, hogy én is elmenjek arra a bizonyos hajóútra: gondolta, miért ne ölhetne meg engem is egy füst alatt.

Ma Dzsunghoz fordulva így folytatta:

– A nagy csetepatéban a dereglyén elkövették ezt a végzetes hibát, hogy csak rád figyeltek, úgy gondolták, velem nem kell számolni, engem később is ráérnek bármikor elintézni. De véletlenségből elég jól bánok a késsel, így hát ledöftem azt, aki elsőként vetette rád magát hátulról.

– Jobb pillanatban nem is jöhetett volna ez a baráti gesztus – mondta Ma Dzsung hálásan.

– Amikor meghallottam Kim Szang utolsó szavait, és ezzel beigazolódott a gyanúm az aranycsempésztésről – vette fel újra a fonalat Vang –, azonnal elkötöttem a csónakot, és igyekeztem vissza Ji Pen házába, hogy magamhoz vehessem a dobozomat, mielőtt Kim Szang társai ellopnák a szobámból. Ebben a dobozban többek között az ellenem koholt vádakkal, illetve az aranypiaci manipulációkkal kapcsolatos feljegyzéseket tartottam. Miután az ő szemükben „Po Kai” volt gyanús, úgy döntöttem, hogy megszabadulok ettől az álcától, és egy kóbor szerzetesét veszem magamra.

– Amennyi bort ledöntöttünk együtt a torkunkon – morogta Ma Dzsung –, legalább pár szóval beavathattál volna minket, mielőtt elevezel a hajóról!

– Pár szó nem lett volna elég – válaszolt Vang szárazon, aztán Di bíróhoz fordult: – Nagyon jól használható páros, még ha kicsit nyers is a stílusuk. Állandó társaid, bíró úr?

– Úgy bizony! – bólintott a bíró.

Ma Dzsung arca földerült. Oldalba bökte a barátját.

– Na, testvér, nem kell többet fagyott lábbal le-föl caplatnunk az északi határon!

– Azért bújtam Po Kai bőrébe – kanyarodott vissza a témához Vang –, mert tudtam, hogy ha léha életű költőnek és buzgó buddhistának mutatom magam, előbb-utóbb ismeretségbe keveredem ugyanazokkal, akikkel a fivérem kapcsolatban állt. És mint közismerten hóbertos iszákos a nappal és az éjszaka bármely órájában kószálhattam a városban anélkül, hogy gyanút keltettem volna.

– Nagyon jól választottad meg a szerepedet – mondta Di bíró. – Most megfogalmazom a feljelentést Hu ellen, és egy szakasz katonai rendész nyomban indul vele a fővárosba. Miután egy járásfőnök meggyilkolása államellenes bűnténynek számít, a megyefőnököt és a tartományi kormányzót megkerülve egyenest a császári főbírónak címezhetem. Ő pedig azonnal lefogatja Hut. Holnap kihallgatom Kut, Caót, Hui-pent, valamint a bűnrészes szerzeteseket, aztán a lehető leghamarabb részletes jelentést

küldök a fővárosba. Téged, uram, kénytelen leszek formálisan őrizetben tartani itt a bíróságon, amíg meg nem jön a hivatalos leirat, hogy visszavonták az ellened felhozott vádakát. Ez viszont alkalmat ad nekem, hogy az eset pénzügyi vonatkozásairól kikérjem bölcs tanácsaidat, sőt azt remélem, elbeszélgethetünk a járásban kivetett földadók lehetséges egyszerűsítéséről is. Átnéztem a kérdéses dossziét, és feltűnt, hogy igazságtalanul magas a kisbirtokosok adóterhe.

– Mindenben a rendelkezésedre állok – mondta Vang. – Jut eszembe: honnan jöttél rá, ki vagyok? Azt hittem, mindent el kell majd magyaráznom.

– Amikor összetalálkoztunk a folyosón a fivéred házában – válaszolt Di bíró –, először azt hittem, a gyilkossal állok szemben, aki eljártssa az elhunyt szellemét, hogy háborítatlanul kutathassa fel a terhelő bizonyítékokat, amelyeket esetleg a bíró hátrahagyott. Annyira erős volt bennem ez a gyanú, hogy még aznap éjjel titokban ellátogattam a Fehér Felhő templomába megnézni a fivéred holttestét. Mivel láttam, hogy ilyen tökéletes hasonlóságot mesterséges eszközökkel nem lehet elérni, meg voltam győződve róla, hogy tényleg a halott járásfőnök kísértetével találkoztam. Csak ma este világosodtam meg. Láttam egy színdarabot, amelyben két ikertestvért csupán egy hiányzó mutatóujj alapján tudtak megkülönböztetni. Így kezdtem el kételkedni a szellem valódiságában, mert eltöprengtem, hogy ha a halottnak volna ikertestvére, könnyen eljátszhatná a kísértet szerepét, elég volna egy anyajegyet fölfestenie vagy fölragasztania az arcára. Tangtól hallottam, hogy a néhainak egyetlen élő rokona van: egy fivér, aki mindedig nem lépett érintkezésbe a bírósággal. „Po Kai” volt az egyetlen, aki ebből a szempontból szóba jöhetett: közvetlenül a járásfőnök meggyilkolása után érkezett a városba, érdeklődött az eset iránt, továbbá Cao kisasszony és egy jó szemű vendéglői alkalmazott elhintette bennem a gyanút, hogy szerepet játszik. Ha nem Vangnak hívnának, uram – ami a Li és a Dzsang mellett a leggyakrabban előforduló név nálunk –, talán előbb is összekapcsoltam volna a tényeket, hisz mielőtt a fővárosból eljöttem, állítólagos büntetted és szökésed elég nagy hullámokat kavart. De végül „Po Kai” rendkívüli matematikai és pénzügyi

tehetsége szolgáltatta a megfelelő nyomot – ez volt, amiért eltöprengtem, nem lehet-e, hogy a „költőnek” valahogy köze van a Gazdasági Minisztériumhoz. És akkor végre szöveget ütött a fejembe, hogy a meggyilkolt járásfőnököt és a minisztérium szökött tanácsosát ugyanúgy Vangnak hívják.

A bíró itt nagyot sóhajtott. Elgondolkozva simított végig az oldalszakállán, aztán folytatta:

– Gyakorlottabb járásfőnök biztos hamarabb felgöngyöltette volna az ügyet. De nekem ez az első posztom, uram, kezdő vagyok még.

Kinyitotta a fiókját, kivette belőle a jegyzetömböt, és átadta Vangnak.

– Még mindig nem tudom, mit jelentenek a fivéred bejegyzései.

Vang lassan végiglapozta a füzetet, gondosan tanulmányozta a számokat, aztán így szólt:

– A fivérem erkölcsi lazaságát sosem helyeseltem, de az tagadhatatlan, hogy amikor komolyan vette magát, rendkívül tisztán látott, és nagyon jók voltak a megérzései. Ez Ku bejövő hajóinak részletes nyilvántartása, szerepel benne az összes kikötői illeték, importadó és az utasok után fizetendő fejadó. A fivéremnek nyilván feltűnt, hogy az importadó olyan kevés, hogy ezek szerint Ku annyi árut sem hozott be, amennyi a költségeit fedezi, a fejadó ugyanakkor olyan sok, hogy a hajói szokatlan mennyiségű utast szállítottak. Ez fölébresztette a gyanakvását, és megsejthette, hogy csempészkedés lehet a háttérben. A fivérem természeténél fogva lusta ember volt, de ha valami fölpiszkálta az érdeklődését, akkor abba szívvel-lélekkel beleásta magát, és nem sajnálta az energiát, hogy eljusson a megoldáshoz. Ilyen volt már gyerekkorában is. Hát, sajnós ez az utolsó rejtély, amelyet megoldott!

– Köszönöm – mondta Di bíró. – Ezzel kipipáltuk az egyetlen megmaradt homályos pontot is. Ráadásul a kísértetjelenség problémáját is megoldottad.

– Tudtam, hogy ha eljátszom a halott testvérem szellemét – bölintott Vang –, nyugodtan vizsgálódhatom a bíróság épületeiben, és ha véletlenül fölfedez valaki, akkor sem mer háborgatni. Szabadon járhattam ki-be, mert a fivérem nem sokkal a halála előtt küldött nekem egy kulcsot a rezidenciája hátsó ajtajához. Úgy

látszik, megérezte a közelgő bajt, ezt bizonyítja az is, hogy rábízta azt a lakkfa dobozt a koreai lányra. A vizsgálóbiztos meglepett, miközben a fivérem könyvtárszobájában kutattam, az öreg írnok pedig akkor talált rám, amikor a személyes papírjait kerestem ebben a dolgozószobában. Veled szintén véletlenül találkoztam, mialatt épp a csomagjait vizsgáltam át. Bocsánatkéréssel tartozom, amiért akkor olyan kulturálatlanul viselkedtem!

Di bíró furcsán elmosolyodott.

– Boldogan megbocsátok! – felelte. – Annál is inkább, mert amikor tegnap este a Fehér Felhő templomában másodszor jelentél meg előttem kísértet-álruhában, az életemet mentetted meg! De elárulom, hogy ott, ennél a második találkozásnál tényleg nagyon rám ijesztettél: a kezed egészen áttetsző volt, és mintha mindenestül felszívódtál volna a ködben. Hogy sikerült ezt a hátborzongató hatást elérned?

Vang növekvő döbbenettel hallgatta a bírót. Végül némiképp zavarodottan válaszolt:

– Azt mondod, másodszor is megjelentem előtted? Biztosan tévedsz. Én abban a templomban soha nem jártam mint a fivérem szelleme!

A hirtelen beállott néma csöndben hallatszott, hogy valahol az épületben becsukódik egy ajtó, ezúttal óvatosan, halkán.

Vége

UTÓSZÓ

A kínai bűnügyi történetek közös vonása, hogy a detektív szerepét mindig egy járásfőnök játssza – értelemszerűen az, akinek a körzetében az eset történt.

A járás határa általában a fallal körülzárt város kapuin túl mintegy hatvan-hetven kilométerre húzódott. Az egész terület irányítása, közigazgatása – minden hivatalos ügye – a járásfőnök hatáskörébe tartozott. Feladata, felelőssége nagyon sokrétű és széles körű volt: az adók behajtása; a születések, halálozások, házasságkötések bejegyzése; a földtulajdonok naprakész nyilvántartása, a béke megőrzése és így tovább. Ugyanakkor az ő dolga volt – mint a helyi bíróság elnöklő bírójának – a bűnözőket letartóztatni és elítélni; minden bűnügyben és polgári ügyes-bajos kérdésben levezetni a meghallgatást és a szükséges eljárást. Miután az emberek hétköznapijainak gyakorlatilag minden fázisát felügyelte, széles körben emlegették „a járás apja és anyja” néven.

A járásfőnök állandóan túlterhelt volt. Családjával a járásfőnökség tömbjén belül, külön szárnyban lakott, és rendszerint minden ébren töltött óráját hivatali teendői töltötték ki.

A hatalmas kínai közigazgatási piramis legalján helyezkedett el. Elszámolással tartozott a megyefőnöknek, aki húsz-egynéhány járás fölött rendelkezett. A megyefőnök feljebbvalója a mintegy tucatnyi megyét irányító tartományi kormányzó volt. A tartományi kormányzó felügyeleti szervei a fővárosban összpontosuló központi hivatalok voltak, amelyeknek felépítményében a csúcson maga a császár állt.

A császárság minden polgára – vagyoni helyzetétől és társadalmi háttérétől teljesen függetlenül – hivatalnoki pályára léphetett, és járásfőnöki kinevezést kaphatott, ha letette a szigorú hivatalnoki vizsgákat. Ebben az értelemben a kínai rendszer meglehetősen demokratikusnak számított, amikor Európában még jócskán a feudális viszonyok uralkodtak.

A járásfőnök hivatali ideje általában három évig terjedt. Ezután újabb állomáshelyre küldték, majd idővel megyefőnöki előléptetést

kaphatott. Az előléptetés nem automatikusan és nem egységesen történt; kizárólag a valódi teljesítményen alapult – kevésbé tehetséges hivatalnokok gyakran életük legnagyobb részét járásfőnökként dolgozták végig.

Általános teendői elvégzésében a járásfőnököt intézménye állandó személyzete segítette: a poroszlók, az írnokok, a börtönfelügyelő, az őrség, az irodaszolgák. Ők azonban csakis a rutinfeladatokat látták el, a bűnügyek felderítése nem volt feladatuk.

Ez utóbbit maga a járásfőnök végezte három-négy megbízható segédje közreműködésével. Őket még pályája kezdetén vette maga mellé, onnantól minden állomáshelyére elkísérték. Ezek a segédek rangban a járásfőnökség állandó személyzete fölött álltak. Nem voltak helyi kötődéseik, így munkájukat kevésbé befolyásolhatta a személyes rokon- vagy ellenszenv. Ugyanilyen megfontolásból megkerülhetetlen szabály volt, hogy senki nem lehetett járásfőnök a szülőhelyén.

Jelen regény többé-kevésbé híven érzékelteti az ókori Kína bírósági eljárásrendjét. Az ülés folyamán a bíró a pulpitus mögött foglalt helyet, segédei és az írnokok pedig mellette álltak. A pulpitus egy vörös drapériával letakart magas asztal volt. A drapéria elöl az asztal lapjától egészen a földre – vagyis az emelvény tövéig – lógott.

A poroszlók az emelvényre merőlegesen álltak, két sorban egymással szemben. A panaszosnak és a vádlottnak e két sor között kellett a csupasz kőpadlóra térdepelnie, és ott maradnia egészen a meghallgatás végéig. Ügyvéd nem segítette, tanúkat nem hívhatott, helyzete általában véve nem volt túl irigylésre méltó. Valójában az egész bírósági eljárás célja az elrettentés volt: az emberekre nyomasztó súllyal nehezedjék, mire számíthatnak, ha bármilyen vonatkozásban kapcsolatba kerülnek a törvénnyel. Szabály szerint naponta három meghallgatást tartottak a bíróságon: reggel, délben és délután.

A kínai jogrendszer szigorú alapelve szerint senki sem volt bűnösnek nyilvánítható, amíg bűnét be nem vallotta. Elkerülendő, hogy elvetemült bűnösök megmeneküljenek a büntetéstől, ha akár cáfolhatatlan bizonyítékokkal szembesülve sem tesznek beismerő vallomást, a törvény felhatalmazást adott súlyos kényszerítő eszközök alkalmazására, úgymint: korbácsolás, botozás, hüvelyk- és

lábszorító. A járásfőnökök gyakran további kegyetlen kínzásokat is bevetettek. Ha azonban a vádlott a kínvallatás következtében maradandó testi károsodást szenvedett vagy meghalt, a járásfőnökre és a bíróság teljes személyzetére büntetést szabtak ki – gyakran a legsúlyosabbat. Így aztán a bírók többsége sokkal inkább saját bölcsességére, pszichológiai érzékére és emberismeretére támaszkodott, mintsem súlyos kínzások kétes használatára.

Mindent egybevetve, az ókori kínai rendszer meglehetősen jól működött. A felsőbb hatóságok szigorú ellenőrzése útját állta a visszaéléseknek, és a közmegítélés is kordában tartotta a tisztességtelen vagy felelőtlen járásfőnököket. A halálos ítéleteket az uralkodónak kellett ratifikálnia, és bármely vádlott jogorvoslatért fellebbezhetett a magasabb hatóságoknál – így ügye egészen a császárig eljuthatott. Ezenfölül a járásfőnöknek tilos volt külön faggatnia a vádlottat: az ügygel kapcsolatos minden kihallgatást – a vád megfogalmazásához vezető előzetes vizsgálatot is beleértve – nyilvános bírósági üléseken kellett lefolytatnia. Az ügy teljes menetéről részletes jegyzőkönyv készült, amelyet ellenőrzésre tovább kellett küldeni a feljebbvalókhöz.

„Di bíró” híres ókori nyomozó valóságos személy volt, a Tang-kor jól ismert államhivatalnok. Teljes neve Di Dzsen-csie; 630 és 700 között élt. Ifjabb korában, amikor különböző vidékeken járásfőnökként szolgált, nagy hírnévre tett szert, miután sok bonyolult bűnesetet sikerült felgöngyölítenie. Legendás nyomozói sikereinek köszönhető, hogy a kínai irodalomban később számos olyan bűnügyi történet főszereplőjévé tették meg, amelynek valóságalapja – ha van egyáltalán – elenyésző.

Később igazságügy-miniszter lett, és bölcs tanácsai jótékonyan befolyásolták az állam működését. Az ő heves tiltakozásának köszönhető, hogy az éppen uralmon lévő Vu császárnő elállt tervétől, és végül mégsem kegyencét ültette trónra a jogos trónörökös helyett.

A kínai bűnügyi regényekben a járásfőnök általában három vagy még több egymástól teljesen független esetet göngyölít fel párhuzamosan. Ezt az érdekes vonást én is megőriztem ebben a könyvben – de igyekeztem úgy megírni, hogy a három eset egy folyamatos történetté álljon össze. Ebben a tekintetben szerintem a kínai krimik valóságosabbak a mieinknél. Egy járás elég népes, logikusnak tűnik, hogy egyszerre több eset is terítéken van.

Követtem a Ming-kori kínai írók gyakorlatát, amennyiben a szereplőket és életmódjukat úgy ábrázolják, mintha a 16. században járnánk, noha a cselekmény valójában évszázadokkal korábban zajlik. Ugyanez áll az illusztrációkra is: a képeken látható ruhák és viselkedési formák sokkal inkább a Ming-, mint a Tang-dinasztia idejét idézik. Megjegyzendő, hogy akkoriban a kínaiak sem dohányt, sem ópiumot nem szívtak, továbbá nem hordtak lófarkat – azt csak 1644 után, a mandzsu hódítók terjesztették el. A férfiak hosszúra növesztették a hajukat, és kis kontyba kötötték a fejük tetején. Szabadban és a házban egyaránt fejfedőt viseltek.

Az illusztrációkon a kínai mindennapi élet különféle sajátosságait igyekeztem ábrázolni. Ezért aztán az olvasó láthat például egyszerű ágyat (amikor Csiao Tai a virágos hajóra látogat) és gazdagabban kidolgozott fekhelyet (Tang halála), vagy éppen kínai hamvasztókemencét fújtatóval (Di bíró a templomban). Képeim mintájául a Ming-kori könyvillusztrációk és erotikus albumok szolgáltak. Megjegyzendő, hogy az ókori Kína szexuális tabui erősen eltértek a mieinktől: számukra tökéletesen érthetetlen és értelmezhetetlen lett volna az Európában szinte kötelező fügefalevél, ugyanakkor nagyon erősen ellenezték és messzemenően illetlennek ítélték a fedetlen női láb ábrázolását. Noha ez mára némiképp meghaladott lett, mégis bölcsőbbnek tűnt a könyvemben ábrázolt nők meztelen lábfejét valahogy elfedni – tekintettel könyveim esetleges kínai kiadására.

Robert van Gulik

RÉSZLET A KÖVETKEZŐ RÉSZBŐL

Robert van Gulik
A faragott paraván rejtélye

ELSŐ FEJEZET

Ahogy beért a könyvtárszobába, rögtön az ajtónál megállt. A feje kóválygott, látása elhomályosult, az íróasztaláig sem mert elmenni. Hátát a félfának támasztotta, szemét lehunyta, kezét lassan a halántékához emelte. A hasogató fejfájás tompa, kízó lüktetéssé változott. A füle már nem csengett; hallotta a távoli hátsó udvarból ideszűrődő ismerős hangokat, ahogy a szolgák a délutáni pihenő után újra nekiláttak a háztartási teendőknél. Háznagya is nemsokára bejön majd a délutáni teával.

Hatalmas erőfeszítéssel úrrá lett a remegésén. Nagy megkönnyebbüléssel észlelte, hogy kezd rendbe jönni a látása. Gyorsan fölemelte mindkét kezét, és alaposan megvizsgálta: sehol nem fedezett föl vérnyomot. Tekintete a súlyos ébenfa íróasztalra tévedt, amelynek sima, fényezett lapján visszatükröződött a zöld nefritkő váza és benne a hervadásnak indult virágok. Átsuhant az agyán, hogy feleségének ki kell majd cserélnie a csokrot, hiszen mindig ő szokta szálanként összeválogatni a kertben – ettől most hirtelen furcsa ürességet érzett a gyomrában. Átbotorkált a szobán, sikeresen elért az asztalig, zihálva megállt, a legömbölyített csücskökben megkapaszkodva lassan körbekerült, aztán lehuppant a nagy karosszékbe.

Erősen markolta a karfát, hogy ellen tudjon állni a szédülés újabb rátörni készülő rohamának. Amikor az is elmúlt, és kinyitotta a szemét, elsőként a szemközti fal előtt álló lakkfa paravánt látta meg. Gyorsan elfordította a tekintetét, de mintha szemének mozgását követve a paraván is odább mozdult volna. A magas, szikár férfi egész testén újból heves remegés futott végig. Ösztönösen szorosabbra húzta laza háziköntösét. Vajon ez már a vég, kezd megbolondulni? Szemöldökére hideg verejtékcseppek ültek ki, hányinger fogta el. Előrehajolt, tekintetét arra az iratcsomóra szegezte, amelyet titkára az asztalára készített, és minden erejével igyekezett összeszedni a gondolatait.

Szeme sarkából látta, amint teatálcával a kezében belép a háznagya. Szerette volna viszonzni az alázatos köszöntést, de kiszáradt nyelve duzzadtan, bénán lapult a szájában. Amikor az egyszerű szürke köntöst és kis kerek fekete sapkát viselő idős férfi letett elé egy csésze teát, a járásfőnök azonnal remegő kezébe vette, és belekortyolt. Ha többet iszik, biztosan jobban lesz majd. Miért nem megy már innen ez a vén totyakos? Mire vár? Már épp nyitotta a száját, hogy valami dühös megjegyzést tegyen, amikor meglátta a tálcán a borítékot.

– Bíró úr – kezdte az öreg szolga –, ezt a levelet most hozta egy látogató, bizonyos Sen úr.

A járásfőnök a levélre meredt – még mindig nem bízott annyira remegő kezében, hogy meg is próbálja fölemelni. A hivatalos kinézetű nagybetűs címzés így szólt: „Teng Kan úrnak, Vei-ping járásfőnökének. Saját kezébe.” A bal alsó sarokban ott virított a megyefőnöki hivatal nagy piros pecsétje.

– Miután az áll rajta, hogy „saját kezébe” – magyarázta a háznagya a tőle megszokott kopogós pedantériával –, úgy véltem, legjobb lesz, ha egyenest behozom a bíró úrnak.

A járásfőnök kezébe fogta a levelet, és rutinszerű mozdulattal nyúlt bambusz papírvágó késéért. Sok száz más járásfőnökhöz hasonlóan ő is csak kis fogaskerék volt a felséges Tang-birodalom roppant közigazgatási gépezetében. És noha saját körzetében, Vei-pingben ő töltötte be a legmagasabb kormányhivatalt, maga is csak egyike volt a Pien-fu megyefőnöke alá tartozó jó tucatnyi járásfőnöknek. Háznagya helyesen gondolta: a megyefőnök saját kezű levelével érkező látogatót nem szabad megvárakoztatni. Hála a jó égnek, újra képes volt gondolkozni!

Felvágta a borítékot. A hivatalos levélpapíron alig néhány sor állt:

„Bizalmas. Jelen levél átadója, Di Dzsen-csie, Peng-lai járásfőnöke, miután a megyefőnökségen fontos tanácskozáson vett részt, engedélyt kapott, hogy hazatérőben egyhetes szabadságot vegyen ki, amelyet Vei-ping városában tölt, szigorúan inkognitóban. Kérek

az említett Dinek minden lehetséges segítséget megadni.

A megyefőnök”

Teng járásfőnök lassan összehajtogatta a levelet. Szerencsétlenebb pillanatban már nem is érkezhettek volna ez a kolléga. És miért inkognitóban jön? Talán készül valami, amiről ő nem tud? A megyefőnök közismert szokatlan módszereiről, talán ezt a Di nevű figurát is valami titkos nyomozás miatt küldte ide. Ki kellene térni a találkozás elől? Jelentsen beteget? Nem, az csak fölkeltené a ház népének gyanúját, hiszen reggel még kutyabaja sem volt. Gyorsan kiitta a maradék teát.

Most már sokkal jobban érezte magát. Úgy ítélte meg, egész normálisan cseng a hangja, amikor kiadta beosztottjának az utasítást.

– Tölts még egy csészével, aztán hozd be a hivatali öltözéket!

Az idős szolga segített gazdájának felölteni hosszú barna brokátköntösét, és kezébe adta a fekete fátolszövetből készült négyszögletű kalapot. Végül a járásfőnök megkötötte dereka körül a selyemövet.

– Bekísérheted Sen urat – mondta. – Itt fogadom, a könyvtárszobában.

Ahogy a szolga elhagyta a helyiséget, Teng járásfőnök azonnal átment a kizárólag vendégfogadásra szolgáló széles ébenfa padhoz, amely az oldalsó fal tövében állt, egy fenséges tájat ábrázoló nagy tekercskép alatt. Leült a pad bal sarkára, és ellenőrizte, hogy onnan a lakkfa paravánnak csak a fele látszik. Felállt, visszasétált az íróasztalhoz. Hála a jó égnek, a lába újra engedelmeskedett. De vajon kitisztul-e az agya? Amint ott ácsorgott gondolataiba mélyedve, nyílt az ajtó, és belépett a háznagy. Átadott gazdájának egy piros névjegyet, amelyen a látogató neve állt: Sen Mo. A bal alsó sarokban kisebb írásjelek hirdették: befektetési tanácsadó.

Széles vállú, sudár férfi lépett be, és karját fakult kék ruhájának bő ujjában összefonva udvariasan meghajolt. Lengő fekete szakálla, hosszú oldalszakálla impozáns látványt nyújtott, nyűtt fekete fövege nem árulkodott viselője rangjáról. Teng járásfőnök viszonzta a

meghajlást, szólt néhány üdvözlő szót, aztán a padhoz tessékelte vendégét, és leültette az alacsony teaasztalka bal oldalára. Ő maga a másik oldalra helyezkedett, az ajtó körül tébláboló háznagyot pedig határozott gesztussal utasította, hogy hagyja őket magukra.

Miután az ajtó becsukódott, a szakállas férfi átható tekintetével végigpásztázta vendéglátója arcát, majd kellemes, mély hangon megszólalt:

– Régóta vártam, hogy egyszer megismerhesselek, Teng. Már fővárosi gyakornok koromban mindenfelé dicsérni hallottam kiemelkedő költői tehetségedet. És persze kivételes kormányhivatalnoki képességeidet.

Teng járásfőnök meghajtotta a fejét.

– Ne túlozz, Di – mondta. – Néhanap lefirkantok pár versszakot, hogy agyoncsapjam pár üres órát. Álmomban sem mertem volna remélni, hogy egy ilyen közismerten kényes ízlésű irodalomértő – akinek ráadásul szenvedélye a legtitokzatosabb bűnesetek felgöngyölítése – bokros teendői közepette akár csak pillanatnyi figyelemre méltatja szerény munkámat.

Itt megállt. Kezdett ismét úrrá lenni rajta a szédülés, úgy érezte, nem képes tovább fűzni a szokásos udvarias szóvirágokat. Habozott egy pillanatig, majd egészen más hangon folytatta:

– A nagytiszteletű megyefőnök úr tudatta velem, hogy szigorúan inkognitóban utazol. Ez azt jelenti talán, hogy a látogatásod valamilyen bűnügyi nyomozással van összefüggésben? Bocsánat, hogy így ajtóstul rontok a házba, de...

– Ugyan, nincs miért szabadkoznod! – szólalt meg Di bíró bocsánatkérő mosollyal. – Nem tudtam, hogy a megyefőnök szíves bemutató levele ilyen tömören fogalmaz. Szívből remélem, hogy nem okozott neked fölösleges aggodalmat! A helyzet az, hogy teendőimet Peng-laiban elég megterhelőnek érzem – ez nyilván a gyakorlatlanságomnak tudható be, a jelenlegi az első járásfőnöki posztom. Épp azt fontolgattam, hogy jó volna szabadságot kivenni, amikor tanácskozássra rendelték a megyefőnöki hivatalba. A partvédelem volt a téma; a Koreai-félsziget épp az én járással szemközt fekszik a tenger túloldalán, és ottani hűbéreseink mostanában valamelyest mozgolódnak. A megyefőnök gondoskodott róla, hogy reggeltől késő estig legyen elfoglaltságom. A fővárosból is

jelen volt egy fontos tisztet betöltő hivatalnok... te is tudod, milyen az, amikor folyamatosan ilyen magas rangú személyek rendelkezésére kell állni! A tanácskozás eltartott négy napig, és ha majd visszaérek Peng-laiba, biztosan rengeteg elmaradást be kell hoznom. Úgy döntöttem, rövid szabadságot kérek, hogy eltölthessek pár napot utazóként a járásodban, amelynek híres történelmi emlékeit és gyönyörű tájait a költeményeid is olyan megkapóan írják le. Ezért és csakis ezért akartam inkognitóban maradni, és ezért adom itt ki magam Sen Mo befektetési tanácsadónak.

– Értem – bólintott a házigazda, miközben keserűen ezt gondolta: „Látogatóként, na persze! Ha a megyefőnök ezt írta volna a levelében, én is elhalaszthattam volna egy-két nappal ezt a találkozást”; de fennhangon így folytatta: – Valóban nagy könnyebbség, ha egy kis időre megszabadulván a hivatalunkkal együtt járó formalitásoktól és pompától olyan szabadon járhatunk-kelhetünk, mint bármely egyszerű polgár! De mi a helyzet a kíséreteddel?

– Valójában – felelte Di bíró – csak egy segédemet hoztam magammal, egy Csiao Tai nevű nagyon jó képességű fickót.

– Nem bátorítja ez ööö... indokolatlan bizalmaskodásra a beosztottadat? – kérdezte Teng határozatlanul.

– Erre, be kell valljam, sosem gondoltam! – felelte derűs mosollyal Di bíró. – Tudnál ajánlani egy szerény, de tiszta fogadót, ahol megszállhatnánk? És hol vannak azok a műemlékek, amelyeket érdemes itt megnézni?

Teng ivott egy korty teát, aztán így szólt:

– Azzal, hogy névtelenségre vágysz, legnagyobb bánatomra megfosztasz az örömtől, hogy itt szállásoljalak el és díszvendégnek kijáró bánásmódban részesítselek. De miután ez az óhajod, javaslom a Szárnyaló Darvakhoz címzett fogadót: nagyon jó a híre, és nincs messze a járásfőnökségtől. Ami a látnivalókat illeti, bemutatom majd tanácsadómat és általános titkáromat; Pan Jü-te itt született, itt nevelkedett, ismeri a város minden zegét-zugát. Ha megengeded, odakísérlek hozzá: a törvényhivatal mögött van az irodája.

Teng járásfőnök fölállt. Di bíró is követte a példáját, de közben észrevette, hogy vendéglátója egy pillanatra megtántorodik, és csak

mindkét kézzel a pad karfájába kapaszkodva tud kiegyenesedni.

– Nem érzed jól magad? – kérdezte a bíró aggódva.

– Semmiség, csak enyhe szédülés! – felelte Teng bágyadt mosollyal az arcán. – Kicsit kimerült vagyok.

Mogorván nézett a háznagyra, aki ebben a pillanatban lépett be. A férfi mélyen meghajolt a gazdája előtt, és halk hangon így szólt:

– Elnézést, hogy zavarnom kell nagy jó uramat, de a szobalány most jelentette, hogy asszonyunk még nem mutatkozott a szieszta óta, és a hálósobája be van zárva.

– Igaz is, elfelejtettem szólni neked – mondta erre Teng járásfőnök –, hogy ebéd után sürgősen elhívták a nővére vidéki házába. Közöld a személyzettel.

Miután a háznagy bizonytalanul tovább ácsorgott, Teng bosszúsan megkérdezte:

– Mi van, mire vársz? Nem látod, hogy dolgom van?

– Azt is jelentenem kell – motyogta az öreg látható zavarban hogy valaki összetörte a hálósoba előtti nagy vázát. Én...

– Majd később! – fojtotta belé a szót Teng járásfőnök, és az ajtóhoz terelte Di bírót.

Ahogy a rezidenciáját a bíróság épületétől elválasztó kerten haladtak keresztül, Teng egyszer csak megszólalt:

– Őszintén remélem, Di, hogy itt-tartózkodásod során nem akarod egészen megtagadni tőlem bölcs tanácsaidat. Keress föl, ha úgy tetszik. Nyugtalanít egy ügy, valamikor szívesen megvitatnám veled. Itt most balra.

Átvágtak a járásfőnökség nagy központi udvarán. A szemközti épületben Teng kicsiny, de nagyon tiszta és rendezett irodába vezette a bírót. A hivatalos iratokkal és dossziékkal telepakolt íróasztal mögött ülő szikár férfi azonnal föl pattant, amikor a felettesét meglátta. Intett a szolgálónak, aki addig szerényen meghúzódott a sarokban, hogy tűnjön el, aztán sántikálva előre lépett, és mélyen meghajolt. Teng járásfőnök kimért hangon szólalt meg:

– Ez itt Sen úr... befektetési tanácsadó. A megyefőnök úrtól hozott ajánlólevelet. Néhány napig nálunk szándékozik maradni, hogy megtekintse járásunk nevezetességeit. Adj meg neki minden szükséges információt!

Aztán Di bíróhoz fordult:

– Megbocsátasz, remélem, föl kell készülnöm a délutáni meghallgatásra.

Azzal meghajolt, és távozott.

Pan titkár az íróasztal előtt álló kényelmes székbe ültette a bírót, és föltette az ilyenkor szokásos udvarias kérdéseket, de mindvégig szórakozottnak és feszültnek tűnt. Miután az imént Teng járásfőnök is viszonylag kevés időt szánt rá, Di bíró most arra gondolt, valami különlegesen bonyolult probléma megoldására kell összpontosítaniuk. De amikor rákérdezett, Pan gyorsan megnyugtatta:

– Á, dehogy, nincs más, csak a szokásos rutintennivalók. Szerencsére elég békés eljárás a miénk.

– Azért kérdeztem – makacskodott Di bíró –, mert beszélgetésünk során a járásfőnök utalt valamilyen nyugtalanító ügyre.

Pan felhúzta a szemöldökét.

– Én nem tudok semmi ilyenről – mondta, aztán felcsattant, mert az előbbi szolgálólány újra megjelent: – Gyere vissza később!

A lány egy pillanat alatt eltűnt, Pan pedig meggyötört arccal folytatta:

– Ezek az ostoba lányok! Kiderült, hogy valaki eltört egy nagy antik vázát, amely Teng asszony lakrészében állt. Örökségből maradt, a gazdám nagy becsben tartotta. Egyik lány sem akarja beismerni, hogy ő tette, ezért a háznagy megkért, hogy mindet faggassam ki, és találjam meg a bűnöst.

– Más segítője nincs is a járásfőnök úrnak? – érdeklődött Di bíró.

– Ebben a pozícióban általában három segédet szoktak tartani, ha jól tudom, akiket a járásbíró minden állomáshelyére magával visz, nem?

– Igen, így van. De az én gazdám nem követte ezt a hagyományt. Ő meglehetősen tartózkodó természet, kicsit magának való, hogy úgy mondjam. Én magam is az itteni bíróság állandó személyzetéhez tartozom. Látom – folytatta gondterhelten ráncolva a szemöldökét –, ez a váza-ügy nagyon feldúlta. Az előbb, amikor bejött, úgy tűnt, nincs túl jó bőrben.

– Nem szenved valamilyen krónikus betegségben? – kérdezte a bíró. – Nekem is feltűnt, milyen sápadt.

– Nem – felelte a titkár habozás nélkül. – Soha nem panaszkodott az egészségére, sőt az utóbbi időben feltűnően élénk és jókedvű volt. Nagyjából egy hónapja elcsúszott az udvaron, és kificamította a bokáját, de az már tökéletesen rendbe jött. Ez a rekkenő nyári hőség viseli meg, szerintem. Na, lássuk, mit is érdemes először körbejárnod, uram. Elindulhatnál mondjuk...

Azzal hosszan sorolni kezdte Vei-ping látnivalóit. Di bíró kulturált, olvasott, a környék története iránt szenvedélyesen érdeklődő férfiúnak találta a titkárt. Szabadkozva kelt föl végül, mondván, útitársa egy teaházban várja a járásfőnökség tömbje mögötti sarkon.

– Ez esetben – mondta Pan – a hátulsó vészkijáráshoz vezetlek, hogy ne kelljen akkorát kerülnöd a főkapu felé.

Visszakísérte a bírót a járásfőnök rezidenciájára; dongalába ellenére meglehetősen könnyedén lépkedett. Hosszú, sötét, ablaktalan folyosón haladtak, amely körbefutott az egész épületen. Amikor a folyosó végén nyíló kis vasajtót kitérte, Pan mosolyogva jegyezte meg:

– Bizonyos értelemben ez a kapu is a város nevezetességei közé tartozik. A titkos bejáratot több mint hetven éve alakították ki, amikor fegyveres felkelések törtek ki errefelé. Mint köztudott, akkoriban a kormányzó, a híres...

Di bíró nagy hálálkodva gyorsan elköszönt. Kilépett a csendes sikátorra, és nekiindult, amerre Pan mutatta.

A következő sarkon meg is találta a teaházat, ahol Csiao Tait hagyta. Noha a szieszta épphogy csak véget ért, a nyitott terasz máris zsúfolásig megtelt. Nagyrészt jól öltözött vendégek ücsörögtek mindenütt, kényelmesen kortyolgatták teájukat és rágcsálták a szárított dinnyemagot. Di bíró nyílegyenesen odament egy asztalhoz, amelynél egyszerű barna ruhába öltözött, kerek kis fekete sapkát viselő, tagbaszakadt férfi ült, és elmélyülten olvasott egy könyvet. Amikor a bíró hátrahúzta a szemközt álló széket, a férfi talpra szökkent. Di bírónak sem lehetett oka panaszra, de Csiao Tai még nála is legalább két centivel magasabb volt; vastag nyak, széles váll, keskeny derék: hivatásos ökölvívót megszégyenítő termet. Csupasz, megnyerő arca egészen felderült, ahogy megszólalt.

– Hamarabb visszaértél, mint gondoltam, járásfőnök úr.

– Ne nagyon „járásfőnöközz” itt! – figyelmeztette Di bíró. – Ne feledd, hogy „egyszerű látogatók” vagyunk!

Fölvette a székről az útibatyut, a földre helyezte, majd leült, tapsolt a felszolgálónak, és kért egy kanna friss teát.

A csontsovány férfi, aki addig székébe süppedve ült magában egy sarokasztalnál az övéktől nem messze, most hirtelen fölnézett. Aszott, visszataszító arcát vékony, egyenes forradás csúfította el üres jobb szemgödrtől egészen le az álláig; torz szája mintha örök gúnyos vigyorba merevedett volna. Hosszú, pókszerű kezével az arcához kapott, hogy megfékezze az izmok ideges rángását. Aztán hegyes könyökét föltámasztotta az asztalra. Előrehajolva próbálta kivenni, miről beszélget a bíró és társa, de a többi vendég zsivaja elnyomta a hangjukat. Csalódottan meg kellett hát elégednie azzal, hogy gonosz fél szemével figyeli őket.

Csiao Tai körülnézett. Amikor a csúf férfit megpillantotta, azonnal le is vette róla a tekintetét, és fojtott hangon így szólt a bíróhoz:

– Látod azt a fickót, aki a sarokasztalnál ül mögöttem? Úgy néz ki, mint valami utálatos féreg, amely most mászott elő a gubójából!

Di bíró jól megnézte magának, aztán bólintott:

– Tényleg nem túl megnyerő. Na és te mit olvasol?

– A felszolgálótól kaptam kölcsön. Vei-ping nevezetességeit mutatja be. Nagyon jó ötlet volt ebben a városban megszakítani az utunkat! Itt például azt mondja – tolt a bíró orra alá a nyitott könyvet –, hogy a Háború Istenének templomában valaha élt híres tábornokok életnagyságú szobra áll, vagy egy tucat, és valami régi nagy mester faragta mindet. Aztán van például egy remek meleg vizű forrás, ami...

– A járásfőnök titkára az előbb részletesen elmesélte az egészet – szakította félbe a bíró mosolyogva. – Lesz dolgunk, ha mindent végig szeretnénk nézni. Hanem az itteni kollégám, Teng kicsit csalódást okozott – mondta hosszan belekortyolva teájába. – Miután híres költő, derűs fickónak és szellemes társalgónak képzeltem. Ehhez képest elég régimódi alak, egészen olyan, mint aki karót nyelt. Betegnek tűnt, és gondterheltek.

– Mi mást várhatnánk? – vigyorgott Csiao Tai tele szájjal. – Nem azt mondtad, hogy csak egy asszonya van? Az ő pozíciójában ez elég természetellenes, nem?

– Ne mondd, hogy természetellenes! – feddte meg Di bíró. – Teng járásfőnök és felesége a házastársi szerelem és összetartozás fényes példája. Bár házasságuk nyolc éve alatt nem született gyerekük, Teng sosem vett magához más feleséget, vagy ágyast. A fővárosi irodalmi körökben „örök szerelmespár” néven emlegetik őket, nem minden irigység nélkül, azt hiszem. Az asszony, Ezüst Lótusz is híres költői tehetségéről, az efféle közös érdeklődés szoros kapocs két ember között.

– Lehet, hogy verset írni tud a nő – jegyezte meg Csaio Tai –, én mégis azt mondom, a férje jobban tenné, ha a hálószobája bútorzatát kiegészítené két-három csinos lánnyal, mondjuk, hogy legyen honnan ihletet meríteni.

Di bíró ezeket a szavakat már nem hallotta. Figyelmét a szomszéd asztalnál zajló párbeszéd ragadta meg. Egy tokás, kövér férfi épp ezt mondta:

– Továbbra is fenntartom, hogy a járásfőnök hibát követett el a reggeli meghallgatáson, amikor nem volt hajlandó bejegyezni Ko öngyilkosságát.

– Nézd – felelte a vele szemközt ülő, rókaképű, sovány alak –, a holttestet ugye nem találták meg. Ha nincs holttest, nincs bejegyzés! Tessék, így működik a hivatalnoki agy!

– Még szép, hogy nincs holttest! – méltatlankodott a kövér. – Ha egyszer a folyóba ugrott! És arra nagyon erős a sodrás. Ne felejtse el, mekkora az esése: az a dombos rész jó magasan fekszik. Nem akarok én semmi rosszat mondani a járásbíróról, az egyik legjobb, aki megfordult nálunk az utóbbi években. Én csak arról beszélek, hogy egy ilyen hivatalnoknak, aki hónapról hónapra pontosan megkapja az állandó fizetését, fogalma sem lehet a magunkfajta üzletembereket nyomasztó pénzügyi gondokról. Föl se merül benne, hogy amíg az öngyilkosságot nem veszi nyilvántartásba, Ko bankára nem számolhatja föl a vállalatot. És miután az öreg Ko rengeteg hátralékos ügyet hagyott maga után, ez komoly veszteséget jelenthet a családjának.

A másik bölcsen bólogatott, aztán megkérdezte:

– Mit gondolsz, miért ölhette meg magát? Remélem, nem anyagi problémái voltak.

– Biztos nem! – felelte a kövér azonnal. – Jól menő, megbízható üzlet az, szerintem a legnagyobb selyemüzem az egész tartományban. Viszont bajlódott mostanában az egészségével. Szerintem ez lehetett az ok. Emlékszel, tavaly, amikor Vang lett öngyilkos, az a kereskedő, aki folyton fejfájásra panaszkodott?

Di bírót innen kezdve hidegen hagyta a téma. Kitöltött magának még egy csésze teát. Csiao Tai, aki eddig szintén fülelt, most odasúgta:

– Ne felejtsd el, hogy szabadságon vagy, járásbíró úr! És az összes hullá, aki itt úszkál körülöttünk, mind a kedves kollégád, Teng kizárólagos hatáskörébe tartozik.

– Teljesen igazad van, Csiao Tai! Mondd csak, az ékszerészeket is fölsorolják abban a te csodakönyvedben? Kell vennem pár csecsebecsét a feleségeimnek ajándékba, mielőtt visszamegyünk Peng-laiba.

– Olyan hosszú a lista, mint a fél karom! – rikkantotta Csiao Tai.

Sebesen végigpörgette a lapokat, aztán fölmutatott egy oldalt a bírónak. Az bólintott:

– Nagyon helyes. Bőven lesz miből válogatnom.

Azzal föl is tápázkodott, és hívta a felszolgálót, majd folytatta:

– Menjünk! Ajánlottak egy jó fogadót itt a közelben.

A csúf arcú férfi a sarokban megvárta, amíg fizetnek, és kimennek az utcára. Aztán fölpattant, odasündörgött az asztalukhoz, szinte mellékesen fölkapta az otthagyt könyvet, és megnézte, hol maradt nyitva. Szemében gonosz fény villant, ledobta a könyvet, és lesietett a terasról. Kicsivel odább meglátta a bírót és Csiao Tait: épp egy utcai árustól kértek útbaigazítást.

Impresszum

Sorozat Könyvek Kiadó,
Budapest, 2011
Fordította
Upor László

A fordítás alapjául szolgáló kiadás
Robert van Gulik: *The Chinese Gold Murders*

Borítóterv My Way

Copyright © 1959 by Robert van Gulik
Hungarian translation © Upor László, 2011

ISBN 978 963 8942 15 9

Sorozat Könyvek Könyvkiadó, Budapest
Felelős kiadó Szurdi András
Felelős szerkesztő Borus Judit

Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., Debrecen
Felelős vezető György Géza vezérigazgató

Tartalom

Fülszöveg

ELŐSZÓ

SZEREPLŐK

ELSŐ FEJEZET

MÁSODIK FEJEZET

HARMADIK FEJEZET

NEGYEDIK FEJEZET

ÖTÖDIK FEJEZET

HATODIK FEJEZET

HETEDIK FEJEZET

NYOLCADIK FEJEZET

KILENCEDIK FEJEZET

TIZEDIK FEJEZET

TIZENEGYEDIK FEJEZET

TIZENKETTEDIK FEJEZET

TIZENHARMADIK FEJEZET

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

TIZENHATODIK FEJEZET

TIZENHETEDIK FEJEZET

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

UTÓSZÓ

RÉSZLET A KÖVETKEZŐ RÉSZBŐL

ELSŐ FEJEZET

Impresszum

---

1)

Di bírót 666-ban Peng-lai járásból Han-jüanba helyezték át, onnan 668-ban a Kiangszu tartománybeli Pu-jangba, majd 670-ben a nyugati határvidéken fekvő Lan-fangba, ahol öt évet töltött. Utolsó járásfőnöki posztja az északi végeken található Pei-csou volt; 676-tól három éven szolgált itt. Ezután a fővárosi központi bíróságra nevezték ki, a császári főbíró hivatalát töltötte be. ㄟ